CARTE NOMINALIZATĂ ÎN 2004 LA GOLD DAGGER AWARD
DE CĂTRE CRIME WRITERS ASSOCIATION

MO HAYDER

tokio

史

MO HAYDER

Tokio

史

Titlu original: ***Tokyo - 2004***

Traducere din limba engleză
IORDANA FERENȚ și ȘTEFAN FERENȚ

editura Rao
– 2007 -

PROLOG

史 Nanking, China: 21 decembrie 1937

Celor care se luptă și se dezlănțuie împotriva superstițiilor le spun doar atât: De ce? De ce să te lași pradă mândriei și vanității și, nepăsător, să ignori ani de tradiție? Când săteanul îți povestește că munții înalți ai Chinei antice au fost distruși de zeii mânioși, că acum mii de ani cerurile s-au dezlănțuit și țara a fost aruncată în dezordine, de ce să nu-i dai crezare? Ești cu mult mai inteligent decât el? Ești mai inteligent decât toate generațiile sale luate laolaltă?

Eu îl cred. Acum, în sfârșit, îl cred. Mă înfior când scriu, dar cred cu adevărat, cred în toate superstițiile. Şi de ce cred? Pentru că nu există nimic altceva care să explice ciudățeniile acestei lumi, nici un alt mijloc care să explice acest dezastru. Așa că îmi caut consolarea în folclor și-i dau crezare săteanului care afirmă că mânia zeilor a făcut ca pământul să se povârnească spre est. Da, îl cred când spune că totul - râul, mâlul și orașele - va aluneca în cele din urmă în mare. La fel și Nankingul. Într-o bună zi, și Nankingul va aluneca în mare. Călătoria sa ar putea fi foarte lentă, pentru că el nu mai poate fi asemănat altor orașe. Aceste ultime zile l-au făcut de nerecunoscut, și, când va începe să se deplaseze, o va face încet, pentru că locuitorii săi neîngropați și fantomele, care îl vor urmări de-a lungul coastei, îl țin ancorat de uscat.

Poate că ar trebui să mă consider privilegiat că văd Nankingul așa cum este acum. De la această ferestruică, pot întrezări printre zăbrele și văd ceea ce a rămas în urma japonezilor: clădirile înnegrite, străzile pustii, leșurile care se îngrămădesc în canale și râuri. Apoi îmi cobor privirea spre mâinile mele tremurânde și mă întreb de ce am supraviețuit. Sângele de pe ele s-a uscat. Dacă îmi frec palmele una de cealaltă, se desprinde în cruste negre care se risipesc pe hârtie, mai închise la culoare decât cuvintele pe care le scriu, pentru că am o cerneală apoasă: cea neagră din rezervorul stiloului meu s-a terminat, și nu am forța, sau curajul, sau voința să ies și să caut alta.

Dacă aș pune jos condeiul, m-aș sprijini de peretele rece și aș adopta o poziție incomodă, cu nasul turtit de obloane, aș zări Purple Mountain acoperit cu zăpadă, înălțându-se dincolo de acoperișurile ruinate. Dar nu am de gând să fac asta. Nu simt nici o dorință să-mi așez trupul într-o poziție nefirească, pentru că nu voi mai privi niciodată Purple Mountain. Când această însemnare de jurnal va fi gata, nu voi simți nevoia să-mi reamintesc de mine însumi, sus pe acele pante, o siluetă zdrențăroasă și descumpănită ținând deznădăjduit pasul cu soldatul

japonez, mergând pe urmele lui ca un lup, prin râurile înghețate și prin troienele de zăpadă...

Au trecut mai puțin de două ore. Două ore de când l-am prins din urmă. Ne aflam într-o pădurice de lângă porțile mausoleului. El stătea cu spatele la mine, lângă un copac, în timp ce zăpada care se topea pe ramuri îi picura pe umeri. Avea capul aplecat puțin înainte și privea încordat spre pădure, pentru că povârnișurile muntelui simt încă un loc periculos. Camera i se bălăbănea într-o parte.

Îl urmărisem atâta vreme, că mă julisem și șchiopătam, iar plămânii mă dureau din cauza aerului rece. M-am apropiat încet. În momentul de față, nu-mi pot imagina cum de am fost în stare să-mi păstrez controlul, pentru că tremuram din cap până în picioare. Auzindu-mă, s-a răsucit și, instinctiv, s-a lăsat pe vine. Dar eu nu sunt ceea ce se cheamă un bărbat puternic, iar el era cu un cap mai înalt decât mine, așa că, zărindu-mă, s-a destins un pic. S-a ridicat încet și m-a lăsat să mă apropii până când, aflați la mică distanță unul de celălalt, mi-a observat lacrimile de pe obraz.

— Nu te ajută cu nimic, a zis el cu un fel de compasiune în glas, dar vreau să știi că îmi pare rău. Îmi pare tare rău. Înțelegi japoneza?

— Da, înțeleg.

A oftat și și-a șters fruntea cu mănușa plesnită din piele de porc.

— Nu a fost cum mi-aș fi dorit. Niciodată nu iese așa. Te rog să mă crezi. Și-a ridicat mâna în direcția în care se afla, probabil, templul Linggu. Este adevărat că *lui* i-a plăcut. Îi place întotdeauna. Dar mie nu. Mă uit la ei. Îi filmez, dar nu-mi face nici o plăcere. Te rog, crede-mă, *nu-mi face nici o plăcere.*

Mi-am trecut mâneca hainei peste față, să-mi șterg lacrimile. Am făcut un pas și mi-am pus mâna tremurândă pe umărul său. Nu s-a clintit din loc - a rămas ferm pe poziție, cercetându-mi fața, contrariat. În privirea sa nu exista nici o urmă de teamă: mă credea un civil fără apărare. N-avea habar că ascund în palmă un cuțitaș.

— Dă-mi camera de filmat, am spus.

— Nu pot. Să nu crezi că fac filmele astea ca să-i distrez pe soldați. Am aspirații mult mai înalte.

— Dă-mi aparatul!

A clătinat din cap.

— Categoric, nu!

La vorbele acelea, mi s-a părut că lumea din jurul nostru își încetinește brusc ritmul. Undeva, pe pantele îndepărtate de mai jos, artileria *sampohei* japoneză își pusese toate mortierele la bătaie, alungând unitățile naționaliste renegate din munți, înconjurându-le și forțându-le să coboare înapoi spre oraș,

dar sus, pe pantele mai înalte, nu răzbătea nici un zgomot, cu excepția bătăilor surde ale inimilor noastre și a sunetului gheții care se topea în copacii din jur.

— Am spus să-mi dai camera!

— Şi eu îți repet că nu. Categoric, nu!

Atunci am deschis gura, m-am înclinat puțin înainte și i-am urlat chiar în față. Tensiunea se acumulase în mine tot timpul cât îl urmărisem prin zăpadă, și, în clipa aceea, am strigat ca un animal rănit. M-am năpustit răsucind cuțitașul prin uniforma kaki, împingând prin centura *senninbari* aducătoare de noroc. Nu a scos nici un sunet. Şi-a întors chipul și și-a smucit capul atât de rapid, că i-a căzut boneta, și, clătinând du-ne amândoi, am făcut uimiți un pas înapoi, privind cu ochi mari la ceea ce făcusem. Stropi de sânge cădeau în zăpadă, și, prin tăietura din uniformă, i-am văzut stomacul strângându-se ca un fruct zbârcit. Şi-a privit rana o clipă, parcă nedumerit. Pe urmă, durerea l-a cotropit. Şi-a scăpat pușca și s-a apucat de stomac cu mâinile, încercând să-l împingă înapoi.

— *Kuso*[1]*!* a zis el. Ce-a făcut?

M-am dat înapoi clătinându-mă, am scăpat cuțitul în zăpadă și am bâjbâit după un copac de care să mă sprijin. Soldatul s-a întors cu spatele spre mine și a pornit împleticindu-se spre pădure. Cu o mână se apucase de pântec, iar în cealaltă încă ținea camera de filmat, în timp ce mergea nesigur, cu capul ridicat, cu o demnitate ciudată, ca și cum se îndrepta spre un loc important, de parcă o lume mai bună și mai sigură se proiecta undeva, dincolo de arbori. Am pornit după el, mergând anevoios prin zăpadă, simțindu-mi respirația rapidă și fierbinte. După vreo zece metri, s-a împiedicat, aproape să își piardă echilibrul, și a strigat ceva în japoneză: numele unei femei, probabil numele mamei sau al soției. Şi-a ridicat brațul, și pesemne că mișcarea i-a slăbit ceva înăuntru, pentru că în acel moment ceva lung și negru i-a căzut din rană în zăpadă. A alunecat pe el și imediat a încercat să-și redobândească echilibrul, dar era foarte slăbit și nu a reușit decât să se clatine pe picioare într-un cerc nedefinit, cu un cordon lung și roșu atârnând din el, ca și cum acela ar fi fost momentul unei nașteri, nu al unei morți.

— Dă-mi-l. Dă-mi aparatul!

Nu a reușit să răspundă. Nu mai raționa: nu mai era conștient de ceea ce se întâmpla. S-a prăbușit în genunchi, cu brațele ridicate ușor, și s-a rostogolit încet pe o parte. Într-o secundă, eram lângă el. Avea buzele albastre și dinții îi erau acoperiți cu sânge.

— Nu, a șoptit el când i-am desprins degetele înmănușate de pe camera de filmat. Ochii îi erau deja orbi, dar își dădea seama unde mă aflam. A bâjbâit după fața mea. Nu-l lua. Dacă îl iei, cine va mai spune lumii?

„Dacă îl iei, cine va mai spune lumii?"

Cuvintele acelea mi-au rămas în minte și-mi vor rămâne pentru tot restul vieții. Cine va spune? Am privit mult timp spre cerul de deasupra casei, spre fumul negru purtat de vânt peste chipul lunii. Cine va spune? Răspunsul este: nimeni. Nimeni nu va spune. Totul s-a terminat. Aceasta va fi ultima însemnare din jurnalul meu. Nu voi mai scrie niciodată. Restul poveștii mele va rămâne pe filmul din interiorul aparatului, și ceea ce s-a întâmplat astăzi va rămâne un secret.

TOKIO

史[2]

1

Tokio, vara lui 1990

Uneori trebuie cu adevărat să faci un efort. Chiar dacă ești obosit și flămând și te pomenești într-un loc cu totul necunoscut. Cam așa eram eu, în vara aceea, la Tokio, în fața ușii profesorului Shi Chongming, tremurând de neliniște, îmi turtisem părul ca să-l fac să arate cât mai ordonat cu putință și pierdusem mult timp străduindu-mă să-mi îndrept vechea fustă de la second-hand, înlăturând praful și netezind cu palmele cutele rămase după călătorie. Îmi dosisem la picioare sacul uzat de voiaj pe care-l adusesem cu mine în avion, ca să nu fie primul lucru pe care avea să-l vadă, pentru că era foarte important să arăt normal. Înainte de a avea curajul să vorbesc, a trebuit să număr până la douăzeci și cinci și să respir foarte adânc și foarte temeinic.

— Bună ziua, am încercat, cu fața aproape de ușă. Sunteți acolo?

Am așteptat un moment, ascultând foarte atentă. Am auzit vag în interior niște pași târșâiți, dar nimeni nu a venit la ușă. Am mai așteptat câteva clipe, în timp ce-mi auzeam în urechi inima bătând din ce în ce mai tare, și am bătut la ușă.

— Mă auziți?

Ușa se deschise și, uimită, am făcut un pas înapoi. În ușă stătea Shi Chongming, elegant și ireproșabil, uitându-se la mine în tăcere, cu mâinile de-a lungul corpului, de parcă aștepta să fie percheziționat. Era incredibil de micuț, ca o păpușă, și în jurul triunghiului delicat al feței îi atârna părul lung, complet alb, ca și când ar fi purtat un șal de zăpadă, aruncat peste umeri. Am rămas mută, cu gura întredeschisă.

Își lipi palmele de coapse și se înclină în fața mea.

— Bună ziua, zise el, într-o engleză plăcută, aproape fără accent. Sunt profesorul Shi Chongming. Cine ești?

— Eu... sunt... Mi-am stăpânit emoția. Sunt studentă. Oarecum. Mi-am suflecat neîndemânatic mâneca puloverului și i-am întins mâna. Speram să nu-mi

observe unghiile roase. La Universitatea din Londra.

Mă cercetă cu atenție, măsurându-mi cu privirea fața albă, părul moale, puloverul și sacul de voiaj mare și diform. Toată lumea face acest lucru când mă întâlnește prima oară, și adevărul este că, indiferent cât de mult te prefaci, niciodată nu ajungi să te obișnuiești cu adevărat ca lumea să se holbeze la tine.

— De aproape o jumătate de viață îmi doresc să vă întâlnesc, am spus. Aștept momentul acesta de nouă ani, șapte luni și optsprezece zile.

— Nouă ani, șapte luni și optsprezece zile? a întrebat el, ridicând sprâncenele uimit. Atât de mult? În cazul ăsta, ai face bine să intri.

Nu mă prea pricep să ghicesc ce gândesc alți oameni, dar știu precis că poți vedea tragedie, tragedie autentică, în privirea unei persoane. Aproape întotdeauna poți afla prin ce a trecut un om dacă îl privești suficient de atent. Îmi luase foarte mult timp să dau de urma lui Shi Chongming. Avea peste șaptezeci de ani, și pentru mine era uimitor faptul că, în ciuda vârstei sale și a ceea ce probabil simțea față de japonezi, se afla aici, profesor invitat la Todai, cea mai mare universitate din Japonia. Biroul său avea vedere spre spațiul de tragere cu arcul al universității, unde arbori întunecați se adunau în jurul acoperișurilor de țiglă complicate, unde singurul zgomot era croncănitul ciorilor în timp ce săreau printre stejarii veșnic verzi. Încăperea era fierbinte și sufocantă, și trei ventilatoare electrice care zumzăiau rotindu-se dintr-o parte în alta tulburau aerul plin de praf. M-am strecurat înăuntru, profund impresionată că, în sfârșit, mă aflam acolo.

Shi Chongming mută un teanc de hârtii de pe un scaun.

— Ia loc. Ia loc. O să fac niște ceai.

M-am așezat cu zgomot, cu pantofii grosolani lipiți unul de celălalt, cu geanta în poală, strâns lipită de mine. Shi Chongming se deplasă șchiopătând și umplu un termos electric la chiuvetă, neatent la apa care-i stropea tunica în stil mandarin. Ventilatorul flutura încetișor teancurile de hârtii și paginile volumelor vechi și zdrențuite îngrămădite pe rafturile care acopereau pereții din tavan până la podea. Imediat ce intrasem, zărisem un proiector în colțul încăperii. Un proiector prăfuit de 16 mm, abia vizibil în locul unde fusese așezat mai sus, printre teancurile foarte înalte de foi. Am vrut să mă întorc și să mă uit la el, dar mi-am dat seama că trebuia să mă abțin. Mi-am mușcat buza și mi-am fixat privirea asupra lui Shi Chongming, care se lansase într-un monolog lung despre cercetările sale științifice.

— Puțini au idee când a ajuns medicina chineză pentru prima oară în Japonia, dar, dacă acorzi puțină atenție epocii Tang, găsești deja dovada existenței sale aici. Știai asta? Îmi făcu un ceai și scoase de undeva un biscuit

împachetat. Preotul Jian Zhen[3] o propovăduia aici în secolul al VIII-lea. Astăzi există magazine *kampo*[4] peste tot. Ieși numai din campus și dai de ele. Fascinant, nu-i așa?

M-am uitat la el cu privirea îngustată.

— Credeam că sunteți lingvist.

— Lingvist? Nu, nu. Cândva, poate, dar totul s-a schimbat. Vrei să știi ce sunt? Îți spun eu. Dacă iei un microscop și studiezi cu atenție legătura care unește un biotehnolog și un sociolog... Zâmbi, arătându-și dinții lungi și galbeni. Acolo mă găsești: Shi Chongming, un om neînsemnat cu un titlu impresionant. Universitatea mă consideră o adevărată achiziție. Dar pe mine nu mă interesează decât cât din toate acestea... - făcu un gest cu mâna, arătând spre cărțile, spre planșele colorate cu animale mumificate, spre o hartă de perete inscripționată *Entomologia provinciei Hunan...* -, cât din toate acestea a venit odată cu Jian Zhen și cât a fost adus înapoi în Japonia de trupele din 1945. De exemplu, să vedem..

Își trecu mâinile peste culegerile familiare de texte, scoase un volum vechi și prăfuit și îl așeză în fața mea, deschis la o planșă uluitoare care prezenta organele interne ale unui urs, colorate în nuanțe pastel de roz și verzui.

— De exemplu, ursul negru asiatic. Oare după Războiul Pacificului s-au decis japonezii să folosească vezica biliară a ursului Karuizawa pentru tratarea indigestiilor? Își puse mâinile pe masă și se uită atent la mine. Bănuiesc că aici vrei să ajungem, nu-i așa? Ursul negru este una dintre pasiunile mele. E ceea ce îi aduce pe majoritatea oamenilor la ușa mea. Te preocupă protecția mediului înconjurător?

— Nu, am zis eu uimită de vocea mea foarte fermă. De fapt, nu. Nu pentru asta am venit. N-am auzit niciodată de... ursul Karuizawa. Şi atunci nu m-am mai putut stăpâni. M-am întors și am aruncat o privire spre proiectorul din colț. Eu... Mi-am îndreptat încet privirea spre Shi Chongming. Vreau să spun că nu medicina chineză este subiectul care mă interesează.

— Nu? Își lăsă în jos ochelarii și se uită la mine cu mare curiozitate. Nu medicina?

— Nu, am zis eu clătinând din cap viguros. Nu. Nicidecum.

— Atunci... Făcu o pauză. Atunci te afli aici pentru...

— Pentru Nanking.

Se așeză la birou, încruntat.

— Scuză-mă. Cine ai spus că ești?

— Sunt studentă la Universitatea din Londra. Sau, cel puțin, am fost. Dar nu am studiat medicina chineză. Am studiat atrocitățile războiului.

— Stai, zise el, ridicând mâna. N-ai venit la omul potrivit. Nu prezint nici un interes pentru tine.

Începu să se ridice de la birou, dar eu am desfăcut în mare grabă fermoarul sacului de voiaj și am scos teancul de notițe jumulite prinse cu un elastic, scăpând câteva, ridicându-le și așezându-le în dezordine pe biroul dintre noi.

— Mi-am petrecut jumătate din viață făcând cercetări în legătură cu războiul din China.

Am desfăcut banda și mi-am întins notițele pe birou. Erau foi cu traduceri făcute cu scrisul meu mărunt, fotocopii cu mărturii din cărțile de la bibliotecă, schițe pe care le realizasem ca să mă ajute să îmi fac o imagine clară despre ceea ce se întâmplase. În special, în legătură cu evenimentele petrecute la Nanking.

— Uitați, am zis eu, ridicând o hârtie șifonată acoperită cu caractere micuțe, asta este despre invazie - un arbore genealogic al comandanților japonezi, scris numai în japoneză, vedeți? L-am făcut când aveam șaisprezece ani. Pot să scriu puțin în japoneză și puțin în chineză.

Shi Chongming se uită în tăcere, cufundându-se încetișor în scaun cu o expresie ciudată pe chip. Schițele și diagramele nu sunt foarte bune, dar nu mă mai sinchisesc când lumea râde de ele, pentru că fiecare dintre ele înseamnă ceva important pentru mine, fiecare mă ajută să-mi ordonez ideile, fiecare îmi amintește că în fiecare zi mă apropii tot mai mult de adevărul celor întâmplate la Nanking în 1937.

— Și ăsta... am zis, desfăcând o schiță și ținând-o în sus. Era o foaie A3, și, în decursul anilor, linii transparente apăruseră în locurile unde fusese împăturită. Ăsta se presupune că este orașul la sfârșitul invaziei. Am avut nevoie de o lună întreagă ca să o termin. Sunt o grămadă de trupuri. Vedeți? Mi-am ridicat privirea spre el cu nerăbdare. Dacă priviți cu atenție, vă puteți da seama că e foarte corectă. O puteți verifica acum dacă vreți. În această imagine sunt exact *trei sute de mii* de cadavre și...

Shi Chongming se ridică brusc în picioare și ieși din spatele biroului. Închise ușa, traversă încăperea spre fereastra care dădea spre zona de tragere cu arcul și coborî jaluzelele. Mergea ușor aplecat spre stânga, și părul îi era atât de rar, încât partea din spate a capului părea aproape cheală, cu pielea încrețită, ca și cum îi lipsea ceva din craniu și îi puteai zări pe acolo circumvoluțiile și șanțurile creierului.

— Știi cât de susceptibili sunt oamenii din această țară când amintești de Nanking? Se întoarse și se așeză la birou cu o încetineală de artritic, aplecându-se spre mine și vorbind într-o șoaptă gravă. Știi cât de puternică este dreapta politică în Japonia? Știi că au fost atacați oameni pentru că au vorbit despre asta? Americanii - zise el, arătând cu un deget tremurător spre mine, de parcă aș fi fost

reprezentarea cea mai fidelă a Americii americanii, *MacArthur*[5], au avut grijă ca aripa dreaptă să devină panicarzii de astăzi. Este foarte simplu - acest subiect nu se discută.

Mi-am coborât vocea până când a devenit o șoaptă.

— Dar am parcurs tot drumul ăsta ca să vă întâlnesc.

— Atunci va trebui să faci cale întoarsă, răspunse el. Vorbești despre trecutul meu. Eu nu mă aflu aici, în *Japonia,* să discut greșelile trecutului.

— Nu înțelegeți. Trebuie să mă ajutați.

— Trebuie?

— Este vorba despre un lucru anume pe care l-au făcut japonezii. Ştiu despre majoritatea atrocităților, despre cum se luau la întrecere cine ucide mai mult și despre violuri. Dar eu vorbesc despre ceva anume, ceva la care ați fost martor. Nimeni nu crede că s-a întâmplat în realitate, toți cred că e născocirea mea.

Shi Chongming se aplecă în față și se uită țintă la mine. De obicei, când le arăt ce încerc să aflu, oamenii îmi aruncă o privire chinuită și compătimitoare, o privire care spune: „Probabil că ai născocit totul. Şi de ce? De ce ai născoci un lucru atât de înspăimântător?” Dar privirea lui Shi Chongming era altfel. Era o privire aspră și mânioasă. Când vorbi, vocea îi căpătase o notă gravă și înverșunată.

— *Ce* ai spus?

— A existat o mărturie. Am citit-o cu ani în urmă, dar n-am fost în stare să mai găsesc cartea, așa că toată lumea spune că și pe asta am născocit-o și că, de fapt, cartea nu a existat niciodată. Dar asta nu contează, pentru că se pare că există și un film care a fost realizat la Nanking, în 1937. Am aflat despre acest film acum șase luni. Şi *dumneavoastră* știți totul despre el.

— E absurd. Nu există nici un film.

— Dar... dar numele dumneavoastră se afla într-un jurnal academic. Era, pe cuvânt, l-am văzut. Scria că ați fost în Nanking. Scria că ați văzut masacrul, că ai văzut genul acela de tortură. Scria că, atunci când erați la Universitatea Jiangsu, în 1957, umbla vorba că aveați un film. Ăsta e motivul pentru care sunt aici. Trebuie să aflu... trebuie să aflu ce au făcut soldații. Doar *un amănunt,* ca să mă conving că nu am imaginat eu totul. Trebuie să știu dacă, atunci când au luat femeile și...

— Te rog! exclamă Shi Chongming, trântindu-și mâinile pe birou și ridicându-se în picioare. Nu ai nici un pic de compasiune? Asta nu este o *kaffeeklatsch*[6]*!*

Își puse mâna pe un baston care se afla pe spătarul scaunului său, traversă încăperea șchiopătând, descuie ușa și desprinse de pe ea plăcuța cu numele său.

— Vezi? zise el, folosind bastonul să închidă ușa. Ridică plăcuța spre mine bătând ușor cu degetul în ea ca să-și dovedească punctul de vedere. Profesor de sociologie. *Sociologie.* Domeniul meu este medicina chineză. Nu mai am nici o legătură cu Nanking. Nu există nici un film. S-a terminat. Acum, sunt foarte ocupat și...

— Vă rog, am rostit eu apucându-mă strâns de marginile biroului, cu fața îmbujorată. Vă rog. *Există* un film. *Există.* Era scris în jurnal, am văzut. Filmul lui Magee nu arată, dar al dumneavoastră da. Este *singurul* film *din lume* și...

— Sssst, spuse el agitând bastonul în direcția mea. Ajunge. Avea dinții lungi și decolorați precum fosilele descoperite în deșertul Gobi - galbeni și lucioși de la coaja de orez și de la carnea de capră. Am tot respectul față de tine. Față de tine și față de instituția ta unică. Întru totul unică. Dar dă-mi voie să mă exprim foarte simplu: *nu există nici un film.*

Când încerci să demonstrezi că nu ești nebun, oameni precum Shi Chongming nu-ți sunt deloc de folos. Să citești ceva, negru pe alb, doar ca să ți se spună în clipa următoare că ți-ai imaginat, ei bine, lucrul acesta te poate face să-ți ieși din minți - exact ceea ce cred toți despre tine. Era aceeași poveste de la început până la sfârșit, exact povestea care se întâmplase cu părinții mei și cu spitalul când aveam treisprezece ani. Toată lumea spunea că tortura era doar în imaginația mea, că mintea mea bolnavă născocise totul, că o asemenea cruzime înspăimântătoare nu ar fi putut exista vreodată. Deși soldații japonezi au fost sălbatici și neîndurători, n-ar fi putut să facă *așa ceva,* ceva atât de cumplit, încât chiar și doctorii și infirmierele care își imaginau că văzuseră de toate la vremea lor își coborau vocile când discutau despre lucrul acela.

— Sunt convins că doar *îți închipui* că ai citit. Sunt convins că este foarte real pentru tine.

— Este real, spuneam eu uitându-mă în podea, roșie de rușine. Chiar am citit. Într-o carte.

Era o carte pe a cărei copertă portocalie se găsea o fotografie înfățișând niște trupuri strânse grămadă în portul Meitan. Cuprindea multe povești despre ceea ce se întâmplase în Nanking. Până s-o citesc, nici măcar nu auzisem de Nanking.

— Am găsit-o în casa părinților mei.

Una dintre asistente, care, de fapt, nu mă plăcea deloc, obișnuia să se apropie de patul meu când se stingea lumina și când credea că nimeni nu era atent. Eu stăteam culcată, țeapănă și nemișcată, prefăcându-mă că dorm, dar ea se apleca totuși lângă patul meu și îmi șoptea în ureche, cu respirația ci fierbinte și agitată.

— Dă-mi voie să-ți spun ceva, murmura ea, noapte de noapte, când umbrele perdelelor, care desenau flori pe pereți, rămâneau imobile pe tavanul salonului. Ai cea mai bolnavă imaginație pe care am întâlnit-o vreodată în cei zece ani petrecuți în această slujbă mizerabilă. Ești nebună de-a binelea. Nu doar nebună, ci și diabolică.

Dar nu era născocirea mea...

Mă temeam de părinții mei, mai ales de mama, dar, pentru că nimeni din spital nu credea că acea carte a existat, am început să-mi fac griji că poate că aveau dreptate, că îmi imaginasem, că *eram* nebună, așa că mi-am luat inima în dinți și am scris acasă, rugându-i să caute printre toate teancurile de cărți broșate o carte cu o copertă portocalie, intitulată, eram aproape sigură, *Masacrul de la Nanking.*

Aproape imediat, a sosit răspunsul: „Nu mă îndoiesc nici o clipă că ești convinsă că această carte există, dar dă-mi voie să te asigur că nu ai citit asemenea prostii în casa mea“.

Mama fusese întotdeauna foarte sigură de faptul că avea controlul asupra a ceea ce știam sau gândeam. Nu avea încredere în școală, pentru că, în opinia ei, acolo mi-ar umple capul cu lucruri eronate, așa că, ani în șir, am fost educată acasă. Dar, dacă ai de gând să îți asumi o astfel de responsabilitate, dacă te temi atât de tare (indiferent ce motiv personal și dureros ai avea) de ceea ce ar putea învăța odraslele tale despre viață încât cenzurezi toate cărțile care intră în casă, uneori rupând paginile supărătoare din romane, ei bine, un lucru e sigur: ești terminat. Cel puțin, un pic mai terminat decât era mama mea. Ea nu-și dădea seama de lipsa de disciplină care se strecura în căminul ei, care pătrundea prin ferestrele sufocate de buruieni, care se furișa pe lângă teancurile umede de volume broșate. Într-un fel sau altul, mamei îi scăpase cartea despre Nanking.

> Am căutat peste tot, dorind din tot sufletul să te ajutăm, unicul nostru copil, dar regret să spun că, în cazul de față, greșești, l-am comunicat toate acestea medicului care se ocupă de tine.

Îmi amintesc că am scăpat din mână scrisoarea pe podeaua salonului, când o idee cumplită mi-a trecut prin minte. Şi dacă, m-am gândit, aveau dreptate? Şi dacă, într-adevăr, cartea nu a existat? Şi dacă, de fapt, îmi imaginasem totul? Ăsta, mă gândeam în timp ce o durere surdă mi se instala în stomac, ar fi cel mai rău lucru care s-ar putea întâmpla vreodată.

Uneori trebuie să parcurgi cale lungă ca să demonstrezi ceva. Chiar dacă se dovedește că demonstrația o faci doar pentru tine.

Când, în sfârșit, am fost externată din spital, am știut exact ce trebuia să fac în continuare. În spital, am trecut cu bine toate examenele (am obținut note

maxime la majoritatea, fapt ce i-a surprins pe toți - se comportau cu toții de parcă ignoranța însemna prostie), iar afară, în lumea reală, existau instituții filantropice pentru oameni ca mine, care să ne ajute să ne înscriem la colegiu. N-am putut să scap de lucrurile care-mi displăceau profund - convorbirile telefonice și călătoriile cu autobuzul. Învățasem chineza și japoneza pe cont propriu, cu ajutorul cărților de la bibliotecă, și, foarte curând, am obținut un loc în cadrul Secției de studii asiatice la Universitatea din Londra. Dintr-odată, din afară, cel puțin, păream aproape normală: aveam o cameră închiriată, o slujbă cu jumătate de normă, în care distribuiam prospecte, un abonament cu preț redus la căile ferate și un îndrumător care colecționa sculpturi Yoruba și cărți poștale prerafaelite. („Am un fetiș pentru femei albe, spusese el odată, privindu-mă atent. Apoi adăugase în șoaptă: Atâta vreme cât nu sunt nebune, bineînțeles.") Dar, în timp ce toți colegii mei se gândeau la licență, și poate la studii postuniversitare, eu mă gândeam la Nanking. Dacă voiam să am vreodată liniște în viață, trebuia să știu dacă îmi aduceam aminte întocmai detaliile din cartea portocalie.

Am petrecut ore în șir în bibliotecă examinând cărți și jurnale, încercând să găsesc încă un exemplar din carte sau, dacă lucrul ăsta nu era posibil, o altă publicație care să conțină mărturia respectivă. Existase o carte intitulată Oroarea *de la Nanking,* publicată în 1980, dar nu se mai găsea de vânzare. Nici o bibliotecă, nici măcar Biblioteca Congresului, nu deținea vreun exemplar și, oricum, nici măcar nu eram sigură dacă era vorba despre aceeași carte. Dar acest fapt nu a contat, pentru că găsisem altceva. Spre surprinderea mea, am descoperit că exista un film al masacrului.

Existau, de fapt, două filme. Primul era al reverendului Magee. Magee fusese misionar în China prin anii 1930, și filmul său trecuse granița pe ascuns, cu ajutorul unui coleg al lui care fusese atât de îngrozit de ceea ce văzuse, încât, în drum spre Shanghai, cususe filmul în căptușeala hainei sale din păr de cămilă. De acolo, filmul a zăcut câțiva ani într-un subsol sufocant din California de Sud, unde a început să putrezească, să se deformeze și să capete un aspect vâscos, până când a fost redescoperit și predat la colecția de filme a Bibliotecii Congresului. Văzusem copia video la biblioteca Universității din Londra. Am vizionat filmul iar și iar, m-am uitat atentă la el și am studiat fiecare cadru. Pelicula prezenta oroarea de la Nanking - prezenta lucruri la care nu-mi place să mă gândesc nici măcar la lumina zilei dar nu înfățișa tortura despre care citisem cu ani în urmă.

Al doilea film, sau, mai exact, o mențiune despre el, îi aparținea lui Shi Chongming. În clipa în care am aflat despre acest film, am uitat de toate celelalte.

Eram în al doilea an la universitate. Într-o dimineață de primăvară, în timp ce Russell Square era plină de turiști și de narcise galbene, eu mă aflam în

bibliotecă, așezată la o masă slab luminată, în spatele grămezilor de compendii umanistice, aplecată asupra unui jurnal obscur. Inima îmi bubuia surd - în sfârșit, găsisem o mențiune despre tortură. Era o referință indirectă, imprecisă, de fapt, și fără amănuntul hotărâtor, dar o propoziție m-a făcut să sar de pe scaun, dreaptă ca o lumânare.

> Este absolut sigur că, în Jiangsu, spre sfârșitul anilor 1950, s-a vorbit despre existența unui film de 16 mm al acestei torturi. Spre deosebire de filmul lui Magee, acest film nu a depășit încă granițele Chinei.

Am înșfăcat jurnalul și am tras lampa deasupra paginii, nevenindu-mi să cred ceea ce citeam. Era incredibil să-ți închipui că exista o înregistrare vizuală - imaginați-vă! Puteau să mă catalogheze drept nebună, puteau afirma că eram ignorantă, dar nimeni nu putea spune că îmi imaginasem totul - nu, pentru nimic în lume, când se afla acolo, negru pe alb.

> Se spune că filmul ar fi aparținut unui anume Shi Chongming, un tânăr asistent cercetător de la Universitatea Jiangsu, care a fost în Nanking în perioada marelui masacru din 1937...

Am citit paragraful iar și iar. M-a cuprins un sentiment pe care nu-l mai trăisem înainte, un sentiment care fusese înăbușit de anii petrecuți sub supravegherea personalului spitalului, care nu credea o iotă din ceea ce spusesem. Abia când studentul de la masa învecinată a oftat iritat, mi-am dat seama că stăteam în picioare, strângând și desfăcând pumnii și bombănind pentru mine. Mi se făcuse pielea de găină. „Nu a depășit încă granițele Chinei..."

Ar fi trebuit să fur jurnalul acela. Dacă mi-aș fi învățat cu adevărat lecția în spital, aș fi vârât jurnalul în pulover și aș fi ieșit din bibliotecă. Atunci aș fi avut ce să-i arăt lui Shi Chongming, dovada că nu născocisem lucrurile dintr-o minte bolnavă. Şi atunci, n-ar mai fi putut tăgădui și nu m-ar mai fi făcut să mă îndoiesc din nou de echilibrul meu mental.

2

Vizavi de uriașa poartă *Akamon*[7], lăcuită în roșu, aflată la intrarea de la Universitatea Todai, se afla un mic local, numit Bambi Café. Când Shi Chongming mi-a cerut să părăsesc biroul, am făcut-o supusă, adunându-mi toate notițele și îndesându-le înapoi în sacul de voiaj. Dar nu renunțasem. Nu încă. M-am dus la cafenea și am ales un loc la fereastră care dădea spre poartă, ca să pot vedea pe toată lumea care venea și pleca.

Deasupra mea, cât vedeai cu ochii, zgârie-norii din Tokio se ridicau strălucind spre cer, reflectând lumina soarelui într-un milion de ferestre. Stăteam aplecată înainte, uitându-mă fix la priveliștea aceea incredibilă. Ştiam multe despre metropola aceasta asemenea păsării Phoenix, despre modul cum Tokio se ridicase din cenușa războiului, dar acolo, pe viu, nu mi se părea tocmai real. „Unde este, mă gândeam, tot acel Tokio din vremea războiului? Unde este orașul din care au venit soldații aceia? Este îngropat cu totul sub *cel din fața mea?"* Era atât de diferit de imaginile întunecate pe care le avusesem în minte în toți acești ani - imagini ale unei relicve străvechi și carbonizate, cu străzi bombardate și cu ricșe -, încât mi-am zis că voi privi tot oțelul acela și greoiul beton armat ca o încarnare a vechiului Tokio, ceva suprapus peste orașul de demult, adevărata inimă pulsândă a Japoniei.

Chelnerița se uita țintă la mine. Am luat meniul și m-am prefăcut că-l studiez, îmbujorându-mă la față. Nu aveam nici un ban, pentru că pur și simplu nu mă gândisem așa departe. Pentru a-mi cumpăra biletul de avion lucrasem într-o fabrică de ambalat mazăre congelată, unde îmi distrusesem pielea de pe degete. Când am anunțat la universitate că doream să plec și să-l găsesc pe Shi Chongming, mi s-a spus că asta era picătura care umplea paharul. Că puteam rămâne în Londra ca să-mi termin cursurile sau să părăsesc universitatea definitiv. Chipurile, eram „iremediabil pierdută din pricina preocupărilor mele legate de anumite evenimente din Nanking": au demonstrat-o dând ca exemplu modulele neterminate, cursurile Departamentului juridic, la care nici măcar nu mă prezentasem, precum și momentele când fusesem prinsă în sala de curs desenând Nankingul în loc să iau notițe despre dinamica economică a regiunii Asia-Pacific. Nu avea nici un rost să le cer din fondurile de cercetare pentru călătorie, așa că mi-am vândut bunurile personale, câteva CD-uri, o măsuță de cafea și vechea bicicletă neagră care mă purtase prin Londra ani în șir. După ce mi-am cumpărat biletul de avion, nu mi-a mai rămas mare lucru - doar un pumn de yeni amărâți îndesați în unul dintre buzunarele laterale ale sacului meu de voiaj.

Continuam să mă uit la chelneriță, întrebându-mă cât va mai trece până voi fi obligată să comand ceva. Începea să devină agitată, așa că am ales cel mai ieftin fel din meniu - un pepene „danez" acoperit cu firișoare de zahăr. Cinci sute de yeni. Când a sosit comanda, am numărat banii cu grijă și i-am așezat pe o farfurioară, cum văzusem că procedau toți ceilalți clienți.

Mai aveam ceva de mâncare și în sacul meu de voiaj. Poate că n-ar observa nimeni dacă aș scoate-o în grabă. Înghesuisem opt pachete de biscuiți Rich Tea. Mai aveam o fustă de lână, două bluze, două perechi de pantaloni strâmți, o pereche de pantofi de piele cu șireturi, trei cărți de limbă japoneză, șapte manuale despre Războiul Pacificului, un dicționar și trei pensule. Nu știam ce

avea să se întâmple după ce obțineam filmul lui Shi Chongming și nu mă gândisem la aspectele practice. „Trist, dar adevărat, Grey, îmi spuneam. Ce îți repetau mereu doctorii? «Va trebui să descoperi modalități de a te gândi dinainte la ce va fi - în societate există reguli de care va trebui mereu să ții seama.»“

Grey.

Evident, nu este numele meu adevărat. Nici măcar părinții mei, izolați de lume în căscioara lor dărăpănată, într-un loc unde nu existau drumuri și nu treceau mașini, nici măcar ei n-ar fi fost atât de ciudați. Nu. Numele l-am primit în spital.

Mi l-a dat fata din patul de alături, o tânără palidă cu un inel într-o nară și cu părul atât de încâlcit, încât își petrecea toată ziua scărpinându-se: “Încerc să-l descâlcesc, vreau doar să-l descâlcesc un pic“. În jurul gurii avea cruste, pentru că inhalase prea mult aurolac, iar odată desfăcuse cârligul unui umeraș, se încuiase în toaletă și împinsese capătul ascuțit pe sub piele, de la încheietura mâinii până la subsuoară. (Spitalul încerca să mențină oameni ca noi laolaltă - nu voi ști niciodată de ce. Eram salonul „celor care își fac rău singuri".) Fata cu părul încâlcit părea mereu să etaleze un zâmbet atotcunoscător și sigur de sine și nu-mi închipuiam că vreodată, dintre toți oamenii, o să mi se adreseze tocmai mie. Într-o zi, ne aflam la rând pentru micul dejun, când și-a dat seama că așteptam în spatele ei. S-a întors, m-a privit și, recunoscându-mă, a început brusc să râdă.

— Ah, înțeleg. Tocmai mi-am dat seama cu ce semeni.

— Poftim? am zis eu clipind de câteva ori.

— Cu o arătare[8]. Îmi amintești de o arătare.

— O *ce?*

— Mda. Când ai ajuns aici, erai încă plină de viață. Dar, a continuat ea, rânjind silit și arătând cu degetul spre fața mea, acum nu mai ești, nu? Ești o arătare, Grey, ca noi toți.

O arătare. În cele din urmă, a trebuit să găsească un desen cu o arătare ca să-mi explice despre ce vorbea: era un extraterestru cu un cap mare, alb, cu ochii ca de insectă așezați foarte sus și la același nivel și cu o piele neobișnuită și foarte lividă, îmi amintesc că stăteam pe patul meu, holbându-mă la desenul din revistă, în timp ce mâinile mi se răceau din ce în ce mai tare și sângele își încetinea fluxul. Eram o arătare. Uscățivă, și albă, și puțin transparentă. Nu mai rămăsese absolut nimic viu în mine. Eram o nălucă.

Cunoșteam motivul. Era din cauză că nu știam ce să mai cred. Părinții mei nu mă susțineau, și mai erau și alte lucruri care îi făceau pe profesioniști să creadă că eram nebună - toate tâmpeniile despre sex, în primul rând. Şi, pe urmă, era bizara mea ignoranță în ceea ce privea lumea, lumea în general.

Personalul medical era convins că povestea mea era puțin scandaloasă: crescută cu multe cărți, fără radio sau televizor. Toți râdeau când săream speriată auzind un aspirator sau un autobuz care trecea huruind pe stradă. Nu știam să folosesc un casetofon cu căști sau o telecomandă și, uneori, mă găseau împotmolită în locuri ciudate, privind cu ochii pe jumătate închiși și fără a ști cum ajunsesem acolo. Nu puneau asta pe seama faptului că trăisem într-un loc retras, izolată de lumea reală, ci socoteau că totul ținea de nebunia mea.

— Probabil crezi că ignoranța e un fel de scuză. Asistenta care obișnuia să intre în toiul nopții ca să-mi rostească printre dinți la ureche toate părerile ei socotea ignoranța mea ca fiind unul dintre cele mai mari păcate. Nu este o scuză, să știi, nu este o scuză. Nicidecum. De fapt, în opinia mea, ignoranța nu este diferită de răul intenționat și absolut. Și ceea ce ai făcut tu a fost exact asta - rău intenționat și absolut.

După plecarea chelneriței, am desfăcut fermoarul de la sacul de voiaj și mi-am scos dicționarul japonez. În Japonia există trei alfabete. Două sunt fonetice și sunt ușor de înțeles. Dar există și un al treilea, elaborat cu secole în urmă, pornind de la caracterele picturale folosite în China, care este cu mult mai complex și incomparabil mai frumos. Se numește *kanji.* L-am studiat ani în șir, dar câteodată, când văd caractere *kanji,* nu pot să nu mă gândesc la meschinăria vieții mele. Când încerci să-ți imaginezi istoria, cu intrigile ei, ascunsă într-o singură reprezentare grafică, mai mică decât o furnică, e imposibil să nu te simți o fărâmă neînsemnată. *Kanji* avea o logică minunată pentru mine. Înțelegeam de ce simbolul pentru „ureche" lipit de simbolul pentru „poartă" însemna „ascultă". Înțelegeam de ce trei femei adunate laolaltă însemnau „zgomotos" și de ce adăugarea de linii dezordonate la stânga oricărei litere îi schimba sensul într-o sintagmă care conținea cuvântul „apă". Un câmp care avea adăugat simbolul apă însemna mare.

Dicționarul era tovarășul meu permanent. Era mic, moale, alb și familiar, legat probabil în piele de vițel, și îmi încăpea perfect în palmă. Fata cu părul încâlcit îl furase dintr-o bibliotecă în momentul în care părăsise spitalul. Mi l-a expediat prin poștă drept cadou când s-a răspândit zvonul printre pacienți că, în sfârșit, plecam. Între pagini pusese un bilet pe care scrisese: „Cred în tine. Bagă-le-o pe gât. Du-te și DOVEDEȘTE-O, fato!" Chiar și peste ani, biletul acela continuă să mă emoționeze.

Am deschis dicționarul la pagina de titlu, pagina cu ștampila bibliotecii. Caracterele pentru numele chinezesc Shi Chongming însemnau ceva de genul: „Cel care întrezărește clar atât istoria, cât și viitorul". Cu o cariocă roșie pe care am scos-o de pe fundul genții, am început să schițez caractere *kanji,* împletindu-

le și răsucindu-le cu susul în jos și într-o parte, până când am umplut pagina cu roșu. Apoi, în locurile libere, cu litere foarte mici, am scris în engleză Shi Chongming. Când nu a mai rămas nici un spațiu, am trecut la pagina a doua și am schițat o hartă a campusului pe care am conturat din memorie câțiva arbori și câteva tufișuri de gard viu. Campusul era foarte frumos. Îl văzusem doar câteva clipe, dar mi se păruse o țară de basm în mijlocul orașului: ginkgo umbroși, îngrămădiți în jurul aleilor cu pietriș, acoperișuri ornamentate și sunetele liniștitoare răzbătând dinspre lacul întunecat din pădure. Am desenat zona de tras cu arcul, apoi am adăugat câteva felinare de piatră din imaginație. În cele din urmă, lângă biroul lui Shi Chongming, m-am desenat cu grijă stând în fața lui, strângându-i o mână. În cealaltă, Shi Chongming ținea un film într-o cutie de tablă, fiind gata să mi-l înmâneze. În desenul meu, tremuram. După nouă ani, șapte luni și optsprezece zile, urma, în sfârșit, să primesc un răspuns.

La ora șase și jumătate, soarele mai era încă dogoritor, dar ușile mari de stejar de la Institutul de Ştiințe Sociale erau încuiate, și, când mi-am lipit urechea de ele, n-am reușit să aud nimic. M-am răsucit și am privit în jur, întrebându-mă ce trebuia să fac mai departe. Îl așteptasem pe Shi Chongming în cafeneaua Bambi timp de șase ore, și, cu toate că nimeni nu-mi spusese nimic, m-am simțit obligată să-mi tot comand câte-o cafea. Băusem patru. Şi încă patru pateuri cu pepene, umezindu-mi degetele și atingând ușor firișoarele de zahăr răzlețite de pe farfurie; ori de câte ori chelnerița nu se uita, îmi furișam mâna pe sub masă și o vâram pe furiș în geantă după biscuiții Rich Tea. A trebuit să-l rup în bucățele pe sub masă și să pun mâna întâmplător la gură, mimând un fel de căscat. Pumnul meu de yeni se micșorase. În clipa aceea, mi-am dat seama că îmi pierdusem vremea. Shi Chongming probabil că plecase de multă vreme, pe o altă ieșire. Poate că bănuise că aveam să-l aștept.

Am ieșit în stradă și am tras câteva pagini împăturite din geantă. Unul dintre ultimele lucruri pe care le făcusem la Londra fusese să fotocopiez o hartă a orașului Tokio. Era la o scară foarte mare: acoperea câteva pagini. Stăteam în lumina târzie a soarelui, cu mulțimea care se revărsa pe lângă mine, studiind harta. Am privit în sus și în jos artera principală pe care mă aflam. Semăna cu un canion - construcțiile compacte și amețitoare, mulțimea de oameni, firmele luminoase și clădirile care gemeau de magazine, de afaceri și de zgomot. Ce îmi rămăsese de făcut? Renunțasem la tot ca să vin să-l întâlnesc pe Shi Chongming, și, în momentul acela, n-aveam unde să mă duc, nu știam ce să fac.

În cele din urmă, după ce am studiat paginile timp de zece minute și am constatat că tot nu mă puteam hotărî ce aveam de făcut în continuare, le-am

mototolit și le-am vârât înapoi în sac, mi-am trecut cureaua peste piept, am închis ochii și am început să mă învârtesc pe loc, numărând cu voce tare. Când am ajuns la douăzeci și cinci, m-am oprit, am deschis ochii și, ignorând privirile ciudate aruncate de trecători, am pornit în direcția spre care stăteam cu fața.

3

M-am plimbat prin Tokio ore în șir, privind uluită zgârie-norii asemenea unor abisuri de sticlă, reclamele la țigări și la băuturi, ascultând vocile mecanice, ca un clinchet de clopoței, care pluteau peste tot pe unde mergeam, făcându-mă să-mi imaginez aziluri sus pe cer. M-am tot învârtit, dezorientată ca un vierme, ocolind navetiști, bicicliști, școlari mici și singuri, impecabili în costumele de marinar, cu rucsacurile lor de piele lustruite precum aripile cărăbușilor. Nu aveam nici cea mai vagă idee cât de departe ajunsesem sau încotro mergeam. Când noaptea se lăsă asupra orașului, iar transpirația îmi pătrunsese prin haine, cureaua sacului de voiaj îmi săpase un șanț de-a curmezișul umărului și la picioare făcusem bășici, m-am oprit. Mă aflam în grădina unui templu, înconjurat de arțari, de chiparoși și de camelii îngălbenite care dădeau culoare peisajului. Era un loc răcoros și liniștit, tulburat doar de tremurul sporadic al sutelor de bilețele cu rugăciuni budiste legate de ramurile care foșneau, mișcate de câte o boare de vânt. Apoi am zărit, aliniate într-o tăcere spectrală, șiruri întregi de chipuri de copii, făcute din piatră. Erau cu sutele, și fiecare purta o bonetă roșie împletită de mână.

Mută de uimire, m-am așezat pe o bancă și mi-am întors privirea spre ei. Stăteau în șiruri ordonate, unii ținând în mână o morișcă sau un ursuleț, alții purtând mici bavete. Rânduri de fețe îngândurate și triste se uitau la mine. Copiii aceia și chipurile lor te puteau face să plângi, așa că m-am ridicat în picioare și m-am îndreptat spre altă bancă, de unde nu mai eram nevoită să mă uit la ei. Mi-am scos pantofii și mi-am dezbrăcat pantalonii strâmți. Picioarele mele goale se simțeau nemaipomenit în aerul răcoros - le-am împins înainte și mi-am mișcat degetele. La intrarea spre altar se afla un bol cu apă. Era destinat credincioșilor ca să-și purifice mâinile, dar eu am folosit polonicul de bambus ca să-mi stropesc picioarele cu apă. Era rece și limpede. Apoi am luat puțină apă în mână și am băut. Când m-am întors, am avut impresia că toți copiii aceia de piatră se mișcaseră. Ca și cum ar fi făcut cu toții un pas înapoi, șocați de comportarea mea în locul acela sacru. O vreme i-am privit fix. Pe urmă, m-am întors la bancă, mi-am scos un pachet de biscuiți din sac și am început să clefăi.

Nu aveam unde să mă duc. Noaptea era caldă, și parcul era liniștit, în timp ce marele Turn Tokio, cu luminile lui albe și roșii, strălucea deasupra mea. În timp ce soarele asfințea, un felinar s-a aprins printre arbori și, imediat, cei fără adăpost mi s-au alăturat pe băncile din jur. Vagabonzii, indiferent cât de nenorociți, păreau cu toții să se bucure de mica lor cină, cu tot cu bețigașele nelipsite, unii ținându-și mâncarea în sufertașe lăcuite. Am rămas pe banca mea ronțăind biscuiți și uitându-mă la ei. Își înghițeau orezul cu privirea îndreptată spre mine.

Unul dintre bărbații fără adăpost adusese cu el o grămadă de cartoane, pe care le-a așezat lângă poarta de intrare îmbrăcată în olane, și s-a cocoțat pe ele aproape dezbrăcat, având doar un șort pătat și jegos în jurul pântecului rotund. O lungă bucată de vreme s-a uitat la mine, râzând - un Buddha maniac, micuț rostogolit în funingine. Eu n-am râs. Am rămas pe bancă privindu-l în tăcere. Mă făcea să mă gândesc la o fotografie din unul dintre manualele mele care înfățișa un om din Tokio, lihnit de foame, după război. În acel prim an, când MacArthur a înființat comandamentele, japonezii se hrăneau cu rumeguș și cu ghinde, cu coji de arahide și cu frunze de ceai, cu tulpini de dovleac și cu semințe. Oamenii mureau de foame pe străzi. Omul din cartea mea avea o pânză întinsă în față, iar pe ea se aflau două linguri rudimentare. Adolescentă fiind, mă frământam întruna din pricina acelor linguri. Nu aveau nimic deosebit, nu erau de argint sau gravate, ci erau, pur și simplu, niște linguri mici, obișnuite. Probabil tot ceea ce-i rămăsese pe lume, și, pentru că trebuia să mănânce, încerca să le vândă cuiva căruia nu-i lipsea nimic pe lume decât două linguri mici, obișnuite.

I se spunea existența mugure-de-bambus, viața de ceapă, fiecare înveliș pe care-l cojeai te făcea să plângi mai mult și, chiar dacă găseai mâncare, nu o puteai duce acasă, pentru că dizenteria colcăia în noroiul străzii și puteai să o târăști după tine, la familia ta. Copiii se iveau pe cheiuri, sosiți de curând din Manciuria independentă, cu cenușa părinților în cutii albe de glicină atârnate de gât.

Poate că acela era prețul ignoranței, mă gândeam, uitându-mă la vagabondul gol. Poate că Japonia trebuia să plătească pentru lucrurile stupide pe care le făcuse în Nanking. Pentru că ignoranța, după cum mă săturasem să aud, nu este o scuză pentru a face rău, răul absolut.

A doua zi dimineață, când m-am trezit, cei fără adăpost dispăruseră. În locul lor, urmărindu-mă de pe banca de vizavi, cu picioarele larg desfăcute și cu coatele pe genunchi, se afla un occidental aproape de vârsta mea. Purta un tricou albit de soare, pe care scria *Big Daddy Blake/Killtime Mix* și o curea de piele în jurul gâtului, fixată cu ceea ce părea a fi un dinte de rechin. Avea gleznele goale

și bronzate, și zâmbea de parcă eram cea mai nostimă creatură pe care o văzuse vreodată.

— Hei, zise el, ridicând mâna. Păreai foarte liniștită. Somnul îngerilor.

M-am ridicat în grabă, și sacul de voiaj mi-a căzut pe jos. Mi-am înșfăcat puloverul, l-am înfășurat în jurul taliei, mi-am netezit părul, mi-am umezit degetele și m-am șters repede la gură și la ochi. Ştiam că îmi zâmbea, aruncându-mi privirea aceea, privirea pe jumătate mirată pe care oamenii mi-o aruncau mereu.

— Hei, mă auzi? Se apropie de mine, cu umbra căzându-i peste sacul meu de voiaj. Te-am întrebat dacă mă auzi. Vorbești engleza? Avea un accent ciudat. Ar fi putut fi din Anglia, sau din America, sau din Australia. Sau din toate trei. Accentul îl făcea să pară ca și cum ar fi venit de undeva de pe o plajă. Vor-bești-en-gle-za?

Am dat aprobator din cap.

— O, vorbești?

Am încuviințat din nou.

S-a așezat pe locul de lângă mine și mi-a întins mâna - a împins-o drept sub ochii mei, silindu-mă să o privesc.

— Păi, salut, atunci. Sunt Jason.

Mă holbam în continuare la mâna lui.

— Am zis salut. Şi că sunt Jason.

I-am strâns mâna în grabă, și pe urmă m-am aplecat într-o parte, ca să nu mă ating de el în timp ce bâjbâiam pe sub bancă după sacul de voiaj. La fel se întâmpla mereu și la universitate - când toții băieții mă tachinau, pentru că eram atât de vulnerabilă, și mă făceau întotdeauna să mă simt ca și cum ar fi trebuit să dispar brusc într-o gaură. Mi-am găsit pantofii în sac și am început să mă încalț.

— Sunt pantofii tăi? Întrebă el. Chiar ai de gând să-i încalți?

N-am răspuns. Pantofii erau foarte demodați. Erau negri, cu șireturi, oarecum rigizi, și cu talpa groasă. Foarte nepotriviți pentru o zi fierbinte în Tokio.

— Ești mereu așa de nepoliticoasă?

Mi-am tras pantofii și am început să-i leg trăgând de șireturi mai tare decât trebuia, așa încât degetele mi se albiră puțin. Bășicile de pe glezne se frecau din nou de pielea aspră.

— *Cool*[9], făcu el amuzat. Pronunță *kewl.* Pe bune că ești ciudată.

Ceva din felul său de a vorbi mă făcu să mă opresc; m-am întors și l-am privit. Soarele se strecura printre copacii din spatele lui și am întrezărit, preț de o clipă, părul lui negru, tuns foarte scurt, și puful fin de pe ceafa și din jurul urechilor. Uneori, deși nimeni nu și-ar fi închipuit niciodată, nu mă gândeam decât la sex.

— Păi, ești, continuă el. Nu-i așa? Ciudată, vreau să spun. Într-un fel plăcut. Într-un fel englezesc. De acolo vii?

— Eu...

În spatele lui, copiii fantomatici de piatră stăteau încremeniți în șirurile lor în timp ce primele raze de soare atingeau ramurile de deasupra lor, făcând să sclipească roua fină, care li se așternuse pe umeri și pe bonete. În depărtare, neclintiții zgârie-nori reflectau imaginea orașului Tokio, clară și limpede precum un lac de peșteră.

— N-am... am rostit cu voce slabă. N-am știut unde să dorm.

— N-ai găsit o cameră la hotel?

— Nu.

— Abia ai sosit?

— Da.

— Există o cameră în casa mea, zise el râzând. Sunt cam o *sută* de camere în casa mea.

— În casa ta?

— Sigur. Casa mea. Acolo poți închiria o cameră.

— N-am nici un ban.

— Păi, nasol! Suntem în Tokio! Nu-i băga în seamă pe economiști, mai sunt încă vagoane de bani. Trebuie doar să deschizi ochii. La toate colțurile găsești cluburi de dame de companie.

Fetele de la universitate obișnuiau să viseze cu ochii deschiși, imaginându-se că lucrau într-un astfel de club din Tokio. Vorbeau fără întrerupere despre cât ar câștiga și despre darurile cu care ar fi fost copleșite. Eu stăteam tăcută într-un colț, gândindu-mă că era minunat să fii așa de încrezătoare.

— Servesc la mese într-unul, continuă el. Pot să te prezint Mamei-san, dacă vrei.

M-am îmbujorat la față. Habar n-avea cum mă simțeam imaginându-mă într-un club de dame de companie. M-am răsucit și mi-am terminat de legat pantofii. M-am ridicat în picioare și mi-am netezit hainele.

— Serios. Sunt bani mulți. Recesiunea n-a lovit cluburile încă. Iar ei îi plac ciudații, Mamei-san.

N-am răspuns. Mi-am tras fermoarul puloverului și mi-am săltat sacul de voiaj peste cap, ca să-mi așez cureaua de-a curmezișul pieptului.

— Scuze, am rostit încurcată. Trebuie să plec.

Mi-am încrucișat brațele și m-am îndepărtat de Jason, traversând parcul. O rafală de vânt puse în mișcare toate moriștile copiilor. Deasupra mea, soarele scânteia, reflectându-se în pereții de sticlă ai zgârie-norilor.

Jason mă prinse din urmă la ieșirea din parc.

— Hei, strigă el.

Nu m-am oprit, așa că mi se alătură zâmbind.

— Hei, ciudato. Poftim adresa mea.

A întins mâna, iar eu m-am oprit să o privesc. Ținea o bucățică dintr-un pachet de țigări pe care fuseseră mâzgălite o adresă și un număr de telefon.

— Haide, ia-o! Va fi distractiv în casa noastră.

Mă uitam insistent la bucățica de carton.

— Haide!

Am ezitat, pe urmă am înșfăcat-o, mi-am vârât mâna la loc la subsuoară, am privit înainte și mi-am continuat drumul. L-am auzit râzând în spatele meu.

— Ești bestială, ciudato. Î*mi placi.*

În dimineața aceea, când chelnerița de la cafeneaua Bambi mi-a adus cafeaua și pateul danez, mi-a mai pus pe masă încă o farfurie uriașă cu orez, niște chiftele de pește, două castronele cu legume murate și un bol cu supă *miso.*

— Nu, am zis în japoneză. Nu am comandat așa ceva.

Chelnerița a aruncat o privire spre locul unde șeful verifica chitanțele la casă, apoi s-a întors spre mine, și-a dat ochii peste cap și și-a dus degetul la buze. Mai târziu, când mi-a adus nota de plată, am observat că mă taxase doar pentru pateu. Am mai rămas acolo o vreme, neștiind ce să spun, privind-o pe când mergea pe la celelalte mese, scoțându-și carnețelul din buzunarul șorțului ei pătat și scărpinându-se în cap cu un stilou roz Maruko Chan. Nu ai parte de un asemenea gest de generozitate în fiecare zi, cel puțin după câte știu eu. M-am întrebat deodată cine era tatăl ei. Cine era bunicul ei. M-am întrebat dacă îi vorbise vreodată despre ce s-a întâmplat la Nanking. Ani la rând, în școli nu se pomenise despre masacru. Orice mențiune legată de război a fost exclusă din manuale. Majoritatea japonezilor adulți aveau doar o idee foarte vagă despre ceea ce se întâmplase în China în 1937. M-am întrebat dacă acea chelneriță cunoștea măcar numele de Nanking.

Trebuie să studiezi mult timp ceva înainte de a-l înțelege. Nouă ani, șapte luni și nouăsprezece zile. Și, chiar și atât, se dovedește că nu este de ajuns în privința anumitor lucruri. Chiar și după tot ce am citit despre anii în care Japonia a invadat China, nu știu încă de fapt de ce s-a petrecut masacrul. Experții - sociologii, psihologii și istoricii - par cu toții să înțeleagă. Spun că motivul principal a fost frica. Spun că soldații japonezi erau speriați, obosiți și flămânzi, că luptaseră pe viață și pe moarte pentru Shanghai, că învinseseră holera și dizenteria, că traversaseră în marș jumătate din China și, când au ajuns în capitală, erau aproape de punctul critic. Unii dintre ei afirmă că soldații japonezi

au fost doar produse ale societății flămânde de putere, îndoctrinați să-i vadă pe chinezi ca pe o specie inferioară. Unii spun că o asemenea armată, intrând în Nanking și găsind sute de mii de cetățeni lipsiți de apărare care se ascundeau în clădirile bombardate... În sfârșit, unii oameni spun că poate ceea ce s-a întâmplat în continuare nu a fost deloc surprinzător.

Armata Imperială Japoneză nu a avut nevoie de mult timp. În doar câteva săptămâni, japonezii au ucis în jur de trei sute de mii de civili. Se spune că, atunci când au terminat, nu aveai nevoie de barcă pentru a trece dintr-o parte a fluviului Yangtze în cealaltă. Puteai traversa râul peste cadavre. Au fost foarte inventivi, găsind metode noi de a ucide. Pe cei tineri i-au îngropat în nisip până la gât și au trecut cu tancurile peste capetele lor. Au violat femeile bătrâne, copiii și animalele. Au decapitat, dezmembrat și torturat; au folosit copilașii pentru antrenamentele cu baioneta. Nu poți să aștepți de la cineva care a supraviețuit acelui holocaust să mai acorde încredere japonezilor.

Văzusem un proiector de 16 mm în biroul lui Shi Chongming. Mă gândisem la el toată noaptea. Ori de câte ori îmi trecea prin minte că doar îmi imaginasem mențiunea din jurnal, îmi șopteam: „Pentru ce îi trebuie unui profesor de sociologie un proiector de filme?"

Shi Chongming a sosit la universitate exact înainte de ora zece. L-am zărit din depărtare, mărunt, ca un copil, deplasându-se cu efort de-a lungul trotuarului. Tunica sa bleumarin era încheiată cu șireturi într-o parte, în contrast evident cu îmbrăcămintea japoneză, în timp ce mergea șontâc-șontâc, sprijinindu-se în baston, rămânând în urma celorlalți trecători, cu o pălărie neagră de pescar, dintr-un material sintetic, îndesată peste părul său lung și alb. Când a ajuns la poarta lăcuită în roșu, m-a zărit așteptând și urmărindu-l cum venea pe stradă spre mine.

— Bună ziua? am spus făcând un pas înainte.

Shi Chongming se opri în drum. Mă privi mânios.

— Nu zice nimic, mormăi el. Nu vreau să stau de vorbă cu tine.

Se depărtă șchiopătând în direcția institutului. L-am urmat mergând umăr la umăr cu el. Probabil că situația părea destul de normală - un universitar micuț și neînduplecat care se deplasa cu greutate, prefăcându-se că nu vede fata străină și stângace, în haine ciudate, care ținea pasul cu el.

— Nu-mi place ce faci.

— Dar trebuie să stați de vorbă cu mine. Este cel mai important lucru din lume.

— Nu. Nu ai găsit omul potrivit.

— Nu-i adevărat. Dumneavoastră sunteți Shi Chongming. Caut acest film de aproape zece ani. Nouă ani, șapte luni și...

— Şi optsprezece zile. Ştiu. Ştiu. Ştiu.

Se opri și se uită la mine. Studiindu-i, la rândul meu, chipul mânios, am observat firișoarele portocalii ivindu-i-se pe iriși. Mă privi insistent foarte mult timp, și îmi aduc aminte că mi-a trecut prin minte ideea că probabil îi aminteam de cineva, pentru că dintr-odată îmi dădu impresia unui om pierdut în gânduri și meditativ. În cele din urmă, oftă și clătină din cap.

— Unde stai?

— Aici, în Tokio. Şi azi se împlinesc șapte luni și *nouăsprezece* zile.

— Spune-mi, atunci, unde să te contactez. Poate că, într-o săptămână sau două, când nu voi mai fi atât de ocupat, îți voi acorda un interviu despre perioada pe care am petrecut-o în Nanking.

— *O săptămână?* O, nu, nu pot să aștept o săptămână. Nu mai am nici...

Își drese glasul iritat.

— Spune-mi ceva, continuă el. Spune-mi, știi ce obișnuiesc să facă unii cetățeni bogați din Beijing ca să-și învețe fiii engleza?

— Poftim?

— Ştii cât de departe pot merge? Își ridică limba și îmi arătă țesutul conjunctiv. Le taie fiilor lor limbile, aici dedesubt, când aceștia au doar trei sau patru ani. În felul ăsta, copilul poate pronunța un r englezesc. Încuviință din cap. Așadar, spune-mi, ce crezi despre engleza mea?

— Este perfectă.

— Chiar și fără părinți cu dare de mână și fără mutilare?

— Da.

— Am muncit mult pentru asta. Asta e tot. Douăzeci de ani de muncă grea. Şi știi ce? Nu mi-am petrecut douăzeci de ani învățând engleza ca să-mi răcesc gura degeaba. Am zis o săptămână. Sau chiar două. Şi am vorbit serios.

Se îndepărtă șchiopătând câțiva pași. Am alergat după el.

— Uitați ce este, îmi pare rău. O săptămână. E bine, e foarte bine. Am trecut în față, m-am întors spre el și am ridicat mâinile ca să-l opresc din drum. Da. O săptămână. Vă... vă voi telefona. Peste o săptămână. Voi veni să vă văd.

— Nu pot fi legat de programul tău. Te voi contacta când voi fi gata.

— Vă voi telefona. O săptămână.

— Nu prea cred.

Shi Chongming dădu să treacă pe lângă mine.

— Așteptați. Mintea mea lucra cu febrilitate. Uitați, e perfect. M-am bătut ușor cu palma peste haine, nerăbdătoare, neștiind ce să fac. Am ezitat cu mâna peste buzunarul puloverului. Se afla ceva în el. Bucățica de carton pe care mi-o

dăduse Jason. Am tras adânc aer în piept. E perfect, am zis scoţând hârtia din buzunar. Aceasta e adresa mea. Lăsaţi-mă o clipă să v-o scriu.

4

Cineva a apărut în viaţa mea. Ca din senin. Nu-şi putea alege un moment mai prost. De două ori m-a luat prin surprindere ea, sâcâindu-mă ca o viespe insistentă. De două ori! Strigă şi proclamă, îşi ridică braţele în aer şi îmi aruncă priviri încruntate de parcă numai eu sunt responsabil de toate nenorocirile din lume. Zice că vrea să discute despre fapte care s-au petrecut în Nanking.

„Vrea?“ Nu, de fapt, „vrea“ nu e tocmai cuvântul potrivit. Este cu mult mai mult decât atât, cu mult mai mult decât „vreau“. Este o pacoste. Este obsedată de dorinţa de a afla despre Nanking. Cât regret rarele momente din acele zile îndepărtate, dinaintea revoluţiei culturale, când eram aşa de liniştit în postul meu la Universitatea din Jiangsu încât am făcut greşeala de a vorbi! Cât de vinovat mă simt pentru aluziile vagi pe care le-am făcut la evenimentele din iarna anului 1937! Am crezut că vorbele mele nu vor merge mai departe. Am crezut cu adevărat. Am sperat că nimeni nu va vorbi. Cum era să ştiu că murmurele mele îşi vor face drum într-o bună zi într-un ziar occidental, şi astfel această necunoscută să-mi dea de urmă şi să se gudure pe lângă mine în mod obsesiv? Am ajuns la disperare. I-am spus de două ori să mă lase în pace, dar refuză să mă asculte, iar astăzi m-a încolţit până când, numai ca să o fac să renunţe, m-am pomenit acceptând până la urmă o viitoare întâlnire.

Dar (ah, şi asta-i esenţa problemei) ceea ce mă chinuie, de fapt, este ceva mai profund decât încăpăţânarea ei. Deoarece un anume lucru legat de insistenţa ei mi-a dat peste cap toate treburile. Simt o nelinişte ciudată, şi nu mă pot abţine să nu mă întreb dacă nu este cumva un vestitor, dacă apariţia ei aici, hotărârea ei bruscă şi neclintită de a reînvia întâmplări trecute de la Nanking nu înseamnă că episodul final este chiar mai aproape decât îmi imaginam.

Asta este o formă de demenţă! În toţi aceşti ani, am rămas credincios promisiunii mele ca niciodată să nu mai evoc iarna aceea, ca niciodată să nu mai citesc cuvintele pe care le-am scris în anul acela. Mi-am ţinut promisiunea cu stricteţe, dar iată că astăzi, dintr-un motiv care depăşeşte întru totul puterea mea de înţelegere, când am revenit la birou, după ce am vorbit cu ea, am scotocit în mod inconştient în sertarul biroului după vechiul jurnal ferfeniţit şi l-am pus pe birou, unde îl pot vedea acum, dar nu-l pot atinge. De ce, mă întreb, de ce după toţi anii aceştia, ard de nerăbdare să deschid prima pagină? Tot ce pot face este să nu întind mâna după el şi să-l citesc pe nerăsuflate. Ce dorinţă neînfrânată a trezit în mine apariţia acestei necunoscute? Soluţia este următoarea: îl voi ascunde. Da.

Pe undeva, poate că pe aici, sub grămezile de cărți și de notițe. Sau poate că îl voi încuia într-unul dintre aceste dulapuri, unde pot uita de el, unde nu mă va mai tulbura niciodată.

Sau (și rostesc în șoaptă)... sau îl voi citi. Îl voi deschide și voi citi. Doar o propoziție. Numai un paragraf. La drept vorbind, pentru ce am purtat după mine, pretutindeni, aceste patruzeci de mii de cuvinte, patruzeci de mii de cuvinte care descriu masacrul, dacă n-au fost hărăzite a fi citite? Ce rău îmi pot face cuvintele? Îmi pot străpunge trupul? Şi cui are să-i pese dacă eu îmi încalc promisiunea și mă îngraș ospătându-mă cu aceste cuvinte? Poate că promisiunile sunt făcute pentru a fi încălcate...

Mă întreb: Mă voi recunoaște oare? Mă întreb: Îmi va păsa?

史 Nanking, 28 februarie 1937 (a optsprezecea zi a primei luni după calendarul Shujin)

Ce s-a întâmplat cu soarele? Probabil că a tulburat ceva stihiile pentru ca soarele să ajungă să arate astfel. Stau la această fereastră care îmi e atât de cunoscută, singura fereastră din casă care dă spre partea de est a orașului, și neliniștea a pus stăpânire pe mine. Mâna îmi tremură în timp ce scriu. Soarele este roșu. Iar, ceea ce e mai rău - printr-un tertip, printr-o conspirație a atmosferei și a pământului -, razele lui au fost aranjate simetric, revărsându-se de la o margine la cealaltă a cerului în fâșii roșietice și compacte. Arată întocmai ca... Întocmai ca...

Dumnezeule! Ce s-a întâmplat? Nu îndrăznesc nici măcar să scriu cuvintele. Ce fel de nebunie este asta? Văd semne pe cer! Trebuie să-mi întorc privirea și să nu-mi las gândurile să hoinărească în felul ăsta. Sunt în primejdie să ajung să vorbesc întocmai ca Shujin, să devin ca ea - să cred cu toată puterea și fără să-mi fie rușine în superstiții. De fapt, mă gândesc în fiecare zi la Shujin. Dacă acum ar fi trează, și-ar așeza capul pe o parte, ar privi orizontul cu un aer meditativ și imediat și-ar aminti de vorbele înțelepte ale bătrânilor din satul ei: credința populară potrivit căreia zece sori se înalță pe rând la răsărit, lunecând în șiruri prin lumea cealaltă ca să se rotească și să se ridice în partea dinspre răsărit. Un timp, s-ar uita la acest soare, și apoi ar hotărî că, firește, ceva nu a mers bine cât a plutit prin lumea cealaltă, că soarele era victima unei nedreptăți - o prevestire a unui lucru cumplit care se va întâmpla. Pentru că, dacă există ceva în care ea stăruie, acel ceva este credința că timpul se mișcă în jurul nostru ca un butoi, care se rostogolește în fața ochilor noștri și vine rotindu-se înapoi. Niciodată nu

obosește să afirme că poate prevedea viitorul, pentru simplul motiv că viitorul este trecutul nostru.

Nu încerc să contrazic superstițiile din sat, sunt neputincios în fața vehemenței de care dă dovadă. „Să nu încerci vreodată să o schimbi, mi-a zis mama înainte de a muri. Fildeșul unui elefant nu va crește niciodată din botul unui câine. Ştii asta."

Dar, deși am devenit îngăduitor, nu sunt un nătâng. În timp ce este adevărat că nu are rost să o schimb, nu există nici un motiv pentru care ar trebui să încurajez această natură isterică a ei. De pildă, nu am de ce să o smulg acum din pat și să o aduc aici în camera mea de lucru, unde stau pe canapea privind cu teamă la soare.

Soarele plutește în aer ca un uriaș, roșu și înspăimântător, care cercetează orașul. Shujin ar spune că e un semn. Ar face ceva ridicol dacă l-ar vedea, poate că ar alerga țipând prin casă. Așa că voi ține totul secret. Nu voi spune nimănui că astăzi am asistat la momentul înălțării pe cer a soarelui chinezesc având forma și culorile *Hi No Maru* - discul roșu de pe drapelul Armatei Imperiale Japoneze.

Gata! Am făcut-o! Ar trebui să arunc caietul și să-mi acopăr fața de rușine. Mi-am încălcat promisiunea. Cât de ciudat, după toți anii aceștia, că am cedat cu totul din senin și dintr-odată, într-o dimineață obișnuită de vară, o dimineață foarte asemănătoare cu oricare alta, cât de ciudat este că nu am rezistat! Acum, în timp ce-mi trec degetele peste paginile caietului, mă întreb dacă am învățat ceva. Hârtia este veche, cerneala-i decolorată și scrierea mea *kaishu* pare foarte caraghioasă. Dar - și cât e de ciudat să descoperi că lucrurile importante rămân aceleași - teama nu a dispărut. Teama pe care am simțit-o în dimineața aceea, în urmă cu peste cincizeci de ani, este un sentiment pe care îl recunosc bine. Îl simt și acum, când trag storurile și mă uit pe fereastră la soarele care învăluie în arșiță orașul Tokio.

5

Era o zi atât de toridă, că trotuarele se simțeau cleioase sub tălpi. Apă condensată din aparatele de aer condiționat picura pe trecători, și orașul Tokio părea gata să alunece de pe platoul continental și să se deplaseze sfârâind în ocean. Am găsit un chioșc unde se vindeau reviste și am cumpărat o cană de ceai verde rece și niște ciocolată Lotte cu nucă de cocos, care mi s-a topit în gură. Am mâncat ciocolata și am băut ceaiul din mers, șchiopătând pe trotuarul încins, și, curând, mă simțeam puțin mai bine. Am ajuns la metrou și am călătorit la un loc

cu mulțimea de salariați, sclipitori de curați, în timp ce puloverul meu murdar se freca de cămășile lor spălate și călcate. Am observat că lumea din Tokio nu mirosea. Era ciudat. Nu-i puteam mirosi și nu ziceau mai nimic: trenurile erau pline până la refuz, dar atmosfera era foarte tăcută, de parcă erai înghesuit într-un vagon cu o mie de manechine din vitrină.

Casa lui Jason se afla într-o zonă numită Takadanobaba, „hipodromul de pe deal". Când trenul se opri, am coborât cu precauție, pășind pe peron și uitându-mă atentă în sus și în jos la automate și la posterele cu băuturi energizante. Cineva dădu peste mine, și se creă un moment de confuzie, în timp ce restul indivizilor țopăiau și săreau încercând să mă evite. „Nu uita - în societate există reguli de care va trebui să ții mereu seama."

Afară, străzile erau ticsite de studenți de la Universitatea Waseda. În capătul străzii, lângă o clădire Citibank, am părăsit drumul principal și, dintr-odată, totul s-a schimbat. M-am pomenit într-o rămășiță din vechiul Tokio. Departe de zgomotul electronic al comerțului, aici erau alei liniștite și răcoroase - un labirint de străduțe ciudate, înghesuite în spațiile din spatele zgârie-norilor, o zonă ascunsă și vie ca o junglă. Mi-am ținut respirația și am privit în jur uimită; era exact ca în ilustrațiile din cartea mea! Case din lemn se sprijineau într-o rână una de cealaltă, prăpădite și dărăpănate - supraviețuitoare istovite ale deceniilor de cutremure, focuri și bombardamente. În deschizăturile înguste dintre case, se îngrămădeau laolaltă plante luxuriante care păreau carnivore.

Casa lui Jason era cea mai mare, cea mai veche și cea mai părăginită casă pe care o văzusem în Tokio până atunci. Era așezată la intersecția a două străzi mici, cu toate ferestrele de la parter acoperite cu scânduri, bătute în cuie, încuiate cu lacăte, cu plante agățătoare tropicale care răzbătuseră prin trotuar, înfășurându-se în jurul ei precum spinii din povestea *Frumoasa din Pădurea Adormită.* Într-o parte a casei, protejată de stihiile naturii de un acoperiș de plastic ondulat, o scară ducea spre primul etaj, străjuită de o ușă mică de lemn cu o sonerie veche și murdară lângă ea.

Îmi amintesc exact ce purta Jason când deschise ușa. Era îmbrăcat cu o cămașă verde oliv, pantaloni scurți și o pereche de ghete uzate, fără șireturi, pe care, probabil, le încălțase în grabă, fiindcă stăteau îndoite la spate. La încheietura mâinii avea o brățară împletită, și în mână ținea o cutie aburită de bere Asahi. Preț de o clipă, l-am privit cu atenție în lumina soarelui - avea o piele curată și netedă, de parcă ar fi petrecut mult timp în aer liber. „Este frumos" - mi-a trecut repede prin minte.

— Hei, exclamă el, surprins să mă vadă. Bună, ciudato. Te-ai răzgândit în legătură cu oferta mea?

Am privit în sus, către etajele superioare.

— Cine mai locuiește aici?

Ridică din umeri.

— Eu. Două fete de la clubul de noapte. Câteva fantome. Nu știu exact câte, ca să fiu sincer.

— Fantome?

— Asta zice toată lumea.

Am rămas tăcută o vreme, uitându-mă la acoperișurile de țiglă și la jgheaburile întoarse, împodobite cu dragoni și cu delfini ciobiți. Casa nu părea mai mare și mai întunecată decât celelalte aflate în vecinătatea ei.

— În ordine, am spus eu, în cele din urmă, ridicându-mi sacul de jos. N-am nimic împotriva fantomelor. Vreau să locuiesc aici.

Nu se oferi să-mi ducă geanta, și, oricum, n-aș fi știut ce să zic dacă ar fi făcut-o. L-am urmat în sus, pe scară în timp ce pașii noștri răsunau pe treptele din fontă.

— Parterul e încuiat, zise el, fluturând cutia de bere în direcția ferestrelor acoperite cu scânduri. Nu se intră deloc. Locuim la etaj, și trebuie să mergi pe aici.

În capătul de sus al scărilor ne oprirăm. Ne găseam într-un ungher ascuns al casei, pe un coridor întunecos, ale cărui ferestre aveau obloanele trase și care ducea în unghiuri drepte spre stânga și spre dreapta noastră. Se putea vedea pe o distanță de aproape patru metri în ambele direcții, apoi coridoarele lungi și prăfuite păreau să se micșoreze, pierzându-se în depărtare în locuri răcoroase și ascunse din Tokio, locuri pe care mi le puteam doar imagina. Era trecut de amiază, și casa era tăcută.

— Casa e aproape lichidată. Afacerile cu terenuri în Tokio au intrat la apă de când cu crahul economic, dar proprietarul încearcă încă să ducă la bun sfârșit o tranzacție cu un proiectant. Dacă va merge, vor da jos toată coșmelia și vor construi un bloc-turn, prin urmare chiria este aproape *mda.* Jason își aruncă ghetele din picioare. Sigur, trebuie să te acomodezi cu locuința care se duce de râpă. Făcu un gest vag în direcția coridorului din partea dreaptă. Fetele dorm acolo - în aripa aceea. Stau toată ziua în pat. Sunt rusoaice. O să vezi asta aici - cum cineva a lăsat ușa de la cușcă deschisă, rușii fug în toate colțurile lumii. Mesajul nu a ajuns la ei - că Japonia se confruntă cu o recesiune. Poftim, zise el și îmi împinse o pereche de papuci uzați din pânză de sac, urmărindu-mă cum mi-i trăgeam peste ciorapi, lăsând deoparte pantofii mei grosolani cu șiret. Nu te strâng? Întrebă arătând spre pantofi. Par greoi.

— Ba da. Mi-au făcut bășici.

— N-ai altceva de încălțat?

— Nu.

— Ce ai în geantă? Pare grea.
— Cărți, am răspuns.
— Cărți?
— Exact.
— Ce fel de cărți?
— Cărți cu poze.

Jason izbucni în râs. Își aprinse o țigară, urmărindu-mă amuzat în timp ce îmi aranjam papucii în picioare. Mi-am îndreptat puloverul, mi-am netezit părul cu mâinile și l-am privit în ochi, lucru care îl făcu din nou să râdă.

— Așadar, continuă el, cum te cheamă?
— Grey.
— Grey? Ce fel de nume e ăsta?

Am șovăit. Era atât de ciudat să mă aflu într-un loc unde nimeni nu mă cunoștea! Am tras aer în piept și m-am străduit să par nepăsătoare.

— Este o poreclă. Toată lumea mă strigă așa.

Jason mă conduse pe coridorul din dreapta, oprindu-se din când în când să-mi arate câte ceva. Casa era ciudat de liniștită, o prelungire a naturii - podelele erau acoperite cu rogojini de paie tatami și fiecare mișcare făcea să se răspândească mirosul tainic al coconilor de insecte. Camerele se înșirau pe o parte a coridorului; pe cealaltă, paravane uzate din lemn ascundeau zidurile, de la jumătatea peretelui în sus.

— Toaleta e tradițională, așa că trebuie să stai pe vine. Crezi că poți face asta? Mă măsură din cap până-n picioare. Poți să stai pe vine? Să te speli dintr-o găleată? Ştii, asta înseamnă să trăiești în Japonia - să faci lucrurile altfel. Până să apuc să-i răspund, se și întorsese spre celălalt perete și ridică un oblon. Lumina soarelui inundă coridorul prin geamul murdar. Aparatul de aer condiționat e stricat, așa că vara trebuie să ții închise obloanele toată ziua.

Stăteam la fereastră, privind în jos spre grădina împrejmuită. Era sălbatică și luxuriantă ca o junglă, năpădită de buruieni mai înalte decât ferestrele de la parter, înțesată de curmali japonezi și de frunze grele care se strecurau printre ziduri și furau lumina soarelui. Mi-am așezat mâinile pe pervaz, lipindu-mi nasul de sticlă, și am privit afară. În capătul îndepărtat al grădinii se zărea partea din spate a unui zgârie-nori alb.

— The Salt Building, rosti Jason. Nu știu de ce i se spune așa, cred că pur și simplu denumirea s-a transmis, asemenea camerelor, de la o damă de companie la alta.

Eram pe punctul de a mă răsuci pe călcâie, când am observat, la o distanță de aproape treizeci de metri deasupra vârfurilor copacilor, un acoperiș de țiglă

roșie, încins în arșița amiezii.

— Ce e acolo?

— Acolo? făcu el lipindu-și nasul de geam. E cea de a treia aripă. Încuiată și ea.

— Face parte din casă?

— Ştiu. Este atât de mare, încât ni s-a acordat în exclusivitate un cod poștal! Palatul Interzis. În acest loc sunt probabil douăzeci de camere despre care știu în mod sigur că există și încă douăzeci despre care doar se zvonește c-ar exista.

Acum vedeam cât teren ocupa casa. Acoperea o suprafață aproape cât a unui bloc și înconjura, pe trei laturi o grădină. De deasupra, semăna cu un pod, cu The Salt Building mărginind a patra latură. Casa era aproape o ruină; prăbușirea începuse în aripa îndepărtată, iar Jason zicea că preferă să nu se gândească la ceea ce se întâmpla în camerele încuiate de la parter.

— Acolo bântuie fantomele, șopti el, dându-și ochii peste cap. Dacă e să ne luăm după ce spun gemenelor *baba yaga.*

Am trecut pe lângă nenumărate uși *shoji* glisante, unele încuiate, altele deschise. În semiîntuneric, am zărit diverse obiecte, mobilă îngrămădită, prăfuită și uitată - un *butsudan* din lemn de tec, un altar al străbunilor pe care se aflau doar o grămadă de borcane de sticlă prăfuite. În liniștea aceea deplină, nu se auzea decât lipăitul papucilor mei. În fața noastră, din întuneric, se ivi ușa care ducea spre aripa închisă, încuiată cu lacăt și fixată cu un drug de fier. Jason se opri în fața ei.

— Pe aici nu mai putem trece. Își lipi nasul de ușă și adulmecă aerul. Doamne, și pe caniculă, *miroase de-ți ia nasul.* Își șterse fața și se întoarse, bătând ușor cu degetul în ultima ușă de pe coridor. Nu-ți face griji, aici e răcoare - asta va fi a ta.

Împinse ușor ușa. Lumina soarelui se revărsa prin perdelele murdare prinse peste cele două ferestre în unghiuri drepte. Pereții fuseseră cândva acoperiți în mătase maro-deschis, ale cărei rămășițe stăteau acum spânzurate, destrămându-se în fâșii lungi, verticale, ca și cum un uriaș animal sălbatic ar fi fost ținut captiv acolo. Rogojinile tatami erau tocite, pe pervazul ferestrei se zăreau muște moarte, iar în lustră, pânze de păianjeni.

— Ce părere ai?

Am pășit înăuntru și am rămas în mijlocul încăperii, răsucindu-mă încet de jur împrejur. Pe peretele apropiat se afla un alcov *tokonoma,* cu un balansoar uzat de ratan, împins lângă perete, unde ar fi trebuit să atârne ornamentul potrivit anotimpului.

— Ai putea face orice dorești. Proprietarul nu-și bate capul. De Cele mai multe ori chiar uită să încaseze chiria.

Am închis ochii și am întins mâinile, simțind moliciunea aerului și, pe spate, lumina prăfuită a soarelui. Camera era de două ori mai mare decât dormitorul meu din Londra și mi se părea foarte primitoare. În aer plutea un miros dulceag, de mătase putrezită și de paie.

— Ei bine?

— Este... am zis deschizând ochii și trecându-mi degetele peste mătasea de pe pereți... este frumoasă.

Jason trase cearșaful care acoperea fereastra și o deschise, lăsând aerul fierbinte să pătrundă în cameră.

— Iată, exclamă el arătând pe fereastră. Țarcul Godzillei.

În drum spre locuința lui Jason, amețită din pricina tuturor acelor zgârie-norii, nu-mi dădusem seama cât de sus se afla Takadanobaba. Abia atunci am observat că, din poziția aceea dominantă, pământul dispăruse. Acoperișurile clădirilor se aflau la același nivel cu fereastra mea și, peste tot, chipuri strigau de pe ecrane video agățate undeva sus de tot. Un uriaș panou de publicitate, aflat la doar cincisprezece metri mai departe, domina priveliștea. Era o fotografie imensă, în sepia, a unui star de cinema care schița un surâs viclean ridicând un pahar, de parcă ar fi ținut un toast pentru toată Takadanobaba. Pe pahar erau gravate cuvintele: „Suntory Reserve”.

— Mickey Rourke, zise Jason. Tip bine, evident.

— Mickey Rourke, am repetat eu. Nu auzisem niciodată de el, dar îmi plăcea chipul său. Îmi plăcea cum zâmbea spre noi. M-am ținut de rama ferestrei și m-am aplecat puțin în afară, în ce direcție este Hongo?

— Hongo? Nu știu... cred că... În direcția aceea, probabil.

M-am ridicat pe vârfuri, privind într-o parte, peste acoperișurile îndepărtate, firmele de neon și antenele de televiziune care luceau aurii în soare. Probabil că ne aflam foarte departe de Hongo. Mi-am dat seama că nu aveam cum să zăresc biroul lui Shi Chongming printre toate clădirile acelea. Dar m-am simțit mai bine gândindu-mă că se afla undeva acolo. M-am lăsat din nou pe călcâie.

— Cât costă?

— Două sute de dolari pe lună.

— Am nevoie de cameră doar pentru o săptămână.

— Atunci, cincizeci de dolari. E un chilipir.

— Nu-mi pot permite.

— Nu-ți poți permite cincizeci de dolari? Cât crezi că te costă să locuiești la Tokio? Cincizeci de dolari este revoltător, *nu* scump.

— Nu am nici un ban.

Jason oftă. Își termină țigara și o aruncă pe stradă arătând spre linia orizontului.

— Uite, zise el aplecându-se în afară, uită-te acolo, spre sud-est. Clădirile acelea înalte sunt Kabuki Cho. Vezi dincolo de ele?

Profilându-se negru în zare, un monstru de sticlă colorată, sprijinit de opt coloane masive și întunecate, se ridica drept deasupra tuturor celorlalți zgârie-nori. Patru capete gigantice de himere, din marmură neagră, se îndoiau în fiecare colț al acoperișului, și din gurile lor țâșneau șuvoaie de gaz care explodau în jeturi de foc pe o lungime de aproape patru metri, lăsând impresia că întregul cer luase foc.

— Clădirea se află în proprietatea cuiva. Este una dintre clădirile fraților Mori. Dar vezi ce se află la ultimul etaj?

Am mijit ochii. Fixat de un braț mecanic pe vârful zgârie-norului, se afla un profil uriaș al unei femei care stătea pe un leagăn.

— Ştiu cine este, am spus. O recunosc.

— Este Marilyn Monroe.

Marilyn Monroe. Cred că erau cam nouă metri de la tocurile ei înalte și albe până la părul ei oxigenat, și se legăna înainte și înapoi în arcuri largi de cincisprezece metri, în timp ce lumina lichidă a neoanelor sclipea astfel încât rochia ei albă de vară părea să se ridice mai sus de talie.

— Acela e Some Like It Hot. Clubul unde lucrăm noi - eu și *baba yagas.* Te voi duce acolo în seara asta. Îți vei plăti chiria pentru o săptămână în câteva ore.

— Oh, am făcut eu și m-am îndepărtat de fereastră. Oh. Nu mi-ai povestit despre asta. E un club de dame de companie.

— E grozav, relaxat - Strawberry chiar o să te placă la nebunie.

— Nu, am replicat eu, simțindu-mă iar încurcată și nelalocul meu. Nu. Nu spune asta, pentru că nu o va face.

— De ce nu?

— Pentru că... Am lăsat propoziția neterminată. Nu-i puteam explica unei persoane precum Jason. Nu. Categoric, nu o să mă angajeze.

— Cred că te înșeli. Și, oricum, părerea mea e că nu prea ai de ales.

6

Damele de companie care locuiau în camerele din aripa de nord, *baba yagas,* erau gemenele din Vladivostok. Svetlana și Irina. Jason mă conduse la ele în timp ce soarele apunea, iar arșița se mai domolise puțin. Se aflau în camera Irinei, pregătindu-se să meargă la club, semănând leit în pantalonii lor negri mulați și sutienele din Spandex: înalte ca docherii și bine hrănite, cu brațe puternice și cu picioare musculoase. Păreau să stea mult la soare, și amândouă aveau părul lung, aspru și făcut permanent. Singura diferență era că al Irinei era blond-auriu, pe

când al Svetlanei era negru. Pe raftul din bucătărie zărisem vopseaua, Naples Black, într-o cutie roz, decolorată.

M-au așezat pe un taburet în fața unei măsuțe de toaletă și au început să mă asalteze cu întrebări.

— Îl cunoșteai pe Jason? Înainte de a veni aici?

— Nu. L-am întâlnit azi-dimineață.

— *Azi-dimineață?*

— În parc.

Fetele se uitară una la cealaltă.

— El acționează rapid, nu? Svetlana își drese glasul și îmi făcu cu ochiul. Acțiune rapidă.

Îmi oferiră o țigară. Îmi plăcea să fumez. În spital, fata din patul alăturat mă învățase să fumez, și asta m-a făcut să mă simt foarte matură, dar nu aveam mai niciodată bani ca să păstrez obiceiul. M-am uitat la pachetul de țigări pe care Irina îl ținea cu vârfurile degetelor lăcuite în roșu.

— Nu am nici una să-ți dau în schimb.

Irina își închise ușor ochii și își încreți buzele ca și cum ar fi sărutat aerul.

— Nici o problemă. Agită pachetul spre mine din nou. Nici o problemă. Ia.

Am luat o țigară și, un timp, am fumat toate trei uitându-ne una la cealaltă. Dacă părul lor n-ar fi fost atât de diferit, Svetlana și Irina ar fi fost aproape imposibil de deosebit: amândouă aveau în priviri un fel de sclipire obraznică pe care o mai văzusem și la unele fete de la universitate. Cred că le păream foarte ciudată, ghemuită ca un morman de rufe murdare pe taburetul lor.

— O să lucrezi la club?

— Nu, am răspuns. N-o să mă vrea.

Svetlana plescăi încetișor.

— Nu fi proastă! E ușor, ușor, ușor. Ușor ca și cum ai mânca o bomboană.

— E vorba despre sex?

— Nu! Râseră amândouă. Fără sex! Dacă faci sex, faci afară. Mama nu vreau să audă de așa ceva.

— Atunci ce faceți?

— Ce faci? Nu *faci* nimic. Vorbești cu clientul. Îi aprinzi țigara. Îi spui că e grozav. Îi pui gheață în poșirca pe care o bea.

— Despre ce vorbiți?

Se uitară una la cealaltă și ridicară din umeri.

— Îl înveselești, îl faci să te placă. Îl faci să râdă. El o să *te* placă fără problemă, pentru că ești englezoaică.

M-am uitat în jos la cămașa neagră și groasă pe care o purtam, pe care o cumpărasem la mâna a doua. Probabil că proprietarul ei trecuse prin războiul din

Coreea. Bluza mea neagră cu nasturi mă costase 50 de penny în magazinul de haine second-hand de pe Harrow Road, iar pantalonii mei strâmţi erau groşi şi nu se vedea nimic prin ei.

— Poftim!

Mi-am ridicat privirea. Svetlana îmi întindea o mică trusă aurie de machiaj.

— Pentru ce?

— Aranjează-te puţin! Plecăm în douăzeci de minute.

Gemenele cunoşteau arta de a întreţine două conversaţii simultan. Toate aranjamentele se făceau cu telefonul lipit de ureche şi cu ţigara între dinţi. Acum avea loc rondul telefonic de noapte al clienţilor: „O să fii acolo astă-seară, nu? Voi fi foarte *sabishi*[10] fără tine“. În timp ce vorbeau, îşi creionau sprâncenele, îşi fixau genele false, se strecurau în pantaloni albi, strălucitori şi în nişte sandale argintii cu tocuri imposibil de înalte. Le priveam în tăcere. Svetlana, care îşi petrecu foarte mult timp stând în faţa oglinzii în sutien, cu braţele ridicate deasupra capului, studiindu-şi părul de la subsuori, se gândi că ar trebui să port ceva auriu ca să mă luminez.

— Trebuie să arăţi sofisticată. Vrei să porţi cureaua mea? Spune? Cureaua mea e aurie. Negru cu auriu... perfect!

— Aş arăta stupid.

— Argintiu, atunci, zise Irina.

Încercam să nu mă uit la ea. Îşi scosese sutienul şi stătea goală lângă fereastră, desfăcând cu unghiile ei lungi o rolă de Sellotape[11], smulgând fâşiile cu dinţii.

— Porţi negru şi arăţi ca o văduvă.

— Mereu port negru.

— De ce? Ţii doliu după cineva?

— Nu, am răspuns fără ezitare. Nu fi absurdă. După cine aş ţine doliu?

Mă privi cu atenţie preţ de o clipă.

— Bine. Dacă asta te face fericită. Dar, dacă mergi la club aşa, probabil că o să-i faci pe bărbaţi să plângă.

Îşi vârî un capăt de bandă în gură, îşi apăsă sânii cât putu de tare, apoi trecu banda pe sub ei, de la subraţul stâng până sub cel drept şi înapoi. Când îşi eliberă sânii, aceştia rămaseră într-un echilibru fragil pe fâşia de Sellotape. Îşi puse o bluză fără umeri şi rămase în faţa oglinzii netezind-o şi cercetându-şi formele sub ţesătura subţire. Mi-am muşcat degetele, dorindu-mi să am curajul de a mai cere o ţigară.

Svetlana îşi terminase machiajul şi avea buzele conturate cu creion negru. Se aşeză în genunchi, răscoli în unul dintre sertare şi scoase un capsator.

— Vino aici, zise ea făcându-mi semn cu capul. Vino aici.
— Nu.
— Ba da. Vino aici.
Se târî în genunchi spre mine, desfăcând capsatorul. Îmi apucă tivul fustei, îl îndoi și strânse brațele capsatorului, prinzând tivul de căptușeală.
— Nu, m-am opus eu încercând să-i împing mâna. Nu.
— Care-i problema? Ai picioare sexy, mai bine să le arăți. Acum stai liniștită.
— *Te rog!*
— Nu vrei slujba, nu?
Mi-am acoperit fața cu mâinile, dându-mi ochii peste cap în spatele palmelor, și am tras de câteva ori aer în piept în timp ce Svetlana se învârtea în jurul meu, prinzându-mi tivul. Am simțit puțină răcoare, dar nu mi-am dat seama că îmi descoperise genunchii. Nu-mi puteam scoate din minte felul în care aveau să-mi arate picioarele. Îmi tot închipuiam ce-ar spune oamenii dacă le-ar vedea.
— Nu...
— Ssst!! Svetlana își așeză mâinile pe umerii mei. Lasă-ne să ne facem treaba.
Am închis ochii și am încercat să respir adânc și regulat. Irina se străduia să tragă o linie în jurul buzelor mele. Am sărit în sus.
— Te rog, *nu....*
Irina făcu un pas înapoi, uimită.
— Ce? Nu vrei să arăți sexy?
Am înșfăcat un șervețel și mi-am șters rujul. Tremuram.
— Arăt ciudat. Pur și simplu, arăt ciudat.
— Numai japonezi bătrâni. Gălbejiți bătrâni. N-o să te atingă.
— Nu poți înțelege.
Svetlana ridică o sprânceană.
— Nu înțelegem? Hei, Irina, scumpo, noi nu înțelegem.
— Nu, serios, am spus eu. *Serios,* nu înțelegeți.

Nu trebuie să înțelegi sexul ca să vrei să-l faci. Așa cred și albinele, și păsările. Eram cea mai proastă combinație pe care v-o puteți imagina - habar n-aveam de aspectele practice ale vieții și păream mereu în transă. Poate că nu e de mirare că am intrat în bucluc.
La început, doctorii au încercat să mă convingă să spun că a fost un viol. Pentru ce altceva ar fi lăsat o fată de treisprezece ani cinci adolescenți să-i facă așa ceva, dacă n-ar fi fost viol? Dacă nu cumva era nebună, firește. Ascultam cu un fel de nedumerire vagă. De ce se concentrau asupra *acelui* aspect anume? Ce

era în neregulă cu el? În final, aș fi scăpat de o mulțime de probleme dacă aș fi fost de acord cu ei și aș fi spus că fusese viol. Poate că atunci n-ar mai fi vorbit la nesfârșit despre faptul că tot comportamentul meu sexual reprezenta în sine dovada cea mai clară că aveam o problemă gravă. Dar ar fi fost o minciună. Îi *lăsasem* să o facă. O dorisem poate chiar mai mult decât băieții. Îi primisem cu bucurie în furgoneta aceea parcată pe ulița de țară.

Era una dintre acele seri de vară cețoase, când spre apus cerul nopții rămâne colorat în albastru intens și poți să-ți imaginezi tot felul de ciudate dansuri păgâne dincolo de orizont, în locul unde a dispărut soarele. Iarba era proaspătă, și vântul bătea ușor; în depărtare, se auzea zgomotul traficului, iar când au oprit furgoneta, am privit valea, am zărit contururile albe, fantomatice ale monumentului de la Stonehenge.

În partea din spate a furgonetei, se afla un pled scoțian vechi care mirosea a sământă de iarbă și a ulei de motor. Mi-am scos toate hainele, le-am așezat pe pătură și mi-am desfăcut picioarele, care erau foarte albe, deși era vară. Unul câte unul, au intrat înăuntru și au acționat pe rând, făcând furgoneta să scârțâie pe osia ei ruginită. Cel care mi-a vorbit a fost al patrulea băiat - avea părul roșcat și un chip drăguț, pe care se zăreau câteva fire de barbă țepoasă. A închis ușile furgonetei trăgându-le cu putere, și înăuntru s-a făcut întuneric, așa că restul, care stăteau afară pe margine și fumau, nu ne puteau vedea.

— Salut, a zis el.

Mi-am pus mâinile pe genunchi și mi-am desfăcut picioarele mai larg. N-a făcut nici un pas. A îngenuncheat doar în fața mea, uitându-se între picioarele mele cu o expresie ciudată și stânjenită pe chip.

— Ştii că nu trebuie să faci asta, nu? Ştii că nimeni nu te obligă?

Am rămas tăcută un timp, privindu-l cu o căutătură încruntată și nedumerită.

— Știu.

— Și tot mai vrei să o faci?

— Bineînțeles, am răspuns eu întinzând brațele. De ce nu?

— Nu a pomenit nimeni despre protecție?

Asistenta care nu mă plăcea a spus că asta nu făcea decât să demonstreze cum boli ca herpesul, gonoreea și sifilisul se răspândeau în lume, din cauza inconștienței unor persoane dezgustătoare ca mine.

— Nu-mi spune mie că dintre cei cinci băieți nici unul nici măcar nu a propus folosirea unei metode contraceptive.

Stăteam în pat cu ochii închiși și nu spuneam nimic. Nu aveam de gând să-i mărturisesc adevărul, că, de fapt, nici nu știam ce era aia contracepție, că nu-mi dădusem seama că fac ceva rău, că mama mea mai degrabă ar fi murit decât să-mi

vorbească despre astfel de lucruri. Nu aveam de gând să o las să continue la nesfârșit reproșurile legate de ignoranța mea prostească.

— Așa îți trebuie! Nici măcar n-ai încercat să-i oprești. Şi-a lins buzele, scoțând un zgomot ca de picioare lovite unul de altul în întuneric. Dacă vrei să știi părerea mea, ești cea mai dereglată ființă pe care am întâlnit-o vreodată.

Doctorii au spus că totul era legat de control.

— Toți avem impulsuri, toată lumea are nevoi. Ele sunt cele care ne fac umani. Cheia pentru o viață echilibrată și fericită este să înveți să le stăpânești.

Dar, la vremea aceea, fără îndoială, nu puteam face prea mult ca să pun lucrurile în ordine. Nu poți îndrepta ceva fără să exersezi, și trebuia doar să arunci o privire pe fișa mea de spitalizare sau să mă vezi goală, ca să-ți dai seama că viața mea sexuală nu prea mai avea viitor.

7

În cele din urmă, eu și rusoaicele am ajuns la un compromis. Eu le-am lăsat să-mi capseze fusta, iar ele m-au lăsat să-mi netezesc părul și să-mi șterg fardul irizat de la ochi. În schimb, mi-am trasat cu foarte mare atenție niște linii negre deasupra genelor, pentru că singurul lucru care îmi venea în minte legat de machiaj erau niște imagini pe care le văzusem într-o carte despre Audrey Hepburn. Mă gândeam că mi-ar fi plăcut de Audrey Hepburn dacă aș fi întâlnit-o. Întotdeauna mi s-a părut de treabă. Mi-am șters fardul de pe obraz și mi-am rujat buzele într-o nuanță simplă și mată de roșu. Gemenele s-au dat îndărăt să examineze rezultatul.

— Merge, recunoscu Irina, cu o privire posomorâtă. Tot semeni cu o văduvă, dar de data asta nu cu o văduvă urâtă.

Jason nu spuse nimic când mă văzu. Se uită preocupat la picioarele mele și scoase un râs scurt și sec, de parcă ar fi făcut în gând o glumă necuviincioasă despre mine.

— Hai, zise el aprinzându-și o țigară. Să mergem!

Ne deplasam așezați în linie, înșirați de la o margine la cealaltă a trotuarului. Soarele coborâse pe cer, luminând fațadele clădirilor. Pe străduțe se pregăteau felinarele pentru festivalul O-Bon[12] care urma să aibă loc săptămâna aceea, în parcul Toyama se înălțau tarabele și drapelele, iar un cimitir pe lângă care trecurăm era plin cu legume, fructe și sake pentru spirite. Priveam totul fără să spun nimic, oprindu-mă din când în când să-mi verific tocurile. Irina îmi dăduse niște pantofi cu tocuri înalte și negre, și, pentru că erau prea mari, le

îndesasem cocoloașe de hârtie în vârfuri și trebuia să pășesc cu foarte mare atenție.

Nu aveai nevoie de o hartă ca să ajungi la club: clădirea se vedea de la mare distanță, cu acele capete de balauri care suflau flăcări roșii în noapte. Am ajuns în fața clădirii pe când se lăsa întunericul. Am rămas locului privind uimită în sus până când ceilalți s-au plictisit așteptându-mă, așa că m-au luat de braț și m-au condus într-un lift de sticlă care urca pe laterala clădirii, până la ultimul etaj unde reclama cu Marilyn Monroe se legăna înainte și înapoi printre stele. Mi-au spus că se numea „liftul de cristal“ pentru că era asemenea unui cristal care reflecta și răspândea toate luminile din Tokio. Am rămas cu nasul lipit de sticlă în timp ce liftul se avânta spre cer, uimită de rapiditatea cu care străzile murdare dispăreau dedesubtul nostru.

— Așteaptă aici, îmi spuse Jason când liftul se opri.

Ne aflam într-o sală de primire pardosită cu marmură, despărțită de club prin niște uși din aluminiu industrial, într-un colț, o copie enormă a unui trandafir roșu, înalt de un metru și jumătate, stătea într-o vază uriașă.

— O trimit pe Mama-san la tine.

Îmi arătă un șezlong din catifea plușată și dispăru prin ușile din aluminiu, împreună cu cele două rusoaice. Am zărit în treacăt interiorul clubului, la fel de mare ca un patinoar, ocupând toată partea superioară a clădirii, cu zgârie-norii reflectați în pardoseala lustruită ca o constelație de lumini. Apoi ușa batantă s-a închis și am rămas în șezlong, având drept companie doar creștetul capului fetei de la garderobă, care se vedea dincolo de tejghea.

Mi-am încrucișat picioarele, apoi le-am desfăcut. M-am uitat la reflexia mea neclară din ușile de aluminiu, pe care erau scrise cu negru cuvintele: „Some Like It Hot“.

Mama-san a clubului, Strawberry Nakatani, era, potrivit lui Jason, o expertă în materie. Prin anii șaptezeci, fusese o prostituată renumită pentru că apărea în cluburi goală sub haina ei de blană albă, iar când soțul ei, impresar în industria spectacolului și gangster mărunt, a murit, i-a lăsat moștenire clubul.

— Să nu pari surprinsă când o vei vedea, mă pusese în gardă Jason. Toată viața și-a închinat-o lui Marilyn Monroe, îmi explică el. Şi-a refăcut nasul și i-a pus pe chirurgii fără scrupule din Waikiki să-i modeleze pe pleoape trăsături occidentale. Comportă-te ca și cum ar arăta fantastic.

Mi-am pus mâinile pe fustă, apăsând-o în jos, pe coapse. Trebuie să fii foarte curajos sau disperat ca să reziști într-o situație până la capăt, iar eu eram pe punctul să renunț, să mă ridic în picioare și să mă întorc spre lift, când ușile de aluminiu se deschiseră și ea păși maiestuoasă: o femeie mică, oxigenată, îmbrăcată într-o rochie Marilyn Monroe de lame auriu, ducând în mână un țigaret

și o etolă de blană. Era îndesată și musculoasă ca un cal de război chinezesc, iar părul ei de asiatică era oxigenat și aranjat într-o coafură sălbatică gen Marilyn. Tropăi spre mine pe tocurile ei cui, aruncându-și pe spate etola de blană în timp ce își umezi degetele ca să-și netezească părul. Se opri la câțiva centimetri în fața mea și, fără să spună nimic, mă fulgeră cu privirea. „Asta e, mi-am zis, are de gând să mă dea afară.“

— Ridică-te!

M-am ridicat.

— De unde tu? Hmm? Îmi dădu târcoale, uitându-se la picioarele mele și la pantofii cu tocuri cui ai Irinei, ticsiți cu hârtie. De unde ești?

— Anglia.

— Anglia? Se dădu îndărăt și vârî o țigară în portțigaret îngustându-și ochii. Da. Arăți ca o englezoaică. Pentru ce vrei să lucrezi aici? Aud?

— Pentru același motiv pentru care vrea toată lumea să lucreze aici.

— Care-i ăla, hmm? Îți plac japonezii?

— Nu. Am nevoie de bani.

Își încreți gura de parcă remarca mea ar fi amuzat-o. Își aprinse țigara.

— Bine, zise ea. *Grozav.* Își înclină capul într-o parte și suflă fumul peste umăr. Faci proba astă-seară. Tu drăguță cu clientul, eu îți dau trei mii de yeni pe oră. Trei mii. Bine?

— Asta înseamnă că vreți să lucrez?

— De ce uimită? Vrei altceva? Trei mii. Acceptă sau ia-ți zborul, lady. Eu nu pot dau mai mult.

— Doar mă gândeam...

Mama Strawberry mă întrerupse ridicând mâna.

— Și dacă merge grozav astă-seară, atunci mâine te întorci și porți rochie frumoasă. Bine? Nu porți rochie frumoasă, plătești zece mii de yeni amendă. *Amendă.* Pricepi, lady? Ăsta club de mare clasă.

Clubul mi s-a părut cel mai magic loc pe care îl văzusem vreodată - pardoseala ca un bazin luminat de stele plutind la cincizeci de etaje deasupra lumii, înconjurată din toate părțile de vederi panoramice ale conturului orașului profilat pe cer și de ecranele video de pe clădirile învecinate care prezentau jurnale de actualități și muzică. Mă învârteam prin interior într-un fel de înfiorare agitată, uitându-mă la aranjamentele florale ikebana și la lumina discretă a spoturilor. Se aflau deja câțiva clienți înăuntru, bărbați mărunți în costume foarte elegante, așezați la mesele împrăștiate ici-colo, unii pe banchete, alții pe fotolii adânci de piele, în timp ce vârtejuri de fum pluteau în aer deasupra lor. Pe o estradă înălțată, un pianist tras la față și cu papion înviora atmosfera cu arpegii în

surdină. Singurul loc unde orașul nu se mai zărea era spațiul în care se afla Marilyn - partea goală din spate cu pârghia și cu mecanismul de susținere -, care scârțâia și se mișca zăngănind înainte și înapoi în noapte, blocându-ne vederea cam din zece în zece secunde.

Mama Strawberry stătea la un birou aurit, o imitație Ludovic XIV, aflat exact în fața leagănului cu Marilyn, și trăgea din țigaretul ei lucrat fin, bătând numere la o mașină de calculat. Aproape de ea, se afla o masă unde stăteau damele de companie, așteptând să fie repartizate unui client, fumând și sporovăind - eram douăzeci, toate japoneze în afară de mine și de gemene. Irina îmi oferise un pumn de țigări Sobraine Pinks, iar eu stăteam tăcută, fumând concentrată și privind neliniștită spre ușile de aluminiu, pe unde clienții aveau să sosească.

În cele din urmă, soneria liftului bâzâi și un grup mare de bărbați în costume își făcură apariția prin ușile de aluminiu.

— Mama o să te așeze lângă ei, șopti Irina cu mâna la gură, furișându-se spre mine. Ăștia lasă mereu *bacșiș*. Pentru fetele lor preferate. Mama o să supravegheze să vadă dacă primești bacșiș. Te pune la probă, scumpo!

Am fost chemată, printr-un gest discret, împreună cu rusoaicele și cu încă trei dame de companie japoneze, și trimisă apoi la o masă de lângă fereastra panoramică, unde, într-o atitudine ceremonioasă, ne-am sprijinit grațios pe spătarele scaunelor, așteptând ca bărbații să străbată pardoseala de lemn lustruit. Le-am imitat pe celelalte, bâțâindu-mă neliniștită de pe un picior pe altul, dorindu-mi să-mi pot trage fusta în jos. Din senin, apăru un șir de chelneri care așezară la repezeală masa cu pânzeturi albe ca zăpada, un sfeșnic de argint, pahare strălucitoare și care isprăviră exact când bărbații veniră și își ocupară locurile, trăgându-și scaunele și descheindu-și hainele.

— *Irasshaimase,* spuseră japonezele, în timp ce făceau plecăciuni și se strecurau pe scaune, ridicând ștergarele fierbinți de pe vasele de bambus care apăruseră pe masă.

— Bine ați venit, am murmurat eu, luându-mă după celelalte.

Cineva aduse o sticlă de șampanie și niște whisky. Mi-am tras scaunul în față și m-am așezat, uitându-mă în treacăt la toată lumea, așteptând să văd ce urma să fac în continuare. Fetele scoteau ștergarele fierbinți din învelișurile lor și le desfăceau în mâinile deschise ale bărbaților, așa că m-am grăbit să le imit, lăsând unul în mâinile bărbatului din stânga mea. Nu mi-a mulțumit. A luat prosopul, și-a șters mâinile, l-a lăsat să cadă neglijent pe masă în fața mea și s-a întors spre damele din partea cealaltă. Regulile erau clare: treaba mea era să aprind țigările, să torn whisky, să hrănesc bărbații cu gustări reci și să-i distrez.

Fără sex. Doar conversație și lingușeală. Pentru fetele noi, totul era scris cu litere de tipar pe un cartonaș laminat.

— Mai bine zici ceva nostim, îmi șopti Mama Strawberry. Clienții lui Strawberry vor să se relaxeze.

— Bună, zise Svetlana cu îndrăzneală și își instală șezutul pe unul dintre scaune, intimidându-i pe bărbați și mișcându-se dintr-o parte în alta ca o cloșcă, încât toți fură nevoiți să-i facă loc. Ridică un pahar din mijlocul mesei și îl lovi de sticlă. Șampansky, darlink. Foarte frumos!

După ce turnă toată șampania în patru pahare, agită sticla goală deasupra capului, chemând chelnerul să mai aducă una.

Bărbații păreau încântați de gemene, care continuau să le cânte melodii pe care le știau probabil de la televizor sau de la radio, pentru că eu nu le recunoșteam: „Dublează plăcerea, dublează distracția... Fă-mi o mică BUCURIE. Îți fac și eu ȚIE!“ Toți râdeau și aplaudau, și conversația, într-un amestec de japoneză și de engleză stricată, se însuflețea din nou. Gemenele s-au îmbătat foarte repede. Fardul de pe pleoapele Svetlanei se întinsese, și Irina continua să sară în picioare ca să aprindă țigările bărbaților cu o brichetă de unică folosință, Thai Air, aplecându-se peste masă și răsturnând holurile mici cu alge marine și cu sepie deshidratată.

— Nu mă face să râd, se tânguia ea când cineva spunea o glumă. Era îmbujorată și articula prost cuvintele. Fă-mă să mai râd și *explodez!*

Stăteam tăcută, fără să atrag atenția asupra mea, prefăcându-mă că totul era cum nu se poate mai firesc, că mai făcusem lucrul acela de o mie de ori și că nici nu-mi păsa că nimeni nu vorbea cu mine, că nu înțelegeam glumele și că nu recunoșteam melodiile. Pe la ora nouă, exact când îmi imaginam că aș putea să nu spun nimic toată noaptea și că poate uitaseră că eram acolo, cineva zise brusc:

— Dar tu?

Se făcu liniște dintr-odată. Mi-am ridicat privirea și i-am văzut pe toți opriți în mijlocul conversației, privindu-mă curioși.

— Dar tu? repetă cineva. Tu ce crezi?

Eu ce credeam? Habar n-aveam. Gândurile îmi erau în altă parte - mă întrebam dacă tații acelor bărbați, dacă unchii și bunicii lor fuseseră în China. Mă întrebam dacă aveau cea mai mică idee pe ce anume erau clădite viețile lor. Încercam să-mi imaginez chipurile lor încadrate de gulerele înalte ale uniformelor IJA, pe străzile acoperite cu zăpadă din Nanking și pe unul dintre ei ridicând o sabie *katana* strălucitoare...

— Dar tu?

— *Eu* ce?

Se uitară unii la alții, vădit uimiți de lipsa aceea de maniere. Cineva mă lovi cu piciorul pe sub masă. Mi-am ridicat privirea și am văzut-o pe Irina cum se strâmba la mine, făcându-mi semn spre piept și folosindu-și amândouă mâinile ca să-și ridice sânii, cu umerii trași în spate.

— Stai drept, zise ea tare și răspicat. Scoate-ți pieptul în afară.

M-am întors spre bărbatul care stătea alături de mine, am tras aer în piept și am spus primul lucru care mi-a venit în minte:

— Tatăl dumneavoastră a luptat în China?

Se schimbă la față. Cineva sorbi zgomotos din pahar. Damele de companie se încruntară, și Irina își izbi cu iritare paharul de masă. Bărbatul de lângă mine se gândea la ceea ce îl întrebasem. În cele din urmă, trase adânc aer în piept și zise:

— Ce întrebare ciudată. De ce întrebi?

— Pentru că, am răspuns eu cu o voce mică și cu inima bătându-mi de să-mi sară din piept, pentru că asta am studiat timp de nouă ani. Nouă ani, șapte luni și nouăsprezece zile.

Pentru o clipă, rămase tăcut, privindu-mi chipul și încercând să vadă dincolo de el. La masă, toată lumea părea să-și țină răsuflarea: toți stăteau aplecați în față pe marginea scaunului și așteptând să audă care avea să fie răspunsul lui. După o vreme, bărbatul își aprinse o țigară, trase câteva fumuri și așeză țigara cu grijă și fără grabă în scrumieră.

— Tatăl meu a fost în China, începu el pe un ton grav, și se lăsă pe spate, încrucișându-și brațele. În Manciuria. Şi cât a trăit nu a vorbit niciodată despre ceea ce s-a întâmplat. Fumul țigării sale se ridica spre tavan într-un fuior lung și neîntrerupt, ca un deget alb. Din manualele mele școlare fusese înlăturată orice mențiune despre eveniment. Îmi amintesc că țineam cu toții hârtia ridicată în lumină ca să ne încredințăm că nu puteam citi ce era scris dincolo de spațiul alb. Poate că, zise el, fără să privească pe cineva anume, dar trimițându-și parcă și vorbele în aer, poate că îmi vei povesti tu ce s-a întâmplat.

Rămăsesem ca prostită, îngrozită de ceea ce ar putea să spună. Treptat, m-am lămurit că nu era mânios, și culoarea mi-a revenit în obraji. M-am aplecat înainte, emoționată.

— Da, am răspuns, cu nerăbdare. Bineînțeles. Pot să vă povestesc orice doriți să știți. Orice... Brusc, cuvintele începură parcă să mi se adune în gâtlej gata să năvălească afară. Mi-am dat părul după urechi și mi-am așezat mâinile pe masă. Ei bine, cred că partea cea mai interesantă a fost ceea ce s-a întâmplat la Nanking. Nu. De fapt, nu ceea ce s-a întâmplat la Nanking, ci... dați-mi voie să mă exprim altfel. Cel mai interesant lucru a fost ceea ce s-a întâmplat în timp ce

trupele mărșăluiau de la Shanghai la Nanking. Vedeți, nimeni nu a înțeles de fapt vreodată ce s-a întâmplat, de ce au schimbat...

Şi astfel am început să vorbesc. Am vorbit întruna toată noaptea. Am vorbit despre Manciuria, despre Shanghai și despre Unitatea 731. Cel mai mult, fără îndoială, am vorbit despre Nanking. Damele de companie stăteau plictisite, cercetându-și unghiile sau sprijinindu-se una de cealaltă, șoptind și fulgerându-mă cu privirile. Dar toți bărbații ascultau atenți, într-o tăcere misterioasă, privindu-mă țintă, cu o expresie concentrată. N-au mai spus nimic în seara aceea. Au plecat în tăcere, și, la sfârșitul serii, când Mama Strawberry a venit repede spre noi, pe tocurile ei și cu o mină acră, pe mine m-a ales. Bărbații îmi lăsaseră cel mai gras bacșiș. De trei ori mai mult decât lăsaseră altcuiva.

8

史 Nanking, 1 martie 1937

Cât mă mai frământ din pricina soției mele! Cât mă mai gândesc la neînțelegerile noastre! Pentru mulți dintre colegii mei, această căsătorie aranjată și de modă veche reprezintă anatema tuturor idealurilor lor, și, de fapt, întotdeauna am sperat să fac o alianță civilizată, poate cu vreun cadru universitar, una dintre acele cugetătoare progresiste care găsește întotdeauna timp, precum președintele nostru, Chiang Kai-Shek, să reflecteze serios la China și la propriul viitor. Dar nu m-am așteptat ca mama să se amestece în această chestiune.

Ce furios sunt pe mine! Să mă gândesc chiar și astăzi la mama! Tremur de rușine când mă gândesc la ea, când mă gândesc la familia mea înapoiată și la toate superstițiile ei. Familia care s-a bucurat de bunăstare, dar care nu a fost niciodată dispusă sau capabilă să evadeze din satul acela îndepărtat, să scape de inundațiile din fiecare vară provocate de lacul Poyang. Poate că nici eu n-am scăpat cu adevărat vreodată și poate că acesta este cel mai dureros adevăr despre mine: tânărul și mândrul lingvist de la Universitatea Jinling, care este de fapt doar un băiat dintr-o Chină care nu evoluează și nu se schimbă - stă doar în nemișcare și își așteaptă sfârșitul. Mă gândesc la câmpurile acelea în nuanțe verzi și galbene, pe care se zăresc capre albe și ienuperi, câmpuri pe care un om cultivă doar cât să-și hrănească familia, unde rațele hoinăresc sălbatice și porcii scormonesc prin tufele de fasole, și mă întreb dacă pot nădăjdui să scap de trecutul meu.

Privind în urmă, cu detașarea pe care ți-o dă timpul, îmi dau acum seama că mama a avut dintotdeauna planuri în ceea ce o privea pe Shujin. Fuseseră

împreună la ghicitorul satului, un bătrân de care nu-mi amintesc cu plăcere, un bărbat orb cu o barbă lungă și albă, condus în permanență prin sate, ca un urs dresat, de către un copil cu sandale de paie. Ghicitorul a notat cu grijă data și locul nașterii lui Shujin, și, cu ajutorul câtorva caractere mâzgălite în grabă și făcând o jonglerie cu tăblițele sale misterioase de fildeș, curând, spre încântarea mamei mele, a socotit că Shujin avea proporția perfectă a celor cinci elemente, echilibrul corespunzător dintre metal, lemn, apă, foc și pământ ca să zămislească nenumărați fii pentru mine.

Firește că m-am opus. Şi m-aș fi opus până în ziua de azi dacă mama nu s-ar fi îmbolnăvit. Spre furia și spre disperarea mea, chiar și când trăgea să moară, a refuzat să se lepede de credințele ei populare, disprețuind în continuare tehnologia modernă. În loc să se ducă, la insistențele mele febrile, la spitalele dotate cu echipament avansat din Nanking, și-a pus toată încrederea în vracii locali, care și-au petrecut multe ore examinându-i limba, ieșind din camera ei cu afirmații ca: „O supraabundență de *yin.* Este un mister și o rușine că doctorul Yuan nu a făcut comentarii asupra acestui fapt mai devreme”, în ciuda poțiunilor, a fierturilor și a diagnosticelor lor, ea se simțea din ce în ce mai rău.

— Gata cu superstițiile tale, i-am spus în timp ce zăcea pe patul de suferință. Nu înțelegi că mă distrugi refuzând să vii la Nanking?

— Ascultă, mi-a zis ea, sprijinindu-și mâna de brațul meu.

Mâna ei arsă de soare, aspriță de anii petrecuți la țară, stătea peste mâneca brăzdată de cute a costumului occidental pe care-l purtam. Îmi amintesc că i-am privit mâna și mi-am zis: „Acesta este cu adevărat trupul care mi-a dat viață? Acesta este oare?“

— Încă mă poți face fericită.

— Fericită?

— Da, a răspuns, și ochii îi ardeau. Fă-mă fericită! Căsătorește-te cu fiica familiei Wang.

Şi, în cele din urmă, doar dintr-un sentiment copleșitor de vină, am capitulat. E revoltător câtă putere au mamele noastre! Chiar și marele Chiang Kai-Shek a fost influențat în mod similar de mama sa, chiar și el a acceptat o căsătorie aranjată ca să o mulțumească. Remușcările mele au fost cumplite - ce partidă dezastruoasă: fata din sat cu almanahurile ei *ri shu* și cu calendarele lunare, și, de cealaltă parte, eu, un tip care-și făcea calcule minuțioase, cufundat în gândirea sa logică și în dicționarele străine. Mi-am făcut nenumărate griji legate de ceea ce aveau să creadă colegii mei, pentru că sunt, asemenea celor mai mulți dintre ei, un republican devotat, un admirator al ideologiei clare, orientate spre viitor, a Kuomintang[13]-ului, un susținător neobosit al lui Chiang Kai-Shek, cât se poate de

sceptic în privința superstițiilor și a tuturor lucrurilor care au împiedicat China să se dezvolte atâta vreme. Când a avut loc căsătoria, în orașul meu natal, n-am spus nimănui. Nu a fost nici un coleg să asiste la ceremonia incoerentă, nu a fost nimeni să mă vadă trecând prin ritualurile umilitoare - disputa simbolică purtată cu domnișoarele de onoare pe treptele din pragul ușii, tichii împodobite cu frunze de chiparos, procesiunea întortocheată în care trebuia să ocolim fântânile sau casele cu văduve și artificiile alea care în fiecare clipă făceau ca tot alaiul să sară precum iepurii speriați.

Dar familia mea a fost mulțumită, iar eu - considerat un erou. Mama, probabil simțind că fusese eliberată de datoria ei pământească, a murit la scurt timp după eveniment. „Cu un zâmbet minunat pe față", dacă ar fi să le dau crezare surorilor mele dragi. Shujin își luă în primire rolul de noră îndoliată, așezându-se în genunchi să presare pe podeaua casei părinților mei pudră de talc.

— Ne vom minuna de urmele pașilor ei când spiritul ei se va întoarce.

— Te rog, nu-mi vorbi în felul ăsta, am exclamat eu nervos. Tocmai aceste credințe de țărancă au ucis-o. Dacă ar fi ascultat învățăturile președintelui nostru...

— Hm, a murmurat Shujin, ridicându-se și scuturându-și pudra de pe mâini. Mi-a ajuns cât am auzit despre președintele tău iubit, mulțumesc. Toate prostiile astea despre o Nouă Viață. Spune-mi, ce este această nemaipomenită Nouă Viață minunată despre care predică întruna, dacă nu tocmai viața noastră arhaică, recreată?

Acum, încă în doliu după mama, cu toate cărțile mele de vizită încă tipărite pe hârtie albă, descopăr că, în locul ei, parcă din același mugur, a apărut o substituire, această soție fascinantă, enervantă și grozav de frustrantă. Spun fascinantă pentru că, lucrul ciudat, întru totul neașteptat și neverosimil, este - și mă cutremur să scriu asta - că, în ciuda iritării pe care o simt, în ciuda primitivismului ei, în ciuda tuturor lucrurilor, Shujin stârnește ceva în mine.

Acest fapt mă stânjenește foarte tare. N-aș recunoaște-o față de un semen - cu certitudine nu față de colegii mei, care ar pune în discuție credințele ei ridicole la toate nivelurile intelectuale! Nu poate fi considerată nici măcar frumoasă, cel puțin nu după tiparele obișnuite. Dar, din când în când, mă pomenesc urmărindu-i ochii. Sunt mult mai șterși decât ai altor femei, și observ acest lucru mai ales când studiază ceva, pentru că atunci par să se deschidă nefiresc de mult ca să absoarbă lumina, lăsându-ți impresia că sunt străbătuți de niște dungi incandescente. Se spune că până și o broască râioasă urâtă visează să mănânce o lebădă frumoasă, și această broască urâtă, această broască râioasă costelivă, deformată și pedantă visează zilnic la Shujin. Ea este punctul meu slab.

史 Nanking, 5 martie 1937 (a douăzeci și treia zi a prunei luni după calendarul lunar al lui Shujin)

Casa noastră este mică, dar modernă. Este una dintre casele cu două etaje, văruite și tencuite care au răsărit exact la nord de intersecțiile drumurilor Zhongshan și Zhongyang. Ușa din față dă într-o bucată de teren mică, înconjurată de ziduri, și apoi într-o alee pavată cu gudron. În spate, lângă bucătărie, se află un petic de pământ pe care cresc rodii și arbori de tec, precum și o fântână scoasă din uz a cărei apă devine stătătoare vara. Nu avem nevoie de fântână, pentru că avem apă curentă: fapt neobișnuit pentru această parte a Nankingului, unde poți vedea încă barăci construite doar din anvelope și lăzi din lemn. Şi nu avem numai apă curentă, ci și curent electric, câte un bec în fiecare cameră, iar în dormitor, tapet înflorat adus din import! Shujin ar trebui să se bucure că această casă trezește invidia vecinilor, și totuși ea colindă locuința ca un vânător cercetând toate crăpăturile și spărturile prin care s-ar putea strecura spiritele rele. Acum în toate camerele sunt altare în cinstea zeilor vieții de familie, cârpe speciale și perii puse deoparte pentru a le menține curate; un zid sacru la ușa din față și oglinzi *ba-gua*[14] albastre, orientate spre ușile interioare. O gravură a unui *qilin*[15] a apărut deasupra patului nostru să ne ajute să concepem un fiu, și mantre mici și galbene sunt fixate pe toate ușile și ferestrele, chiar și pe arborii de afară.

— Haide, spun eu. Nu vezi că acest gen de comportare ține națiunea noastră pe loc?

Dar ea habar nu are ce înseamnă construcția unei națiuni sau ce e ăla progres. Se teme de nou și de necunoscut. Poartă încă pantaloni sub *qipao* și consideră că fetele din Shanghai, cu desuurile lor de mătase și cu fustele lor scurte, sunt scandaloase. Își face griji că nu o voi mai iubi pentru că nu are picioarele legate, și nu știu cum a reușit să pună stăpânire pe o pereche veche de saboți cu vârfurile brodate, care sunt mai degrabă în stil Manchu și fac ca picioarele să-i pară ascuțite, ca și cum i-ar fi fost legate strâns pe când era copil. Uneori, stă în pat privindu-și picioarele, le apăsă și își mișcă degetele ca și cum picioarele neîncorsetate, goale, ar fi ceva ce i-ar provoca repulsie.

— Ești sigur, Chongming, că aceste picioare sunt drăguțe?

— Nu vorbi prostii! Firește că sunt sigur.

Numai că aseară, în timp ce mă pregăteam de culcare, ungându-mi părul și îmbrăcându-mi pijamaua, a început din nou cu insistențele ei.

— Chiar ești sigur? Foarte sigur?

Am oftat și m-am așezat pe un scăunel, luând o forfecuță cu mâner de fildeș de pe scrin.

— Crede-mă, am spus în timp ce îmi tăiam unghia de la degetul mare, picioarele chinuite nu au nici un farmec.

— Ah, a icnit Shujin în spatele meu. Ah, nu!

Am lăsat mâna în jos și m-am întors spre ea.

— Acum ce mai e?

Shujin stătea în capul oaselor, răvășită, cu obrajii ușor îmbujorați.

— Ce e? *Tu nu vezi!* Pentru numele lui Dumnezeu, ce faci?

M-am uitat în jos, la mâinile mele.

— Îmi tai unghiile.

— Dar... a murmurat, acoperindu-și fața cu mâinile, îngrozită, Chongming, afară e întuneric. N-ai băgat de seamă? Mama ta nu te-a învățat nimic?

Și atunci mi-am amintit de o superstiție din copilărie: tăiatul unghiilor după ce se întunecă îți va aduce în mod sigur demonii în casă.

— Aiurea, Shujin, am spus eu pe un ton dojenitor. Cred că exagerezi...

— Nu! a insistat ea, albă la față. Nu. Vrei să aduci moartea și nenorocirea în casa noastră?

Am privit-o mult timp, neștiind dacă să râd sau nu. În cele din urmă, când am înțeles că nu avea nici un rost să mă lupt cu ea, am abandonat tăiatul unghiilor și am pus forfecuța în cutie.

— E clar, am mormăit eu în barbă. E clar, un bărbat nu are nici un pic de libertate în propria casă.

Mai târziu în noaptea aceea, după ce a adormit și am rămas singur, uitându-mă fix în tavan și reflectând, vorbele ei mi-au revenit în minte. Moarte și nenorocire. Moarte și nenorocire, ultimele lucruri la care ar trebui să ne gândim. Și totuși, uneori mă mir de această pace, de aceste zile lungi când eu și Shujin ne tot tachinăm unul pe celălalt sub cerurile apăsătoare ale Nankingului. Sunt aceste zile prea liniștite? Prea pline de visare? Şi pe urmă mă întreb: „De ce răsăritul teribil de soare de săptămâna trecută îmi revine iar și iar în minte?"

9

În adolescență, atât în perioada cât am fost în spital, cât și la universitate, ori de câte ori mă gândeam la viitorul meu, nu-l legam niciodată de bogăție, așa că, realmente, nu știam ce să fac cu banii. În noaptea aceea, când am pus laolaltă bacșișul și plata ce mi se cuveneau și am estimat că suma se ridica puțin peste echivalentul a o sută cincizeci de lire sterline, i-am îndesat în fundul sacului meu de voiaj, am tras fermoarul, l-am împins la repezeală în dulap și m-am dat

îndărăt, cu inima bătându-mi puternic. *O sută cincizeci de lire sterline!* Mă uitam țintă la geanta de pe podea. *O sută cincizeci de lire sterline!*

Strânsesem banii pentru chirie, și nu mai era nevoie să mă întorc la club, dar ceva ciudat se întâmplase. Clienții aceia care mă ascultaseră tăcuseră ca o mică parte din mine să se deschidă ca o floare.

— Mă prind întotdeauna când o femeie s-a simțit bine, remarcase Jason cu un zâmbet ștrengăresc, la sfârșitul nopții, în timp ce stăteam cu toții în lift. Totul e legat de sânge. Şi-a apropiat dosul mânii de fața mea, făcându-mă să mă trag lângă peretele de sticlă. De felul în care circulă sângele pe sub piele. E fascinant. Şi-a lăsat mâna în jos și mi-a făcut un semn șiret cu ochiul. Mâine te vei întoarce.

Şi a avut dreptate. A doua zi am simțit dorința instinctivă de a merge la Shi Chongming, dar cum puteam să-l abordez după scena tensionată care avusese loc cu o zi înainte? Ştiam că trebuia să am răbdare și să aștept să treacă săptămâna. Dar, în loc să aștept acasă, printre cărțile și însemnările mele, m-am dus la Omotesando și mi-am cumpărat prima rochie fără decolteu care nu era deasupra genunchiului. O tunică dintr-un fel de finet mai bățos, cu mâneci trei sferturi. Era elegantă și nu spunea nimic mai mult decât: „Sunt o rochie". În seara aceea, Mama Strawberry a aruncat o privire fugară spre rochia mea și a mișcat din cap aprobator. Şi-a umezit degetele și mi-a prins într-o parte o șuviță de păr, apoi mi-a atins ușor brațul, a arătat spre o masă unde se aflau clienți și m-a trimis direct la lucru, într-un vârtej de țigări aprinse, băuturi fine și nenumărate cuburi de gheață puse cu cleștele în pahare.

Îmi amintesc și acum acea primă săptămână, în care stăteam în club și priveam orașul, întrebându-mă unde locuia Shi Chongming în toată puzderia aceea de lumini. Orașul Tokio era cuprins de un val de căldură, și instalațiile de aer condiționat funcționau la capacitate maximă, astfel că toate damele de companie stăteau în cercuri răcoroase de lumină, cu umerii goi în rochiile de seară argintii precum lumina lunii, în amintirea mea, mă văd din afară în acea clădire și parcă sunt suspendată în neant, silueta mea lucind difuz în spatele ferestrei, cu chipul meu alb, lipsit de expresie, acoperit din când în când de conturul uriaș al lui Marilyn... și nimeni nu bănuia ce gânduri îmi zburau nebunește prin minte.

Strawberry părea să mă placă, și ăsta era un lucru neobișnuit, pentru că standardele ei erau legendare. Cheltuia mii și mii de dolari pe lună pe flori: protee în nuanțe portocalii-roșcate aduse cu avionul, în cutii frigorifice, din Africa de Sud, amarilis, crini bruni-roșcați uriași și orhidee de pe vârfurile munților din Thailanda. Uneori mă uitam lung la ea, pentru că se ținea foarte dreaptă și părea să-i placă să fie sexy. Era sexy, și o știa. Şi cu asta, basta. O invidiam pentru încrederea pe care o avea în sine. Era încântată de toaletele ei; în fiecare seară

purta altceva: satin roz, crepe-de-Chine alb, o rochie purpurie, cu paiete - „Din *Cum să te măriți cu un milionar",* spunea ea lăsându-și brațul în jos, scoțându-și șoldul în afară în vreme ce își împingea umărul lat spre clienți. „Este *charmeuse*[16], știi“, ca și cum ar fi fost o denumire pe care toată lumea trebuia să o recunoască. „Strawberry nu poate merge frumos dacă nu e îmbrăcată ca Marilyn." Şi își agita țigaretul ei de sidef către oricine o asculta. „Marilyn și Strawberry, aceeași conformație. Doar Strawberry mai minionă." Era iute la mânie, se repezea mereu la oameni, dar n-am văzut-o cu adevărat întoarsă pe dos până într-a cincea noapte a mea acolo. Atunci s-a întâmplat ceva ce a dezvăluit o latură complet diferită a Mamei Strawberry.

Era o noapte foarte caldă, atât de caldă, încât aveai impresia că orașul emana aburi, un fel de masă condensată care se ridica deasupra clădirilor și estompa apusul roșu. Toată lumea se deplasa fără vlagă, chiar și Strawberry, care se precipita fără rost în jurul ringului de dans, strălucind toată în rochia ei de gală cu paiete. Se oprea din când în când să-i spună ceva în șoaptă pianistului sau să-și așeze mâna pe spătarul unui scaun și să-și arunce capul pe spate la gluma vreunui client. Era în jur de zece seara, și Strawberry se refugiase la bar, unde sorbea dintr-un pahar cu șampanie, când ceva o făcu să trântească paharul cu zgomot. Rămase dreaptă pe scaun, privind împietrită și cu fața albă spre holul de la intrare.

Şase gorile enorme, în costume șic și cu părul scurt, cârlionțat, pătrunseseră prin ușile de aluminiu și se uitau de jur împrejur, în timp ce își desfăceau manșetele cămășilor și își vârau degetele între gulere și gâturile groase. În mijlocul grupului se afla un bărbat zvelt cu părul legat într-o coadă de cal și purtând un pulover negru cu guler rulat. Bărbatul împingea un scaun pe rotile în care stătea un om foarte mic, ca o insectă, fragil ca o iguană îmbătrânită. Avea capul mic, cu pielea uscată și zbârcită, iar nasul îi semănă perfect cu un mic triunghi isoscel, cu două pete întunecate drept nări - precum nările unui craniu. Mâinile zbârcite care ieșeau din manșetele costumului erau lungi, arse de soare și uscate ca frunzele moarte.

— *Dame! Konaide yo!*

Mama Strawberry se dădu ușor jos de pe scaun, arboră un aer superior și, ridicând paharul cu șampanie în dreptul gurii, îl dădu pe gât dintr-o înghițitură, fără să-și ia ochii de la grup. Puse paharul jos, vârî repede o țigară în portțigaret, își netezi rochia pe șolduri, se răsuci pe călcâie și, pășind cu zgomot, porni de-a curmezișul salonului, cu brațul lipit de coaste și cu țigara mult înclinată. Pianistul, lăsându-se pe spate să vadă motivul agitației, greși câteva note.

La câțiva metri de prima masă, lângă fereastra orientată spre est, de la care puteai admira cea mai grozavă priveliște a orașului, Strawberry se opri. Își ținea bărbia în sus și umerii ei mici și robuști împinși în spate. Se răsuci elegant pe călcâie și privi cu îndrăzneală spre grup. Se vedea că făcea eforturi să-și stăpânească emoțiile. Își așeză o mână pe un scaun, iar pe cealaltă o ridică țeapănă, făcând semn spre grup, folosind mișcarea aceea japoneză specifică - mâna îndreptată în jos.

Cum și alți clienți luaseră cunoștință de noile apariții, zgomotul conversației se diminuă cu încetul, și privirile tuturor se întoarseră să urmărească grupul care înainta agale prin club. Dar altceva îmi atrăsese atenția. În peretele din spatele biroului de recepție era decupat un separeu micuț, o suprafață dreptunghiulară cu o masă și scaune. Deși nu exista nici o ușă, separeul era astfel poziționat încât cineva din interior putea să stea jos fără să fie văzut de către ceilalți clienți, și, uneori, în locul acela, Mama Strawberry avea întâlniri private, sau era folosit de șoferi ca să-și bea ceaiul așteptându-și clienții. În vreme ce lăsau în urmă recepția, o siluetă se desprinse din grup, se îndreptă spre separeu și se strecură fără zgomot înăuntru. Mișcarea fu atât de rapidă, și umbrele, atât de estompate, încât n-am zărit decât ceva în treacăt, dar ceea ce am văzut m-a făcut să mă aplec puțin înainte pe scaun, fascinată și neliniștită.

Persoana era îmbrăcată ca o femeie, într-o jachetă neagră de lână, simplă, dar elegantă, și o fustă, dar, în cazul în care era femeie, era incredibil de înaltă. Mi se păru că zăresc niște umeri mari masculini, largi și niște brațe lungi și picioare musculoase, îndesate în pantofi negri cu toc cui și foarte lustruiți. Dar ceea ce m-a frapat a fost părul ei: tuns în scări și atât de lucios - probabil era o perucă, atât de bogată, încât îi ascundea complet chipul. Cu toate că părul perucii era lung, vârfurile abia îi ajungeau pe umeri, ca și cum capul și gâtul i-ar fi fost în mod ciudat micșorate.

În timp ce o urmăream, cu gura întredeschisă, grupul ajunsese la masă. Chelnerii aranjau masa într-o mare agitație, iar invalidul fu dus în capul mesei, unde rămase posac și întunecat ca un scarabeu, în timp ce bărbatul cu coadă de cal se foia în jurul lui, așezându-l confortabil și indicând chelnerilor unde să așeze paharele și carafele cu apă. Din colțurile întunecate ale clubului, douăzeci de dame de companie aruncau priviri neliniștite spre Strawberry, care se plimba printre mese șoptind nume și chemându-le să stea împreună cu grupul. Chipul ei avea o expresie ciudată, împietrită, sugerând parcă mânie. Pentru o clipă, n-am reușit să identific expresia aceea, dar, când își aruncă ușor capul pe spate și traversă grăbită spre mine, am înțeles. Toți mușchii feței i se contractau. Strawberry era nervoasă.

— Grey-san, zise ea aplecându-se spre mine și vorbind cu voce joasă. Domnul Fuyuki. Mergi acum și stai cu el.

M-am întins după geantă, dar ea mă opri punându-și un deget la buze.

— Fii atentă, șopti ea. Fii foarte atentă. Să nu spui nimic despre *nimic.* Oamenii pe bună dreptate se tem de el. Şi... Ezită și se uită la mine foarte atentă. Își îngustase ochii, și marginea fină a irisului căprui se zărea în spatele lentilelor de contact albastre. Cea mai importantă este ea. Își ridică bărbia să arate spre separeu. Ogawa. Asistenta lui. Nu trebuie niciodată să încerci să vorbești cu ea sau să o privești în ochi. Înțelegi?

— Da, am răspuns cu voce slabă, și privirea îmi alunecă spre umbra uriașă. Da. Cred că da.

În întregul Tokio yakuza își făcea simțită prezența; bandele clandestine care pretind a fi descendenții tradiției samurailor. Erau unii dintre cei mai de temut și mai violenți bărbați din Asia. Uneori era suficient zgomotul făcut de grupurile pe motociclete *bozosoku* pentru a-ți aminti de existența lor, ca un val de crom care se rostogolea pe Meiji Dori în toiul nopții, măturând totul în calea lor, având caracterele kamikaze pictate pe căști. Alteori, deveneai conștient de prezența lor în moduri mai puțin evidente: fragmente vizuale bizare - strălucirea unui Rolex într-o cafenea, un bărbat îndesat cu părul cârlionțat și scurt ridicându-se de la o masă într-un restaurant și vârându-și tricoul polo în pantalonii săi negri, o pereche de pantofi lucioși din piele de șarpe într-o zi toridă la metrou. Sau un tatuaj pe mâna care cumpăra un bilet la coadă, în fața ta. Nu mă gândisem prea mult la ei, până în seara aceea, când, traversând încăperea în tăcerea încremenită care se lăsase, am auzit pe cineva care stătea aproape de ringul de dans șoptind:

— Yakuza.

La masă era o liniște absolută. Toate damele de companie păreau să se reculeagă, evitând tulburate privirile celorlalți. Toată lumea părea hotărâtă să nu stea cu spatele la Asistentă, care se afla încă în separeu, nemișcată ca un șarpe. Mi se oferise un loc lângă Fuyuki, și eram îndeajuns de aproape de el ca să-l pot studia. Avea nasul atât de mic, de parcă i-ar fi fost distrus într-un incendiu, astfel că fiecare respirație răsuna zgomotos. Dar chipul său, dacă nu prietenos, era cel puțin liniștit sau atent, ca al unui brotac bătrân. Nu încerca să intre în vorbă cu nimeni.

Oamenii lui stăteau tăcuți, cu mâinile așezate cu deferență pe masă, în timp ce așteptau ca bărbatul cu coadă de cal să-i pregătească băutura lui Fuyuki. Acesta scoase un pahar dungat și greu, învelit într-un șervet alb de in, pe care îl umplu până la buză cu whisky, îl învârti de două ori, goli conținutul în vasul cu

gheață, șterse cu grijă paharul cu șervetul și îl umplu din nou. Le făcu semn cu mâna celorlalți bărbați să se oprească din băut; urmă un moment de liniște, în care bărbatul îi înmână paharul lui Fuyuki. Acesta îl luă cu o mână tremurătoare și sorbi din el. Fuyuki lăsă jos paharul, își apăsă cu o mână pe stomac, și pe cealaltă o duse la gură să-și ascundă un icnet și, satisfăcut, încuviință din cap.

— *Omaetachi mo yare.*

Individul cu coadă de cal își înălță cu o smucitură bărbia spre tavan, semn că bărbații puteau continua să bea.

— *Nonde.*

Gangsterii se relaxară. Își înălțară paharele și băură. Cineva se ridică în picioare și își dădu jos haina, altcineva scoase un trabuc și îi reteză capătul. Treptat, atmosfera se destinse. Fetele își umplură din nou paharele, puseră gheață și amestecară băuturile cu bețigașele Some Like It Hot, folosind figurinele mici de plastic cu Marilyn pentru a învârti gheața în pahar, și, nu peste mult timp, toată lumea vorbea în același timp, și conversația era mai aprinsă decât la oricare altă masă din club. După o oră, toți bărbații erau beți. Masa era plină de sticle și de farfurii terminate pe jumătate cu ridiche murată, batat roșu și aperitive cu homar.

Irina și Svetlana îi cerură lui Fuyuki *meishi.* Nu era un lucru ieșit din comun - de obicei, majoritatea clienților ne prezentau cărțile de vizită la câteva minute după ce se așezau, dar Fuyuki nu își oferi cartea de vizită cu ușurință. Se încruntă, tuși și le măsură bănuitor pe rusoaice. Fu nevoie de mult timp și de multă lingușire ca să-l facă să se caute în costum, și, când scoase pe furiș câteva *meishi* și le împărți celor din jurul masei, frecându-le între degetele arse de soare, cu palmele întoarse în jos, i-am observat numele brodat în fir de aur deasupra buzunarului interior. Apoi se aplecă spre bărbatul cu coadă de cal și îi șopti cu o voce uscată și răgușită:

— Spune-le să nu mă trateze ca pe o maimuță dresată. Nu vreau să mă sune și să mă invite nimeni la club. Voi veni când voi dori să vin.

M-am uitat la cartea de vizită pe care o țineam în mâini. Nu mai văzusem niciodată o carte de vizită așa de frumoasă. Era tipărită pe o hârtie aspră, lucrată de mână, nu foarte albă, cu marginile neregulate. Spre deosebire de majoritatea cărților de vizită, nu avea adresă și nici vreo traducere în engleză pe spate. Avea doar un număr de telefon și numai cel de al doilea nume, Fuyuki, scris de mână cu semne *kanji* în cerneală neagră.

— Ce e? șopti Fuyuki. E ceva în neregulă?

Am clătinat din cap și am privit insistent cartea de vizită. Micile caractere *kanji* erau frumoase. Mă gândeam ce minunat era alfabetul acela vechi și cât de rece și fără consistență părea, prin comparație, limba engleză.

— Ce e?

— Arborele Iernii, am murmurat. Arborele Iernii.

Unul dintre bărbații de la capătul mesei începu să râdă înainte să termin eu de vorbit. Pentru că nimeni nu i se alătură, se apucă să tușească, acoperindu-și gura cu un șervețel și bâjbâind să ia o înghițitură din pahar. Se lăsă o tăcere stânjenitoare, iar Irina îmi aruncă o privire dezaprobatoare, clătinând nemulțumită din cap. Dar Fuyuki deveni brusc atent și zise în japoneza sa șoptită:

— Numele meu. Cum de-ai știut ce înseamnă numele meu? Vorbești japoneza?

Mi-am ridicat privirea spre el, albă la față.

— Da, am răspuns, șovăind. Puțin.

— Știi și să citești?

— Numai cinci sute de *kanji.*

— Cinci sute? *Sugoi.* Asta-i mult.

Lumea se uita la mine ca și cum abia atunci ar fi realizat că eram o ființă umană și nu o piesă de mobilier.

— Și de unde ai spus că ești?

— Anglia? am încercat eu.

— Anglia? Se aplecă și păru să mă cerceteze cu atenție. Spune-mi, toate sunteți așa de drăguțe în Anglia?

Să mi se spună că sunt drăguță... În sfârșit, aveam pur și simplu noroc că nu se întâmpla foarte des, pentru că în astfel de situații începeam să mă neliniștesc și să mă simt încurcată, amintindu-mi toate lucrurile care probabil că nu aveau să mi se întâmple niciodată. Chiar dacă eram „drăguță”. Comentariul bătrânului Fuyuki m-a făcut să roșesc și să mă retrag în mine. Din clipa aceea, n-am mai vorbit. Am rămas tăcută, fumând țigară după țigară și încercând toate scuzele ca să plec de la masă. Dacă trebuia adus un alt pahar de la bar sau o altă farfurie cu aperitive, săream în sus să le aduc, zăbovind acolo cât puteam de mult.

Asistenta aproape că nu s-a mișcat toată noaptea. Nu mă puteam abține să nu mă uit pe furiș la ea - la umbra ei aproape nemișcată pe peretele separeului. Chelnerii erau vădit stânjeniți de prezența ei: de obicei, unul dintre ei se strecura în separeu și afla ce dorea clientul să bea, dar în seara aceea se părea că doar Jason avea curajul să intre în vorbă cu ea. Când m-am dus la bar după un prosop fierbinte, l-am zărit înăuntru, îi dusese lista cu băuturi alcoolice, mișcându-se încrezător și fără teamă, și stătea nepăsător lângă masă, cu brațele încrucișate, privind în jos, către ea. Aveam câteva momente la dispoziția ca să o studiez.

O vedeam dintr-o parte, și oferea o priveliște uimitoare - fiecare părticică din pielea ei era acoperită cu o pudră albă, sfărâmicioasă, care i se întărise pe

micile șanțuri de pe gât și pe liniile de pe încheieturile mâinilor. Singurele breșe în alb erau ochii ei ciudați, mici și negri ca găurile făcute cu degetul în aluat, așezați foarte departe de nas și atât de afundați în cap, încât orbitele păreau goale. Mama Strawberry s-ar fi neliniștit știind că mă uitam la Asistentă, dar n-ai fi putut să-i întâlnești privirea nici dacă te-ai fi străduit, așa că poziționarea bizară a ochilor ar fi putut însemna că avea vederea slabă, pentru că ținea meniul foarte aproape, deplasându-l înainte și înapoi de parcă l-ar fi mirosit. Nu m-am dus direct la masă, ci am mai zăbovit câteva clipe la bar, prefăcându-mă preocupată să examinez prosopul fierbinte, ca și cum ar fi putut fi rupt.

— Este într-un fel sexy, l-am auzit pe Jason spunând personalului de la bar când a adus comanda ei. Își sprijinea coatele nepăsător pe tejghea fără să i se adreseze cuiva anume. Sexy într-un mod ciudat S.M[17]. S-a uitat peste umăr la ea, schițând un zâmbet amuzat. Socotesc că aș face treabă bună cu ea dacă aș fi obligat. Apoi s-a întors și m-a văzut la bar, privindu-l în tăcere. Mi-a făcut cu ochiul și a ridicat din sprâncene de parcă mi-ar fi împărtășit o glumă formidabilă. Mișto craci, a explicat el, făcând semn din cap spre Asistentă. Sau poate că e din cauza tocurilor.

N-am răspuns. Am înșfăcat *oshibori*[18] și m-am răsucit pe călcâie, în timp ce o roșeață prostească îmi cuprindea fața și umerii. Problema cu Jason era că mă făcea mereu să vreau să plâng măcar puțin.

E ciudat cum oamenii îți pot sădi idei în cap. Mult, mult mai târziu în seara aceea, m-am uitat în jos la picioarele mele, așezate cu grijă unul peste celălalt sub masă. Eram destul de beată, și îmi amintesc că, văzându-le încrucișate ușor nenatural la glezne, m-am gândit: „Cum arată picioarele frumoase?" Mi-am netezit colanții și mi-am depărtat puțin genunchii, așa că îmi puteam vedea coapsele ceva mai clar. Le-am întors ca să-mi pot vedea gamba și încordarea ușoară a mușchiului când mi-am îndoit labele picioarelor. M-am întrebat dacă picioarele mele aduceau vreun pic cu niște „craci mișto".

10

史 Nanking, 4 aprilie 1937, Festivalul Purității și Luminii[19]

Cred că mama o fi râzând acum - probabil se uită la mine și râde de toate reținerile mele și de iritarea mea privind această căsătorie. Deoarece se pare că eu cu Shujin vom avea un copil! Un copil. Imaginați-vă! Shi Chongming, mica broască râioasă urâtă, tată! Iată, în sfârșit, ceva de sărbătorit. Un copil care să pună ordine în legile fizicii și ale dragostei, un copil care să arate semnificația din

spatele codurilor subtile ale societății. Un copil care să mă ajute să întâmpin viitorul cu inima deschisă.

După cum era de așteptat, pe Shujin a cuprins-o delirul superstițiilor. Există foarte multe lucruri importante pe care nu trebuie să le am în vedere. O urmăresc cu uimire, încercând să înțeleg toată situația, să tratez totul cu cea mai profundă seriozitate. Mai întâi, în această dimineață, a apărut o listă lungă cu alimente interzise - nu va mai îngădui calmar, caracatiță și ananas la noi în casă, așa că trebuie să fac un drum zilnic la piață să cumpăr pui, ficat, prune, semințe de lotus și chiftele din sânge de rață congelat. Şi de astăzi este responsabilitatea mea să omor puii care ajung cârâind acasă de la piață, pentru că, dacă Shujin va ucide vreun animal, chiar și pentru hrană, se pare că pruncul nostru va căpăta forma dobitocului, iar Shujin ar putea să dea naștere unui pui sau unei rațe!

Dar, și acest lucru este cel mai important dintre toate, nu trebuie să ne referim la fiul nostru (ea este sigură că vom avea un fiu) numindu-l „prunc" sau „copil", pentru că spiritele rele ar putea să ne audă și ar încerca să îl fure la naștere. De aceea, Shujin i-a dat un nume ca să zăpăcească spiritele, un „nume de lapte", cum îl numește ea. Așadar, ori de câte ori vom vorbi despre copilul nostru, va trebui să-i spunem „lună".

— Nu-ți poți imagina înfățișarea creaturilor rele care fură un nou-născut. Sufletul nostru lună ar fi cea mai prețioasă răsplată la care ar putea nădăjdui vreodată un demon. Şi, a continuat ea ridicând mâna să mă facă să tac, nu uita niciodată că mica noastră lună este foarte fragilă. Te rog, să nu strigi sau să fii certăreț în preajma mea. Nu trebuie să-i tulburăm sufletul.

— Înțeleg, am spus eu, cu un zâmbet fluturându-mi pe buze, pentru că găseam nivelul ingenuității ei cu totul uimitor. Ei bine, atunci, sufletul lună să-i spunem. Şi, din acest moment, să lăsăm doar pacea să existe între acești patru pereți.

11

Rusoaicele spuneau că nu era de mirare că Jason făcea glume pe seama Asistentei; că știuseră mereu că era un tip ciudat. Spuneau că pereții lui erau acoperiți cu fotografii îngrozitoare, că adesea primea pachete cu reviste de specialitate de la diverse adrese din Thailanda și că, uneori, lucruri ciudate, fără prea mare valoare, dispăreau de prin casă: statueta Irinei, înfățișând un urs fioros, cu blană adevărată, o mănușă desperecheată din blană de lup, o fotografie cu bunicii fetelor. Poate că, presupuneau ele, Jason era un adorator al diavolului.

— Se uită la chestii atât de morbide, încât îți vine să verși. La casetele lui video, numai casete cu *moarte.*

Casetele video despre care vorbeau ele puteau fi văzute în magazinele de închiriat de pe Waseda Street. Toate aveau titluri precum *Chipurile morții* sau *Sălașul groazei,* și literele păreau scrise cu sânge. „Autopsie pe viu!“ se lăudau copertele, și ți-ai fi imaginat că toate erau despre sex văzând mulțimile de adolescenți care păreau mereu să se învârtească fără rost pe la colțul magazinului. De fapt, nu văzusem nici o casetă de felul ăsta în casă, așa că nu știam dacă rusoaicele spuneau adevărul. Dar văzusem fotografiile lui Jason.

— Sunt în Asia de patru ani, îmi explicase el. Ține pentru tine Taj Mahal și Angkor Wat. Eu caut ceva... făcuse o pauză și își frecase degetele de parcă încerca să modeleze cuvintele din aer... Caut ceva mai mult - ceva special.

Odată, se întâmplase să trec pe lângă camera lui când ușa rămăsese deschisă și încăperea era goală. Nu m-am putut abține și am intrat.

Am înțeles la ce se referiseră rusoaicele. Pe fiecare bucățică de perete erau țintuite fotografii, și imaginile erau, într-adevăr, îngrozitoare: un om mutilat cu sălbăticie, având doar o ghirlandă de gălbenele pe trupul gol, aruncat pe malul a ceea ce am presupus că trebuie să fie fluviul Gange, tineri bărbați filipinezi țintuiți pe crucifixuri, vulturi care se îmbulzeau adulmecând mirosul cărnii de om pe uimitoarele Turnuri ale Tăcerii la o procesiune funerară parși[20]. Am recunoscut chiar drapelele de rugăciuni și ceremonialul arderii frunzelor de ienupăr într-un cimitir de lângă Lhasa, pentru că studiasem Tibetul într-un modul la universitate. Dar, privind o fotografie care înfățișa o dâră groasă de fum care se ridica dintr-o formă nedeslușită de pe o platformă, sub care erau mâzgălite cuvintele „Rug funerar Varanasi"[21], mi-am zis că era ceva ciudat de frumos în încăperea aceea, care emana o aromă aparte, o vie curiozitate. Când, în sfârșit, neobservată, am pășit încet afară, pe coridor, mi-am zis că rusoaicele se înșelau. Jason nu era ciudat sau morbid, Jason era fascinant.

Îmi spusese că era chelner la club, dar toată săptămâna de-abia dacă îl văzusem ridicând vreo tavă. Uneori, se oprea la mese și stătea puțin de vorbă prietenos cu clienții, ca și cum el, nu Strawberry, ar fi fost proprietarul.

— E chelner, dar nu face nica, murmura Irina. Nu trebe să facă nici o treabă, pentru că Mama Strawberry iubește la el.

Mamei Strawberry părea să-i placă purtarea excentrică a chelnerului *gaijin* din clubul ei. Şi, pe urmă, mai era și înfățișarea lui. Damele japoneze chicoteau toate și se înroșeau când trecea pe lângă ele. Adesea, obișnuia să stea la biroul lui Strawberry, sorbind șampanie, cu smochingul descheiat, ca să-și arate în mod ostentativ trupul, în timp ce ea zâmbea afectat și își aranja bretelele rochiei, lăsându-se din când în când pe spătarul scaunului și trecându-și mâinile pe trup.

Jason nu-și petrecea mult timp în casă, și mi se păru nefiresc să găsesc ușa de la camera lui deschisă. De regulă, ușa era închisă, fiecare ne încuiam ușa, și adesea el o încuia și pleca devreme, înainte ca vreuna dintre noi să se trezească, sau lua un taxi de la club și nu mai venea acasă până în seara următoare. Poate că ieșea prin parcuri să caute femei adormite pe bănci. Dar existau peste tot urme de-ale lui - o pereche de mocasini lăsată pe scări, o cremă de ras cu parfum de lămâie care se usca în cercuri pe raftul de la baie, cărți de vizită roz-deschis rezemate de ceainic, pe care puteai citit nume ca Yuko și Moe, scrise de o mână de femeie.

Mă prefăceam că nu-mi păsa de toate astea, dar îmi păsa. Pe ascuns, eram complet fascinată de Jason.

Mi-am cumpărat un jurnal de la Kiddyland, un magazin pentru școlărițe din Omotesando. Era roz, și avea coperte de plastic transparente cu un fel de gel sclipicios care se mișca dintr-o parte în alta. Îl ridicam în dreptul ferestrei și mă minunam de felul în care bucățelele de sclipici reflectau lumina. Aveam abțibilduri de la prăjiturile cu cremă, și în fiecare zi lipeam câte unul în jurnalul meu. În unele zile, luam trenul spre Hongo și stăteam în restaurantul Bambi, privind cum soarele se unduia pe marea poartă *Akamon* în timp ce studenții veneau și plecau. Dar pe Shi Chongming nu îl zăream. Aveam de așteptat cinci zile, patru, trei, două zile. Spusese o săptămână. Asta însemna duminică. Dar s-a făcut duminică, și nu m-a sunat.

Nu-mi venea să cred. Își încălcase promisiunea. Am sperat toată ziua, așezată pe canapeaua din sufragerie, cu toate storurile trase din cauza căldurii și cu o grămadă de cărți împrăștiate în jurul meu. Am pândit întruna telefonul. Dar singurul căutat a fost Jason. Smulgeam receptorul și auzeam o japoneză care ofta cu tristețe pe fir, refuzând să creadă când îi spuneam că Jason nu era acasă.

În duminica aceea, am primit cinci mesaje pentru el, de la fete diferite. Cele mai multe erau blânde și triste, iar câteva, mai dure. Una a pufnit iritată când mi-a auzit vocea și a țipat la mine într-o japoneză stridentă: „Cine naiba ești? De ce naiba răspunzi la telefon? Dă-mi-l pe Jason. ACUM“.

Mi-am notat pe o foaie de hârtie toate numele. Am mâzgălit fețe lângă nume, încercând să-mi imaginez cum arătau. Apoi, când m-am plictisit, am rămas cu bărbia în mâini, privind posacă telefonul care nu sunase pentru mine toată ziua și toată noaptea.

史 Nanking, 1 septembrie 1937

Nenorocirea vine dinspre răsărit. Este exact cum mi-am închipuit. Japonezii sunt în Shanghai și se luptă să câștige fiecare stradă. Oare japonezii, și nu comuniștii, reprezintă de fapt cea mai mare amenințare pentru stabilitatea noastră? Ar putea fi îndreptățită intervenția militară a comuniștilor în Chiang? Pu Yi, marioneta japoneză, a stat pe tronul său împrumutat în Manciuria timp de șase ani, nu din vina președintelui nostru, și în urmă cu cinci ani, japonezii au bombardat Shanghaiul. Dar nimeni nu a vorbit despre siguranța noastră în Nanking. Până acum. Acum, și numai acum, cetățenii încep să-și ia măsuri de precauție. Mi-am petrecut toată dimineața vopsind în negru acoperișul nostru de țiglă albastră, ca să-l feresc astfel de bombardierele japoneze despre care suntem avertizați că se vor înălța într-o zi dinspre Purple Mountain, odată cu soarele de dimineață.

Pe la ora zece, când terminasem jumătate din acoperiș, ceva m-a făcut să mă opresc. Nu știu dacă a fost un zgomot sau un presentiment, dar, cum stăteam pe scară, ceva m-a făcut să-mi întorc privirea spre răsărit. În jurul meu, mai erau probabil încă douăzeci de bărbați ca mine, cocoțați pe scările lor, ca niște păianjeni pe fundalul cerului, cu acoperișurile pe jumătate vopsite strălucind sub ei. Şi, mai departate, dincolo de ei, orizontul nemărginit. Purple Mountain. Estul roșu.

Shujin susține mereu că există ceva rău în viitorul Nankingului. Vorbește mereu despre acest lucru în maniera ei profetică și prevestitoare de nenorociri. Afirmă că a știut de anul trecut, din momentul în care s-a dat jos din tren, că locul acesta e o capcană. Spune că a simțit apăsarea cerului pe umerii ei, că aerul îi infecta plămânii și că viitorul orașului era o povară atât de grea, că a trebuit să se lupte ca să rămână în picioare. Nici măcar trenul negru și lucios din care tocmai coborâse, croindu-și drum cu greu prin lumina lăptoasă, nu era o scăpare. În clipa aceea, când stătea pe peronul din Nanking, și-a ridicat privirea spre șirul de munți, întunecat, ca o cutie toracică deschisă, și și-a dat seama că reprezentau o mare primejdie. Munții aceia înveninați aveau să o cuprindă ca o gheară, și trenurile aveau să-și oprească mersul cât timp ea se va afla în locul acela. Apoi Nankingul avea să o înghită și, cu aerul lui acid și rarefiat, avea să o descompună lent cuprinzând-o în inima lui.

Ştiu că în ziua aceea i s-a întâmplat ceva esențial, când am însoțit-o pe drumul de întoarcere de la lacul Poyang la Nanking, pentru că îmi amintesc că am zărit, în timpul călătoriei cu trenul, o pată vie de culoare. O umbrelă de soare vișinie. Pe câmpul de orez, o fată se oprise să-și aștepte capra. Când animalul a

rămas pe loc, îndărătnic, fata a tras apatică de sfoară, uitându-se cu nepăsare la animalul care se urnea spre ea. Ajunsesem la o haltă, undeva la sud de Wuhu, și toți călătorii se opriră din ceea ce făceau și își întoarseră privirile spre fereastră ca să urmărească fata care aștepta capra. În sfârșit, animalul s-a înduplecat, și fata a mers mai departe și, curând, în urma lor nu a mai rămas decât lanul de orz de culoarea smaraldului. Ceilalți pasageri s-au întors cu spatele la fereastră, revenind la jocurile și la conversațiile lor, dar Shujin a rămas nemișcată, continuând să urmărească peticul de pământ unde se aflase fata.

M-am aplecat spre ea și i-am șoptit:

— La ce te uiți?

— La ce mă uit? Întrebarea a părut să o pună în încurcătură. La ce mă uit? A repetat întrebarea de câteva ori cu mâna pe fereastră, privind încă spațiul gol unde se aflase mai devreme fata. La ce mă uit?

Abia acum, după atâtea luni, înțeleg exact la ce se uita Shujin. În timp ce studia fata de sub umbrela de soare vișinie, se vedea pe sine. Își lua rămas-bun. Fata de la țară din ea rămânea undeva în urmă. Când am ajuns la Nanking, ceva din fata aceea a mai zăbovit puțin - în liniile delicate din spatele genunchilor, în nuanța întunecată de pe brațe și în dialectul Jiangxi, hotărât și aspru, atât de amuzant pentru cetățenii din Nanking - dar femeia matură îi lua încet-încet locul, pășind cu ochii pe jumătate închiși, fără tragere de inimă și nedumerită în orașul uriaș. Orașul despre care ea crede că nu-i va îngădui niciodată să plece.

13

A doua zi dimineața, la ora opt, l-am văzut pe Shi Chongming sosind la universitate. Ajunsesem acolo pe la șase și jumătate, și am așteptat mai întâi la colțul străzii, și, apoi, după ce s-a deschis, în cafeneaua Bambi. Am comandat un mic dejun generos - supă *miso,* ton cu orez și ceai verde, înainte de a-mi transmite comanda la bucătărie, chelnerița îmi șopti prețul. Mi-am ridicat privirea spre ea fără să înțeleg. Pe urmă, mi-am dat seama: nu voia să cred că aș obține-o din nou gratis. Am dus nota de plată la casă și am achitat-o. Când a venit cu comanda, i-am dat trei mii de yeni. Se uită la bani în tăcere, apoi se înroși și îi vârî în șorțul ei pătat, cu volănașe.

Era o zi toridă, dar Shi Chongming purta o cămașă albastră de bumbac, stil Mao, pantofi de pânză neagră cu talpă de cauciuc, mici și ciudați, genul de încălțăminte pe care obișnuiau să-l poarte școlarii englezi la orele de educație fizică, și pălăria sa bizară de pescar. Mergea foarte încet și cu grijă, cu privirea în jos. Nu mă observă așteptându-l la poartă până când nu am ieșit dintre copaci și

m-am așezat drept în fața lui. Îmi zări picioarele și se opri, cu bastonul întins și ținându-și capul aplecat.

— Ați spus că o să-mi telefonați.

Încet, foarte încet, Shi Chongming își înălță chipul. Avea ochii mați ca niște pietricele aburite.

— Iar ai apărut, remarcă. Ai spus că n-o să mai vii aici.

— Trebuia să mă sunați. Ieri.

Mă privi cu ochii întredeschiși.

— Arăți altfel, observă el. De ce arăți altfel?

— Nu m-ați sunat.

Se uită din nou la mine, măsurându-mă cu privirea, apoi își drese glasul și începu să se îndepărteze.

— Ești foarte nepoliticoasă, murmură el. Foarte nepoliticoasă.

— Dar *am așteptat o săptămână,* am replicat eu ajungându-l din urmă și mergând în dreptul lui. Nu v-am sunat, n-am venit aici, am făcut ceea ce trebuia să fac, dar dumneavoastră, dumneavoastră ați uitat.

— N-am promis să te sun..

— Ba da, ați...

— *Nu.* Nu. Se opri și ridică bastonul, îndreptându-l spre mine. N-am făcut nici o promisiune. Am o memorie foarte bună și știu că nu ți-am promis nimic.

— Nu pot aștepta o veșnicie.

Râse scurt.

— Îți plac vechile zicale chinezești înțelepte? Ți-ar plăcea să auzi un adevăr profund despre o frunză de dud? Ai vrea? Noi zicem că răbdarea transformă o frunză de dud în mătase. Mătase! Imaginează-ți, doar dintr-o frunză uscată. E nevoie însă de răbdare.

— Mă rog, asta-i o prostie, am spus. Viermii o transformă în mătase.

Oftă, cu buzele strânse.

— Da, rosti. Da. Nu prevăd o viață foarte lungă pentru această prietenie, nu?

— Nu, dacă nu mă sunați când spuneți că o s-o faceți. *Trebuia* să vă țineți promisiunea.

— Nu *trebuia* să fac nimic.

— Dar... am început eu, ridicând vocea, iar niște studenți care treceau pe lângă noi ne aruncară priviri curioase... eu lucrez în fiecare seară. De unde să știu că nu mă veți suna seara? Nu am robot telefonic. De unde să știu că nu mă veți suna într-o seară și pe urmă deloc? Şi, dacă nu voi fi acasă atunci, totul va ieși pe dos, și pe urmă...

— Lasă-mă acum, mă întrerupse el. Ai vorbit destul. Acum, te rog, lasă-mă în pace!

Şi porni șchiopătând spre campus, abandonându-mă la umbra unui arbore ginkgo.

— Profesore Shi, am strigat în urma lui. Vă rog, n-am vrut să fiu nepoliticoasă. N-am vrut.

Dar el își continuă drumul, făcându-se nevăzut în cele din urmă, dincolo de gardul viu prăfuit care înconjura campusul, în păduricea întunecoasă. La picioarele mele, zăream umbrele mișcătoare ale arborilor ginkgo. M-am întors și am lovit cu piciorul gardul scund de la marginea drumului, apoi mi-am cuprins fața cu mâinile și am început să tremur.

M-am întors acasă într-un fel de transă, ducându-mă direct în camera mea, fără să mă opresc să stau de vorbă cu rusoaicele care se uitau la televizor în sufragerie și care au întâmpinat cu dezaprobare iritarea mea. Am închis ușa dormitorului cu zgomot și am rămas cu spatele lipit de ea, ascultându-mi bătăile inimii cu ochii închiși.

Când știi că ai dreptate într-o anumită privință, cel mai important lucru este să mergi mai departe.

După un lung răstimp, am deschis ochii și m-am dus în locul unde îmi țineam stivuite vopselele, în nișa din perete. Am amestecat niște vopsea, am așezat penelurile și apa într-un borcan lângă perete și am deschis larg fereastra. Deja se întuneca, un miros de mâncare arsă se ridica dinspre stradă, iar orașul își aprindea luminile de noapte. Metropola se întindea în depărtare ca o mică galaxie. Mi-am imaginat cum s-ar vedea din cosmos - clădirile ca niște munți, străzile strălucind ca râurile de mercur ale împăratului Qin Shi Huangdi.

Cum era cu putință? Când raidurile aeriene s-au sfârșit, când ultimul bombardier american s-a retras peste Pacificul albastru, existau peste o sută șaizeci de kilometri pătrați de străzi ruinate în Tokio. Orașul era de nerecunoscut. Mașinile nu puteau circula, pentru că nimeni nu știa unde se terminau străzile și unde începeau clădirile. În mahalalele aflate de-a lungul râului, *tadonul* ars, o combinație urât mirositoare de praf de cărbune și smoală, plana deasupra orașului ca un nor.

Pereții acoperiți cu mătase ai camerei mele fuseseră sfâșiați până la mijloc. Mai jos, erau intacți. Am înmuiat pensula cu cobalt și am început să pictez. Am pictat acoperișuri distruse și grinzi fusiforme ale caselor distruse de foc. Am pictat focuri sălbatice și străzi acoperite cu moloz. În timp ce pictam, gândurile mele zburau libere. Eram atât de absorbită de ceea ce făceam, încât la ora șapte, rusoaicele au trebuit să vină și să bată la ușă, întrebându-mă dacă mai aveam de gând să merg la lucru în seara aceea.

— Sau ai de gând să stai aici, botoasă?

Am deschis ușa și m-am uitat la ele, cu pensula în mână și cu fața mânjită de vopsea.

— Dumnezeule! Așa vii?

M-am uitat chiorâș la ele. Nu mi-am dat seama atunci, dar am avut noroc că bătuseră la ușa mea. Dacă n-ar fi fost așa, aș fi pierdut una dintre cele mai importante nopți ale vieții mele în Tokio.

14

史 Nanking, 12 noiembrie 1937 (a zecea zi din a zecea lună)

Orașul Shanghai a căzut săptămâna trecută. Enormitatea acestei vești are încă efect. Cele mai bune trupe ale președintelui nostru apărau orașul: întreceam ca număr marina japoneză, și totuși, nu se știe cum, orașul a capitulat. Se spune că străzile sunt pustii, cu excepția canistrelor goale de gaz vezicant și vomitiv ale japonezilor împrăștiate prin șanțuri și a animalelor moarte de la grădina zoologică care putrezesc pe pardoselile cuștilor. Se zvonește că Armata Imperială Japoneză traversează delta și acum se pare că un asalt asupra Nankingului este inevitabil. Zece divizii se îndreaptă spre noi: pe jos, pe motociclete și cu mașini blindate. Mi-i pot imagina, cu jambierele lor militare îmbibate cu mâl galben, convinși că, dacă vor putea ocupa Nankingul, marea capitală a națiunii noastre, vor stăpâni inima uriașului.

Dar, fără îndoială, acest lucru nu se va întâmpla. Președintele nostru nu va permite ca răul să ajungă în orașul său. Şi totuși, ceva s-a schimbat, încrederea cetățenilor începe să se zdruncine. Astăzi, în timp ce mergeam spre casă, după orele mele de dimineață (au venit doar patru studenți, ce trebuie să înțeleg din asta?), ceața care plutise deasupra orașului s-a ridicat, și cerul s-a înseninat ca și cum i s-ar fi făcut milă de Nanking. Totuși, am observat că nu au apărut deloc rufe spălate pe stâlpi, cum se întâmplă de obicei la prima rază de soare. Apoi, am observat că aceia care stropeau străzile, bieții muncitori jerpeliți care curăță arterele noastre principale, nu-și făcuseră apariția, iar oamenii alergau din ușă în ușă ducând cu ei mai multe bunuri decât păreau să aibă nevoie. Mi-a luat ceva timp să-mi dau seama de ceea ce se întâmpla, și, când am înțeles, mi s-au înmuiat picioarele. Lumea fuge. Orașul rămâne pustiu. Mi-e rușine să spun că până și unii lectori de la universitate discutau astăzi despre ideea de a se îndrepta spre centrul țării. Imaginați-vă! Imaginați-vă o asemenea lipsă de credință în președintele nostru! Imaginați-vă ce va crede el să ne vadă fugind de marele său oraș!

Shujin este aproape bucuroasă că Shanghaiul a fost ocupat. Asta pare să arate că a avut mereu dreptate în privința naționaliștilor. Şi ea a fost cuprinsă de frenezia de a părăsi capitala. Astăzi, când m-am întors acasă, am găsit-o împachetând diverse obiecte într-un cufăr.

— Iată-te, în sfârșit, oftă ea. Te-am așteptat. Acum, te rog, adu căruciorul din curte.

— Căruciorul?

— Da! Plecăm. Ne întoarcem la Poyang.

Împăturise niște pânză albă pentru scutece din pachetul *cui sheng* al bunicii ei și o îngrămădise în cufăr. Am observat că rezervase cel mai mare spațiu pentru cutia de bani din carapace de țestoasă a mamei mele - o cutie despre care mi-am amintit că adăpostea câteva pasaje I Ching[22], scrise cu sânge și înfășurate în pânză. Mama mea își pusese toată credința în cuvintele acelea, cu toate că ele nu izbutiră să o salveze.

— Ah, nu-ți face griji, zise Shujin. Almanahul meu desemnează ziua de azi ca o zi absolut prielnică pentru călătorie.

— Ascultă, nu e nevoie să te grăbești... am început eu.

— A, nu? Se balansă pe călcâie și mă privi cu atenție. Eu cred că e. Vino cu mine! Se ridică și făcu semn din cap spre fereastră, o deschise și arătă spre Purple Mountain, unde se afla mausoleul lui Sun Yat-sen. Acolo, zise ea. Se făcuse târziu, și, în spatele muntelui, luna își arăta deja fața, abătută și portocalie. Zijin.

— Ce vrei să spui?

— Chongming, soțul meu, te rog, ascultă-mă! Vocea îi deveni gravă și serioasă. Azi-noapte, am avut un vis. Am visat că Zijin ardea...

— Shujin, am început eu, e o aiureală...

— Nu, protestă ea cu vehemență. Nu e o aiureală. Este adevărat. În visul meu, Purple Mountain ardea. Şi, când l-am văzut, am înțeles. Am înțeles imediat că dezastrul o să lovească Nankingul...

— Shujin, te rog...

— Un dezastru așa cum nu a mai văzut nimeni niciodată, nici măcar în timpul rebeliunii creștine.

— Haide! Spune-mi, ești la fel de înțeleaptă ca orbii de la festivaluri care se laudă că și-au uns pleoapele cu... cu... nu știu, cu lichid din ochiul unui câine sau alte asemenea prostii? Un profet? Hai să punem capăt fleacurilor ăstora! Tu nu poți, *nu poți* prezice viitorul.

Dar credința ei nu putea fi zdruncinată. Rămase înțepenită lângă mine, fără să-și dezlipească privirea de la Purple Mountain.

— Ba da, poți, șopti ea. *Poți* prezice viitorul. Viitorul este o fereastră deschisă. Își așeză mâna grațios pe obloane. Exact ca asta. Este simplu să te uiți înainte, pentru că viitorul este trecutul. Totul în viață are o mișcare ciclică și deja am văzut exact ceea ce se va întâmpla. Se întoarse și se uită la mine cu ochii ei galbeni, și, pentru o clipă, mi se păru că pătrundea până în inima mea. Dacă vom rămâne în Nanking, vom muri. O știi și tu. Văd asta în ochii tăi - o știi foarte bine. Ştii că iubitul tău președinte este prea neputincios ca să ne salveze. Nanking nu are nici o șansă sub cârmuirea lui.

— Nu vreau să mai ascult nici un cuvânt, am zis pe un ton hotărât. Nu mai vreau să se vorbească despre comandantul suprem în felul ăsta. Nu permit. Categoric, nu permit. Chiang Kai-Shek va salva acest oraș.

— Cățelul ăla de salon al străinului. Pufni cu dispreț. Mai întâi generalii lui trebuie să-l silească să lupte, și acum el nu poate nici măcar să-i învingă pe japonezi - exact aceeași armată care l-a format!

— Ajunge! Tremuram de mânie. Am auzit destul! Chiang Kai-Shek va apăra Nankingul, și noi, da, tu și eu, noi vom fi aici să vedem asta. Am prins-o de încheietura mâinii și am condus-o înapoi lângă cufăr. Sunt soțul tău și trebuie să ai încredere în discernământul meu. Acum despachetează. Nu vom merge nicăieri - nicidecum înapoi la Poyang. Poyang mi-a ucis mama și, o dată pentru totdeauna, îți spun răspicat, cum îi stă bine unui soț: vei avea încredere în Chiang Kai-Shek, arbitrul suprem, un om cu mult mai important, cu mult mai puternic decât toate superstițiile tale puse laolaltă.

史 Nanking, 16 noiembrie 1937

Cât de mult regret acum cuvintele acelea! Acum, când stau singur în biroul meu, cu ușa încuiată, ascultând pe furiș la radio, ce mult regret atitudinea mea mândră! Mă tem să o las pe Shujin să asculte știrile transmise la radio, pentru că ar jubila de încântare să audă vestea îngrozitoare de astăzi, așa de îngrozitoare, că până și eu mă cutremur când o scriu. O voi scrie cu litere mici, ca să o fac mai ușor de suportat:

> Chiang Kai-Shek și guvernul Kuomintang au fugit din oraș, abandonându-l în mâinile generalului Tang Shengzhi.

Acum, că am scris propoziția aceasta înspăimântătoare, nu-mi rămâne decât să mă uit țintă la ea în timp ce sângele îmi năvălește în cap. Ce să fac? Nu pot să stau nici jos, nici în picioare, nici să mă gândesc la altceva. Comandantul Chiang a fugit? Generalul Tang, în locul său? Putem să avem încredere în el? Trebuie să

mă gudur pe lângă Shujin și să admit că am greșit? Să-i îngădui să mă vadă șovăitor? Nu pot. Nu pot să bat în retragere. Sunt prins într-o urzeală nenorocită care este doar opera mea, dar trebuie să nu dau înapoi, indiferent cât de mult m-ar afecta. Voi baricada casa și vom aștepta sosirea forțelor imperiale. Chiar dacă inimaginabilul se întâmplă cu adevărat și trupele noastre sunt înfrânte, știu că japonezii ne vor trata cum se cuvine. Am vizitat orașul Kyoto când dram student și vorbesc bine limba. Japonezii se poartă cu infinită grijă și rafinament - cineva trebuie doar să studieze comportamentul lor în războiul rus pentru a-și da seama că sunt un popor civilizat. Shujin va fi surprinsă să descopere că avem chiar și de învățat de la ei. Vom pregăti o pancartă pe care să scriem în japoneză: „Bine ați venit“ și vom fi în siguranță. Astăzi am văzut două familii pe o stradă lângă Hanzhong Road care lucrau la o astfel de pancartă.

Dar, în timp ce scriu, în timp ce noaptea cade peste Nanking, dincolo de zidurile casei, în timp ce orașul se cufundă într-o liniște deplină, tulburată doar de zgomotul intermitent al unui tanc naționalist care colindă în căutare de pradă pe Zhongshan Road, simt în inimă un fior de gheață. Este tot ce pot face ca să nu cobor la parter și să-i mărturisesc lui Shujin temerile mele.

Shujin a devenit neîndurătoare față de mine de când am refuzat să ne întoarcem la Poyang. În fiecare zi, repet lista mea de motive pentru a nu fugi, prefăcându-mă că nu-mi dau seama cât de fals sună: la țară nu am putea beneficia de îngrijire medicală, sau de metodele sofisticate pentru nașterea copilului nostru. Am încercat să zugrăvesc un tablou al dezastrului care ar urma dacă am eșua la țară, numai cu o țărancă bătrână care să o ajute pe Shujin la naștere, dar, de fiecare dată când afirm aceste lucruri, Shujin se repede la mine cu văpăi în priviri.

— O țărancă bătrână? O țărancă bătrână? Ştie mai multe decât doctorii tăi străini! Creștini!

Şi probabil că am obosit-o, pentru că a tăcut. Şi-a petrecut cea mai mare parte din zi stând fără vlagă pe scaunul ei, cu mâinile încrucișate pe burtă. Nu pot să nu mă gândesc la mâinile acelea, atât de mici și de albe. Le-am privit toată ziua. Probabil că mâinile i s-au deplasat involuntar spre burtă, pentru că nu se mângâia niciodată cu bună știință pe abdomen - este convinsă că, procedând astfel, I-ar face pe copil răsfățat și pretențios, exact cuvintele pe care mama le folosea la adresa mea: „Vorbesc serios, probabil că m-am frecat pe burtă prea des de am născut un copil atât de mândru și de încăpățânat".

Când mă gândesc că pruncul nostru ar putea fi încăpățânat, sau arogant, sau egoist sau că ar putea avea orice altă trăsătură de caracter nedorită, îmi vine să plâng. Mândru și neînduplecat sau răsfățat și pretențios - toate acestea depind de un singur lucru: ca pruncul nostru să se bucure de viață, în primul rând. Totul depinde de felul cum va rezista Shujin atacului inevitabil asupra Nankingului.

15

Poate că lucrul cel mai rău care ți se poate întâmpla este să pierzi pe cineva și să nu știi unde să-l cauți. Japonezii cred că în noaptea de O-Bon cei morți se întorc la cei dragi. Aceștia se smulg din eter, treziți din moțăiala lor veșnică de chemarea urmașilor lor în viață. Îmi imaginasem mereu noaptea de O-Bon ca pe o noapte cumplit de haotică, cu spirite care trec glonț prin aer doborând oamenii la pământ, pentru că se deplasează foarte rapid. Acum, că eram în Japonia, mă întrebam ce se întâmpla cu aceia care nu știau unde le zăceau morții. Ce se întâmpla dacă aceștia muriseră într-o altă țară? Mă întrebam dacă spiritele puteau traversa continente, iar, dacă nu puteau, atunci cum își găseau drumul de întoarcere spre familiile lor?

În seara aceea, mă gândeam la spirite, stând în semiîntuneric și fumând țigară de la țigară, încercam să-mi închipui cum aveam să-l conving pe Shi Chongming să-mi vorbească despre Nanking, când Junzo Fuyuki și oamenii săi veniră la club pentru a doua oară.

Am fost chemată de Strawberry să mă alătur grupului lor. Se instalară ca de obicei la masa lungă - toți în afară de Asistentă, care era deja sechestrată în separeul întunecat în timp ce lumina îi deforma umbra pe perete, o umbră ca de cal, un cal de la jocul de șah, o umbră atât de înaltă, că era greu de crezut că se ridica de pe podea - părea mai degrabă suspendată de umeri din tavan. Fuyuki era binedispus, și pe locul de lângă mine se afla un oaspete nou, un bărbat uriaș într-un costum argintiu, cu o față congestionată și cu părul atât de scurt, încât cutele de grăsime de pe ceafă erau foarte vizibile. Era deja beat - spunea glume izbindu-și scaunul de podea de fiecare dată când ajungea la poantă, ridicând caraghios din sprâncene și murmurând ceva ce îi făcea pe bărbați să se zguduie de râs. Vorbea japoneza cu un accent de Osaka, așa cum îmi imaginam că vorbeau toți cei din yakuza, dar nu făcea parte din grup. Era un prieten al lui Fuyuki, și japonezele ziceau că era celebru - fetele chicoteau pe seama lui, cu mâinile la gură, suspinând după el.

— Mă numesc Baisho, spuse el rusoaicelor într-o engleză prețioasă, făcându-le semn cu degetele sale groase, pline de inele de aur. Prietenii îmi spun Bai pentru că am de două ori banii lor și sunt de două ori - își mișcă sprâncenele în mod sugestiv -, de două ori mai bărbat ca ei!

Am rămas tăcută, desenând în mintea mea caracterele *kanji* pentru numele Bai. Bai-san se folosea cu sensul de „dublu“, dar mai avea și alte înțelesuri - putea să însemne „prună“ dacă era reprezentat printr-un arbore combinat cu simbolul pentru „fiecare" sau putea însemna „crustaceu" sau „cultivare". Dar Bai-

san mă făcu, de fapt, să mă gândesc la modul în care numele său suna în engleză: Bison[23].

— Ocupația mea este de cântăreț. Eu cântărețul japonez numărul unu. Făcu semn cu mâna în jurul mesei spre oricine era interesat să-l asculte. Şi noul meu prieten, continuă el, împingând trabucul în direcția siluetei întunecate din scaunul cu rotile, domnul Fuyuki. El bărbatul numărul unu în Tokio! Strânse pumnul, umflându-și mușchii. Cel mai bătrân din Tokio, dar sănătos și puternic de parcă ar avea treizeci de ani. Puternic, foarte puternic. Se întoarse clătinându-se spre Fuyuki și strigă în japoneză, de parcă bătrânul era surd: Fuyuki-san, Ești Foarte Puternic. Ești cel mai grozav, cel mai bătrân om pe care îl cunosc.

Fuyuki mișcă din cap aprobator.

— Sunt, sunt, șopti el. Sunt mai puternic astăzi decât eram la douăzeci de ani.

Bison își ridică paharul.

— Pentru cel mai puternic bărbat din Tokio!

— Cel mai puternic bărbat din Tokio! scandară toți într-un glas.

Uneori este o greșeală să faci pe grozavul - nu poți ști niciodată sigur când lucrurile sunt pe punctul de a se schimba și sfârșești părând ridicol. În mai puțin de o jumătate de oră de când se lăudase cu sănătatea sa, Fuyuki începu să arate rău. Nimeni nu băgă de seamă, dar eu vedeam că respira greu bolborosind ceva în timp ce bâjbâia după brațul bărbatului cu coadă de cal, care stătea aplecat în față și asculta cu atenție, cu privirea lipsită de expresie. După câteva clipe, bărbatul cu coadă de cal încuviință din cap, apoi se ridică, își îndreptă umerii și își netezi puloverul, împingându-și scaunul brusc sub masă. Traversă discret clubul spre separeu, se opri o clipă, și apoi păși înăuntru.

Unul dintre ceilalți bărbați se așeză puțin mai aproape de Fuyuki, supraveghindu-l în mod discret, și toată lumea se străduia să pretindă că nu se întâmplase nimic, de parcă ar fi fost necuviincios să dai atenție stării de disconfort a bătrânului. Eram singura care îl urmăream pe bărbatul cu coadă de cal. Îl vedeam așezat unde stătuse Jason, cu chipul în umbră în timp ce vorbea cu Asistenta. Urmă un moment de pauză, apoi Asistenta își vârî mâna în jachetă și scotoci după un săculeț, din care scoase ceea ce semăna cu un flacon mic. Cu degetele ei lungi și albe, pe care și le îndoi cu delicatețe, făcu să curgă ceva din flacon într-un pahar, îl umplu cu apă dintr-o carafa de pe masă și i-l întinse bărbatului care îl acoperi cu un șervet alb și, revenind tăcut la masă, îi înmână paharul lui Fuyuki. Bătrânul luă tremurând o înghițitură, apoi încă una. Am observat cum se lipise de pahar o depunere grunjoasă, ceva precum nucșoara. În separeu, Asistenta puse ușor săculețul înapoi în jachetă, împingându-l adânc în buzunar, și apoi își netezi peruca lucioasă cu mâinile ei mari.

Lângă mine, Bison pufni admirativ, stând pe marginea scaunului, cu un cot pe masă și cu trabucul plin de scrum între degete. Se uită vrăjit în timp ce Fuyuki dădu pe gât restul băuturii, lăsă paharul pe masă și se relaxă cu ambele mâini pe brațele căruciorului și cu capul căzut pe spate, respirând zgomotos pe nasul său micuț.

Bison începu să râdă. Clătină din cap și râse până când începu să se cutremure din tot trupul și se făcu roșu la față. Se aplecă peste mine și îi vorbi lui Fuyuki cu glas tare, articulând neclar cuvintele:

— Hei, *onii-san,* făcu el arătând spre pahar cu trabucul. N-ai un medicament și pentru mine? Ceva să mă facă să stau drept și mândru cum eram când aveam douăzeci de ani?

Fuyuki nu îi răspunse. Continua să respire cu greutate.

— Știi ce vreau să spun, țap bătrân ce ești. Un leac care să te mențină la fel de puternic ca atunci când aveai douăzeci de ani.

La masă, câteva discuții se întrerupseseră și lumea se întoarse să privească. Bison plescăi din buze și își agită o mână prin aer.

— Ceva să mențină doamnele vesele? Ei? Mă înghionti brutal. Ți-ar plăcea, nu? Nu-i așa? Ți-ar plăcea un bărbat de douăzeci de ani, cineva care să STEA DREPT. Sări în picioare, împiedicându-se de masă și trântind o farfurie care se făcu țăndări. Asta-i ceea ce vreau. Vrea să stau drept ca domnul Fuyuki! Ca *onii-san* al meu, vreau să trăiesc veșnic!

Vecinul său întinse mâna să-i atingă mâneca, iar unul dintre ceilalți bărbați își puse degetul pe buze.

— Vreau să stau drept și bățos ca odinioară, cânta Bison cu vocea sa de cântăreț de estradă și cu mâinile pe piept. La fel de bățos ca la optsprezece ani. Ah, spune-mi, *kami sama,* cer prea mult?

Pentru că nimeni nu râdea, se opri brusc, înghițindu-și cuvintele. Nimeni nu mai vorbea, și bărbatul cu coadă de cal, cu un gest scurt, abia perceptibil, fără măcar să-și ridice privirile, își strânse buzele discret ca într-un clește, între degetul mare și arătător. Zâmbetul lui Bison se stinse. Își desfăcu mâinile într-un gest mut: „Ce? Ce am spus?“ Dar bărbatul cu coadă de cal își desfăcuse deja degetele și se prefăcea interesat să-și examineze unghiile, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Altcineva tuși, cu stânjeneală. Apoi, ca la un semn, toate discuțiile reîncepură dintr-odată. Bison privi jur-împrejurul mesei.

— Ce? făcu el către audiența zgomotoasă. *Ce?*

Dar nimeni nu îl băgă în seamă. Toți se întorseseră în direcții opuse, găsind lucruri mai interesante de privit, lucruri mai importante de discutat, învârtindu-și paharele, dregându-și glasurile și aprinzându-și trabucurile.

După o ezitare lungă, nedumerit, Bison se așeză jos, extrem de încet. Luă un prosop fierbinte, îl ținu pe față și inspiră adânc de câteva ori.

— Dumnezeule, murmură el, lăsând jos prosopul și uitându-se neliniștit spre locul unde umbra Asistentei tremura pe perete. Nu poate fi adevărat...

— Ce zice? șuieră Irina, aplecându-se spre mine. Ce zice?

— Nu știu, am murmurat eu fără să o privesc. N-am înțeles.

Un lung răstimp conversația de la masă continuă zgomotoasă, ușor forțată. Treptat, Fuyuki își reveni. În cele din urmă, se șterse la gură, înfășură paharul în șervet așezându-l în buzunar, și apoi își lăsă capul pe spate și, o bucată de vreme, se uită țintă în tavan. Bărbații continuară să discute, fetele, să le umple mereu paharele și nimeni nu mai făcu nici o aluzie la incident. Numai Bison nu participa - rămase într-o tăcere împietrită, uitându-se posac când la protuberanța din jacheta lui Fuyuki, unde era ascuns paharul, când spre umbra prevestitoare de rău a Asistentei. Obrajii îi erau umezi, ochii înlăcrimați, și tot restul serii mărul lui Adam i se mișcă vizibil, de parcă i-ar fi venit să vomite.

16

史 Nanking, 9 decembrie 1937 (după calendarul lui Shujin, a șaptea zi a celei de a unsprezecea luni)

Orașul e cuprins de panică. Săptămâna trecută, forțele japoneze au ocupat Suzhou, Veneția Chinei, și au început să se deplaseze spre nordul lacului Tai Wu. Trebuie se fi înaintat cu repeziciune, ocolind fluviul Yangtze și venind din nord, pentru că în urmă cu patru zile a căzut orașul Zhejiangul. Generalul Tang ajurat să facă tot posibilul să ne protejeze, dar figura lui nu inspiră deloc încredere, și acum aproape oricine își poate permite pleacă. „Va fi din nou ca invazia Taiping“, șoptește lumea. Camioanele sunt pline ochi, nevoiașii se țin de margini, vehiculele balansându-se supraîncărcate în depărtare. Mă rog ca resturile pe care le poți observa întâmplător căzând de pe lateralele camioanelor în timp ce acestea dispar către podul plutitor de la Xiaguan, obiectele întunecate care cad și se îndepărtează treptat pe fundalul cețos, mă rog ca acestea să fie bunuri: coșuri sau pui nepriponiți. Mă rog să nu fie copiii săracilor.

Astăzi, Crucea Roșie a emis o înștiințare. S-a definit o zonă pentru refugiați, concentrată la universitate, nu departe de casa noastră, chiar la sud de calea ferată, așa că tuturor necombatanților li se recomandă insistent să se adune acolo pentru siguranță. Majoritatea sălilor de predare și a birourilor au fost transformate în dormitoare. M-am întrebat dacă am găsit o rezolvare privind neliniștile mele:

într-o zonă sigură, n-ar mai putea fi vorba de a pleca din Nanking, de a nu ne încrede în Kuomintang. Şi totuși, acolo aș fi capabil să o protejez pe Shujin.

Cu ideea aceasta în minte, astăzi, m-am îndreptat pe ascuns spre zona respectivă, unde am văzut mulțimi nesfârșite de oameni care se îmbulzeau la intrare cu așternuturi și bunuri personale, în timp ce semnalele pentru raiduri aeriene urlau pe deasupra capetelor. Unii dintre refugiați trăgeau după ei animale vii, pui, rațe, chiar și un bivol indian, și am zărit o familie care se certa cu funcționarii în legătură cu un porc. În cele din urmă, au fost convinși să abandoneze animalul, iar acesta rătăcea dezorientat prin mulțime. Am zăbovit o vreme, uitându-mă după el, până când un alt refugiat, aflat mult mai în spate în mulțime, l-a recunoscut, l-a revendicat și l-a dus încet înapoi prin mulțime spre poartă, unde disputa cu funcționarii începuse din nou.

Am privit mult timp gloata de oameni sărmani și de refugiați, unii tușind, alții ghemuindu-se nepăsători să se ușureze la marginea drumului, cum probabil se mai obișnuia încă în unele comunități rurale. În cele din urmă, m-am răsucit pe călcâie, mi-am tras în sus gulerul și am pornit înapoi spre casă, cu capul plecat. Nu pot să o duc pe Shujin acolo. Ar fi la fel de rău ca varianta cealaltă - să traversăm fluviul Yangtze și să ne întoarcem la Poyang.

Suntem printre puținele persoane care au rămas pe străduța noastră - noi și câțiva muncitori necalificați care lucrează la fabrica de brocart de pe Guofu Road. Aceștia locuiesc în dormitorul comun din capătul străzii și sunt foarte săraci - mă îndoiesc că au familie sau vreun loc unde să fugă. Uneori, stau pe drumul principal și mă uit la străduța noastră, încercând să o văd prin ochii unei armate invadatoare. Sunt convins că suntem în siguranță - străduța nu duce nicăieri și puțini oameni trec pe lângă casa noastră. Cu obloanele trase nici n-ai crede că locuiește cineva acolo. În curtea mică din față, unde Shujin usucă legumele în vase adânci, am depozitat câteva *jin* de lemn de foc, borcane cu ulei de arahide, lipite cu ceară, câțiva saci cu sorg și provizii de carne uscată. Există chiar și un coș mare cu crabi uscați, o splendoare! Mă rog să fiu pregătit așa cum trebuie. Am adunate chiar și câteva bidoane cu apă, pentru că rezerva orașului este nesigură și fântâna veche de pe terenul nostru nici nu intră în discuție.

În timp ce stau și scriu la fereastră, cu obloanele ridicate, mă uit direct în stradă, și ce văd? O femeie care împinge un cărucior în direcția porții Shangyuan. În cărucior stau grămadă saltele, și mobilă, și saci cu boabe de soia. Așezat deasupra maldărului se află un bărbat mort, legat cu curele, complet gol. Probabil soțul ei sau vreo rudă pentru care așteptase banii de înmormântare. Ce priveliște! Oare ne-am pierdut mințile? Suntem atât de nerăbdători să ne abandonăm orașul, încât nu mai putem nici măcar să ne îngropăm morții?

史 Nanking, 10 decembrie 1937

Am lângă mine două cartonașe. Certificate de refugiat. Unul pentru Shujin și unul pentru mine. Dacă vom trăi ziua în care japonezii vor sosi, o să ni le fixăm pe haine. Le-am luat în această dimineață de la Red Swastika Society. Când a ieșit soarele în timp ce mergeam spre casă, mi-am scos șapca. Unul dintre lectori îmi spusese să fac astfel. Lectorul a hotărât să nu rămână în Nanking: o să se îndrepte spre râu sperând să răzbată pe undeva în susul râului Xiaguan și să o apuce spre Chongqing. În timp ce ne-am luat rămas-bun, m-a privit cu atenție și mi-a spus:

— Dacă mergi prin soare astăzi, scoate-ți șapca. Bronzează-te pe frunte. Am auzit că smulg șapca civililor, și, dacă sunt albi pe frunte, îi confundă cu un militar.

— Dar noi suntem civili, am replicat eu.

— Da, a zis el uitându-se la mine cu un fel de compasiune în privire. Da.

— Suntem civili, am repetat eu în timp ce se îndepărta. A trebuit să ridic glasul. Şi, dacă vor ajunge să facă asta, japonezii ne vor recunoaște și ne vor lăsa în pace.

După ce a dispărut pe coridor, am rămas o vreme pe loc, cu inima bătându-mi cu putere. Am zăbovit mult până am ieșit în stradă. Am mers câțiva pași și m-am uitat peste umăr. Nu puteam fi văzut din campus, așa că mi-am smuls șapca repede, am îndesat-o în buzunar și am parcurs restul drumului către casă ținându-mi capul pe spate și fața îndreptată spre soare, în timp ce vorbele mamei, rostite pe patul de moarte, îmi răsunau prin minte: “Întoarce-ți fața spre soare, băiatul meu. Nu uita că viața e scurtă. Întoarce-ți mereu fața spre soare când vei avea ocazia“.

Zăpada a venit în timpul nopții. Toată noaptea am ascultat liniștea înăbușită, cu Shujin foarte tăcută, alături de mine. Acum trebuie să stea culcată pe o parte, pentru că pântecul i s-a umflat foarte tare, așa că îi pot simți picioarele și, din când în când, vârfurile degetelor reci atingându-mi ușor pielea. Este foarte tăcută în aceste zile, încât pare aproape transparentă, ca și cum într-o zi s-ar putea topi, pur și simplu, lăsând în locul ei un copilaș. E foarte reținută. Poate crede că acesta e un moment de răscruce când copilașul nostru este expus forțelor umane fundamentale - dragoste, adevăr, compasiune și dreptate - și poate că trebuie să rămână liniștită și concentrată pentru ca aceste elemente să se materializeze în forma lor cea mai pură. Rar mai amintește de plecare. Din când în când mă întreabă:

— Chongming, ce se întâmplă? Ce se întâmplă în est?

Şi de fiecare dată nu am pentru ea decât minciuni:

— Nimic. Nimic. Totul este cum trebuie să fie. Generalul Tang deține controlul.

În această dimineață, când am tras perdelele din jurul patului, ferestrele erau aburite și afară se așternuse zăpada. De obicei, până la prânz, ar fi fost transformată în zloată din pricina căruțelor, dar astăzi Nankingul este ciudat de tăcut. Doar mașinile armatei se deplasează pe străzi, și, când am mers la piața de lângă ruinele Palatului Ming să cumpăr lacăte pentru uși și cuie să baricadez casa, am fost uimit să văd că doar o mână de comercianți își aranjau tarabele în timp ce fulgii de zăpadă șuierau pe sobițele lor roșii. Am cumpărat lacăte de la un vânzător ambulant care a cerut un preț de zece ori mai mare decât suma obișnuită. Sunt aproape sigur furate, dar se părea că nu avea nici o reținere să le vândă.

— Domnule Shi!

M-am răsucit pe călcâie și am fost surprins să văd printre toți acei oameni un profesor de literatură de la Shanghai University, Liu Runde. Îl întâlnisem doar o singură dată înainte și nu înțelegeam ce făcea într-o piață din Nanking.

Mi-am făcut mâinile înmănușate căuș, le-am ridicat deasupra feței și m-am înclinat în fața lui.

— Ce ciudat să te întâlnesc, am spus lăsându-mi mâinile în jos, aici, în Nanking.

— Ce ciudat să te întâlnesc, pe dumneata, domnule Shi.

Purta o robă bărbătească tradițională, și, sub mânecile sale bogate, am zărit un grătar manual; ceea ce ieșea în evidență era pălăria occidentală, cu o bandă lată gri. A scos grătarul de sub haină și s-a aplecat să-l așeze pe pământ, ca să-mi poată răspunde la salut.

— Ce ciudat să vezi pe oricine. Mi-am imaginat că toate cadrele de la Universitatea Jinling au fugit din oraș.

— A, nu. Nu, nu. Eu nu. Mi-am strâns jacheta la gât și am încercat să par nepăsător, ca și cum intenția mea dintotdeauna fusese să rămân acolo. Soția mea așteaptă un copil, știi. Trebuie să fie aproape de spitale, de centrul de asistență medicală al orașului. Un institut bun, cu o tehnologie de ultimă oră. Am bătut din picioare de câteva ori ca și cum încercam doar să mă încălzesc puțin - nu voiam să pară că fac asta din cauza nervozității. Pentru că rămăsese tăcut, am privit spre strada pustie și apoi m-am aplecat mai aproape de el, întrebându-l în șoaptă: Ei? Crezi că sunt nechibzuit?

— Nechibzuit?

A privit contemplativ de-a lungul străzii, peste umărul meu, dincolo de acoperișurile caselor, în direcția estului, cu o expresie preocupată pe chipu-i palid. După un timp, fața i s-a înseninat, i-a revenit puțină culoare în obraji și s-a uitat din nou spre mine, cu un zâmbet cald.

— Nu. În nici un caz nechibzuit. Dimpotrivă.

L-am privit printre gene, cu inima bătându-mi cu putere.

— Dimpotrivă?

— Da. Ah, trebuie să admitem că sunt unii care nu au deloc încredere în președintele nostru - uneori, se pare că întreaga Chină și-a pierdut încrederea în el și fuge spre interiorul țării. Cât despre mine... M-am hotărât. Am plecat din Shanghai, recunosc, dar gata cu fuga!

— Sunt unii care spun că Tang este slab, că nu militează pentru o idee. Ce crezi despre asta? Unii spun că japonezii îl vor călca în picioare. Alții susțin că vor intra în oraș și ne vor ucide în casele noastre.

— Ptiu! Unii oamenii se tem prea tare de schimbare, dacă te interesează părerea mea. E nevoie de oameni ca noi, ca dumneata și ca mine, domnule Shi, să rămânem pe poziții. Să uităm națiunea înapoiată și fricoasă pe care am lăsat-o în urma noastră - să dăm dovadă de încredere în orașul nostru, în alegerea făcută de președintele nostru cu privire la general. Altfel, ce ajungem? Un cârd de gâște, de lași cu fețe palide, ăștia suntem. În plus, forțele naționaliste au pregătite toate trucurile pentru orice eventualitate. Uită-te acolo, dincolo de zidurile dinspre răsărit. Vezi fumul?

— Da.

— Clădirile ard, dincolo de zidurile dinspre răsărit. Aprinse de oamenii noștri. Celor care zic că președintele Chiang Kai-Shek nu are tactică militară arată-le asta: pământul pârjolit. Tactica pârjolirii pământului. Să-i facem pe japonezi să nu găsească nimic, nimic care să-i ajute să reziste în timp ce înaintează. Asta îi va termina cât ai clipi.

Ușurarea pe care am simțit-o era de nedescris. Pe neașteptate, după toate grijile pe care mi le-am făcut, sunt dezvinovățit, asigurat că nu sunt singur. În acele clipe, mi s-a părut dintr-odată că stăteam de vorbă cu un prieten vechi și foarte drag. Am continuat să discutăm în timp ce zăpada ne cădea pe umeri, și când, în decursul conversației noastre, am descoperit că el și familia sa locuiesc, printr-o coincidență, la mai puțin de o jumătate de *li*[24] depărtare de mine și Shujin, am hotărât să continuăm conversația la el acasă. Am mers ca doi prieteni, braț la braț, înapoi spre casa lui, o baracă din chirpici cu un singur cat, cu un acoperiș *kaoling,* fără curte și fără curent electric, în care trăiesc bătrânul Liu, soția sa și fiul lor adolescent, o creatură mică și întunecată, care, la prima vedere, arată de parcă ar fi fost rostogolit în noroi.

Liu a adus multe lucruri din Shanghai, articole de lux străine: cutii cu lapte condensat și țigări franțuzești din care am fumat cât am stat de vorbă, ca niște intelectuali francezi rafinați. Se zvonește că mai pe la începutul acestei veri bătrânul Liu și-a încuiat casa de lângă Shanghai's Bund și și-a trimis soția și fiul înaintea lui, aici, la Nanking, în timp ce el a rămas la universitate, dormind într-o sală de cursuri și rezistând în postul său cât mai mult posibil. Când, în cele din urmă, orașul a fost invadat, a scăpat ascunzându-se într-un butoi nefolosit din bucătăria universității și a ajuns la Nanking cu un șuvoi mare de țărani, exact înaintea armatei japoneze, văzând peste tot ambarcațiuni cu fundul plat și șampane ticsite cu evacuați care se ghemuiau pe sub trestii.

— Când am ajuns la Suzhou, am văzut mai întâi soldații japonezi. I-am văzut sărind peste canale. Făcând salturi peste apă ca demonii, cu puștile *arisaka*[25] săltându-le pe spate. Sunt atât de sprinteni, că nimic nu-i poate opri. *Riben guizi*[26].

Auzind acestea, am simțit o neliniște vagă. Acolo, în intimitatea casei lui, Liu Runde părea mai puțin curajos și mai șovăielnic decât se arătase afară pe stradă - din când în când, își freca nasul sau se uita agitat în direcția ferestrelor. Atunci, mi-a trecut prin minte că, în ciuda cuvintelor sale mari, ar fi putut fi la fel de neliniștit ca mine.

— Știi, a zis el, ridicând din sprâncene și aplecându-se spre mine cu un zâmbet reținut, am văzut cu ochii mei orașul, tot orașul Shanghai, plutind spre centrul țării peste câmpii.

— Shanghaiul? Cum e posibil?

— Da. Crezi că sunt nebun. Sau că visez. Dar este adevărat. Am stat pe o coastă și am văzut cum orașul se deplasa spre centrul țării.

M-am încruntat.

— Nu înțeleg.

— Da! a exclamat el râzând. Expresia asta! Exact expresia asta am avut-o eu când am văzut. Am avut nevoie de ceva timp ca să mă conving că nu înnebunisem. Știi ce vedeam de fapt?

— Nu.

— Vedeam panica locuitorilor din Shanghai. Au demolat clădiri întregi. Fabrici întregi. Îți poți imagina? Le vor muta în interiorul țării pe jonci și pe vapoare, la sud-vest de Chongqing. Am văzut turbine plutind pe Yangtze, o uzină întreagă, o fabrică de textile... A întins mâna, mimând mișcarea legănată și jucăușă a unei ambarcațiuni la orizont. Tot Shanghaiul plutea în susul apei spre Chongqing.

Mi-a zâmbit încurajându-mă să vorbesc, dar eu am rămas tăcut. Ceva nu era în ordine. Mai devreme, soția lui Liu pusese pe masă o plăcintă cu castane. Era

ornată cu semnul care reprezenta norocul, făcut din albuș, și în acel moment privirea îmi era atrasă de caracterul acela familiar. Mi-am ridicat ochii spre coridor, unde soţia sa se retrăsese, apoi m-am uitat din nou spre plăcintă. Am reflectat la comportarea ei de mai înainte - ciudat de retrasă, și brusc imaginea a devenit clară.

Bineînțeles. Bineînțeles. Acum pricepeam. Mi-am ridicat privirea spre bătrânul Liu, cu chipul său palid și cu părul cărunt, și am înțeles. Ducea aceeași luptă cu soția sa, lupta pe care o duceam eu cu Shujin. Nu e nici o îndoială că Liu se teme de japonezi, dar mai mult se teme de superstiții și de credințele primitive. Suntem amândoi exact în aceeași situație, eu și Liu, și, spre deosebire de vechea zicală, visăm exact același vis.

— Bătrâne Liu, am spus, aplecându-mă spre el și vorbind în șoaptă, iartă-mă. Am înghițit în sec și am lovit ușor masa cu degetele. Îmi era greu să vorbesc. Iartă-mă că nu te-am înțeles. Cred că mai devreme ai spus că nu există nici un motiv să ne temem de japonezi.

Liu s-a schimbat la față. S-a înroșit foarte tare și a început să-și frece iritat nasul, de parcă se străduia să nu strănute. Şi-a îndreptat spatele și a aruncat o privire în direcţia în care plecase soţia sa.

— Da, da, a replicat el cu francheţe. Da, exact asta am zis. Şi-a ridicat degetul într-un gest dojenitor. Trebuie să nu uităm că aceia care se îndoiesc de Kuomintang se vor bizui mereu pe noi, căutând credința în ochii noștri. Păstrează-ți credința, domnule Shi, păstrează-ți credința! Facem exact ceea ce trebuie.

În timp ce mergeam spre casă prin zăpadă, am încercat să-mi țin capul sus. „Păstrează-ți credința! Facem exact ceea ce trebuie.” Dar îmi aminteam altceva legat de întâlnirea noastră, ceva care mă făcuse să mă simt neliniștit. Cât am stat de vorbă în piață, am observat că femeile din Nanking se ascundeau. Le-am urmărit în timpul conversației, aruncându-mi privirea peste umărul profesorului, și aproape că uitasem acest amănunt. Femeile veniseră la piață ca de obicei, dar toate aveau capetele acoperite cu șaluri și fețele înnegrite cu cărbune. Mergeau aproape cocoșate, ca niște babe, deși știam că multe dintre ele erau tinere.

Brusc, m-am înfuriat. Ştiam că se temeau de apropierea japonezilor. Ştiam că se ascundeau, că se închideau în ele ca animalele care hibernează, că se dizolvau în ele însele. Așa trebuie, oare, să se întâmple? Trebuie ca îndârjirea de care a dat dovadă poporul nostru să piară? Noi, chinezii, un popor întreg, o națiune lașă și primitivă, noi ne dizolvăm în propriul ținut. Alergând și ascunzându-ne. Schimbându-ne precum cameleonii într-un milion de contururi brăzdate în piatra

seacă a deșertului Gobi. Preferăm să pierim, cufundându-ne în pământul nostru, decât să stăm drept și să-i privim pe japonezi în ochi.

17

Jason spunea că acea casă aparținuse mamei proprietarului, care se îmbolnăvise foarte grav, probabil înnebunise, astfel că nivelurile inferioare se degradaseră atât de tare, că deveniseră de nelocuit. Nori de țânțari se învârteau în jurul ferestrelor închise, iar Svetlana zicea că acolo jos bântuiau fantomele. Ne-a spus că japonezii credeau într-o creatură ciudată: un duh cu aripi, un uriaș înaripat - Tengu, îl numeau -, un răpitor de ființe umane, care zbura la fel de ușor ca o molie. Svetlana jurase că auzise un foșnet în grădină și zărise o arătare călcând cu grijă printre curmali. „Sssst!“ făcea ea întrerupându-se teatral în toiul unei povestiri cu degetul la buze. „Ați auzit? La parter?"

Jason râdea de ea, Irina era îngăduitoare. Eu nu ziceam nimic. Nu voiam să mă amestec în chestiunea fantomelor. Îmi plăceau casa și ciudățeniile ei - cinând, am ajuns să mă obișnuiesc cu pereții jupuiți, cu odăile mucegăite și încuiate și cu multele radiatoare electrice *kotatsu* defecte care lâncezeau în cămări -, dar existau momente când, stând în camera mea, atât de aproape de aripa baricadată, mă simțeam ca în ultima linie de apărare. Nu știam de cine mă apăram. De șobolani? De pustietatea casei? Nu prea știam. Locuisem până atunci atât de mult timp singură, că ar fi trebuit să fiu obișnuită cu marile spații goale care apăsau pe pereții dormitorului meu noaptea, dar acolo, în Takadanobaba, se întâmpla să mă trezesc în toiul nopții, împietrită de spaimă, convinsă că tocmai trecuse cineva pe lângă ușa dormitorului.

— Ceva mocnește aici, zise Shi Chongming când văzu pentru prima oară casa.

Mă sunase a doua zi după ce banda lui Fuyuki venise la club. Dorea să mă vadă. Mi-a plăcut cum și-a ales cuvintele: *dorea* să *mă* vadă. Tremurând de emoție, am cumpărat ceai și prăjituri, am făcut ordine în cameră în timp ce el străbătea orașul spre Takadanobaba. Acum stătea pe coridor, în stilul său bățos, cu mâinile pe lângă corp, privind țintă în semiîntuneric.

— Ceva așteaptă să fie descoperit.

— E foarte veche.

Făceam ceai în bucătărie, ceai verde, și cumpărasem niște *mochi* de castane - prăjiturele din pastă de soia învelite în hârtie transparentă. Speram să nu-și dea seama cât de agitată eram.

— Aș fi vrut să o văd pe vremea când era construită. A supraviețuit cutremurului *Kanto* și chiar și bombardamentului. Multe s-au întâmplat aici.

Multe.

Am aranjat prăjiturelele în nuanțe pastelate pe o tavă mică, lăcuită, desfăcând hârtia, care se deschise ca petalele unei flori, dezvăluind tainicele stamine unsuroase. Nu pregătisem niciodată mâncare japoneză, așa că nu aveam nici un motiv să cred că Shi Chongming avea să o aprecieze, dar voiam să fac totul ca la carte, să nu stric nimic, așa că am zăbovit mult timp alegând colțul în care să așez ceainicul pe tavă. Un om mănâncă mai întâi, spun japonezii, cu ochii. Fiecare obiect trebuie să fie privit cu atenție, impactul lui asupra obiectelor de alături - gândit în detaliu. Lângă ceainic, am așezat ceștile mici japoneze, părând mai degrabă niște boluri de ceramică decât ceșcuțe -, am ridicat tava, m-am întors pe coridor și am observat că Shi Chongming se așezase lângă obloane și ținea mâinile ridicate, ca și cum ar fi simțit căldura soarelui pătrunzând prin ele. Părea adânc cufundat în gânduri.

— Domnule Shi?

Se întoarse spre mine. În umbrele pestrițe de pe coridor, mi se păru dintr-odată palid.

— Ce se află dincolo?

— Grădina. Uitați-vă!

Ezită o clipă, apoi trase perdeaua și privi afară prin fereastra murdară. În lumina albă și orbitoare a soarelui, grădina era liniștită și tăcută, și nimic nu se mișca în căldura aceea copleșitoare, supărătoare. Arborii și plantele agățătoare păreau prăfuite și aproape ireale. Shi Chongming rămase locului, privind, un răstimp atât de lung, încât nu mai eram sigură dacă respira sau nu.

— Mi-ar plăcea să merg în grădină, dacă se poate. Hai să bem ceaiul în grădină!

Nu coborâsem niciodată în grădină. Nici măcar nu eram sigură dacă exista o intrare. Rusoaicele ieșiseră amândouă, așa că a trebuit să-l trezesc pe Jason ca să-l întreb. Acesta apăru la ușă ciufulit și căscând și își trase pe el un tricou - cu o țigară între dinți. Îl măsură pe Shi Chongming fără să spună nimic, apoi ridică din umeri.

— Mda, sigur. Există o ieșire.

La numai două camere de a mea se afla o ușă descuiată care dădea spre o mică scară de lemn.

Eram uimită. Nu-mi dădusem seama că există niște scări care duceau jos - îmi imaginasem parterul complet izolat. Dar acolo, la capătul scării întunecate, se afla o încăpere, fără mobilă, numai cu grămezi de frunze moarte pe pardoseala de piatră. În fața noastră, se găsea o ușă *shoji* cu hârtia ruptă, colorată în verde de lumina submarină a grădinii de dincolo. Râmaserăm amândoi o clipă pe loc, uitându-ne la ea.

— Sunt sigură că nu vom avea pe ce să ne așezăm, am zis eu.

Shi Chongming își sprijini mâna pe ușă. Din partea cealaltă, se auzea un zgomot mecanic, un bâzâit electric ca un generator mic, scos poate de vreunul dintre aparatele de aer condiționat din The Salt Building. Shi se opri o clipă, apoi trase. Ușa era ruginită: rezistă un moment, apoi cedă brusc, rostogolindu-se înapoi, și plasa încâlcită a unui tufiș acoperi brusc intrarea cu verdeață. Râmaserăm tăcuți, uitându-ne țintă la ea. O glicină, groasă și viguroasă precum brațele unui luptător, fusese atât de mult timp neglijată, că nu mai înflorise, ci devenise o cușcă vie, care se întindea în exterior din pragul ușii. Mușchi și plante tropicale agățătoare se răsuceau în jurul ei, țânțarii bâzâiau în spațiile întunecate dintre crengile ei în vreme ce curmalul japonez, lăsat și el să crească sălbatic, și arțarul se luptau pentru spațiu, împodobiți cu ghirlande de mușchi și de iederă.

Shi Chongming pătrunse în hățiș, pășind repede cu bastonul, în timp ce valurile verzi și galbene de lumină împestrițau partea din spate a capului său ciudat. L-am urmat, călcând cu grijă, iar tava mi se clătină în brațe. Aerul era sufocant, plin de insecte și de mirosul sevei, amar și înțepător. Un gândac înaripat uriaș țâșni de sub picioarele mele, se învârti ca o pasăre mecanică și zumzăi ieșind din ierburi drept spre fața mea. Am făcut un pas înapoi ca să-l evit, vărsând puțin ceai pe tava lăcuită, și l-am urmărit trecând în spirală pe lângă fața mea și apoi în sus, cristalin și mecanic, cling-cling-cling, pătrunzând între ramuri. Rămase deasupra mea, mare ca o pitulice, întinzându-și aripile castanii și lucioase, și începu să scoată bâzâitul acela electric despre care crezusem că e scos de vreun generator. L-am privit înfiorată. „*Semi-no-koe,* despre care vorbea poetul Basho[27]“, mi-am zis. Glasul cicadei. Sunetul cel mai vechi din Japonia.

În fața mea, Shi Chongming ieșise într-un luminiș. L-am urmat pășind în lumina orbitoare, ignorând pânzele de păianjen care mi se lipiseră de brațe, uitându-mă pe furiș la The Salt Building, la albul ei sclipitor, care se dizolva în albastrul din fundal. Grădina era chiar mai mare decât îmi imaginasem: în stânga mea se afla o zonă mlăștinoasă, un heleșteu cu lotuși, plin de frunze putrezite, cu nori de țânțari plutind în umbra unui *acer* gigant ale cărui ramuri atârnau în apă.

Lângă heleșteu, pe rămășițele abandonate și acoperite cu mușchi ale unei grădini japoneze de piatră, Shi Chongming se opri. Se uită înapoi, spre partea cealaltă a grădinii, mișcându-și capul dintr-o parte în alta de parcă ar fi așteptat încordat să zărească acolo ceva anume, ca un om care și-a lăsat câinele să fugă în pădure și încearcă să-l vadă de lângă liziera copacilor. Părea atât de concentrat, încât m-am întors să mă uit în aceeași direcție. Ascunse în spatele șirurilor compacte de bambuși, am zărit sclipirea zăbrelelor de fier ale ferestrelor de la

parter și un pod ornamental părăginit care se ridica peste heleșteul cu lotuși, dar nu puteam înțelege ce anume îi captase atât de tare atenția lui Shi Chongming. I-am privit din nou ochii, le-am urmărit traiectoria și, în cele din urmă, mi-am fixat privirea asupra unui loc în care se aflau o bancă și un felinar de piatră, lângă heleșteul cu lotuși.

— Domnule Shi?

Se încruntă și clătină din cap. Apoi păru să-și vină în fire, observând abia acum că eu duceam o tavă.

— Te rog, zise, luându-mi tava. Te rog, să stăm jos. Să ne bem ceaiul.

Am descoperit niște scaune mucegăite cu suport pentru picioare și ne-am așezat la marginea grădinii de piatră, la umbră, feriți de razele albe ale soarelui. Era atât de cald, că a trebuit să fac totul foarte încet - să torn ceaiul și să-i întind lui Shi Chongming o prăjitură *mochi* pe o tăviță lăcuită. Luă tava și o examină, apoi apucă furculița și trasă cu atenție o linie pe mijlocul prăjiturii, făcând-o să se desfacă în două jumătăți. O prăjitură *mochi* este făinoasă, deschisă la culoare, până când o tai și dai peste o pastă stacojie, precum o felie de carne crudă, acoperită cu o pieliță într-o nuanță deschisă. Când o văzu, chipul lui Shi Chongming se schimbă într-o clipă: l-am observat cum ezită, ridicând apoi cu grație o bucată foarte mică și ducând-o la gură. O mestecă prudent, înghițind cu efort. „Ca și cum i-ar fi teamă să mănânce”, mi-am zis.

— Spune-mi, rosti el, în sfârșit, sorbind din ceai și tamponându-și gura cu o batistă, pari mult mai mulțumită decât atunci când te-am întâlnit prima dată. E adevărat? Ești fericită aici, în Tokio?

— *Fericită?* Nu știu. Nu m-am gândit la asta.

— Ai unde să locuiești. Arătă cu mâna spre casă, spre coridorul de la etajul superior, unde câțiva nori pântecoși se reflectau în ferestrele murdare. O locuință sigură. Şi ai bani suficienți.

— Da.

— Şi îți place cu ce te ocupi?

— Oarecum, am răspuns eu privind în farfurie.

— Lucrezi într-un club? Ai zis că lucrezi seara.

— Sunt damă de companie. Nu e captivant.

— Sunt convins că nu este. Ştiu câte ceva despre aceste cluburi, nu sunt un bătrân ignorant precum par. Unde lucrezi? Sunt două zone principale - Roppongi și Akasaka.

— Yotsuya, am răspuns eu făcând semn cu mâna într-o direcție imprecisă. Clădirea mare din Yotsuya. Cea neagră.

— A, da, rosti el cu un aer meditativ. Da, *știu.*

Ceva în vocea sa mă făcu să-mi ridic privirea. Dar nu se uita la mine, pentru că ochii săi lăptoși erau îndreptați către un punct înalt din spațiu, ca și cum s-ar fi gândit la ceva foarte enigmatic.

— Domnule profesor, ați venit să-mi povestiți despre film?

Își înclină capul, cu privirea încă gânditoare. Nu era un răspuns afirmativ, dar nici unul negativ. L-am așteptat să continue, dar nu o făcu și, pentru o clipă, chiar păru a uita că mă aflam acolo. Apoi vorbi brusc, cu o voce liniștită:

— Știi, să ascunzi trecutul nu e un truc neobișnuit.

— Poftim?

M-a privit cu atenție, de parcă nu se gândea la Nanking, ci mai degrabă la mine. M-am uitat țintă la el cu fața din ce în ce mai îmbujorată.

— *Poftim?*

— Nu este un lucru neobișnuit. Este un truc care se bazează numai pe tăcere.

— Nu știu despre ce vorbiți.

Vârî mâna în buzunar și scoase un fel de cocor origami mic, cam de mărimea unei cutii de chibrituri, confecționat din hârtie *washi* în nuanțe purpurii. Avea capul lăsat pe spate și aripile întinse spectaculos.

— Uită-te la asta... la această pasăre perfectă.

Îmi așeză cocorul în palmă. L-am privit cu atenție. Era mai greu decât părea; am avut impresia că era legat la bază cu o textură complexă din elastice. Mi-am ridicat privirea întrebător spre profesorul Shi. Acesta mișca din cap aprobator, cu ochii ațintiți asupra micii păsări.

— Imaginează-ți că această pasăre, această pasăre mică și liniștită este trecutul! Imaginează-ți!

Am privit în jos spre cocor, fără să înțeleg. Apoi am observat că se întâmpla ceva. Cocorul vibra. Am simțit vibrația pe încheietura mâinii, pe brațe și pe toată pielea. Aripile purpurii tremurau. Am deschis gura să spun ceva, dar pasărea păru să explodeze. Din mijlocul ei, sări ceva roșu și înspăimântător, ca jucăria aceea cu omulețul pe arcuri: chipul hidos al unui dragon chinezesc înălțându-se spre mine, ceea ce mă făcu să-l scap din mână și să sar în picioare. Scaunul se răsturnă, și eu am rămas tremurând, cu mâinile întinse, uitându-mă speriată în jos, unde dragonul ciudat, din hârtie creponată, se contracta și se răsucea pe pământ, cu benzile elastice desfăcute.

Shi Chongming îl prinse cu bastonul, îl ridică și îl mototoli în buzunar.

— Nu-ți face griji! Nu sunt vrăjitor.

L-am privit îmbujorată la față și cu inima bătându-mi puternic.

— Este doar o șmecherie de copii. Nu te speria așa de tare. Te rog, stai jos.

După o vreme, când m-am convins că dragonul nu avea să sară din buzunarul său, mi-am ridicat scaunul și m-am așezat, cu o privire precaută.

— Vreau să înțelegi că, atunci când vorbești despre trecut este ca și cum ai așeza o minge de fosfor sub un cer înnorat. Trecutul are o energie transformatoare. Energia vântului sau a focului. Trebuie să avem respect pentru ceva atât de nimicitor. Şi *tu* vrei să cunoști trecutul pe loc? Este un teren periculos. Trebuie să fii sigură că vrei să mergi înainte.

— Bineînțeles că sunt sigură, am replicat eu, încă urmărindu-l cu precauție. Bineînțeles că vreau.

— A fost odată un profesor care a vrut să facă tot ce-i stătea în putință pentru universitatea sa din China. Shi Chongming stătea ținând cu afectare ceșcuța cu ceai, cu picioarele strâns lipite. În timp ce povestea, nu se uita la mine, ci îi vorbea parcă văzduhului. Sper că înțelegi ce vreau să spun. Acest profesor a aflat că exista o companie în Hong Kong, un producător de medicamente chinezești, care dorea să se asocieze cu o universitate ca să arunce o privire științifică asupra tratamentelor tradiționale. El știa cât de important era ca universitatea sa să câștige acel parteneriat, dar mai știa și că echipa sa de cercetători trebuia să găsească neapărat ceva deosebit care să atragă compania. Shi Chongming se așeză pe marginea scaunului și coborî glasul. Apoi, într-o zi, a auzit zvonuri, prin rețele ciudate și care nu pot fi numite, și șoapte despre un tonic care ar fi avut niște efecte ieșite din comun. Se zvonea, printre altele, că vindeca diabetul cronic, artrita și chiar malaria. Profesorul ridică din sprâncene, privindu-mă. Îți poți imagina ce uluitor ar fi putut fi dacă ar fi fost adevărat?

N-am răspuns. Mă simțeam încă stânjenită și mă feream de Shi Chongming și de dragonul de hârtie din jacheta lui. Nu știam ce sperasem de la întâlnirea aceea - consimțământul lui, poate, sau, pur și simplu, mai multă îndărătnicie. Nu mă așteptasem însă la expresia concentrată și hotărâtă de pe chipul său în timp ce vorbea.

— Profesorul știa că universitatea sa ar avea șansa să câștige afacerea de parteneriat numai dacă ar putea descoperi elementele componente ale acelui tonic. A fost nevoie de multă muncă și de multe cercetări, dar, într-un final, a dat de urma cuiva despre care se afirma că se afla în posesia tonicului. Exista doar o singură problemă. Persoana aceea locuia în Japonia.

Își puse ceașca jos și se așeză mai drept în scaun, de parcă ar fi fost un copil într-un confesional.

— Nu am fost pe deplin corect cu Todai Universitiy. Au ideea falsă că mă interesează ce tradiții chinezești a împrumutat armata japoneză. Şi, în mare

măsură, ăsta este adevărul. Dar mai este ceva. Mi-am făcut rost de post la Todai pentru im singur motiv: să ajung în Japonia și să dau de urma compoziției.

— Ați mințit, vreți să spuneți. I-ați mințit ca să obțineți postul de cercetător și de profesor.

Shi Chongming zâmbi forțat.

— Dacă vrei să te exprimi în felul ăsta, da, am mințit. Adevărul este că mă aflu în Tokio pentru a consolida viitorul universității mele. Dacă aș putea să aflu care este această substanță misterioasă, lucrurile s-ar schimba - nu numai pentru mine, ci pentru sute de persoane. Se frecă obosit la ochii. Din nefericire, sosirea mea la Tokio nu a însemnat sfârșitul căutării. Mai degrabă, a fost începutul. Bărbatul căruia vreau să-i vorbesc este foarte bătrân, are peste optzeci de ani și este unul dintre cei mai puternici oameni din Japonia. Este înconjurat de oameni cărora li se interzice necondiționat să vorbească, și majoritatea informațiilor care apar sunt zvonuri și superstiții. Shi Chongming zâmbi. Ca să mă exprim pe scurt, m-am lovit de un zid.

— Nu știu de ce îmi povestiți toate astea. Nu au nici o legătură cu mine.

Mișcă din cap aprobator, de parcă, în sfârșit, aș fi avut dreptate.

— În afară de faptul că, atunci când se simte bine, merge în cluburile din Tokio. Da. Şi unul dintre locurile în care este văzut uneori este chiar clubul în care lucrezi tu. Poate că acum înțelegi modul în care mintea mea funcționează.

M-am oprit cu ceașca la buze, privindu-l în ochi. Lucrurile deveneau foarte clare. Shi Chongming vorbea despre Junzo Fuyuki.

— Da? făcu el cu șiretenie, observând expresia mea surprinsă. Ce e? Te-am supărat?

— Ştiu despre cine vorbiți. Cred că l-am întâlnit. Junzo Fuyuki.

Ochii lui Shi Chongming străluceau, inteligenți și pătrunzători.

— L-ai întâlnit, rosti el, aplecându-se ușor spre mine. Instinctul meu nu a dat greș.

— Stă într-un scaun cu rotile?

— Da.

— Domnule profesor Shi, am spus, lăsând încet ceașca jos, Junzo Fuyuki este gangster. Ştiați asta?

— Bineînțeles. Asta îți povesteam. Este *oyabun*[28], nașul *gumi*[29]-ului condus de Fuyuki. Înălță ceașca, luă câteva înghițituri delicate de ceai și o așează înapoi pe masă. Păru să-și ia un aer semeț, oficial, de paradă militară. Acum, iată ce am de gând să-ți cer. Uneori, Fuyuki este prietenos cu damele din cluburi. Din când în când, primește vizite, în apartamentul său, unde sunt sigur că păstrează substanța despre care discutăm. Îi place să și bea, și sunt convins că uneori lasă

garda jos. Mă gândesc că poate o să vrea să-ţi vorbească. Şi cred că tu vei fi capabilă să descoperi natura exactă a substanţei.

— Deja am văzut-o. Vreau să spun că l-am văzut bând ceva. Ceva - un... Mi-am apropiat la un centimetru degetul mare și arătătorul, ca să arăt mărimea flaconului Asistentei. Un lichid. Cu o pulbere maronie în el.

Shi Chongming mă privi vreme îndelungată. Își frecă buzele de parcă ar fi fost crăpate. În cele din urmă, rosti cu o voce stăpânită:

— Maronie?

— Nu la asta vă așteptați?

— Nu, nu, ba, mai mult decât atât, replică el, scoțând o batistă din buzunar și ștergându-și fruntea. Este exact ceea ce speram. O pulbere. O fiertură. După ce își tamponă fruntea, vârî batista înapoi în buzunar. Așadar - continuă el, și se vedea că se străduiește să-și mențină tonul ferm -, iată cum mă poți ajuta. Trebuie să știu ce este pulberea aia.

N-am răspuns imediat. M-am aplecat înainte, am așezat ceașca cu grijă pe tavă și am rămas cu mâinile întinse între genunchi, cu spatele îndoit, privind ceașca și gândindu-mă la spusele lui. După un lung răstimp, mi-am dres glasul și mi-am ridicat privirea spre el.

— Îmi garantați că, în schimbul dezlegării misterului pulberii, mă veți lăsa să văd filmul?

— Nu te pripi. Nu înțelegi cât de periculos este. Dacă cineva ar ști sau ar bănui că eu pun întrebări... Înălță un deget, cu o expresie serioasă pe chip. *El nu trebuie să știe niciodată că eu pun întrebări.* Nu-l poți aborda în mod direct. Trebuie să acționezi cu discreție maximă. Chiar dacă e nevoie de săptămâni sau de luni întregi.

— Nu asta v-am întrebat. Am întrebat dacă mă veți lăsa să văd filmul.

— O vei face?

— Mă veți lăsa să văd filmul?

Nu clipi. Chipul îi rămase neschimbat, și mă privi cu răceală.

— Ei bine? O să-mi arătați...

— Da, îi zise el brusc. Da, îți voi arăta.

Am ezitat, cu gura căscată.

— Vorbiți serios?

— Da.

— Deci există, am replicat eu. Există cu adevărat. Nu l-am inventat eu?

Shi oftă și, lăsându-și ochii în jos, își duse obosit o mână la tâmplă.

— Există, murmură el. Nu l-ai născocit tu.

Mi-am lăsat capul în jos, pentru că un zâmbet mi se întindea pe față și n-am vrut ca el să îl observe. Umerii îmi tremurau și m-am văzut nevoită să mă țin de

nas, clătinând din cap, ca să-mi înăbuș zâmbetul, în timp ce în urechi îmi răsunau hohote de râs.

— Ei bine, o vei face sau nu? repetă el. Mă vei ajuta?

Când, în sfârșit, m-am liniștit, mi-am coborât mâinile și l-am privit.

Părea oarecum mai mic, mai ghemuit și mai plăpând, cu jacheta lui tocită, trasă în sus în jurul umerilor. Privea țintă, iar la rădăcina nasului i se zărea un strat fin de transpirație.

— O vei face?

Ce nebunie! Să intri într-o afacere cu un profesor în vârstă, care, cine știe, ar putea să fie la fel de nebun cum spuneau toți despre *mine.* Oamenii ne uimesc întruna prin lucrurile pe care sunt în stare să le facă pentru pacea sufletului. Am stat o veșnicie uitându-ne unul la celălalt, cu bâzâitul insectelor bubuindu-mi în cap în timp ce deasupra noastră avioanele care se îndreptau spre Narita lăsau dâre albe de-a curmezișul cerului albastru și fierbinte. Apoi, în sfârșit, am încuviințat.

— Da, am spus încet. Da, o voi face.

La parter, spre stradă, erau porți care formau un tunel pe sub etajul superior al casei. A fost o surpriză să descopăr, când Shi Chongming plecă, la începutul după-amiezii, că, deși ruginită, cheia din lacăt încă funcționa și că porțile vechi, cu puțin efort, puteau fi încă deschise, dând direct în stradă.

— În China, îmi spuse el, în timp ce stătea în ușă cu pălăria lăsată în jos, nu ne gândim la timp în maniera în care o faceți voi, în Occident. Noi credem că viitorul nostru... că viitorul ne poate fi întrezărit în trecutul nostru. Privi din nou spre grădină, ca și cum cineva i-ar fi șoptit numele. Își ridică mâna de parcă ar fi vrut să pipăie aerul sau o suflare de vânt pe palma sa.

M-am întors și m-am uitat intens la felinarul de piatră.

— Ce vedeți, Shi Chongming? am întrebat. Ce vedeți?

Când răspunse, era calm și vorbea cu glas scăzut.

— Văd... O grădină. Văd o grădină. Și întrezăresc viitorul ei. Așteptând să fie descoperit.

După plecarea lui, am încuiat porțile și am rămas, pentru o clipă, în umbra tunelului, unde tencuiala căzută a etajului de deasupra lăsa să se vadă șipcile gri acoperite de pânze de păianjen. Am privit grădina. Am avut o viziune a mamei și a tatălui proprietarului - saboții ei tropăind ușor pe treptele de piatră *tobi-ishi,* o umbrelă de soare stacojie, poate un pieptăn de os în formă de fluture, scăpat pe jos și uitat, acoperit de covorul de frunze, unde a rămas ascuns și, peste ani, s-a transformat și s-a prefăcut treptat în piatră. În șintoism se presupune că existe spirite în arbori, în plante, în păsări și în insecte, dar în Tokio existau puține zone

verzi, și singurele flori erau șiragurile de inflorescențe de cireș din plastic care atârnau în fața magazinelor cu ocazia festivalurilor. Nu auzeai deloc ciripit de păsări. „Poate că, mi-am zis eu, toate spiritele din oraș au trebuit să se înghesuie în locuri uitate ca acesta.“

Acolo, în umbră, știind că Shi Chongming avea filmul care putea explica lucrurile care mi se întâmplaseră cu ani în urmă, despre care crezusem că, de fapt, le citisem într-o carte mică și portocalie, mi-am dat seama în clipa aceea că răspunsul pe care îl doream se găsea foarte aproape - că nu va mai dura mult până să întind mâna și să descopăr, când voi deschide mâna, că răspunsul acesta se târâse încet către mine și își făcuse culcuș în palma mea.

18

史 Nanking, 12 decembrie 1937 (a zecea zi din a unsprezecea lună) spre sfârșitul după-amiezii

Scriu la lumina unei singure lumânări. Nu ne putem încumeta să folosim petrolul lampant sau lămpile electrice. Trebuie să facem în așa fel încât casele noastre să pară nelocuite.

Toată ziua de ieri am auzit explozii dinspre Rain Flower Terrace. I-am spus lui Shujin că probabil era armata noastră care arunca în aer tranșeele, dincolo de zidul orașului, sau distrugea podurile de peste canal, dar pe străzi am auzit oameni șoptind: „Sunt japonezii. Japonezii". Pe urmă, astăzi pe la începutul după-amiezii, după o lungă perioadă de liniște, a avut loc o explozie uriașă care a cutremurat orașul, făcându-ne pe mine și pe Shujin să ne oprim în loc și să ne întoarcem unul spre celălalt albi la față.

— Poarta, a strigat un băiat de pe stradă. Poarta Zhonghua! Japonezii!

M-am dus la fereastră și l-am privit cum stătea cu brațele larg deschise, așteptând ca storurile să se ridice, ca vocile să-i răspundă, așa cum se întâmplă de obicei. În general, evenimentele se trăiesc pe străzi, dar de data asta tot ce se auzea în împrejurimi era zgomotul repezit al baricadării ușilor și a obloanelor. Nu a durat mult până când băiatul a băgat în seamă că nimeni nu-i răspunde. Şi-a lăsat brațele în jos și a zbughit-o.

M-am întors cu spatele la fereastră. Shujin stătea ca o stană de piatră, cu mâinile încrucișate cu grijă și cu fața ei alungită neclintită, ca de marmură. Era îmbrăcată într-un *qipao* de casă și purta niște pantaloni de culoarea bronzului care făceau ca pielea ei să pară aproape lividă. Am privit-o un timp, stând cu spatele spre storurile deschise, cu strada rece și tăcută îndărătul meu. În aceste

zile, lumina din oraș este foarte ciudată, foarte albă și limpede: inunda încăperea, luminând pielea lui Shujin, pe care o vedeam în detaliu, ca și cum aș fi stat foarte aproape de ea. Am privit-o cu atenție. Fața, gâtul și mâinile îi erau acoperite de mici protuberanțe ca pielea de găină, iar pleoapele păreau aproape translucide, creându-mi impresia că aș fi putut să-i zăresc temerile ascunse mișcându-se pe sub ele.

În clipa aceea, în timp ce o priveam, mi-am simțit mintea copleșită de un adevăr esențial, de ceva care avea gustul șofranului și al fumului gros de la oalele de gătit din Poyang, ceva care m-a făcut să mă sufoc, ceva care mi-a umplut ochii de lacrimi. Am șovăit, bâțâindu-mă neliniștit de pe un picior pe altul, neștiind cum să-mi aleg cuvintele: „Shujin, fac o greșeală, și tu ai dreptate. Nu pot să-ți spun cât de speriat sunt. Hai să părăsim orașul! Repede, du-te și fă niște *guoba,* hai să împachetăm, să mergem! Vom ajunge în portul Meitan până la miezul nopții". Sau mai plin de demnitate: „Shujin, a avut loc o mică schimbare de plan..."

— Shujin, am început eu. Shujin, poate că... ar trebui...

— Da? a făcut ea ridicându-și privirile pline de speranță spre mine. Poate că ar trebui...?

Eram pe punctul de a răspunde, când un țipăt turbat s-a auzit în spatele meu, și ceva a pătruns prin fereastră, izbindu-mă în ceafă, aruncându-mă înainte, împleticindu-mă. Imediat, încăperea s-a umplut de un zgomot îngrozitor. Eu strigam din locul unde zăceam pe podea, cu mâinile deasupra capului. În agitația produsă, un vas s-a făcut praf, apa a năvălit peste masă și Shujin a sărit, lovindu-se de scaun. Pe deasupra capetelor noastre, ceva mare și întunecat ricoșa dintr-un perete în celălalt. Cu precauție, protejându-mi fața cu mâinile, mi-am ridicat privirea.

Era o pasăre, o pasăre uriașă și neajutorată, care zbura bătând disperată din aripi, aruncându-se în pereți și izbindu-se puternic de pardoseală. Peste tot pluteau pene. Shujin stătea în picioare, privind pasărea cu ochi mari și uimiți, în timp ce aceasta cârâia și clămpănea, trântind obiectele pe podea. În cele din urmă, a ajuns la capătul puterilor. A ajuns la pământ, unde a continuat să țopăie disperată o vreme, izbindu-se de pereți.

Eu și Shujin am făcut câte un pas înainte, cercetând-o cu neîncredere. Era un fazan auriu. Pasărea despre care se spune că simbolizează China. De necrezut. Până atunci, văzusem fazanul auriu doar în tablouri. N-aș fi putut fi mai surprins dacă *feng huan*[30] însăși ar fi intrat în zbor pe fereastră. Penele sale portocalii erau atât de strălucitoare, dând parcă impresia că în mijlocul casei ar fi fost aprins un foc. Cum făceam un pas înainte, pasărea sărea mai încolo, încercând să fugă și ciocnindu-se de mobilă. Nu puteam înțelege motivul apariției ei. Dar, când

pasărea a făcut un salt disperat în aer și a trecut foarte aproape de mine, i-am zărit ochii și am înțeles.

— Dă-te la o parte, i-am spus lui Shujin întinzând mâna după mănunchiul de *chang-pao*[31] de brocart care se afla pe scaun, mototolindu-l și aruncându-l ca o plasă peste pasăre.

Cuprinsă de panică, pasărea a început să sară și să bată din aripi, ridicând câte un picior în aer, iar, pentru moment, roba păru să se miște singură prin cameră - un spirit acoperit cu o cuvertură strălucitoare care se târa de-a curmezișul podelei. Apoi m-am ghemuit lângă ea și am prins repede pasărea cu amândouă mâinile. M-am ridicat și am scos-o cu atenție, dezgolindu-i mai întâi capul micuț, cu ochi orbi, și apoi aripile, ca să o poată vedea și Shujin.

— E oarbă, am murmurat.

— Oarbă?

— Da. Poate că explozia de la Zhonghua...

— Nu! Shujin și-a acoperit fața cu mâinile. Nu. Ăsta-i cel mai rău ghinion, cel mai rău! Un fazan auriu! Pasărea Chinei. Şi orbită de mâna japonezilor. Şi-a înfipt degetele în păr ca o creatură dementă, rotindu-și privirea sălbatică prin cameră de parcă ar fi căutat o cale miraculoasă de scăpare. E adevărat - acum chiar o să se întâmple. Pământul, țara noastră. Japonezii o să facă rău pământului - o să distrugă soarta dragonului pe pământ și...

— Taci, acum. Nu există așa ceva...

— O să distrugă soarta dragonului, și pe urmă în China nu va mai fi altceva în afară de secetă și foamete. Toți fazanii vor orbi, nu numai ăsta. Toți fazanii. Şi toți oamenii. Vom fi uciși în paturile noastre și...

— Shujin, te rog. Te rog, păstrează-ți calmul. Este doar o pasăre.

— Nu! Nu e doar o pasăre - ci un fazan auriu! O să murim cu toții. Se învârtea prin cameră cu mișcări febrile și dezordonate, aruncându-și mâinile în sus și în jos, cuprinsă de disperare. Președintele, președintele tău iubit, judecătorul vostru suprem, a fugit ca un câine urmărit, toți s-au dus la Chongqing, și în Nanking au rămas doar săracii, bolnavii și...

— Ajunge!

— Ah! a strigat ea, lăsându-și mâinile în jos, și în ochi i-am citit o cumplită suferință! Ah - o să vezi! O să vezi! Am *dreptate.*

Şi, cu asta, a fugit din cameră, și i-am auzit picioarele bubuind pe scări.

Am rămas privind în urma ei un lung răstimp, în vreme ce sângele îmi pulsa în tâmple, uimit că totul se schimbase atât de rapid. Fusesem gata să fac o concesie față de ea, pregătit să fug din oraș. Dar afronturile ei m-au făcut să adopt imediat o poziție defensivă, încercând să apăr ceva de care nu eram foarte sigur.

Aș fi putut rămâne acolo pe veșnicie, holbându-mă la scara goală, dacă fazanul n-ar fi început să se zbată. Obosit, i-am apucat picioarele într-o mână și l-am rotit prin aer într-o mișcare spiralată și rapidă, pe care o învățasem de la mama când eram copil, răsucindu-l ca și cum aș fi stors o cârpă udă, o dată, de două ori, până când gâtul păsării se rupse, și m-am trezit ținând în mână doar un ghem moale de pene. Am închis obloanele și am dus pasărea moartă în bucătărie, cu aripile ridicate de-abia perceptibil într-un ultim spasm al morții.

Rareori intram în bucătăria lui Shujin, dar acum era singurul loc în care doream să fiu. Mă liniștea. Când eram copil, stăteam pe pardoseala din bucătărie și o urmăream pe mama opărind puii în apa fiartă, ca să le poată smulge penele. Acum am umplut o oală cu apă, am aprins focul și am așteptat până când s-au ridicat bulele la suprafață. Mișcându-mă ca în transă, am opărit pasărea ținând-o de picioare, apoi m-am așezat la masă, am jumulit-o, răzuind penele mici de pe piept, cu imaginea familiară și liniștitoare a bucătăriei mamei mele în minte. Mi-am amintit chipul ei, dinainte ca afacerea tatălui meu să înceapă să prospere și să ne putem permite o *amah*[32], când ea își petrecea toată ziua în bucătărie conservând cu răbdare rațe în sare, înfășurându-le în pânză, răsucindu-le intestinele pe un fus de lemn și apoi punându-le la uscat în cămară. „Chiang Kai-Shek, m-am gândit cu tristețe, vrea ca țara noastră să privească în viitor. Dar oare este așa de simplu pentru o națiune să-și smulgă istoria din inimă?“

Am terminat de jumulit pasărea și i-am vârât cu grijă capul sub aripă, legându-o cu sfoară, așa cum făcea mama și cum au făcut femeile în China de generații. Apoi am pus-o într-o oală în timp ce penele ude și strălucitoare stăteau lipite pe brațele mele și am urmărit spuma însângerată ridicându-se la suprafață.

史 Nanking, 13 decembrie, după-amiaza

Noaptea trecută, am acoperit casa cu scânduri, fixându-le în cuie peste toate ferestrele și toate ușile. (Shujin nu m-a ajutat, pentru că superstițiile ei spun că, dacă bați cuie cu ciocanul, copilașul se poate naște cu o malformație.) Toată seara am auzit zgomote ciudate care veneau dinspre est, și, înainte să mergem la culcare, am sprijinit un drug de fier de paravanul spiritelor. Cine știe dacă voi fi în stare să-l folosesc, dacă va fi nevoie!? În această dimineață, am fost treziți de o bubuitură îndepărtată ca un tunet și, în urmă cu o jumătate de oră, Shujin a umplut o oală cu apă ca să fiarbă tăiețeii pentru prânz. Când s-a dus să se clătească pe mâini, robinetul s-a împotrivit și s-a cutremurat și a ieșit doar un lichid subțire, maroniu. Ce înseamnă asta? Asta înseamnă că japonezii...

Se întâmplă chiar în timp ce scriu! Singurul bec existent tocmai a murit. Acum suntem... Acum suntem în semiîntuneric și abia mai reușesc să văd cuvintele pe hârtie. Afară, geamătul muribund al alimentatorului care se golește este îngrozitor. În jurul nostru, luminile orașului pier. Shujin răscolește în bucătărie încercând să găsească lămpile cu ulei, și, la capătul aleii, aud pe cineva țipând isteric.

Nu mai pot să stau aici. Nu mai pot să stau aici și să ascult. O să fac cercetări.

19

Când am urcat la etaj, casa mi s-a părut foarte întunecată și răcoroasă după căldura din grădină. M-am îndreptat spre sala de baie cea veche, cu ecou, cu mucegaiul ei verde între plăcile de faianță și cu toate țevile la vedere. M-am spălat cu grijă, uitându-mă cu un aer gânditor la reflexia mea în oglindă, la felul în care apa de la robinet făcea ca pielea mea albă, firele de păr argintii și porii să pară mai mari. Shi Chongming voia să-l conving pe Fuyuki să vorbească. De fapt, voia să spună că trebuia să cochetez cu el. Că trebuia să fiu sexy.

Cei din spital nu se plictiseau niciodată să-mi țină prelegeri despre comportamentul meu sexual, așa că hotărâsem aproape de la început că nu ar fi fost prea înțelept să le povestesc ce senzații încercasem cu băieții din furgonetă. Bănuiam ce aveau să spună: „Ah! Vezi? Un răspuns total nepotrivit!" Așa că n-am recunoscut adevărul: că, după ce toți băieții au făcut-o pe rând, după ce ne-am îmbrăcat și ne-am întors pe A303, pe drumul pe care venisem, eram mai fericită ca oricând. Nu le-am povestit cât de nemaipomenit arăta totul, cu stelele care străluceau și cu linia albă de pe drum care trecea repede pe sub furgonetă. Cei patru din spate strigau întruna să nu trecem peste hârtoape prea repede, iar eu stăteam în față fredonând și ascultând o casetă uzată a unei formații numite XTC, care lălăia fără încetare în boxele sparte ale furgonetei. Mă simțeam mai ușoară pe dinăuntru, ca și cum ceva întunecat și ascuns din mine fusese curățat de către băieți.

Am ajuns în locul aflat pe drumul de țară de unde mă luaseră, și șoferul a tras furgoneta pe margine. Cu motorul încă în funcțiune, s-a aplecat peste mine și a deschis portiera. M-am uitat la el fără să-i înțeleg gestul.

— Ei, a zis el, cu bine.

— Poftim?

— Cu bine.

— Trebuie să cobor acum?

— Da.

Am rămas tăcută un timp, privindu-i fața dintr-o parte. Avea câteva coșuri pe gât, chiar deasupra gulerului.

— Nu merg la cârciumă cu voi? Ați zis că mergem la cârciumă. N-am fost niciodată într-o cârciumă.

Și-a strivit țigara și a aruncat-o pe geam. Peste umărul lui drept se mai zărea o linie de peruzea la orizont, iar norii se rostogoleau de-a curmezișul ei, de parcă dădeau în clocot.

— Nu fi proastă, a replicat el. Ești prea tânără pentru cârciumă. O să fim dați afară din cauza ta.

M-am răsucit și m-am uitat în spatele furgonetei. Patru capete s-au întors într-o parte, prefăcându-se că se uită pe geam. Băiatul cu părul roșcat stătea cel mai în spate, întâmpinându-mi privirea cu o expresie serioasă, de parcă m-ar fi prins furând. M-am uitat la șofer, dar privea absorbit pe geam, bătând nerăbdător cu degetele în volan. Am deschis gura să zic ceva, apoi m-am răzgândit. Mi-am bălăbănit picioarele afară din furgonetă și am coborât în drum.

Şoferul a întins mâna și a trântit portiera. Mi-am sprijinit mâinile pe geam și am început să vorbesc, dar el trăsese deja frâna de mână. Cutia de viteze a scos un sunet strident, indicatorul de direcție s-a aprins și furgoneta a luat-o din loc. Am rămas pe marginea drumului, privind cum luminile s-au micșorat, apoi au dispărut. În înalturi, norii se tot rostogoliră până când eclipsară luna în întregime, și mica parte din Anglia în care mă aflam se cufundă complet în întuneric.

Și astfel, a trebuit să fiu de acord cu doctorii - rezultatul imediat al partidei de sex nu fusese ceea ce sperasem. Şi, cu starea în care se afla trupul meu în clipa aceea, nu avea să mai existe probabil niciodată o ocazie ca să aflu dacă ar putea fi altfel în viitor. Nu îndrăzneam să le spun doctorilor acest fapt, nu îndrăzneam să le spun cât de mult mi-aș fi dorit să am un prieten, cineva cu care să mă duc la culcare: știam că, dacă aș spune ceva, mi s-ar spune că impulsurile mele nerușinate erau sursa unui rău și mai grozav, că un lup nesătul sălășluia în mine. Ascultam prelegerile despre demnitatea personală și despre respectul față de sine cu toate chestiile alea complicate despre consimțământ și stăpânire de sine, și nu a durat mult până am hotărât că sexul era periculos și imprevizibil, precum cocorul magic al trecutului al lui Shi Chongming, strălucitor într-o zi înnorată. Am ajuns la concluzia că aș duce-o mai bine susținând că nu a existat.

În final, fata din patul de lângă mine a fost cea care m-a învățat să fumez și care mi-a oferit un fel de soluție. Obișnuia să se masturbeze în fiecare noapte. „Zbânțuială“ îi spunea ea. „N-o să ies de aici în veci, zău. Puțin îmi pasă. Cât am țigările și o zbânțuială bună, sunt tare.“ O făcea sub pătură, când se stingea lumina. Nu se rușina. Eu stăteam culcată în patul de alături, cu cearșafurile până

la bărbie, holbându-mă la păturile care se ridicau și coborau. Făcea ca totul să pară foarte vesel, de parcă nimic n-ar fi fost câtuși de puțin în neregulă.

După ce am ieșit din spital și nu mai eram supravegheată din cinci în cinci minute, am început propriile experimente vinovate. Curând, știam cum să fac să am orgasm și, cu toate că, în realitate, nu m-am ghemuit niciodată pe vine peste o oglindă (zbânțuita mă asigurase că existau persoane care făceau acest lucru), eram sigură că nici o altă fată de pe pământ nu-și cunoștea zona întunecată dintre picioare în modul în care eu o știam pe a mea. Uneori, mă gândeam la lup. Mă temeam că într-o zi aveam să mă ating acolo și voi da peste botul lui umed.

Acum, în baia din Takadanobaba, clăteam cârpa din flanel și priveam atentă reflexia mea, o apariție cu membre subțiri care ședea pe micul taburet de cauciuc. Fata care ar putea merge la moarte doar cu cinci băieți în spatele unui Ford Transit, pe care să-i considere iubirile vieții ei. Am umplut micul bol de plastic, amestecând apă fierbinte cu apă rece, și l-am vărsat pe trupul meu, lăsând apa să se ridice și să se strângă în scobiturile claviculei, să se strecoare în jos pe cicatricile de pe abdomenul meu. Am pus bolul jos și fără grabă, ca prin vis, mi-am răsucit mâinile peste abdomen, unindu-mi degetele mari și întinzându-mi celelalte degete în formă de evantai în timp ce priveam, cu gândurile aiurea, cum apa argintie se aduna în scobiturile hașurate, reflectând lumina precum mercurul.

Nimeni nu îmi văzuse cicatricile în afară de doctori și de bărbatul care a venit de la poliție să le fotografieze. În fanteziile mele, îmi imaginam că exista cineva care avea să înțeleagă - cineva care se va uita la ele și căruia nu-i va fi silă, cineva care, auzind povestea, în loc să-și ascundă fața întorcându-și privirea, avea să spună ceva plăcut, trist și înduioșător. Dar, fără îndoială, știam că acest lucru nu se va întâmpla niciodată, pentru că niciodată nu aveam să ajung atât de departe. Niciodată. Dacă m-aș imagina dezbrăcându-mă de haine, dacă m-aș închipui dezvăluind adevărul cuiva, în urechea internă aș simți o senzație fulgerătoare de greață, care mi-ar slăbi genunchii și m-ar face să trag ca nebuna de orice s-ar întâmpla să port, înfășurând strâns veșmântul în jurul abdomenului, ca și cum aș putea ascunde ce se află acolo.

Cred că sunt câteva lucruri pe care trebuie, pur și simplu, să le tratezi ca un adult. Uneori, trebuie să respiri adânc și să spui: „Nu e ceva la care să pot spera că o să mi se întâmple vreodată". Şi, dacă o vei spune îndeajuns de mult, vei fi uimit să vezi că, după o vreme, nici măcar nu mai pare atât de îngrozitor.

În timp ce eram în baie și mă gândeam la Fuyuki, rusoaicele se îmbrăcaseră și, în clipa aceea, coborau în grădină. Probabil mă văzuseră acolo, și socotiseră că, dacă eu am putut să mă aventurez în locul acela, puteau și ele să o facă.

Svetlana purta doar o pereche de bikini minuscul de culoarea lămâii verzi și o pălărie de soare din paie, pe care și-o ținea pe cap cu mâna liberă. În timp ce mă ștergeam și mă îmbrăcam, am ieșit în balcon și am privit-o croindu-și drum printre arbori, cu membrele ei bronzate zărindu-se prin frunze. Irina venea în urmă, purtând sutienul de la un costum de baie, niște ochelari de soare drăguți și o șapcă de baseball, roz-deschis, lăsată pe spate, încât gâtul îi era acoperit. Își îndesase un pachet de țigări în curelușa de la sutien. Amândouă își croiau drum printre arbori, țipând și ciorovăindu-se, ridicându-și picioarele pe tocurile lor înalte ca niște păsări ciudate cu picioroange; în cele din urmă, ieșiră, cu ochii pe jumătate închiși, în lumina soarelui. „Soare, soare!“ strigară ele în cor, aranjându-și ochelarii de soare și ridicând ochii spre cer.

Mi-am lipit nasul de geam și le-am urmărit cum se dădeau cu loțiune de plajă, cum își desfăceau pachetele de gumă de mestecat KissMint cu gust de cireșe și cum beau bere din cutiile reci ca gheața pe care le aduseseră de la automatele de pe stradă. Svetlana își vopsise în roșu aprins unghiile de la picioare. Am privit în jos spre picioarele mele albe și m-am întrebat dacă aș avea curajul să-mi vopsesc unghiile. Dintr-odată, am simțit o senzație copleșitoare și violentă care mă făcu să tremur și să-mi pipăi brațele - era ceva legat de timpul irosit și de norocul lor de a se simți atât de bine în pielea lor. Să se miște, să se întindă și să se simtă ca acasă la soare, fără ca nimeni să le acuze de nebunie.

Şi chiar acolo și atunci, m-am hotărât. Atâta timp cât eram îmbrăcată, atâta timp cât abdomenul meu era acoperit, nu exista nimic, nici un semn fizic care să mă dea de gol. Dacă n-ați ști - și nimeni, aici, în Tokio, nu știe -, m-ați privi și ați spune că sunt normală. Puteam fi la fel de „sexy“ ca oricine altcineva.

20

Nu mă puteam opri să nu mă gândesc la Fuyuki. De fiecare dată când suna soneria liftului și damele se răsuceau să strige la unison: „*Irasshaimase!* Bine ați venit!“ mă aplecam pe marginea scaunului, și pulsul mi se accelera, gândindu-mă că i-aș putea zări scaunul cu rotile alunecând ușor pe pardoseală. Dar nici în seara aceea și nici în următoarea, Fuyuki nu își făcu apariția în club.

În zilele care urmară, i-a scos cartea de vizită și m-am uitat la ea de câteva ori pe zi. Din când în când, intram într-un fel de transă ținând-o în mână și răsucind-o continuu între degete. Numele său însemna Arborele Iernii și exista ceva legat de combinarea caligrafiei și felul caracterelor care era atât de puternic, încât trebuia doar să-mi arunc o privire la caracterele negre pe fond alb pentru a vizualiza, cu o claritate uimitoare, o pădure cufundată în zăpadă. Refăceam din

memorie caracterele *kanji* cu pensula, reprezentând un povârniș de munte, o pădure de pini, mormane de zăpadă și țurțuri în copaci.

Acum, că știam ce-l putea face pe Shi Chongming să se înduplece și să-mi dea filmul, acum, că intenționam să fac pasul, devenisem cu adevărat pasionată de erotism. Am început să urmăresc japonezele pe străzi în jupele lor victoriene și balerinii din dantelă, cu șosetele lăsate în jurul gleznelor și cu fustele scurte. În Japonia tradițională, erotismul era ceva delicat și palid, ca un lujer de floare - eroticul era zona micuță de piele dezgolită pe ceafa unei gheișe. Este ceva diferit în toată lumea. Am privit ore în șir rusoaicele cu tocurile lor foarte înalte și cu pielea bronzată de soare.

Pusesem deoparte o mulțime de teancuri cu bani din ceea ce câștigasem care stăteau, pur și simplu, într-o geantă din dulapul de haine și care nu făceau nimic altceva decât să mă enerveze. În cele din urmă, mi-am făcut curaj și am pornit la cumpărături. Am mers în locuri uimitoare din Ginza și Omotesando, în hrube umplute până la refuz cu papuci cu paiete, neglijeuri roz, pălării împodobite cu marabu purpuriu și catifea roz-trandafirie. Se găseau cizme roz cu talpă turnată și genți turcoaz acoperite cu sute de autocolante cu Elvis Presley. Vânzătoarele, cu mormanele lor de haine și de fuste de balerină, habar nu aveau cum să se ocupe de mine. Își rodeau unghiile și mă priveau pieziș în timp ce îmi târâm picioarele în sus și în jos pe intervale uimită, dorind să aflu cum făceau oamenii să arate sexy.

Am început să cumpăr lucruri - am cumpărat rochii de catifea și de tafta, toste mulate de mătase. Şi pantofi, foarte mulți pantofi: cu tocuri joase și micuțe, cu tocuri cui, pantofi decupați și sandale cu panglici negre. Într-un loc numit Sweet Girls Emporium and Relax Centre, am cumpărat o cutie cu ciorapi Stoppy cu jartiere. Nu purtasem ciorapi în viața mea. Am târât acasă grămezi de sacoșe, încărcată ca o furnică.

Dar, bineînțeles, n-am avut curajul să port nimic din ce cumpărasem. Totul a rămas împachetat în dulap, zi după zi, toate rochiile legate cu panglică roșie. Cu toate acestea, mă gândeam la ele, mă gândeam foarte mult. În unele nopți, aveam un mic ceremonial pe care îl țineam secret. Când ceilalți dormeau, deschideam dulapul de haine și scoteam toate lucrurile pe care le cumpărasem. Îmi turnam un pahar de lichior de prune pus la rece și trăgeam mica masă de toaletă într-un loc sub lumină, ca oglinda să fie luminată cum se cuvine. Apoi, mă îndreptam spre dulap și luam o rochie de pe umeraș.

Era înfiorător și excitant. De fiecare dată când mă vedeam în oglindă și întindeam mâna în mod automat după fermoar, gata să sfâșii rochia, mă gândeam la Fuyuki stând în scaunul cu rotile și spunând: „Toate fetele sunt așa de drăguțe

în Anglia?" Pe urmă mă opream, respiram adânc, trăgeam încet fermoarul și îmi impuneam să mă întorc și să mă uit, să-mi studiez rotunjimile albe ale sânilor, picioarele în ciorapii de mătase, negre precum apa pătată de cerneală. Mă încălțam cu pantofii cu tocuri foarte înalte și îmi vopseam buzele în roșu intens, ca sângele. Îmi creionam sprâncenele și exersam îndelung aprinsul și fumatul unei țigări. Încercam să mă închipui stând oficial în casa lui Fuyuki, aplecându-mă către el în timp ce fumul țigării mi se răspândea peste buzele vopsite. În imaginația mea, una din mâini mi se sprijinea pe un cufăr încuiat, iar cealaltă era întinsă cu eleganță, cu palma în sus, să primească o cheie mare pe care Fuyuki mi-o înmâna.

După un lung răstimp, deschideam ochii, mergeam la dulapul cu haine și scoteam toate lucrurile din hârtia de mătase, și apoi le aranjam într-un cerc în jurul meu: sandale cu curelușe de catifea, neglijeuri în nuanțe crem de culoarea mandarinei, un sutien Ravage purpuriu în formă de fluture, încă în ambalajul lui de celofan. Lucruri peste lucruri în întuneric. Apoi, mă culcam pe pat, cu brațele dezgolite și întinse, și mă rostogoleam printre lucrurile mele, mirosindu-le prospețimea și lăsându-le să-mi atingă pielea. Uneori, le grupam după reguli diferite: în funcție de material, de exemplu, pichet negru în contrast cu mătasea piersică, sau în funcție de culoare, galben ca șofranul cu arămiu, argintiu, liliachiu cu roz electrizant și gri. Le ridicam în dreptul feței și inspiram mirosurile scumpe. Şi, pentru că mă simțeam destul de bine în postura aceea, ritualul părea să ducă mereu spre un singur punct: mâinile îmi ajungeau în pantalonași.

Casa din Takadanobaba era mare, dar zgomotul se răspândea ca apa de-a lungul grinzilor și prin paravanele subțiri din hârtie de orez. Nu trebuia să fac zgomot. Credeam că eram destul de precaută, până când, într-o noapte, foarte târziu, după ce terminasem, am împins ușor ușa ca să merg la baie și l-am găsit pe Jason la câțiva metri mai încolo, pe coridorul luminat de lună, stând aplecat pe fereastră, cu o țigară între degete.

Când auzi ușa deschizându-se, se întoarse spre mine. Fără să spună nimic, privi alene spre picioarele mele goale, apoi își ridică privirea spre *yukata* scurtă și spre pielea înroșită de pe pieptul meu. Suflă fumul care îi ieșea din gură încolăcindu-se și zâmbi ridicându-și o sprânceană, ca și cum aș fi fost o surpriză enormă și plăcută pentru el.

— Bună, zise el.

N-am răspuns. Am împins ușa care s-a închis cu zgomot și am încuiat-o, prăbușindu-mă cu spatele sprijinit de ea. Îmbrăcată ca o persoană sexy - ăsta era doar un detaliu. Dar Jason - ei bine, Jason m-a făcut să mă gândesc la lucruri legate de sex care erau mult, mult mai înspăimântătoare.

21

史 Nanking, 13 decembrie 1937, la căderea serii

Au venit. Sunt aici. Este adevărat.

Am plecat de acasă la amiază, și străzile păreau liniștite. N-am zărit nici un suflet, doar casele cu obloane trase, magazinele acoperite cu scânduri - unele cu anunțuri lipite pe uși care furnizau detalii despre districtul rural unde puteau fi găsiți proprietarii. Am făcut la dreapta spre Zhongang Road și am mers pe lângă calea ferată, unde am apucat-o de-a dreptul pe o alee ca să ies pe Zhongshan Road. Acolo, am zărit trei oameni care alergau spre mine cu toată viteza. Erau îmbrăcați ca țăranii și aveau fețele înnegrite ca în urma unei explozii. Când mi-am ridicat privirea, în depărtare, dincolo de casele din zona porții Shuixi, un văl de fum se ridica gri pe cer. Oamenii au pornit în direcția din care venisem eu, alergând în tăcere, auzindu-se doar cu zgomotul încălțărilor de paie care atingeau caldarâmul. Am rămas pe stradă, uitându-mă după ei și ascultând vuietul orașului. Stând nemișcat, auzeam zgomote îndepărtate de claxoane amestecându-se înspăimântător cu țipete umane estompate. Inima mi se făcu cât un purice. Am mers mai departe spre sud, așteptându-mă la ce era mai rău în timp ce mă furișam pe străzi, cu trupul lipit de zidurile caselor, gata să fug înăuntru în orice clipă sau să mă culc la pământ și să strig: *„Dongyang Xiansheng!* Conducători Orientali!"

Pe străzile aflate mai aproape de centrul pentru refugiați, câteva prăvălii se redeschiseră, iar proprietarii stăteau neliniștiți în ușă, privind departe pe stradă în direcția porților estice.

Am luat-o din loc printre clădiri, alergând ghemuit la pământ, schimbând direcția și cotind brusc pe străzile cunoscute, în timp ce inima îmi bătea foarte repede. Auzeam murmurul șoptit al unei mulțimi undeva mai departe și, în cele din urmă, am ajuns pe o stradă laterală care ducea spre Zhongshan Road, și acolo, în capul străzii, un torent uriaș de oameni, cu fețele îndârjite, se înghesuiau unii în alții, străduindu-se să ajungă la poarta Yijiang - mare poartă „de apă“ care se deschide din oraș spre Yangtze. Toți împingeau cărucioare cu două roți încărcate cu bunuri personale. Unul sau doi s-au uitat în treacăt la mine, curioși să vadă o persoană care nu încerca să fugă, alții m-au ignorat, lăsându-și capetele în jos și înclinând povara din cărucioarele lor. Copiii mă urmăreau tăcuți din vârful cărucioarelor, înfășurați în jachetele lor matlasate, cu mâinile turtite în mănușile de lână cu un singur deget. Un câine speriat alerga printre ei, sperând să fure mâncare.

— Sunt în oraș? am întrebat o femeie care ieșise din mulțime și alerga pe străduța pe care stăteam. Am pășit în fața ei și am oprit-o din drum cuprinzându-i umerii cu mâinile. Au ocupat japonezii zidurile?

— Fugi! mi-a strigat cu o expresie sălbatică pe chip. Cărbunele pe care îl folosise să-și acopere fața era pătat de lacrimi. Fugi!

S-a desprins cu greu din strânsoarea mea și s-a îndepărtat strigând ceva cu toată puterea. Am urmărit-o cum se făcea nevăzută în timp ce, în spatele meu, strigătele mulțimii se ridicau într-un crescendo, cu zgomote de pași împrăștiindu-se pe străduțele din jurul meu. Apoi, foarte încet, zgomotul acesta s-a stins și îmbulzeala de pe drum s-a potolit. În cele din urmă, m-am furișat spre drumul principal și l-am cercetat cu atenție, în stânga mea, la vest, zăream capătul mulțimii care mergea târșâindu-și picioarele spre fluviu, unul sau doi răzlețiți de turmă, bătrânii și bolnavii, grăbindu-se să-i ajungă pe ceilalți din urmă. Drumul din stânga mea era pustiu, iar pământul frământat de sutele de perechi de picioare se preschimbase în noroi.

Am grăbit prudent pasul și, cu sufletul la gură, m-am întors în direcția din care veniseră oamenii. Am mers în tăcere. Dincolo de Palatul Ming în ruine, unde ieri discutasem cu profesorul de istorie, câteva tancuri naționaliste treceau huruind și împroșcând cu noroi în timp ce soldații strigau și îmi făceau semne cu mâinile să eliberez strada. Apoi, treptat, liniștea s-a lăsat peste oraș, iar eu am rămas singur, pășind ușor pe mijlocul pustiu al Zhongshan Road.

În sfârșit, m-am oprit. În jurul meu nu se mișca nimic. Chiar și păsările păreau să fi fost reduse la tăcere pe crengile unde se cocoțaseră. Vârfurile retezate ale copacilor te îndemnau să privești în depărtare, de-a lungul drumului bătătorit, complet liniștit, pustiu și liber cât vedeai cu ochii, spre locul unde, la aproximativ un kilometru depărtare, soarele hibernal lumina arcele triple ale porții Zhongshan. Am rămas în mijlocul drumului, am respirat adânc și mi-am desfăcut încet mâinile, ridicându-le spre cer. Inima îmi bătea atât de tare, că mi se părea că o simt în cap.

Oare pământul de sub mine se cutremura din pricina vreunui seism îndepărtat? M-am uitat în jos la picioare, și atunci, din direcția porții s-a auzit o explozie spintecând tăcerea și făcând sicomorii să se îndoaie parcă sub puterea unei rafale de vânt și păsările să-și ia zborul în mare grabă, înspăimântate. Cerul a fost dintr-odată cuprins de flăcări și un nor de fum și de praf a erupt deasupra porții. Am căzut grămadă acoperindu-mi capul cu mâinile când altă explozie s-a proiectat pe cer. Apoi, s-a auzit un zgomot ca o ploaie îndepărtată care a crescut în intensitate până când a devenit un vâjâit, și, brusc, cerul s-a întunecat în timp ce valuri de praf și de moloz cădeau peste mine și, dinspre orizontul abia perceptibil, și-au făcut apariția zece sau mai multe tancuri, chipurile lor neclintite

și feroce luând cu asalt Zhongshan Road în vreme ce înspăimântătorul drapel *hi no maru* flutura în urma lor.

Am sărit în picioare și am pornit în direcția casei mele, zgomotul respirației și al pașilor fiind înăbușit de huruitul tancurilor și de sunetul ascuțit al fluierăturilor care se auzeau în urmă. Deși plămânii mă dureau și pulsul îmi bubuia în tâmple, am tot alergat, fără întrerupere, pe Zhongshan Road, tot înainte pe Zhongyang Road, cotind brusc pe o stradă laterală, apoi m-am furișat prin spatele casei familiei Liu și pe aleea unde, în sfârșit, ploaia constantă de praf și de moloz a început să se potolească. Casa era tăcută. Am bătut în ușă până când lacătele s-au descuiat și Shujin a apărut în prag, uitându-se la mine de parcă ar fi văzut o fantomă.

— Au venit, a zis ea când mi-a văzut fața și când a observat că de-abia răsuflăm. Nu-i așa?

N-am răspuns. Am intrat în casă și am încuiat ușa cu grijă în urma mea, trăgând toate zăvoarele și toate proptelele. Apoi, când respirația mi-a revenit la normal, m-am dus la etaj și m-am așezat pe canapeaua mea. După ce mi-am găsit un loc printre manualele de limbă japoneză, mi-am tras o cuvertură matlasată peste picioare.

Așadar, ce pot să scriu? Doar că s-a întâmplat. Așa, dintr-odată. În această după-amiază teribilă, care ar fi trebuit să fie o după-amiază frumoasă, japonezii au ocupat Nankingul cu ușurința unui copil care întinde mâna în aer și strivește o libelulă. Mă tem să mă uit pe fereastră - cred că drapelul japonez este arborat în tot orașul.

史 Nanking, 14 decembrie 1937, dimineața (după calendarul lunar, a douăsprezecea zi din a unsprezecea lună)

În timpul nopții a nins, iar acum, profilându-se dincolo de zidurile orașului, Purple Mountain, Great Zijin, nu este alb, ci roșu din cauza focului. Flăcările au scăldat totul în jur în culoarea sângelui, răspândind o aureolă uriașă pe cer. Shujin își petrece mult timp privindu-l din ușă, silueta ei proiectată pe fundalul cerului, în timp ce aerul rece pătrunde în interior până când în casă se face foarte frig, iar eu îmi văd propria respirație.

— Vezi? zice ea întorcându-se cu trupul țeapăn să se uite la mine. Părul ei desfăcut îi atârnă drept pe spatele halatului, iar privirea ei triumfătoare e plină de lumină roșie. Zijin arde. Nu este exact cum am spus?

— Shujin, răspund eu, pleacă de la ușă. E primejdios.

Ea se supune, dar zăbovește. Închide ușa și vine să se așeze tăcută în colț, cu obrajii îmbujorați de frig, ținând strâns pe abdomen cele două pergamente din străbuni pe care le-a adus de la Poyang.

Cea mai mare parte a acestei dimineți am sfat la masă cu un ceainic cu ceai în față, cu zăvoarele trase la ușă, cu ceaiul în ceașcă răcindu-se. Noaptea trecută am prins câteva minute de somn intermitent, amândoi îmbrăcați și cu pantofii în picioare, în caz că ar fi fost nevoie să fugim. Din când în când, unul din noi se ridica și se uita la storurile lăsate în jos, dar nici unul nu spunea nimic; iar acum, deși este o zi minunată, camerele sunt întunecate, ascunse în spatele storurilor și tăcute. Din jumătate în jumătate de oră, deschidem radioul. Ştirile sunt confuze - un amestec imposibil de propagandă și dezinformare. Cine știe care este adevărul? Putem presupune doar ce se întâmplă. Din când în când, recunosc huruitul tancurilor pe Zhongshan Road și câte un tir de artilerie, dar totul pare îndepărtat și amestecat cu perioade foarte lungi de tăcere, încât uneori îmi pierd firul gândurilor și uit pentru scurt timp că am fost invadați.

Pe la ora unsprezece, am auzit ceva care ar fi putut fi un atac cu mortiere și, pentru o clipă, privirile noastre s-au întâlnit. Apoi, au urmat explozii îndepărtate, una, două, trei, patru, într-o succesiune continuă și neașteptată, și apoi s-a făcut liniște din nou. După zece minute, s-a auzit un demon care zăngănea sita de la stropitoarea de pe alee. M-am dus în partea din spate a casei, m-am uitat atent printr-un oblon și am văzut capra cuiva care scăpase din funie și, cuprinsă de panică, alerga de colo până colo printre parcelele de pământ din spate, împungând cu capul și lovindu-se de copaci și de construcțiile de tablă ondulată. A strivit sub copite rodiile putrezite ale verii până când zăpada a ajuns să pară murdară de sânge. Nu a venit nimeni să prindă capra, probabil că proprietarii deja fugiseră din oraș, și abia peste douăzeci de minute animalul a găsit drumul spre stradă și tăcerea s-a lăsat din nou peste aleea noastră.

22

După noaptea aceea, Jason începu să mă urmărească. Își luase obiceiul de a mă privi cu insistență, când mergeam acasă de la club, când găteam sau pur și simplu când stăteam cu toții în living în fața televizorului. Uneori mă întorceam să aprind țigara unui client, și Jason stătea la mică distanță și se uita la mine ca și cum s-ar fi distrat pe ascuns de tot ceea ce făceam. Era îngrozitor, și înfiorător, și captivant, toate în același timp - nu cunoscusem niciodată pe nimeni să se uite la mine în felul acela și nu-mi imaginam ce aș fi făcut dacă s-ar fi apropiat vreodată de mine. Găseam scuze să mă feresc din calea lui.

Veni toamna. Arșița amețitoare, metalul fierbinte, mirosul de prăjit și de canale din Tokio lăsa loc unei Japonii mai curate și mai răcoroase, care probabil stătuse în așteptare aproape de suprafață tot timpul. Negura din văzduh se risipea, arțarii îmbrăcau orașul în nuanța lor roșiatică, și de nicăieri venea miros de lemn ars, ca și cum ne-am fi întors în Japonia de după război, printre focurile unde se prepara mâncarea, în vechiul Tokio. De pe balcon, puteam să întind mâna și să culeg curmale japoneze coapte direct de pe ramuri. Țânțarii abandonaseră grădina, și asta o întrista pe Svetlana, care spunea că acum, că ei plecaseră, soarta ne era pecetluită.

Fuyuki nu-și făcuse încă apariția la club. Shi Chongming rămânea la fel de încăpățânat și la fel de rezervat ca întotdeauna și, uneori, consideram că șansele mele de a vedea vreodată filmul se împuținau în fiecare zi. Într-o zi, când n-am mai putut rezista, am luat un tren spre Akasaka și, dintr-o cabină telefonică, am sunat la numărul de pe cartea de vizită a lui Fuyuki. Asistenta, am fost convinsă că era Asistenta, răspunse cu un „*Moshi, moshi*“ feminin, iar eu am înghețat cu receptorul la ureche, pentru că într-o secundă îmi dispăruse tot curajul. *„Moshi, moshi“* repetă ea, dar eu deja mă răzgândisem. Am trântit telefonul și m-am îndepărtat de cabină cât am putut de repede fără să mă mai uit înapoi. Poate că Shi Chongming avusese dreptate când îmi spusese că niciodată n-am să fac mătase dintr-o frunză de dud.

De la Kinokuniya, uriașa librărie din Shinjuku, am cumpărat toate publicațiile pe care le-am găsit despre medicina alternativă. Am mai cumpărat câteva dicționare chineze-japoneze și o colecție de eseuri despre yakuza. În zilele care au urmat, în timp ce așteptam ca Fuyuki să revină la club, m-am încuiat în camera mea ore în șir și am citit despre medicina chineză până când am știut totul despre moxibustia lui Bian Que și despre acupunctura cu ace de piatră, despre operațiile de început ale lui Flua Tuo[33] și despre experimentele cu anestezice. Curând, am înțeles *Qi Gong*[34], exercițiile „giumbușlucurile celor cinci animale" de la cap la coadă și puteam spune pe de rost taxonomia ierburilor din *Materia Medica* a lui Shen Nong[35].

Am citit despre oasele tigrului, despre substanța gelatinoasă a broaștei țestoase și despre vezica biliară a urșilor. Am mers la magazinele *kampo* și am obținut mostre gratuite de ulei de țipar și bilă de urs de la Karuizawa. Căutam ceva care putea să răstoarne toate principiile regenerării și degenerării. Un cod pentru nemurire. Era o cercetare care progresase într-o formă sau alta de când

începuse existența umană. Chiar și obscurul tofu, se spunea, a fost creat de un împărat chinez în căutarea vieții fără sfârșit.

Dar Shi Chongming vorbea despre ceva ce nimeni nu întâlnise vreodată. Ceva înconjurat de mister.

Intr-o zi, mi-am luat toate vopselele și am schițat cu atenție imaginea unui bărbat printre clădirile din Tokio de pe pereții camerei mele din vremea războiului. Chipul i-a ieșit zdrențuit ca al unui actor de *kabuki*[36], așa că l-am desenat într-o cămașă hawaiiană și, în spatele său, o mașină americană, genul de mașină pe care ar putea să o conducă un gangster, împrăștiate la picioarele sale, am desenat fiole cu medicamente, un alambic și un distilator. Ceva atât de valoros - ilegal? -, încât nimeni nu îndrăznea să vorbească despre asta.

— Este frumos, zise Shi Chongming. Nu-i așa?

Priveam campusul de la fereastra sa, copacii care căpătaseră nuanțe aurii și roșii. Mușchiul de pe sala de gimnastică se preschimbase într-un verde-închis, ca o prună necoaptă, și, din când în când, o siluetă fantomatică cu mască de *kendo* și cu mantie trecea prin ușile deschise. Strigătele din *dojo*[37] răsunau în campus trimițând ciorile sus în arbori, în stoluri mari și gălăgioase. Era frumos. Nu înțelegeam de ce nu puteam separa priveliștea de context. Mi-o imaginam mereu prinsă în capcană de orașul modem și puternic și de Japonia însetată de putere. Pentru că zăboveam în dreptul ferestrei, Shi Chongming începu să râdă.

— Deci și tu ești unul dintre oamenii demodați care nu pot ierta?

M-am întors și l-am privit direct în față.

— Ce să iert?

— Japonia. Pentru ceea ce a făcut în China.

Mi-au trecut prin minte cuvintele unui istoric chinezo-american pe care-l studiasem la universitate: „Japonezii au fost brutali dincolo de imaginație. Au înaintat cruzimea la o formă de artă. Dacă s-ar pronunța într-adevăr o scuză oficială, ar fi suficient pentru noi să iertăm?"

— De ce? am întrebat eu. Vreți să spuneți că ați iertat?

Mișcă din cap aprobator.

— Cum ați putut?

Shi Chongming închise ochii, schițând un zâmbet. Rămase tăcut un lung răstimp, reflectând asupra întrebării mele, și aș fi crezut că adormise dacă mâinile nu i s-ar fi mișcat și contractat ca niște păsări muribunde.

— Cum? rosti el, în cele din urmă, ridicându-și privirea, într-adevăr, cum? Ar părea imposibil, nu-i așa? Dar am avut mulți, foarte mulți ani la dispoziție să reflectez - ani în care n-am fost în stare să ies din țara mea, ani în care n-am fost

în stare să ies din casă. Până când n-ai fost atacat pe stradă și n-ai mărșăluit în propriul orașul făcând propagandă...

Își desfăcu degetul mare și arătătorul peste piept, și m-am gândit imediat la fotografiile înfățișând Revoluția Culturală, la oameni strânși de-a valma în mod jalnic, persecutați de Garda Roșie, la sloganuri ca „Intelectual renegat" și „Element antipartid" sărindu-ți în ochi de pe pancartele pe care le aveau la gât.

— Până când nu ai trecut prin asta, nu ai putința să înțelegi firea umană. A fost nevoie de mult timp, dar am ajuns să înțeleg un lucru simplu. Am înțeles *ignoranța.* Cu cât am studiat-o mai mult, cu atât mai clar mi-a devenit că purtarea lor s-a datorat numai ignoranței. Ah, au fost soldați în Nanking, câțiva cu adevărat răi. Nu contest asta. Dar ceilalți? Cel mai mare păcat al lor a fost ignoranța. Este atât de simplu.

Ignoranță. Era ceva despre care credeam că știu foarte multe.

— Ceea ce fac în filmul dumneavoastră. Asta vrei să spuneți? *Aceea* este ignoranță?

Shi Chongming nu răspunse. Își coborî privirea prefăcându-se ocupat cu niște hârtii. De câte ori pomeneam de film, devenea foarte rezervat.

— Asta ați vrut să spuneți? Domnule profesor Shi?

Împinse hârtiile într-o parte și își făcu ordine pe birou, gata să se apuce de treabă.

— Haide, zise, făcându-mi semn cu mâna. Să nu vorbim despre asta acum. Stai jos și spune-mi de ce ai venit!

— Vreau să știu la ce vă referiți. Ai vrut să spuneți că tot ce au făcut ei...

— Te rog! Te rog, n-ai venit azi aici degeaba. Ai venit cu idei, ți le citesc pe față. Stai jos!

M-am îndreptat spre birou, fără nici o tragere de inimă. M-am așezat în fața lui, cu mâinile în poală.

— Ei bine? Începu el. Cum merge treaba?

Am oftat.

— Am citit, am răspuns. Despre medicina chineză.

— Foarte bine.

— Era un mit. O poveste despre o divinitate, un fermier cu puteri divine care a împărțit plantele în ordine. Am dreptate, nu-i așa?

— Gust, temperatură și calitate. Da. Vorbești despre Shen Nong.

— Deci ceea ce ar trebui să fac este să hotărăsc unde se încadrează leacul lui Fuyuki în ordinea asta. Trebuie să-l pun într-o categorie?

Shi Chongming mă privi țintă.

— Ce? am exclamat eu. Ce am spus?

El oftă și se lăsă pe spate lovind ușor cu vârfurile degetelor tăblia mesei.

— Este momentul să-ți povestesc puțin mai mult despre mine.

— Da?

— Nu vreau să-ți irosești timpul. Ar trebui să știi că am câteva bănuieli foarte, foarte serioase legate de ceea ce căutăm.

— Atunci, nu aveți nevoie de mine să...

— Ah, replică el zâmbind. Ba da.

— De ce?

— Pentru că nu vreau să aud ceea ce cred alții că vreau să aud. Nu vreau ca un papagal să se întoarcă spre mine, obraznic și servil, spunându-mi: „Da, domnule, da, domnule, ați avut dreptate tot timpul, o, cât sunteți de înțelept". Nu. Vreau adevărul. Trase o mapă uzată din grămada de cărți de pe birou. Am lucrat la asta prea mult ca să fac o greșeală în acest moment. Vreau să-ți povestesc tot ce trebuie să știi. Dar nu o să-ți spun *exact* ceea ce bănuiesc.

Scoase din mapă un teanc de hârtii îngălbenite, legate cu o panglică neagră și murdară. Odată cu acestea ieșiră și niște resturi dintr-o ascuțitoare, agrafe pentru hârtie și șervețele făcute ghem.

— Mi-a luat mult timp să-l găsesc pe Fuyuki, mai mulți ani decât vreau să cred. Am descoperit foarte multe lucruri despre el. Iată!

Împinse maldărul de hârtii peste masă spre mine. M-am uitat la ele, o grămadă dezordonată care amenința să alunece de pe birou. Erau scrise în chineză și japoneză, scrisori oficiale, ziare fotocopiate; una părea să fie o însemnare pe hârtie de scrisori de la un departament guvernamental. Am recunoscut caracterul *kanji* ale Agenției de Apărare a Forțelor Terestre.

— Ce am în față?

— Ani și ani de muncă. Cea mai mare parte realizată cu mult timp înainte de a mi se permite să călătoresc în Japonia. Scrisori, articole din ziare și - poate cel mai riscant lucru pe care l-am făcut - rapoarte de la anchetatori speciali. Nu mă aștept să le înțelegi, dar trebuie neapărat să știi cât de periculos este Fuyuki.

— Mi-ați spus asta deja.

Zâmbi gânditor.

— Da. Îți înțeleg scepticismul. Pare un om foarte bătrân. Poate chiar amabil. Binevoitor?

— Nu poți afirma cum este o persoană până când nu ai discutat puțin cu ea.

— Interesant, nu-i așa? Cel mai influent cămătar *sarakin* din Tokio, unul dintre cei mai mari industriași și importatori ilegali de metamfetamină - interesant cât de inofensiv pare. Și totuși, nu te lăsa păcălită! Shi Chongming se aplecă în față și mă privi cu atenție. Este neîndurător. Nu-ți poți imagina câți au murit din pricina încăpățânării lui de a stabili itinerariile transporturilor de amfetamină între Japonia și o grămadă de porturi coreene sărace. Și poate că

lucrul cel mar șocant este grija cu care își alege oamenii care îl înconjoară. Are o tehnică unică - totul se află acolo, în hârtiile acelea, dacă vei ști cum să te uiți. Ce pungaș experimentat este! Colindă pe la ziare căutând indivizi care au fost arestați, alege cu atenție anumiți delincvenți și le finanțează cazurile în apărare. Dacă aceștia scapă de condamnare, sunt legați prin jurământ de Fuyuki pe viață.

— Știți despre... am zis eu apropiindu-mă și coborând instinctiv vocea... despre Asistenta lui?

Shi Chongming încuviință din cap cu seriozitate.

— Da, știu. Asistenta lui, bodyguardul lui. Ogawa. Cei care se tem de ea au mare dreptate să fie prudenți. Își coborî și el vocea ca să se armonizeze cu mine, de parcă ar fi tras cineva cu urechea la discuția noastră. Trebuie să observi că domnul Fuyuki preferă sadicii. Cei fără nici o noțiune a binelui sau a răului. Asistenta lui se află acolo pentru inteligența ei criminală, pentru incapacitatea ei absolută de a empatiza cu victimele ei. Arătă spre teancul de hârtii. Dacă te vei uita prin aceste hârtii, vei afla că presa populară o numește Bestia lui Saitama. Din pricina metodelor ei, este un mit viu în Japonia și o sursă inepuizabilă de speculații.

— Metodele ei?

Profesorul mișcă din cap aprobator și strânse ușor din nas ca și cum ar fi încercat să-și înăbușe un strănut sau o amintire.

— Firește, răspunse el, lăsând mâna în jos și răsuflând, violența este o parte necesară a vieții în cadrul clanului yakuza. Poate că nu este surprinzător, nu, având în vedere identitatea ei sexuală neclară, poate că nu este întru totul surprinzător modul în care ea pare constrânsă să... privirea sa rătăci puțin într-un punct chiar deasupra capului meu... să-și înfrumusețeze crimele.

— Înfrumusețeze?

Shi nu răspunse. În schimb, își țuguie buzele și zise pe un ton degajat:

— N-am întâlnit-o, dar înțeleg că este neobișnuit de înaltă?

— Unele persoane din club cred că e bărbat.

— Totuși, e femeie. O femeie cu o -, nu știu cuvântul în engleză - o dereglare a scheletului, poate. Dar, gata cu asta! Hai să nu pierdem dimineața degeaba! Mă privi foarte atent. Trebuie să știu. Ești foarte sigură că vrei să continui?

Am mișcat din umeri, simțind un fior pe șira spinării.

— Ei bine, am răspuns eu în cele din urmă, frecându-mi brațele, oricât ar părea de ciudat, da. Acesta e lucrul... lucrul cel mai important din viața mea. Mă interesează de nouă ani, opt luni și douăzeci și nouă de zile și nu m-am gândit nici măcar o singură dată să renunț. Uneori, cred că îi enervează pe unii. M-am

gândit o clipă, și apoi mi-am ridicat din nou privirea spre el. Da. Așa este. Îi enervează pe unii.

Profesorul râse și își strânse hârtiile. În timp ce le vâra înapoi în mapă, observă o fotografie care fusese ascunsă la fundul grămezii.

— Ah, făcu el indiferent și trase fotografia din teanc. Ah, da. Mă întreb dacă te-ar interesa asta.

Împinse fotografia peste masă, acoperită pe jumătate de mâna sa lungă și arsă de soare. Am zărit o ștampilă oficială în colțul din dreapta sus, simbolurile *kanji* pentru „secția de poliție", iar sub palma lui, o imagine neclară în alb și negru. Mi s-a părut a fi o fotografie a poliției, o mașină cu portbagajul deschis. În portbagaj era ceva, ceva ce nu am reușit să identific până când Shi Chongming nu și-a ridicat mâna și am priceput.

— O, am făcut eu cu glasul stins, acoperindu-mi instinctiv gura cu mâna.

Parcă tot sângele mi se scursese din cap dintr-odată. Imaginea prezenta un braț - un braț uman cu un ceas scump pe el, care atârna lipsit de viață din portbagaj. Văzusem imagini asemănătoare ale victimelor bandelor de hoți în biblioteca universității, dar, când am văzut ce se afla sub țeava de eșapament a mașinii nu mi-am mai putut dezlipi privirea. Aranjate aproape ca într-un ritual, răsucite ca un șarpe boa, se aflau o grămadă de...

— Sunt... am șoptit... sunt ceea ce cred eu? Sunt părți dintr-un corp omenesc? Sunt ale lui?

— Da.

— Asta ai vrut să spui cu... Înfrumusețarea?

— Da. Este o fotografie făcută la locul uneia dintre crimele Asistentei. Puse calm degetul pe fotografie și o trase peste masă. Una dintre crimele atribuite Bestiei lui Saitama. Umblă vorba că, la prima vedere a trupului, poliția nu a înțeles prea limpede modul în care organele sale interne au fost extirpate. Nivelul de ingeniozitate la care oamenii pot ajunge când e vorba de cruzime este realmente o sursă de uimire pentru mine. Vârî fotografia la loc și începu să lege mapa cu panglica neagră uzată. Apropo, dacă aș fi în locul tău, nu mi-aș pierde vremea uitându-mă la clasificările făcute de Shen Nong.

L-am privit descumpănită.

— Poftim?

— Am zis să nu-ți pierzi timpul cu clasificările lui Shen Nong. Ceea ce cauți nu este o plantă.

Încetasem să mai dorm. Fotografia din mapa lui Shi Chongming mă ținea trează, invadându-mi gândurile și făcându-mă să mă întreb cât de departe eram pregătită să merg ca să-l mulțumesc. Şi când nu erau „înfrumusețările" Asistentei, era gândul la Jason, care mă chinuia noaptea și mă făcea să mă cutremur și să mă învârt în așternuturi. Uneori, când Jason apărea unde mă așteptam cel mai puțin, pe coridorul din fața camerei mele sau la bar, când mă ridicam să caut un pahar curat, urmărindu-mă în tăcere cu privirea lui calmă, îmi spuneam că mă tachinează - că execută un complicat *pas de deux* pentru propriul amuzament, dansând în jurul meu în locurile întunecate din casă, ca un arlechin care alunecă pe coridor în noapte. Dar, din când în când, mai ales când mă urmărea cu privirea pe drumul de întoarcere de la club, simțeam că încerca să vadă mai mult - încerca să zărească pe sub hainele mele. Atunci simțeam obișnuita senzație de greață în stomac și trebuia să-mi strâng haina mai tare pe lângă mine, să-mi ridic în sus gulerul, să-mi încrucișez brațele și să merg mai repede, astfel încât el să rămână în urmă, și nu mai trebuia să mă gândesc decât la comentariile caustice ale gemenelor.

Casa părea să devină din ce în ce mai pustie. Într-o dimineață, la câteva zile după ce îl vizitasem pe Shi Chongming, m-am trezit devreme și am stat pe salteaua mea japoneză umplută cu bumbac ascultând liniștea, pe deplin conștientă de încăperile care se întindeau în toate direcțiile, de scândurile din dușumea care pocneau și de colțurile nemăturate, pline de secrete și poate și de morți neașteptate. Camere ținute sub cheie în care nu pășise niciodată vreun muritor. Ceilalți dormeau încă, și, dintr-odată, n-am mai putut suporta liniștea. M-am ridicat, am luat micul dejun - pere chinezești și cafea tare - apoi m-am îmbrăcat cu o rochie de in, mi-am adunat carnetele de notițe, cărțile mele cu semne *kanji* și am dus totul în grădină.

Era o zi încremenită, neobișnuit de caldă - aproape ca vara. Una dintre acele dimineți de la mijlocul toamnei, când cerul era atât de limpede, că aproape îți era teamă să-ți lași lucrurile din mână, ca nu cumva să fi luate pe sus și duse în înaltul senin al văzduhului, făcându-se nevăzute pentru totdeauna. Nu-mi imaginasem niciodată cerul japonez atât de senin. Scaunele cu suport pentru picioare erau tot acolo, înconjurate de mormane ude de chiștoace, pe locul unde rusoaicele stătuseră la taclale în timpul verii. Mi-am așezat toate lucrurile pe unul din scaune și m-am întors să mă uit în jur. Alături de heleșteul vechi, am zărit urmele unei cărări - pietre ornamentale de pavaj care șerpuiau prin desiș spre camerele încuiate. Am făcut câțiva pași, cu brațele întinse de parcă îmi țineam echilibrul. Cărarea ocolea heleșteul, trecând pe lângă felinar și pe lângă banca de piatră, în zona pe care Shi Chongming o găsise atât de fascinantă. Am ajuns la marginea arborilor tineri și m-am oprit uitându-mă în jos la picioarele mele.

Cărarea se pierdea printre arbori, dar acolo unde mă oprisem se afla o singură piatră albă, de mărimea unui pumn, înfăşurată ca un cadou în crengi putrezite de bambus. Intr-o grădină japoneză, totul este codat şi tainic - o piatră aşezată pe o piatră de trecere era un semn clar pentru musafiri: „Nu merge mai departe. Este un loc privat“. Am rămas un timp uitându-mă ţintă la ea şi întrebându-mă ce ascundea. Soarele se retrăsese în spatele unui nor, iar eu mă frecam pe braţe, pentru că mi se făcuse brusc frig. .Ce se întâmplă când încâlci regulile unui loc de care nu aparţii? Am tras adânc aer în piept şi am păşit peste piatră.

M-am oprit, aşteptând să se întâmple ceva. O mică pasăre cu aripi lungi, care atârnau, s-a ridicat de la pământ şi s-a aşezat într-unul dintre copaci, dar, altminteri, grădina era tăcută. Pasărea a rămas în copac, părând să mă privească, şi, un timp, m-am uitat şi eu la ea. Apoi, simţind privirea ei aţintită în continuare asupra mea, m-am răsucit pe călcâie şi am mers mai departe printre rădăcini şi umbre spre aripa aceea încuiată a casei, până când m-am pomenit în faţa zidului de unde puteam privi de-a lungul casei toate ferestrele solid baricadate şi acoperite de plante agăţătoare. Am păşit peste o creangă căzută şi m-am apropiat de unul dintre grilajele de protecţie în timp ce metalul ars de soare îmi încălzea pielea. Mi-am lipit nasul de el şi am simţit mirosul de praf şi de mucegai al camerelor închise. Subsolul trebuie că era inundat şi periculos. Jason ne spusese că fusese odată acolo, cu luni în urmă. Erau grămezi de gunoaie şi lucruri pe care se temuse să le privească de aproape. Ţevile se crăpaseră la cutremure şi unele camere erau precum lacurile subterane.

M-am întors spre grădină gândindu-mă la vorbele lui Shi Chongming: „Viitorul ei aşteaptă să fie descoperit. Viitorul ei aşteaptă să fie descoperit". Am avut un sentiment foarte ciudat. Sentimentul că viitorul acelei grădini era concentrat exact în zona în care mă aflam: zona din jurul felinarului de piatră.

24

史 Nanking, 14 decembrie 1937, la amiază

De la radio aflăm adevărul. Nu e bine. Ieri, după explozia de la poarta Zhongshan, se pare că trupele IJA au pătruns prin două deschizături din zidul oraşului. Am avut noroc că am scăpat. În timpul după-amiezii, au intrat în oraş, aducându-şi tancurile, aruncătoarele de flăcări şi mortierele. Până la lăsarea serii, japonezii puseseră stăpânire pe toate clădirile guvernamentale din Nanking.

Când am auzit asta, eu și Shujin ne-am lăsat capetele în jos. N-am vorbit foarte mult timp. În cele din urmă, m-am ridicat în picioare, am închis radioul și mi-am așezat mâinile pe umerii ei.

— Liniștește-te! Se va termina totul înainte ca prun... am ezitat, uitându-mă în jos la capul ei, la părul ei negru și des, la dunga vulnerabilă de piele albă care reprezenta cărarea. Se va termina totul înainte ca mica lună să sosească. Avem suficientă mâncare și apă pentru mai bine de două săptămâni. Pe lângă asta, am continuat, trăgând aer în piept și încercând să par încrezător și calm, japonezii sunt civilizați. Nu va mai trece mult timp și vom fi anunțați că putem ieși din nou pe stradă.

— Viitorul nostru este trecutul nostru, și trecutul nostru este viitorul nostru, șopti ea. Deja știm ce se va întâmpla...

Deja știm ce se va întâmpla?

Poate că are dreptate. Poate că toate adevărurile se află în noi încă de la naștere. Poate că, de ani de zile, tot ce facem este să ne îndepărtăm-de ceea ce știm deja, și poate că numai bătrânețea și moartea ne aduc înapoi, spre ceva care este pur, ceva nealterat de actul supraviețuirii. Şi dacă ea are dreptate? Şi dacă totul este acolo deja - soarta noastră, iubirile noastre și copiii noștri? Şi dacă toate astea se găsesc în noi din ziua în care ne-am născut? Dacă este așa, atunci știu deja ce o să se întâmple în Nanking. Trebuie doar să întind mâna după acel răspuns...

史 Nanking, 15 decembrie 1937, miezul nopţii (a treisprezecea zi a celei de a unsprezecea luni)

Ha! Iată-ne acum. De-abia a trecut o zi, și toată încrederea mi-a dispărut. Shujin, clarvăzătoarea mea, nu a anticipat asta! Am rămas fără mâncare. Pe la ora unu, în această dimineață, am auzit un zgomot în curtea din față. Când m-am furișat spre ferestre să mă uit, am zărit doi băieți în haine ponosite trăgând sacul cu sorg și funiile cu carne uscată peste zid. Aruncaseră o sfoară, și acum se cățărau pe ea. Am strigat și am coborât scările în fugă, înșfăcând drugul de fier și urlând la ei furios, dar, până să trag zăvorul de la ușă și să ies în stradă, izbindu-mă de animalele legate și răsturnând vechi butoaiele de apă, băieții se făcură nevăzuți.

— Ce este? a întrebat Shujin, care apăruse în ușă, îmbrăcat într-o cămașă lungă de noapte. Avea părul lăsat pe umeri, și în mână ținea o lampă de ulei. Chongming? Ce s-a întâmplat?

— Ssst. Dă-mi haina și du-te înapoi în casă și încuie ușile! Să nu le deschizi până nu mă întorc.

M-am furișat printre casele abandonate și apoi printre tufe, până când am ajuns pe strada familiei Liu. Era singura casă locuită de pe alee, și, când am făcut colțul, i-am văzut pe toți trei în fața casei, învârtindu-se de colo-colo în lumina fluidă a lunii. Soția lui Liu plângea, iar fiul său stătea în capătul aleii cu fața spre stradă și cu picioarele țepene, tremurând de furie. Ținea în mână o scândură de la o căruță, de parcă era gata să lovească pe cineva. Mi-am dat seama, chiar înainte de a mă apropia, că familia avea aceeași soartă ca a noastră.

M-au invitat în casă. Eu și Liu ne-am aprins o pipă și am stat lângă sobă să ne încălzim, cu ușa spre străduță lăsată deschisă, pentru că fiul lui insistase să stea aproape de ea, în poziția ghemuită în care le place tinerilor să stea, cu genunchii lângă umeri, ca niște aripi costelive. Scândura se afla la picioarele sale, gata să fie înșfăcată. Cu o privire amenințătoare, ca de tigru, fixa capătul aleii.

— Ar fi trebuit să plecăm din oraș cu mult timp în urmă, a zis cu amărăciune soția lui Liu, întorcându-se cu spatele la noi. O să murim cu toții aici.

Apoi s-a făcut nevăzută, și curând am auzit un plânset înăbușit dintr-o cameră din spate. Am aruncat o privire stânjenită spre Liu, dar el privea mohorât peste acoperișuri, acolo unde, în depărtare, un văl cenușiu de fum acoperea stelele. Doar venele de pe gât care îi pulsau îi trădau sentimentele.

— Ce crezi? a zis el, în cele din urmă, fără să se întoarcă spre mine. Avem alimente pentru două zile, pe urmă vom muri de foame. Crezi că ar trebui să ieșim și să ne uităm?

Am clătinat din cap.

— Nu, am răspuns liniștit, urmărind pâlpâirile roșii de sub fumul care se ridica. Orașul a căzut. Nu va mai dura mult până când vom putea ieși din casă. Poate două zile, poate mai puțin. Curând, ne vor comunica că vom fi în siguranță să ieșim din nou.

— Ar trebui să așteptăm până atunci?

— Da. Cred că ar trebui să așteptăm. Nu va mai dura mult.

史 Nanking, 17 decembrie 1937

N-am mâncat de două zile. Îmi fac griji pentru Shujin, pentru că nu știu cât timp va mai putea continua în felul acesta. Cred că peste puțin timp pacea va fi restabilită. La radio se transmit știri despre încercările de a se înființa un comitet autonom al orașului - se spune că nu va mai trece mult timp până când vom putea

umbla prin oraș fără probleme, și Crucea Roșie va distribui provizii de orez pe drumul spre Shanghai. Dar deocamdată nu s-a dat nici un anunț. Am adunat orezul împrăștiat de hoți și l-am amestecat cu niște legume murate pe care Shujin le strânsese din întâmplare în bucătărie, și asta ne-a ținut două mese; și, pentru că soția lui Liu își face griji pentru Shujin, ne-au împărțit din puținul care le rămăsese. Dar acum nu mai avem nimic. Asta este viața în toată goliciunea ei. Shujin nu se plânge, dar eu mă gândesc la copilaș. Uneori, în toiul nopții, am o senzație ciudată că în Shujin este ceva, ceva intangibil, ca o esență sau un spirit, care se întinde, și nu pot decât să-mi imaginez că este luna noastră care cerșește de mâncare.

Amân treburile casnice până după căderea întunericului - golirea hârdăului și aducerea lemnelor pentru foc. Ocrotesc grijuliu puținul ulei pe care îl mai am pentru lampa mea. E un frig cumplit și, chiar și în timpul zilei, ne învelim în plăpumi și ne punem pe noi o grămadă de haine. Încep să uit că există lucruri bune în această lume - cărți, și convingeri, și ceață deasupra fluviului Yangtze. În această dimineață, am găsit șase ouă fierte care fuseseră învelite într-un *qipao* și ascunse într-un cufăr la piciorul patului. Erau vopsite în roșu.

— Ce sunt astea? am întrebat ducându-le jos, unde se afla Shujin.

Ea nu și-a ridicat privirea.

— Pune-le înapoi unde le-ai găsit.

— Pentru ce sunt?

— Ştii răspunsul.

— Pentru *man yue* a lunii noastre? Așa e?

Shujin nu a răspuns.

Priveam ouăle din mâinile mele. Este uimitor cum te pot schimba doar două zile fără hrană! Capul mi-a devenit foarte ușor când m-am gândit să sparg ouăle și să le mănânc. Le-am pus la repezeală pe masă în fața lui Shujin și am făcut un pas înapoi.

— Mănâncă, am spus arătând spre ouă. Repede. Mănâncă-le acum!

A rămas pe loc, uitându-se fix la ele, cu haina înfășurată strâns în jurul trupului și cu o expresie neclintită pe chip.

— Am zis *mănâncă.* Mănâncă-le acum!

— Ar însemna ghinion pentru luna noastră.

— Ghinion? Nu-mi vorbi mie de ghinion. Crezi că nu știu ce înseamnă ghinion? Începeam să tremur. MĂNÂNCĂ!

Dar Shujin a rămas tăcută și îndărătnică, cu fața neclintită, în timp ce eu măsurăm încăperea cu pasul, simțind cum mă cuprinde frustrarea. Cum poate fi atât de nesăbuită - să pună sănătatea copilașului nostru în pericol? În cele din

urmă, cu un efort suprem de voință, m-am întors cu spatele la ouă, am trântit ușa și am mers în biroul meu, unde stau de atunci, incapabil să mă gândesc la altceva.

史 Nanking, 17 decembrie 1937, după-amiaza.

În timp ce scriam ultimele însemnări, s-a întâmplat ceva. A trebuit să mă opresc, să pun stiloul jos și să-mi ridic capul uimit. Prin ferestrele acoperite cu obloane se strecura un miros. Un miros teribil și în același timp minunat. Mirosul de carne gătită! Cineva în apropiere prepara carne. Mirosul m-a făcut să mă ridic brusc de la birou și să mă îndrept spre fereastră, unde am rămas tremurând, lipit de spațiile goale, inspirând lacom. Mi-am imaginat o familie - poate chiar pe aleea vecină - stând în jurul mesei, uitându-se la grămezile de orez, turte de mălai și carne de porc zemoasă. Erau oare hoții care gătiseră ce furaseră de la noi? Dacă uitaseră legenda cu puiul cerșetorului, atunci uitaseră ceea ce trebuiau să știe toți hoții din Jiangsu - să gătească mâncarea furată pe ascuns, nu în aer liber, unde mirosul atrage atenția tuturor.

Trebuie să încetez să mă tot ridic de la masă, sedus de aroma aceea. Este atât de plăcută, atât de picantă. Asta m-a făcut să mă hotărăsc. Dacă oamenii au curajul să pregătească prânzul cu atâta nepăsare - să lase mirosul să plutească liber pe străzi -, atunci pacea nu poate fi prea departe. Probabil că nu mai e nici un pericol să ieși afară. O să ies acum. O să găsesc mâncare pentru Shujin.

25

„Nu este o plantă.” Asta îmi spusese Shi Chongming. Nu este o plantă.

În dimineața aceea, mă gândeam la vorbele lui cufundată în manualele mele, stând ghemuită pe scaunul cu suport. Citeam de aproape o oră, când ceva îmi distrase atenția. La o distanță foarte mică de picioarele mele, o nimfa de cicadă se târa pe pământ, mai întâi o antenă, apoi o față micuță ca un dragon nou-născut. Am pus cartea jos și am urmărit-o. Se târî o porțiune scurtă, pe o bucată de lemn putrezit, și, după câteva minute de odihnă, începu procesul laborios de scoatere a aripilor din elitră, una după alta, extrem de încet, învelișul exfoliindu-se în așchii irizate. Citisem în una dintre cărți că aripile de cicade puteau fi folosite într-un tratament tradițional pentru durerile de ureche. M-am gândit la pulberea uscată care se lipise de paharul lui Fuyuki. „Nu este o plantă ceea ce cauți.” Dacă nu este o plantă, atunci...?

Gândacul își îndreptă, neștiutor și derutat, aripile noi albe și membranate și se uită în jur. De ce apărea în momentul acela? Toate cicadele veniseră și

plecaseră cu săptămâni în urmă.

— La ce visezi?

Am sărit în picioare. Jason venise prin tunelul de glicină și stătea la mică distanță de mine, ținând în mână o cană de cafea. Era îmbrăcat în jeanși și un tricou; avea fața odihnită și bronzată. Se uită la picioarele și la brațele mele ca și cum i-ar fi adus aminte de ceva.

Instinctiv, mi-am cuprins genunchii cu brațele și m-am aplecat puțin înainte îndoind cartea pe care o citeam.

— O cicadă, am spus. Vezi?

Se așeză pe vine să se uite, protejându-și ochii cu mâna. Brațele sale aveau culoarea untului ars, și probabil că se tunsese în dimineața aceea, pentru că i-am observat forma rotundă a capului și linia delicată a gâtului în locul unde se întâlnea cu umerii. Tunsoarea îi descoperise o aluniță mică chiar sub ureche.

— Îmi imaginam că au murit, am continuat eu. Din cauza frigului.

— Dar astăzi e cald, replică el. Şi, oricum, în grădina asta se petrec tot soiul de tâmpenii ciudate, știi? Întreab-o pe Svetlana. Regulile sunt suspendate.

Se așeză pe scaunul de lângă mine, ținând cana de cafea sprijinită pe coapsă, cu picioarele încrucișate.

— *Baba yagas* au plecat în parcul Yoyogi să se uite la băieții rockabilly[38], spuse el. Suntem singuri.

N-am răspuns. Mi-am mușcat buza și m-am uitat fix la ferestrele balconului.

— Ei? făcu el.

— Ei, ce?

— La ce te gândeai?

— Nu mă gândeam. Nu mă gândeam la... la nimic.

Ridică din sprâncene.

— La nimic, am repetat.

— Da. Am auzit. După ce termină cafeaua, răsuci ceașca în așa fel încât vreo două picături maronii căzură pe pământul uscat. Apoi se uită pieziș spre mine și rosti: Spune-mi ceva!

— Ce anume?

— Spune-mi... de ce continui să mă uit la tine?

Mi-am plecat privirea și am început să mă joc cu coperta cărții, prefăcându-mă că nu spusese nimic.

— Te-am întrebat de ce am impulsul de a mă uita la tine. Oare de ce continui să te privesc și să cred că ascunzi ceva, ceva ce mi s-ar părea foarte interesant?

Dintr-odată, deși era soare, am simțit că pielea începe să mi se răcească. L-am privit printre gene.

— Scuze, am spus eu cu o voce care mi s-a părut slabă și îndepărtată. Ce ai zis?

— Că ascunzi ceva. Își ridică brațele și se șterse pe frunte cu mâneca tricoului. E simplu. Mă uit la tine și văd ceva. Nu știu ce este exact, dar am... *instinctul* că e ceva care o să-mi placă. Înțelegi, eu sunt un... Își ridică două degete și se bătu ușor pe frunte... sunt un vizionar când vine vorba de femei. Simt ceva în aer. Dumnezeule, pielea mea. Începu să tremure și să se frece pe brațe. Pielea mea aproape își schimbă culoarea.

— Greșești. Mi-am încolăcit mâinile în jurul abdomenului. Nu ascund nimic.

— Ba da.

— Ba nu.

Mă privi amuzat. O clipă, am crezut că o să râdă. În schimb, oftă. Se ridică în picioare și, întinzându-se apatic, își trecu palmele peste brațe în sus și în jos, răsucindu-și tricoul sub care i-am zărit abdomenul plat.

— Nu, repetă el, uitându-se cu ochii pe jumătate închiși spre cer. Nu. Își lăsă mâinile în jos și se întoarse în direcția tunelului de glicină. Firește că nu ascunzi.

26

Am citit cândva o poveste despre o tânără japoneză rătăcită într-o grădină, în momentul când cicadele ieșeau din pământ. Toate au apărut deodată. Când s-a uitat în sus, cicadele erau peste tot, colonizând aerul și arborii, în număr atât de mare, că ramurile tinere atârnau grele în jos. Peste tot în jurul ei, solul părea ciupit de vărsat, un milion de roiuri tinere se ridicau pe ramuri, în timp ce zgomotul se întețea, răsunând de jur împrejurul zidurilor, până când a devenit asurzitor. Îngrozită, a alergat să se ascundă, strivind cicadele, distrugându-le iremediabil aripile și crăpându-le carcasele de protecție, încât acestea au început să scoată sunete ascuțite și să se răsucească pe pământ ca niște roți de foc, o masă de aripi maronii și negre. Când, în sfârșit, a reușit să iasă din grădină, fata a alergat direct în brațele unui băiat, care a prins-o și a dus-o într-un loc adăpostit. Fata nu știuse atunci, dar cicadele fuseseră o binecuvântare. Acela era băiatul pe care era menită să-l iubească. Într-o zi, avea să devină soția lui.

Am sărit în picioare. Ceva îmi lovise piciorul. M-am ridicat repede, uitându-mă în jur cu ochii împăienjeniți. Grădina era altfel - întunecată. Soarele dispăruse. Mă afundasem într-un vis cu ochii deschiși. În fantezia mea, Jason era cel care prindea fata și o ducea cu el. Avea cămașa descheiată la gât și, în timp ce o purta în brațe, îi șoptea ceva necuviincios și seducător la ureche, făcând-o să roșească

și să-și acopere fața. Ceva îmi lovi brațul și, uimită peste măsură, m-am împiedicat de scaun, aruncând cărțile pe jos. Peste tot se iveau mici adâncituri în pământ și fire de praf care zburau ca niște gloanțe. Ploaie. Erau doar picuri de ploaie, dar mă aflam încă în poveste, cu tânăra japoneză și cu un milion de gândaci care săreau din pământ și i se prindeau în păr. Picăturile care îmi izbeau pielea erau ca acidul. Am strâns repede câte cărți am putut și am traversat grădina, alergând spre tunelul de glicină.

Am tras ușa în urma mea. Casa scării era răcoroasă, iar în crăpăturile treptelor se vedeau frunze moarte. În spatele meu, ploaia răpăia pe ușa din hârtie de orez, și îmi imaginam grădina întunecându-se din ce în ce mai tare, gândacii invadând ramurile și contopindu-se ca un vârtej uriaș de praf, înălțându-se ca o pâlnie, deasupra acoperișurilor. În semiîntuneric, mi-am scos pantofii și am urcat scările la repezeală.

Jason stătea sus, pe coridor, ca și cum m-ar fi așteptat. Era îmbrăcat de oraș, dar avea picioarele goale. M-am oprit în fața lui scăpându-mi cărțile pe podea.

— Ce s-a întâmplat?

— M-am tăiat, am răspuns trecându-mi palmele peste brațe în timp ce îmi imaginam cum aripile gândacilor îmi rodeau pielea. Cred că m-am tăiat în glicină.

Jason se aplecă și îmi cuprinse gleznele între degetul mare și arătător. Am tresărit retrăgându-mi instinctiv piciorul.

— Ce faci?

Își duse degetele la buze.

— Ce fac? se maimuțări el, uitându-se la mine cu sprâncenele ridicate. Cum adică?

Am rămas împietrită, cu picioarele ușor desfăcute, fixându-l cu privirea, în timp ce el își trecea mâinile calm în sus și în jos pe gambele mele, ca un grăjdar care pipăia un cal, să vadă dacă nu cumva are vreun os rupt. Își lăsă mâinile să se odihnească pe genunchii mei, vârâte puțin sub fustă, ținând ochii pe jumătate închiși, de parcă degetele lui ar fi fost un stetoscop, iar el ar fi ascultat să vadă dacă există vreo problemă. Transpirația îmi umezii umerii și ceafa. Jason se ridică, îmi luă mâna dreaptă și își trecu palmele până sus pe braț, peste coate, peste pielea subțire de la încheietura mâinii. Vuietul ploii răsuna în casă, răpăind pe coridoarele șubrede ca grindina. Jason își lăsă mâna dreaptă pe umărul meu drept și îmi cuprinse părul, adunându-l în stânga capului într-un mănunchi prin care își trecu degetele răsfirate. Îmi simțeam pulsul bătându-i în palmă.

— Te rog...

Zâmbi doar cu jumătate de gură, dezvelindu-și marginea unui dinte spart.

— Ești curată, rosti. Foarte curată.

Voiam să-mi acopăr ochii cu degetele, pentru că, pe retină, îmi pocneau bule mici de lumină. Îi zăream alunița de pe gât, și, sub ea, bătaia slabă a pulsului.

— Ştii ce moment e acum?

— Nu. Ce moment e?

— E momentul să o facem. Îmi luă mâna ușor, ținând-o între degetul mare și arătător. Haide. O să descoperim ce ascunzi.

Mi-am încordat genunchii, dorind parcă să-mi înfig călcâiele în pământ. Pielea îmi era insuportabil de întinsă, de parcă fiecare fir de păr stătea îndreptat în sus în culcușul lui, luptându-se să oprească o fantasmă care voia să se furișeze afară și să alunece direct în Jason. Două pârâiașe de sudoare mi se prelingeau între omoplați.

— Hei, făcu el zâmbind viclean, fii pe pace - îmi voi tăia copitele înainte să începem.

— Dă-mi drumul, am zis eu retrăgându-mi mâna și făcând un pas înapoi. Te rog, lasă-mă în pace.

Mi-am strâns cărțile cu stângăcie și am alergat înapoi în camera mea, ușor aplecată înainte, cu cărțile apăsându-mi stomacul. Am trântit ușa, m-am sprijinit de ea în semiîntuneric, și un lung răstimp n-am auzit nimic altceva decât inima, care-mi bătea cu putere.

La ora șase după-amiaza era deja întuneric și lumina de la Mickey Rourke se filtra prin perdele în cameră. Îmi vedeam silueta în oglindă, conturul ei auriu, stând în tăcere, speriată, în timp ce un fir răsucit de fum de țigară se ridica în aer. Stăteam acolo de aproape cinci ore, fără să fac nimic altceva decât să fumez țigară de la țigară, iar senzația încă nu dispăruse. Era un amestec de euforie și fierbințeală, de parcă o mulțime de bășicuțe mi-ar fi explodat pe toată suprafața pielii. În clipa când senzația dispărea, trebuia doar să mă gândesc la spusele lui Jason: „O să descoperim ce ascunzi", și senzația mă copleșea din nou.

Într-un final, mi-am dat la o parte o șuviță de păr de pe frunte și am stins țigara. Era timpul să mă pregătesc pentru club. Tremuram în vreme ce m-am ridicat, m-am dezbrăcat de haine, am deschis dulapul și am scos sacoșele. Există un moment în viață când trebuie să-ți ții respirația și să sari.

Am găsit o pereche de pantalonași șifonați, din mătase irizată, cu panglici late de grogrenă care atârnau pe margini și cu o aplicație de catifea *devoré* pe mijloc, pe care se încolăceau sute și sute de flori medievale purpurii, ca o anluminură. Mi i-am luat pe mine, trăgându-i atât de sus, încât betelia îmi veni peste buric. Apoi m-am întors și m-am uitat în oglindă. Tot abdomenul îmi era acoperit, de la buric până la părțile superioare ale coapselor. Nu se putea vedea nimic.

În partea cealaltă a casei, rusoaicele strigau una la cealaltă, certându-se ca de obicei când se pregăteau pentru club. Urlete nedeslușite de mânie răsunau de-a lungul coridorului, dar abia dacă le auzeam. Mi-am vârât un deget în șlițul pantalonașilor și am tras deoparte dantela. Puteai pătrunde în locul acela fără ca partea superioară a pantalonașilor să se miște. Nu puteai să-ți dai seama că era ceva în neregulă acolo. Poate că viața se putea schimba. Poate că mă înșelasem, poate că până la urmă puteam să o fac să se schimbe.

M-am îmbrăcat ca în transă într-o rochie ușoară de catifea neagră. M-am așezat pe un taburet cu picioarele ușor depărtate și mi-am lăsat capul între genunchi, cum văzusem că făceau rusoaicele, pulverizându-mi părul cu fixativ, astfel că, atunci când m-am ridicat, era greu, lucios și foarte negru pe pielea mea albă. Rochia de catifea mă strângea, pentru că mă îngrășasem și în unele locuri îmi apăsa pielea atât de tare încât îmi venea să o trag de pe mine.

Afară, rusoaicele încă țipau, cearta dezlănțuindu-se pe tot coridorul. Mi-am rujat cu grijă buzele, am luat o geantă mică din piele de lac, mi-am îndesat-o bine sub braț, mi-am pus pantofii cu toc cui și am părăsit încăperea, străbătând coridorul, puțin nesigură pe tocuri, cu umerii trași înapoi și cu capul sus.

În bucătărie, era aprinsă lumina. Jason se afla cu spatele la ușă, cântând pentru sine, peste tărăboiul de pe coridor, mișcându-se încoace și încolo, uitându-se în dulapuri, în frigider și mixând un martini de ultim moment.

— Rusoaice proaste, cânta el pentru sine. Rusoaice proaste, rusnace, fete lucitoare.

Când mă auzi trecând pe lângă ușă, glasul i se stinse.

Am continuat să merg. Eram la o oarecare distanță pe coridor, când, din spatele meu, rosti cu voce tare:

— Grey.

Am rămas locului, cu pumnii strânși și cu ochii închiși. Am așteptat până când respirația mi se liniști, apoi m-am răsucit pe călcâie. Stătea pe coridor privindu-mă fix, ca și cum ar fi văzut o fantomă.

— Da? am răspuns.

Îmi privi chipul fardat, părul și tocurile cui, negre și strălucitoare.

— Da? am repetat, știind că fața mi se îmbujora.

—Asta-i nouă, spuse el în cele din urmă. Rochia. Nu-i așa?

N-am răspuns. Mi-am fixat privirea în tavan, iar capul îmi bubuia.

— Am știut, șopti el, și în voce se simțea un fel de automulțumire fascinantă. Am știut întotdeauna că dincolo de suprafață ești sex pur.

Jason rareori vorbea cu noi, dar în seara aceea, în drumul spre club, nu se mai putea opri.

— Te-ai îmbrăcat cu asta pentru mine, nu-i așa? comentă mergând alături de mine, cu mâinile vârâte sub cureaua rucsacului pe care-l purta de-a curmezișul pieptului și cu o țigară în gură. E pentru mine, nu-i așa? Hai, recunoaște.

Rusoaicele găseau că nu se mai întâmplase de mult timp ceva atât de amuzant, dar eu nu puteam rosti nici o vorbă. Eram sigură că pielea mi se înroșea pe partea dinspre el, și pantalonașii păreau să alunece pe sub rochie de parcă ar fi fost vii și ar fi vrut să-i mărturisească lui Jason că se aflau acolo: „Da, adevărat, s-a îmbrăcat așa pentru tine“.

În cele din urmă, Jason renunță și parcurse restul drumului în tăcere, cu o expresie amuzată și meditativă pe chip. Când ajunserăm cu toții în liftul de cristal, Jason ne întoarse spatele, își vârî mâinile în buzunare și, ridicându-se pe vârfuri și apoi lăsându-se în jos pe călcâie, se uită lung spre oraș. Îi priveam ceafa, gândindu-mă: „Vorbești serios? Nu mă tachinezi? Te rog, nu mă mai tachina. Ar fi prea mult...“

Clubul era aglomerat - un grup de la Hitachi ocupase patru mese, și Mama era binedispusă. Rochia mea de catifea atrăgea atenția tuturor, de parcă aș fi fost incandescentă precum felinarul unei gheișe strălucind pe o alee din Kyoto. Este uimitor cât de seducătoare pot fi lingușeala și sexul - dar, abia când banda lui Fuyuki intră în club, mi-am dat seama că nu mă gândisem la medicamentul lui Shi Chongming toată seara. Când i-am observat în ușă, am ridicat capul pe scaun, nefiresc de însuflețită.

Masa era aranjată. Strawberry expediase chelnerii prin tot clubul să îndepărteze florile ofilite din aranjamentele florale, să întindă prosoapele de mână în toaleta pentru bărbați, să se asigure că sticlele de whisky personalizate ale lui Fuyuki erau lustruite și străluceau; am fost chemată împreună cu celelalte șase dame. Grupul venise de la complexul de sporturi nautice Gamagori din Aichi, unde jucaseră jocuri de noroc, și erau toți în toane bune. Asistenta nu intrase în separeu, ci rămăsese în așteptare pe hol, într-un șezlong, picior peste picior. De fiecare dată când ușile de aluminiu se deschideau, dădeam cu ochii de piciorul ei în pantoful cu toc cui și, de fiecare dată, uitam despre ce vorbeam și lăsam propoziția neterminată, gândindu-mă la fotografia aceea sinistră. Bestia lui Saitama. Mi-am adus aminte cum Shi Chongming își îngustase ochii când pronunțase cuvântul „înfrumusețări". Cât de stăpân pe tine trebuia să fii ca să ucizi un om? Câtă anatomie trebuia să cunoști ca să-i extirpi măruntaiele și să nu lași nici o urmă? Sau ticluise Shi Chongming scena aceea ca să mă înspăimânte?

Fuyuki era vorbăreț. Realizase un câștig important și, în seara aceea, avea să găzduiască o petrecere în apartamentul său. Curând, vestea că făcuse un popas la

club să pescuiască dame de companie ca se le ducă acasă făcu ocolul mesei. Exact cum bănuise Shi Chongming. Casa lui, mă gândeam, trecându-mi degetele prin păr și de-a lungul gambelor să-mi netezesc ciorapii, poate era locul unde își păstra secretul său. Mi-am întins rochia într-o linie perfect dreaptă de-a curmezișul umerilor. „Toate sunt așa de drăguțe în Anglia?"

În mod surprinzător, Bison se afla acolo. Încă încrezător în sine, nebărbierit ca un gangster, ținându-și coatele sprijinite pe masă; cu mânecile jachetei suflecate ca să-și etaleze antebrațele masive, întreținea în continuare grupul cu poveștile lui - cluburile din Akasaka, o șmecherie în care se amestecase, acțiuni care fuseseră vândute într-un club de golf inexistent. Poveștile curgeau, dar ceva pe chipul său lipsea. Era abătut, zâmbetul binevoitor al artistului de estradă dispăruse, și am avut impresia că se afla acolo prin constrângere - bufonul de curte. Mă prefăceam că ascultam politicoasă, fumând și încuviințând cu atenție, dar, de fapt, mă uitam fix la Fuyuki, încercând să-l fac să mă remarce.

— Vânduseră aproape toate acțiunile când au fost descoperiți, spuse Bison, clătinând din cap. Imaginați-vă! Când Bob Hope a aflat că un club japonez de golf fusese înființat în numele lui, mai-mai să omoare pe cineva.

— Scuzați-mă, am rostit eu, stingându-mi țigara și împingându-mi scaunul în spate. Scuzați-mă câteva clipe.

Toaletele se aflau în corpul din colț, lângă holul de intrare. Ca să ajung acolo, trebuia să trec pe lângă scaunul cu rotile al lui Fuyuki. Mi-am netezit rochia, mi-am îndreptat umerii, mi-am lăsat brațele pe lângă corp și am început să merg. Tremuram, dar aveam de gând să continui să merg, încet, încercând să par sexy; simțeam că mă îmbujorez și că mă clatin pe picioare. Dincolo de muzică și de voci, auzeam fâsâitul ciorapilor de nailon în timp ce coapsele mi se atingeau una de cealaltă. Capul mic al lui Fuyuki se afla la mică distanță de mine, și, când m-am apropiat, mi-am înclinat șoldul, doar atât cât să mă agăț de scaunul său cu rotile și să-l fac să tresară.

— Mă iertați, am spun punând mâinile pe scaun ca să-l stabilizez. Îmi pare rău.

Își ridică ușor brațele, încercând să-și răsucească gâtul bătrân și țeapăn ca să se uite la mine. L-am liniștit apăsându-mi degetele pe umerii lui, mișcându-mi în mod deliberat piciorul drept pe lângă el, lăsând pocnetul ademenitor al electricității statice din ciorapii de nailon și trupul cald să-l stârnească.

— Îmi pare foarte rău, am repetat și am împins scaunul la locul lui. Nu o să se mai întâmple.

Gangsterii se uitau la mine. Şi după aceea, l-am zărit pe Jason la bar, împietrit, cu un pahar de șampanie la buze, privindu-mă țintă. N-am mai așteptat nici o secundă. Mi-am îndreptat rochia și mi-am văzut de drum. Am ajuns la baie

și m-am încuiat înăuntru, tremurând fără să mă pot stăpâni în timp ce-mi priveam fața arzândă în oglindă. Era incredibil. Mă transformam într-un vampir. Dacă m-ați fi privit în clipa aceea, n-ați fi crezut că eram aceeași persoană care sosise în Tokio cu două luni în urmă.

— Sfatul meu este... nu te duce, spuse Strawberry. Fuyuki te invită la apartamentul lui, dar Strawberry crede că idee proastă.

Când sosise banda, Strawberry comandase să fie aranjată masa, și pe urmă se retrăsese indispusă în spatele biroului ei, unde rămăsese toată seara, bând pahar după pahar de șampanie și cercetându-ne atent cu ochii ei bănuitori, pe jumătate închiși. Când clubul se goli și toate scaunele erau pe mese, iar un om cu o mașină de curățat se mișca în tăcere printre ele, era cumplit de beată. Sub machiajul făinos, în stil Marilyn, pielea ei avea o nuanță roz în jurul nărilor, pe frunte și pe gât.

— Nu înțelegi. Îndreptă țigaretul spre mine, străpungând cu el aerul. Tu nu la fel ca fetele japoneze. Fetele japoneze înțeleg oameni ca domnul Fuyuki.

— Dar rusoaicele? Ele merg.

— Rusoaicele! Strâmbă din nas indignată, dând la o parte o șuviță răzlețită de păr deschis de pe frunte. Rusoaicele!

— Ele nu-l înțeleg mai bine decât mine.

— Bine. Ridică mâna să mă oprească. Își goli paharul, își îndreptă spatele, își atinse ușor gura și părul, încercând să-și recapete calmul. Bine, zise ea, înaintând pe scaun și îndreptând țigaretul spre mine. Uneori, când era beată, ca acum, își arăta dinții și gingiile. Era foarte ciudat că, în ciuda tuturor operațiilor estetice, nu-și reparase deloc dinții - rămăseseră decolorați, și câțiva erau chiar negri. Dacă mergi la apartament Fuyuki, *fii atentă.* Bine? Dacă eu în locul tău, nu mănânc nimic din casa lui.

— Ce anume?

— Nu mănânc nimic din carne.

Mi se ridică părul pe ceafa.

— Ce vrei să spui? am întrebat eu cu sfială.

— Prea multe povești.

— Ce povești?

Strawberry ridică din umeri. Privi împrejur. Mașinile lui Fuyuki așteptau cincizeci de etaje mai jos, și majoritatea fetelor erau deja în vestiar după genți și haine. Afară începuse să bată un vânt tăios, și de la ferestre vedeam că doborâse cablurile electrice. Câteva zone din oraș erau cufundate în întuneric.

— Ce vrei să spui? am repetat. Ce povești? Ce came?

— Nimic! Clătină din cap ignorându-mă, continuând să-mi ocolească privirea. Glume. Apoi râse - un râs fals și ascuțit -, și am observat că țigara i se terminase. Vârî o altă țigară în țigaret și o agită spre mine. Mai bine terminăm asta. Discuția asta terminăm acum. Terminăm.

Am privit-o țintă, și gândurile mi se învălmășeau în cap. „Să nu mănânc came?“ Mă gândeam cum să continui discuția, cum să mă apropii de ea, convinsă că putea să-mi ofere un indiciu vital, când, dintr-odată, apăru Jason; se așeză alături de mine, se aplecă înainte și, ținându-se strâns de scaunul meu, mă întoarse cu fața spre el.

— Te duci acasă la Fuyuki? șopti el.

Își schimbase deja smochingul de chelner cu un tricou gri, pe care scria „Goa Trance“ cu litere decolorate. Avea rucsacul fixat pe piept, semn că era gata să meargă acasă.

— Gemenele mi-au spus, îmi explică el. Mergi.

— Da.

— Atunci va trebui să merg și eu.

— De ce?

— Pentru că o să ne petrecem noaptea împreună. Tu și eu. Am hotărât deja asta.

Am deschis gura să vorbesc, dar n-am reușit să scot nici un cuvânt. Cred că arătam ciudat cu ochii holbați, cu gura căscată, cu un strat fin de transpirație ivindu-mi-se pe gât.

— Asistenta, rosti Jason, ca și cum mi-ar fi răspuns la o întrebare. De aceea voi fi bine-venit. Își linse buzele și îi aruncă o privire lui Strawberry, care fuma o nouă țigară, cu sprâncenele ridicate cu subînțeles. Dă-mi voie să mă exprim în felul ăsta, șopti el. Ea este, într-un fel, pasionată de mine. Dacă știi ce vreau să spun.

28

Fuyuki și însoțitorii lui o luaseră înaintea celorlalți, lăsând în stradă, pentru oaspeți, un șir de mașini negre pe ale căror portbagaje scria „Lincoln Continental" cu litere de mână cu înflorituri. Am plecat printre ultimii din club, și, până am ajuns în stradă, aproape toate damele de companie și Jason îl urmaseră pe Fuyuki, și mai rămăsese doar o mașină. M-am strecurat pe locul din spate lângă trei dame de companie japoneze ale căror nume nu le știam. Pe drum, începură să discute despre clienții lor, dar eu am rămas tăcută, fumând o țigară și uitându-mă pe geam la șanțurile cu apă care înconjurau Palatul Imperial și care licăreau pe lângă mașină. Când am ieșit din Nishi Shinbashi, am trecut pe lângă

grădina unde îl întâlnisem prima oară pe Jason. La început, n-am recunoscut-o: era aproape în spatele nostru, când am realizat că șirurile ciudate care străluceau în lumina lunii erau copiii tăcuți de piatră, aliniați pe sub copaci. M-am întors ca să mă uit la ei prin geamul din spate.

— Ce reprezintă locul ăsta? l-am întrebat pe șofer în japoneză. Templul?

— Este templul Zojoji.

— Zojoji? Şi copiii ce reprezintă?

Şoferul mă privi intens prin oglinda retrovizoare, de parcă prezența mea l-ar fi luat prin surprindere.

— Aceia sunt Jizo. Îngerii copiilor morți. Copiii născuți morți. Pentru că nu am răspuns, continuă: înțelegi japoneza?

M-am întors să privesc șirurile fantomatice de sub arbori. Am simțit un fior în inimă. Niciodată nu poți fi sigur de ce se întâmplă în subconștientul tău. Poate că știusem dintotdeauna ce reprezentau statuile. Poate acela fusese motivul pentru care alesesem să dorm în parcul acela.

— Da, am spus absentă, cu gura uscată. Da. Înțeleg.

Fuyuki locuia lângă Turnul Tokio, într-un imobil impozant așezat în mijlocul unor grădini private, în spatele porților de apărare. În timp ce mașina trecu maiestuoasă pe aleea de acces, vântul care venea dinspre golf legăna palmierii uriași. Paznicul se smulse din toropeală, din spatele unui birou de recepție slab luminat, se aplecă să descuie ușile de sticlă și însoți grupul nostru de-a lungul unui coridor sobru de marmură, către un lift particular pe care îl descuie cu o cheie. Ne-am înghesuit înăuntru în timp ce japonezele chicoteau și șopteau cu mâinile la gură.

Când ușile apartamentului luxos se deschiseră, bărbatul cu coadă de cal ne aștepta. Nu vorbi și nici nu se uită la noi în timp ce pășeam în vestibul, ci se răsuci repede și ne conduse pe un coridor lung. Apartamentul era dispus în formă de dreptunghi. Un coridor lung, lambrisat în lemn de nuc, lega toate camerele și părea să se prelungească la nesfârșit; surse de lumină ascunse răspândeau efluvii de lumină în fața noastră ca o pistă de decolare, invitându-ne să mergem mai departe. Pășeam cu grijă privind în jur și întrebându-mă dacă și Asistenta locuia tot acolo, dacă dispunea de un adăpost în spatele acelor uși.

Am trecut pe lângă un drapel japonez sfâșiat și pătat, atârnat într-un cadru luminat, și pe lângă o urmă ceremonială cioplită în lemn de glicină, vopsită în alb și expusă într-o vitrină de sticlă. Fără încuietori, din câte am observat. Am rămas în urma grupului. Am trecut pe lângă o uniformă militară deteriorată și aranjată astfel încât părea că ascunde un trup viu. M-am aplecat ușor când am trecut pe

lângă vitrina de sticlă, fără să pierd din ochi grupul din fața mea, și am întins mâna spre partea de jos a vitrinei, atingând tivul uniformei.

— Ce vrei să faci? mă întrebă una dintre dame când am ajuns grupul din urmă.

— Nimic, am murmurat eu, dar inima mi-o luase la galop.

Nici un fel de alarme. Nu îndrăznisem să sper că nu aveau să fie deloc alarme.

Am trecut pe lângă un șir de trepte care coborau în întuneric. Am ezitat, privind locul acela aflat în beznă, rezistând îndemnului de a mă rupe de grup ca să mă furișez în jos pe trepte. Apartamentul era așezat pe două niveluri. „Ce fel de încăperi puteau fi acolo jos?“ mă întrebam, imaginându-mi, brusc și inexplicabil, niște cuști. „Nu este o plantă ceea ce cauți...“

Chiar în acel moment, grupul se opri undeva mai în față, și fetele își așezară gentile și jachetele într-o garderobă mică. A trebuit să abandonez scara și să îi ajung din urmă, oprindu-mă ca să-mi las și eu haina. Curând, am auzit muzică în surdină, clinchetul domol al cuburilor de gheață în pahare și, imediat, am intrat într-o încăpere cu tavanul afumat, plină de separeuri discret luminate și de servante. Pentru o clipă, am rămas pe loc, încercând să-mi obișnuiesc ochii cu lumina. Damele venite cu primele mașini erau deja așezate pe canapelele capitonate, spațioase, în nuanțe sângerii, balansând paharele și discutând în murmure șoptite. Jason se afla într-un fotoliu, lăsat pe spate comod, cu o gleznă dezgolită pe care o sprijinea ușor pe celălalt genunchi, cu o țigară aprinsă între degete - arăta ca și cum s-ar fi relaxat acasă după o lungă zi de muncă. Fuyuki se afla în capătul îndepărtat al camerei într-un scaun cu rotile. Era îmbrăcat într-o *yukata*[39] largă, cu picioarele goale, în timp ce manevra scaunul cu rotile de-a lungul încăperii, alături de Bison. Se uitau la niște gravuri erotice aflate pe pereți, înfățișând curtezane cu trupuri lungi și cu picioare albe, fusiforme, îmbrăcate în chimonouri brodate care se învolburau, dezvăluind organele genitale supradimensionate.

Nu m-am putut stăpâni. Gravurile acelea m-au fascinat pe loc. Îl simțeam pe Jason la mică distanță, urmărindu-mi reacția cu încântare, dar nu-mi puteam desprinde privirea.

Una prezenta o femeie atât de excitată, încât ceva i se prelingea între picioare. În cele din urmă, pentru că nu mă mai puteam stăpâni, m-am întors cu spatele. Jason își ridicase sprâncenele și etala zâmbetul acela lung și detașat, care-i arăta doar colțul dintelui spart, zâmbetul pe care mi-l aruncase când ne întâlniserăm pe coridorul casei din Takadanobaba. Sângele îmi năvăli în obraji. Mi-am acoperit fața cu palmele și m-am întors într-o parte.

— Asta, zise Bison în japoneză, înclinându-și țigara spre gravură. Asta în chimono roșu?

— De Shuncho, răspunse Fuyuki, cu glasul său șoptit, șfichiuitor. Își înfipse bastonul în podea și își sprijini bărbia în el, uitându-se contemplativ la gravură. Secolul al optsprezecelea. Asigurată pentru patru milioane de yeni. Frumoasă, nu-i așa? L-am pus pe un mic *chimpira* de la Saitama să-l „procure“ pentru mine dintr-o casă din Waikiki.

Bărbatul cu coadă de cal tuși discret, și Bison se întoarse. Fuyuki își roti scaunul să ne privească.

— Veniți cu mine, șopti el spre fetele adunate. Pe aici!

Am trecut printr-o arcadă spre o încăpere, unde, sub două săbii de samurai suspendate de tavan cu fire invizibile, un grup de bărbați în cămăși Aloha sorbeau whisky din niște pahare mari de cristal, fără picior. Stăteau pe jumătate ridicați, înclinându-se în timp ce Fuyuki trecea ușor pe lângă ei. Ușile glisante de sticlă stăteau deschise, dezvăluind o curte principală, acoperită în totalitate cu marmură neagră lucioasă, în care cerul nopții se reflecta ca într-o oglindă. În mijloc, neagră ca lignitul, de parcă ar fi fost săpată din același bloc, se afla o piscină luminată de spoturi, deasupra căreia plutea un abur ușor de clor. Câteva aparate de încălzire cu gaz, înalte ca niște stâlpi de felinar, erau răsfirate de jur împrejur, iar lângă piscină se aflau șase mese mari, pe care se găseau suporturi dreptunghiulare pentru farfurii din email negru, bețigașe de argint, pahare grele cu picior și șervețele care fluturau în adierea vântului.

Câteva locuri fuseseră deja ocupate. Bărbați corpolenți cu părul tuns scurt fumau trabucuri și discutau cu femei tinere în rochii de seară în culori deschise. Erau foarte multe fete. „Probabil că Fuyuki știe multe cluburi de dame de companie", mi-am zis eu.

— Domnule Fuyuki, am spus ajungând în spatele lui în timp ce ne îndreptam spre mese.

Opri scaunul cu rotile și se întoarse surprins spre mine. Nici una dintre fete nu îndrăznise încă să-i vorbească. Picioarele îmi tremurau, iar căldura emanată de arzătoare îmi înroșea chipul.

— Vreau... să stau lângă dumneavoastră.

Mă privi cu ochii pe jumătate închiși. Poate că era contrariat de insolența mea. Am făcut un pas în față, îndeajuns de aproape de scaunul lui ca să-mi remarce sânii și șoldurile pe care rochia se mula strâns. Sub impulsul momentului, vampirul din mine trezindu-se, i-am luat mâinile și i le-am așezat pe șoldurile mele.

— Vreau să stau lângă dumneavoastră.

Fuyuki își privi mâinile lipite de cutele rochiei mele. Poate că îmi simțea pantalonașii pe sub rochie, foșnetul mătăsii pe mătase, porțiunea elastică de sub degetele lui. Poate că își închipuia doar că eram nebună și lipsită de tact, pentru că, după un moment sau două, începu să râdă răgușit.

— Atunci, hai, șopti el. Stai lângă mine, dacă vrei.

Își împinse căruciorul de sub masă, iar eu, tremurând toată, m-am așezat trăgându-mi scaunul lângă el. Bison, care era deja instalat câteva locuri mai departe, își luă un șervet, îl scutură ușor și îl vârî în guler. Un chelner în jeanși negri și tricou se plimba printre noi, ducând pe o tavă cocktailuri reci cu votcă, în pahare aburite, din care se ridicau vapori ca dintr-un ghețar. Am sorbit din pahar, privind pe furiș spre curte. Undeva, mă gândeam uitându-mă la ferestre, unele luminate, altele în întuneric, undeva în apartamentul acesta este lucrul care îl ține pe Shi Chongming treaz noaptea. „Nu o plantă. Dacă nu o plantă, atunci ce?“ Sus pe perete, am zărit o lumină roșie. M-am întrebat dacă nu era o alarmă.

Sosi mâncarea: felii de ton îngrămădite ca piesele de domino pe straturi de urzici; boluri cu tofu de nucă presărat cu alge marine; ridichi rase, grunjoase ca sarea. Bison stătea împietrit, uitându-se fix la o farfurie cu pui *yakitori,* de parcă s-ar fi aflat în fața unei mari dileme, cu chipul palid și transpirat ca și cum i-ar fi fost greață. L-am urmărit în tăcere, gândindu-mă la modul în care reacționase ultima dată la club, la expresia lui de uimire, cum rămăsese țintuit locului la vederea acelei depuneri de pe paharul lui Fuyuki. „Întocmai ca Strawberry”, mă gândeam. Nu vrea să mănânce carne. Auzise aceleași povești pe care le auzise și ea...

Mi-am lins buzele uscate și m-am aplecat spre Fuyuki.

— Ne-am întâlnit într-o seară, am murmurat eu în japoneză. Vă amintiți?

— Da? făcu el fără să se uite la mine.

— Da. Astă-vară. Speram să vă văd din nou.

Se gândi o clipă, apoi spuse:

— Chiar așa? Chiar așa?

Când vorbea, ochii și micul său nas ciudat nu se mișcau, dar pielea de pe buza superioară i se lipea de dinți și se ridica, descoperind niște canini ascuțiți și bizari în colțurile de sus ale gurii, exact ca ai unei pisici. Mă uitam țintă la dinții aceia.

— Mi-ar plăcea să vă văd apartamentul, am rostit pe un ton calm.

— Îl poți vedea de aici.

Se pipăi în buzunar și scoase un trabuc, pe care îl desfăcu, îl tăie cu un instrument de argint din buzunarul de la piept și îl cercetă întorcându-l pe toate părțile, desprinzând foițe de tutun de pe el.

— Mi-ar plăcea să arunc o privire, mi-ar plăcea să... Am ezitat. Am arătat spre încăperea unde erau atârnate gravurile și am spus, cu glasul coborât: Să văd gravurile. Am citit despre *shunga*[40]. Cele pe care le aveți sunt foarte rare.

Își aprinse trabucul și căscă.

— Au fost aduse în Japonia de mine, vorbi el într-o engleză stricată. Înapoi în patrie. Pasiunea mea este să - *Eigo deha nanto iu no desuka? Kaimodosu kotowa - Nihon no bijutsuhinwo Kaimodosu no desuyo.*

— Să repatriați, am tradus eu. Să repatriați arta japoneză.

— Așa, așa. Da. Să re-pa-tri-ez arta japoneză.

— Nu ați vrea să mi le arătați?

— Nu. Închise ochii încet, ca o reptilă foarte bătrână care se odihnește, sprijinindu-și ușor mâna peste ei, de parcă am fi discutat destul pentru moment. Mulțumesc, nu acum.

— Sunteți sigur?

Deschise un ochi și se uită la mine bănuitor. Am început să vorbesc, dar ceva în privirea lui mă făcu să mă răzgândesc. Mi-am lăsat mâinile în poală. „El nu trebuie să știe, mă avertizase Shi Chongming. Să nu bănuiască nimic."

— Da. Mi-am dres glasul, jucându-mă cu șervețelul. Firește. E un moment nepotrivit. Într-adevăr, un moment nepotrivit.

Mi-am aprins o țigară și am fumat-o răsucind la nesfârșit bricheta în mâini, de parcă ar fi fost un lucru din cale-afară de fascinant. Fuyuki mă mai urmări câteva secunde. Apoi, părând mulțumit, închise din nou ochii.

După asta, n-am prea mai vorbit cu el. Moțăi câteva minute, și, când se trezi, japoneza din dreapta lui îl luă în primire, spunându-i o poveste lungă despre o fată americană care ieșise să facă jogging fără sutien, ceea ce îl făcu să râdă și să clatine din cap plin de veselie. Stăteam tăcută, fumând țigară după țigară și întrebându-mă: „Ce mai urmează, ce mai urmează, ce mai urmează?" Simțeam limpede că mă apropiam de ceea ce căutam, că acel ceva se afla undeva în jurul meu. Am dat pe gât două pahare de șampanie, mi-am stins țigara, am tras adânc aer în piept și m-am aplecat spre el.

— Fuyuki-san? am murmurat. Trebuie să merg la toaletă.

— *Hi, hi,* făcu el absent.

Fata din dreapta lui îi arăta o scamatorie cu un plic de chibrituri. Făcu un semn vag cu mâna în spatele lui spre o ușă dublă de sticlă.

— Pe acolo!

Nu mi-a venit să cred. Mă așteptasem la mai mult. La puțină rezistență. Mi-am împins scaunul în spate și m-am ridicat, privindu-i țeasta mică și maronie și așteptându-mă să-l văd că face o mișcare. Dar nu făcu. Nimeni de la masă nu-și ridică nici măcar privirea, pentru că toți erau cufundați în conversații. Am

traversat curtea interioară, am ieșit pe ușile de sticlă și le-am închis repede, stând o clipă cu mâinile lipite pe geam în timp ce mă uitam înapoi. Nimeni nu observase plecarea mea. La o masă, lângă capătul îndepărtat al piscinei, am zărit ceafa lui Jason între două dame de companie și, puțin mai aproape, l-am văzut pe Fuyuki, exact cum îl lăsasem, cu umerii săi slăbănogi care se zguduiau în timp ce râdea. Dama de companie aprinsese plicul de chibrituri și stătea în picioare, ținându-l deasupra mesei ca pe un felinar, fluturându-l, însoțită de o explozie de aplauze din partea celorlalți oaspeți.

M-am întors cu spatele la ușă. Mă aflam pe un coridorul lambrisat, imaginea simetrică a celui în care intrasem mai devreme, având mai multe vitrine de sticlă luminate - am zărit un costum de actor Noh[41] și o armură de samurai care scânteia în lumina slabă. De-a lungul coridorului se înșirau nenumărate uși. Am tras adânc aer în piept și am început să merg.

Covorul îmi înăbușea zgomotul pașilor; murmurul instalației de aer condiționat mă făcea să mă gândesc la atmosfera apăsătoare și claustrofobă dintr-un aeroplan. Am adulmecat aerul - ce miros mă așteptam să simt? „Să nu mănânci carne...“ Ar trebui să fie mai multe trepte în partea asta a apartamentului. Am lăsat în urmă ușă după ușă, dar n-am zărit nici o scară. La capătul coridorului, am făcut repede la dreapta, intrând într-un alt coridor, și pulsul mi se acceleră. Acolo era, sus pe dreapta: scara, ușile duble și grele stăteau deschise, prinse de perete.

Eram la aproape nouă metri de scară, când, undeva în fața mea, la colțul următor, apăru o umbră în partea de jos a peretelui.

Am înghețat. Asistenta. Numai ea putea fi, apropiindu-se dinspre coridorul alăturat. Probabil că mergea repede, pentru că umbra se făcea tot mai mare, crescând cu repeziciune în sus pe perete, până când aproape întâlni tavanul. Am rămas pe loc, paralizată, în timp ce inima îmi bubuia nebunește în piept. Din clipă în clipă avea să ajungă la colț și avea să mă vadă. Îi auzeam pantofii de piele scârțâind tot mai aproape de mine. Am bâjbâit orbește după cea mai apropiată ușă. Se deschise, în interior, o lumină se aprinse automat și, exact când umbra se lăsa în jos pe podea și trecea pieziș de-a lungul peretelui spre mine, am pășit înăuntru cu grijă, închizând ușa în urma mea.

Era o baie, o încăpere fără fereastră, îmbrăcată într-o minunată marmură, sângerie, brăzdată de vinișoare albe precum carnea grasă, cu o cadă mare înconjurată de oglinzi și un teanc de prosoape scrobite impecabil, aflat pe o poliță. Am rămas în picioare câteva clipe, tremurând fără să mă pot stăpâni, cu urechea lipită de ușă, ascultând ce se întâmpla pe coridor. Dacă m-ar fi văzut, i-aș fi zis ceea ce-i spusesem și lui Fuyuki: căutam baia. Respiram încet, încercând să prind un zgomot de afară. Dar trecură câteva minute fără a auzi ceva. Poate că se

dusese într-o altă încăpere. Am tras zăvorul, și apoi, pentru că nu-mi mai simțeam picioarele, m-am prăbușit pe capacul toaletei. Îmi era cu neputință, cu neputință să mai continui. Cum se aștepta Shi Chongming să mă ocup de așa ceva? Oare ce își închipuia că sunt?

După câteva minute, fiindcă nu se întâmpla nimic, nu se auzea nici un zgomot și nici o suflare, mi-am scos o țigară din poșetă și am aprins-o. Am fumat în tăcere în timp ce îmi rodeam unghiile, cu privirea ațintită spre ușă. M-am uitat la ceas întrebându-mă de câtă vreme mă aflam acolo și dacă Asistenta mai era încă pe coridor. Încetul cu încetul, tremurul s-a domolit. Am terminat țigara, am aruncat-o în toaletă și am aprins alta, pe care am fumat-o fără să mă grăbesc. Apoi m-am ridicat și mi-am trecut degetele în sus și în jos pe marginea oglinzilor, întrebându-mă dacă nu cumva în spatele lor se ascundea vreo cameră de supraveghere. Am deschis sertarele și am răscolit printre grămezile de săpunuri și seturi de articole de toaletă gratuite imprimate cu sigle precum JAL și Singapore Airlines. Într-un târziu - mi se părea că trecuseră secole am tras apa, am luat o gură mare de aer, am deschis ușa încet și am scos capul afară. Coridorul era pustiu. Asistenta dispăruse, și ușile duble care duceau spre scară fuseseră închise. Când m-am furișat pe coridor și am apăsat pe clanță, am descoperit că erau încuiate.

Afară, cerul era senin și doar câțiva nori zdrențuiți, pe care luminile orașului îi colorau în roz, se deplasau tăcuți peste stele, ca răsuflarea unui uriaș într-o zi friguroasă. Cât mă aflasem pe coridor, oaspeții își părăsiseră locurile și se cocoțaseră pe scaune pliante, începând să joace mah-jong[42]. Chelnerii strângeau farfuriile. Nimeni nu observă când m-am întors și m-am așezat, încă tulburată, pe un scaun lângă piscină.

Fuyuki fusese mutat într-un colț îndepărtat al curții, și Asistenta era împreună cu el, înfășurându-i picioarele cu o blană. Era îmbrăcată într-o fustă foarte strâmtă, o jachetă cu guler înalt și purta obișnuitele ei tocuri imense. Părul îi era tras pe după urechi, descoperindu-i obrazul alb și acoperit cu niște semne ciudate. Își vopsise buzele într-un roșu intens care pe gura ei strânsă părea aproape albăstrui. Bărbații din apropiere stăteau dinadins cu spatele la ea, concentrându-se asupra conversațiilor pe care le purtau și prefăcându-se că nu erau conștienți de prezența ei.

Nu își ridică ochii spre mine. „Probabil plănuise oricum să încuie ușile acelea“, mi-am zis. N-avea cum să știe că fusesem acolo. Fuyuki îi șopti ceva, bâjbâind cu o mână tremurândă după mâneca ei. Ea își apropie urechea de buzele lui, iar eu mi-am ținut respirația, holbându-mă la unghiile ei, cu fiecare oval

vopsit cu grijă într-un roșu mat. Unghia de la degetul mic fusese lăsată să crească lungă și curbată, așa cum făceau negustorii chinezi ca să arate că nu făceau muncă manuală. M-am întrebat dacă Fuyuki îi povestea despre insistența mea de a-i vedea apartamentul, dar, după câteva clipe, ea își înălță capul și, în loc să se uite la mine, se furișă în tăcere pe lângă piscină și dispăru prin ușile de pe partea opusă.

M-am aplecat înainte, încordată, cu mâinile prinse strâns de scaun, și o urmăream cu sufletul la gură cum străbătea pas cu pas coridoarele, coborând pesemne apoi pe scări. Ştiam ce avea de gând să facă. O știam în mod inconștient. Zgomotele petrecerii se estompară, și tot ce auzeam era pulsul nopții și clipocitul apei pe filtrul piscinei. Am ciulit urechile, inima începu să-mi bată cu repeziciune și micile zgomote se amplificară parcă de o mie de ori, dându-mi impresia că auzeam toată casa mișcându-se și fremătând în jurul meu. Auzeam pe cineva spălând vasele în bucătărie. Auzeam zgomotul slab al pașilor Asistentei în jos pe scări. Eram convinsă că auzeam lacătele zornăind și ușile de fier care se deschideau cu un scârțâit. Se ducea să aducă medicamentul lui Fuyuki.

Şi atunci se întâmplă ceva. În piscină, la o adâncime de aproape doi metri, existau două ferestre sub apă, acoperite de jaluzele din șipci. Nu le observasem mai înainte, pentru că se aflaseră în întuneric. Dar o lumină tocmai se aprinsese în încăperea aceea, reflectând dungi galbene verticale în apă. Imediat am scotocit în geantă, mi-am aprins o țigară și m-am ridicat, trecând pe lângă mulțime și îndreptându-mă, ca din întâmplare, spre marginea piscinei. M-am oprit, cu o mână în șold, trăgând câteva fumuri din țigară ca să mă liniștesc. Apoi, după ce m-am asigurat că nimeni nu mă urmărea, m-am uitat atentă în apă. Un oaspete din apropiere a început să fredoneze un cântec *enka* răsunător, iar una dintre damele de companie chicotea zgomotos, dar eu nu mai auzeam. Mi-am alungat toate gândurile din minte, până când nu am mai fost decât eu cu dungile acelea de lumină din apă.

Nu știu de ce, dar eram sigură că exact după jaluzelele acelea se găsea locul unde era păstrat medicamentul lui Fuyuki. Şipcile erau suficient de distanțate, lăsând să se vadă o parte din pardoseală și umbra Asistentei care se mișca dintr-un loc în altul. Din când în când, se apropia îndeajuns de mult de fereastră ca să-i zăresc picioarele în pantofii ei cu toc cui, rigizi și lucioși. Mi-am încordat atenția. În încăpere se afla ceva. Ceva din sticlă. Ceva pătrat, ca o cutie sau ca o...

— Ce faci?

Am tresărit. Jason stătea alături de mine, cu paharul în mână, și privea în apă. Dintr-odată, zgomotele reîncepură, și lumea prinse din nou culoare. Oaspetele lălăia ultimele măsuri, iar chelnerii deschideau sticle de brandy împărțind pahare musafirilor.

— La ce te uiți?

— La nimic. Am aruncat o privire spre piscină. Lumina dispăruse. Apa era din nou întunecată. Adică, mă uitam la apă. E atât de... atât de limpede.

— Ai grijă, murmură Jason. Ai mare grijă.

— Da, am spus, depărtându-mă de piscină. Bineînțeles.

— Te afli aici pentru ceva, nu?

L-am privit în ochi.

— Poftim?

— Cauți ceva.

— Nu. Adică - nu, firește că nu. Eu... Ce-ți veni?

Scoase un hohot sec de râs.

— Pierzi din vedere că eu simt când minți.

Se uită la fața mea, apoi la părul și la gâtul meu, de parcă toate i-ar fi adresat o întrebare complicată. Îmi atinse ușor umărul, iar câteva șuvițe din părul meu i se înfășurară, electrizate, pe degete. Le privi cu un zâmbet lung și pieziș.

— Am să intru tot în tine, rosti el încet. Tot. Dar nu te speria. O s-o fac foarte, foarte încet.

29

史 Nanking, 18 decembrie 1937, ora opt (a șaisprezecea zi a celei de a unsprezecea luni)

În sfârșit, pot să scriu. În sfârșit, am puțină liniște. Am fost plecat de acasă mai bine de o zi. Când, spre sfârșitul după-amiezii, m-am hotărât să părăsesc casa, nimic nu m-ar fi putut opri. Mi-am prins certificatul de refugiat cu un ac de jachetă și m-am furișat pe uliță, atras de miros. Era prima dată când, după trei zile, ieșeam afară. Aerul mi s-a părut apăsător și rece, zăpada - putredă. Am mers încet, strecurându-mă pe alei și cățărându-mă peste porți ca să ajung la casa lui Liu. Ușa din față era deschisă, și el stătea înăuntru, de parcă nu s-ar fi mișcat deloc de când îl văzusem ultima oară. Fuma o pipă cu o expresie descumpănită pe față.

— Liu Runde, am spus pășind în camera de primire, simți mirosul? Simți mirosul de carne gătită?

S-a aplecat și a scos nasul în aerul rece, ridicându-și capul și privind cu atenție în sus.

— Ar putea să fie mâncarea pe care au furat-o de la noi, am remarcat eu. Poate că au avut obrăznicia să o gătească.

— Poate.

— O să cercetez. Ies pe străzi. Shujin are nevoie de mâncare.

— Ești sigur? Dar japonezii?

N-am răspuns. Îmi aminteam cu stânjeneală cum insistase că aveam să fim în siguranță, și m-am gândit la exemplul pe care trebuia să-l dăm. După o lungă tăcere, mi-am luat inima în dinți și am bătut cu palma pe certificatul de refugiat.

— Tu n-ai, tu n-ai unul din ăsta, bătrâne?

A mișcat din umeri și s-a ridicat în picioare, punând pipa jos.

— Așteaptă, a spus. Mă duc să-l aduc.

A avut o discuție șoptită și repezită cu soția sa. Îi vedeam în camera slab luminată din spatele casei, unul în fața celuilalt, și-i zăream în ușă mâneca ei de mătase albastră decolorată, care se mișca din vreme în vreme, când ridica mâna ca să evidențieze o chestiune serioasă. În scurt timp, Liu a ieșit, închizând ușa cu grijă în urma lui și uitându-se în treacăt în susul și în josul aleii. Avea certificatul prins de jachetă, iar pe chip, o expresie neliniștită și schimonosită.

— N-am bănuit niciodată că se va ajunge aici, a șoptit el, ridicându-și înfrigurat gulerul hainei. Nu mi-aș fi imaginat niciodată. Uneori, mă întreb cine este cel necugetat în căsnicia mea...

Ne-am furișat spre capătul aleii și am privit atent de-a lungul străzii pustii. Nicăieri nu se auzea nici un zgomot și nu se vedea nici o mișcare. Nici măcar un câine. Doar șiruri și șiruri de case cu storurile trase, înnegrite de funingine, un cărucior abandonat, cu roțile în sus, în partea din față a unei case. Mici focuri ardeau pe marginea drumului, iar în direcția fluviului cerul era roșu din cauza flăcărilor. Am adulmecat aerul. Mirosul acela incredibil și chinuitor părea mai puternic. Ca și cum ne-am fi putut aștepta în orice moment să auzim sfârâitul și pocnetul cărnii prăjite venind dintr-una dintre case.

Ne-am strecurat pe drum ca două pisici moarte de foame, pândind în umbră, alergând cu pași mărunți și repezi din ușă în ușă, îndreptându-ne spre nord, spre poarta Zhongyang, direcția în care fugiseră hoții. Din când în când, dădeam peste lucrurile cuiva, făcute grămadă, și, cum proprietarul nu se zărea nicăieri, le târâm la cele mai apropiate uși, scotocind cu disperare prin ele cu speranța că vom găsi de mâncare. La fiecare casă șubredă pe lângă care treceam, ne împingeam nasurile în ușă, șoptind prin găuri: „Cine gătește? Cine gătește?“ O senzație cumplită de foame își croia drum prin trupul meu cu atâta intensitate, încât mă făcea să mă îndoi din mijloc. Vedeam pe chipul lui Liu că și el se simțea la fel.

— Ieșiți afară, rosteam printre dinți. Arătați-ne, arătați-ne ce gătiți!

Iarna, în estul Chinei, întunericul se lăsa devreme, așa că în curând soarele a apus, iar noi ne călăuzeam pașii pe străzi doar după lumina focurilor. Eram epuizați. Ni se părea că parcurseserăm câtiva *li* - mă simțeam de parcă aș fi mers

până la Pagoda Bridge Road și încă nu trecuserăm de zidul orașului. Singura făptură vie pe care o văzuserăm fusese un câine uscățiv, lihnit de foame, speriat și plin de răni, atât de cumplite, că i se vedea șira spinării. Ne-a urmat un timp, și, cu toate că era îngrozitor de bolnav, am încercat fără tragere de inimă să-l ademenim spre noi; era suficient de mare ca să putem hrăni ambele familii. Dar era agitat și lătra tare când ne apropiam de el; ne-ar fi dat de gol pe străzile pustii. În cele din urmă, am abandonat urmărirea.

— E târziu, am spus eu, oprindu-mă undeva lângă poartă.

Mirosul de mâncare gătită fusese înlocuit de duhoarea care se ridica din canalizarea infectă. Entuziasmul ne părăsea. M-am uitat la clădirile șubrede care se înșirau pe stradă.

— Nu-mi mai este atât de foame, bătrâne. Nu.

— Ești obosit. Doar obosit.

Când eram pe punctul de a-i răspunde, ceva peste umărul lui mi-a atras atenția.

— Stai pe loc, am rostit printre dinți, apucându-l de braț. Nu vorbi!

El s-a răsucit repede. La capătul drumului, în depărtare, cu fața luminată din jos de o lanternă mică, așezată pe un butoiaș de apă, a apărut un soldat japonez cu arma atârnată pe umăr. Cu doar cinci minute în urmă, ne aflaserăm exact în locul unde stătea el în clipa aceea.

Ne-am repezit spre cea mai apropiată ușă, răsuflând greu, cu spatele lipit de ea și schimbând priviri speriate.

— Acum un minut nu era acolo, a rostit Liu printre dinți. Tu l-ai văzut?

— Nu.

— Cum o să ajungem acum acasă, pentru numele lui Dumnezeu?

Am rămas acolo un lung răstimp, cu ochii strânși și cu inimile bubuind, fiecare nădăjduind că poate celălalt va decide ce este de făcut. Ştiam că drumul acela se întindea înainte în linie dreaptă pe o distanță mare, fără locuri virane între case, așa că trebuia să străbatem o bună bucată sub privirile soldatului, înainte de a găsi un drum lateral pe unde să ne facem nevăzuți. Am tras adânc aer în piept, mi-am lăsat șapca în jos pe frunte și am riscat întinzându-mi capul în stradă, doar pentru o secundă, exact atât cât să-l zăresc pe soldat. M-am tras înapoi și m-am lipit de zid, cu răsuflarea tăiată.

— Ce e? a șuierat Liu. Ce se vede?

— Așteaptă ceva.

— Așteaptă? Ce așteaptă...

Dar, înainte de a apucă să-și termine întrebarea, a apărut răspunsul: un zgomot cunoscut care se rostogolea amenințător din depărtare, o huruială

înspăimântătoare care cutremura casele din jurul nostru. Amândoi știam ce însemna zgomotul acela. Tancuri.

Instinctiv, ne-am tras înapoi, aruncându-ne cu toată greutatea în ușile de lemn, nădăjduind că zgomotul tancurilor avea să înăbușe sforțările noastre. Eram gata să ne cățărăm pe casă cu picioarele goale dacă ar fi fost necesar, dar ușa s-a făcut țăndări tocmai când zgomotul tancurilor devenea tot mai răsunător în urma noastră - probabil däduseră colțul pe stradă. Ușa s-a prăbușit, iar un val de aer rânced ne-a izbit brusc, așa că ne-am rostogolit înăuntru - o învălmășeală de sudoare, spaimă și haine grele, răsturnându-ne și împiedicându-ne în întuneric.

Înăuntru era beznă, și doar o rază slabă de lumină se strecura printr-o gaură din acoperiș.

— Liu? am întrebat eu cu o voce slabă și înfundată. Bătrâne, ești aici?

— Da. Da. Uite-mă!

Împreună am încercat să punem la loc ceea ce mai rămăsese din ușă, iar apoi ne-am furișat pe lângă pereți, înaintând puțin câte puțin prin cameră spre gaura din tavan. E uimitor cum oamenii aduc la oraș obiceiurile rurale: locatarii își luaseră și animalele în casă, pesemne să le țină de cald noaptea, așa că eu și cu Liu ne bălăceam prin așternutul călduț pentru vite și prin bălegar. Huruitul tancurilor se amplifica pe stradă, zguduind căsuța care amenința să se prăbușească.

— Pe aici, a șoptit Liu.

Se oprise, și am observat că se ținea de treptele unei scări care ducea spre gaura din acoperiș. M-am apropiat de baza scării și m-am uitat în sus. Deasupra noastră, cerul nopții era strălucitor, iar stelele - îndepărtate, reci și scânteietoare.

— Să mergem!

S-a urcat foarte repede pe scară, mult mai sprinten decât mi-aș fi imaginat că poate un om de vârsta lui, și s-a oprit sus, întorcându-se să-mi întindă mâna. Am apucat-o și m-am cățărat în grabă, lăsându-l să mă tragă prin gaură. Ajungând sus, am ridicat capul și m-am uitat în jur. Ne aflam în aer liber: construcția era o ruină, iar din acoperiș, care fusese distrus cu mult timp în urmă, nu mai rămăsese decât un amestec de tulpini de mei putrezite și tencuială.

I-am făcut semn din cap lui Liu și ne-am târât spre margine, privind cu atenție peste peretele distrus. Reușisem exact la timp. Sub noi, un baraj de tancuri înainta încet pe stradă. Zgomotul era asurzitor. Se propaga de-a lungul străzii și se ridica, asemenea unui val de căldură, părând îndeajuns de puternic ca să atingă și să scuture și luna de pe cer. Lămpi se balansau pe turelele tancurilor, trimițând umbre ciudate care creșteau văzând cu ochii pe fațadele caselor. Soldații, purtând săbii și carabine sclipitoare, mergeau de o parte și de alta a tancurilor, cu fețele

lipsite de expresie. Trebuie să fi fost o deplasare în masă spre diferite posturi de luptă, pentru că în urma tancurilor veneau alte vehicule: mașini de cercetare, un camion de epurare a apei, pontoane remorcate de un camion.

In timp ce ne uitam, am observat un câine, poate același pe care-l urmărisem mai devreme, apărut ca din senin, încurcându-se disperat printre picioarele soldaților. Lătrând scurt și scheunând, se lăsa lovit cu sălbăticie de soldați, încât, în foarte scurt timp, a fost aruncat în direcția urmelor de tanc, de unde a dispărut imediat din vedere. Doi soldați din turela tancului l-au zărit, curioși, și s-au aplecat să-l privească, râzând încântați, în timp ce nenorocitul animal s-a ivit din nou dintre șenilele tancului, una din labele posterioare, singura parte din corp care nu-i fusese zdrobită, ieșind pieziș de sub tanc, contractându-se convulsiv. Nu sunt un iubitor de câini, și totuși satisfacția din râsul soldaților mi-a împietrit sufletul.

— Iată, am murmurat eu. Privește, bătrâne Liu.

Îmi devenea tot mai limpede cât de nesăbuit fusesem să-mi imaginez că japonezii ne-ar fi putut semăna întru câtva, că am fi fost în siguranță cu ei. Oamenii aceia nu erau ca noi. M-am lăsat în jos în spatele micului parapet și mi-am prins capul în mâini, șoptind:

— Ce greșeală am făcut! Ce greșeală cumplită!

Liu s-a așezat lângă mine, cu mâna lui mare pe spatele meu. Mă bucur că nu mi-a vorbit. Mă bucur, pentru că, dacă aș fi deschis gura să răspund, ar fi fost posibil să rostesc aceste cuvinte: „Poate nu acum, poate nu diseară, dar curând va veni sfârșitul. Crede-mă, bătrâne Liu, soțiile noastre au avut dreptate tot timpul. Curând o să murim“.

30

În taxiul care ne ducea spre casă, eu și Jason stăteam tăcuți. Irina și Svetlana chicoteau, fumau, rupând-o din când în când pe rusește, dar eu nu auzeam nici un cuvânt. Eram conștientă de fiecare bucățică din pielea mea, și nu-mi găseam locul, ca un animal a cărui blană a fost scărmănată. Am continuat să mă sucesc și să-mi fâțâi fundul până când Irina se enervă și îmi dădu un ghiont.

— Încetează! Încetează naibii să te miști ca un vierme. Ai înnebunit?

În stânga ei, lângă geam, stătea Jason, pe care îl vedeam din profil și care clătină din cap, distrându-se pe ascuns. Își lăsă fața în jos, își puse un deget pe vârful nasului și mișcă din cap aprobator, ca și cum cineva invizibil tocmai i-ar fi șoptit o întrebare la ureche.

Când am ajuns acasă, rusoaicele s-au dus direct la culcare, iar eu mi-am scos haina, mi-am agățat-o alături de rucsacul lui Jason, pe cuierul din capătul scărilor, și, fără o vorbă, m-am îndreptat pe coridor spre camera mea. Jason mă urmă. Când păși înăuntru, observă că eram agitată.

— Ştiu că ești speriată.

— Nu, am zis eu frecându-mă pe brațe. Nu. Nu sunt speriată.

Probabil se întreba ce mă făcea să fiu atât de nervoasă – își închipuia pesemne că fusesem bătută, maltratată sau violată. Tremuram așa de tare, că trebuia să trag adânc aer în piept de fiecare dată când mă atingea. Am încercat să-mi păstrez calmul și să-mi închipui ceva liniștitor, ceva întunecat și greu stând chiar sub coastele mele, ca să nu mă prăbușesc. Dar Jason nu păru să observe ceva până nu mă sprijini cu spatele de masa de toaletă, astfel că stătea între picioarele mele desfăcute în timp ce rochia îmi era împinsă în sus, deasupra taliei. Se uită în jos la extremitățile înfierbântate ale coapselor mele, hipnotizat de locul unde urma să ne înlănțuim. Când pielea subțire din interiorul coapselor mele o atingea pe a lui, îi simțeam inima bătând în vasele masive care duceau spre vintre.

— Ăștia, zise el vârându-și degetele în pantalonașii mei. Scoate-i!

— Nu, m-am opus, cu mâna pe ei. Te rog.

— Ah, făcu el, pe un ton coborât și uluit, privindu-mă curios. Asta e? Am descoperit, în sfârșit? Își agăță din nou degetele în betelie. Asta-i ceea ce ascunzi...

— Nu! am strigat eu, împrăștiind obiectele de pe masa de toaletă și dărâmându-le pe podea. Te rog, nu. Te rog!

— Dumnezeule, exclamă el, cu un gâfâit, de parcă l-aș fi rănit. Ușor, ușor. Făcu uimit câțiva pași într-o parte, sprijinindu-se cu mâinile pe masa de toaletă ca să-și recapete echilibrul. Mama mă-sii, ciudato. Ușurel.

M-am lăsat pe spate, legănându-mi picioarele și acoperindu-mi ochii cu mâinile.

— Îmi pare rău, am murmurat. Scuză-mă. Te rog. Să nu-i scoți.

La început, nu răspunse și, un lung răstimp, nu persistară decât tăcerea lui șocată și sunetul bătăilor inimii mele. Aș fi vrut să-i pot spune. Aș fi vrut să pot. Aș fi vrut ca totul să fie altfel. În cele din urmă, își apropie buzele de gâtul meu și suflă ușor. Am încremenit, speriată de ceea ce urma să spună.

— Ştii ceva, ciudato? Nu-ți poți imagina cât de mult semănăm, noi doi. Ştiu exact ce se petrece în capul tău.

— Te rog, nu-i scoate.

— N-o să-i scot. Nu acum. Dar dă-mi voie să-ți spun ce o să se întâmple. Într-o zi, și ziua aia nu e departe, o să-mi spui ce se întâmplă. Şi știi ce?

Mi-am lăsat mâinile în jos și l-am privit.

— Ce?

— N-o să fie chiar așa o mare brânză. Pentru că... Se uită spre pereți, la pictura murală reprezentând orașul Tokio și la tablourile care înfățișau Nankingul. Ochii lui străluceau în penumbră... Pentru că noi doi suntem la fel. Nu știai asta?

Am clătinat din cap, mi-am șters fața cu mâinile și mi-am dat părul din ochi.

— Îmi pare rău, am rostit, și în glasul meu se simțea încordarea. Îmi pare sincer rău.

— Nu trebuie să-ți pară rău, răspunse el și mă sărută pe gât, lingându-mă cu limba lui netedă, chiar sub ureche, așteptând o clipă pentru ca eu să mă îmblânzesc și să-l absorb. Nu trebuie să-ți pară rău. Singura problemă e...

— Mmm?

— Dacă vei păstra pantalonii ăștia pe tine, cum o să te regulez?

Am tras adânc aer în piept. L-am împins la o parte și mi-am strâns fusta în sus, în jurul taliei. Apoi mi-am pus degetul arătător în șliț și l-am tras într-o parte. Nu a fost nevoie decât de o clipă ca să înțeleagă cum funcționau pantalonașii magici.

Şi după asta totul a fost perfect - a fost ca și cum atomii liberi și membranele din mine se dilatară în același timp și săriră dincolo de mine, învârtejindu-se printre stele și planete. După aceea, abia dacă mai puteam vorbi. Jason își trase jeanșii, luă o țigară de la mine, o vârî în gură și o aprinse, înclinându-și capul spre spate, astfel că țigara stătu în echilibru, în poziție verticală. Jason își încrucișă brațele pe piept, își vârî mâinile la subsuoară și se uită pieziș prin fumul de țigară la florile de pe pantalonașii mei, de parcă ar fi crezut că făceam vreo glumă pe socoteala lui.

— Ce e? am făcut nervoasă netezindu-mi pantalonașii pe abdomen, verificând să nu se vadă nimic. Ce e?

Își scoase țigara din gură și râse.

— Nimic.

Scutură scrumul în aer cu un gest larg, ca un scamator. Apoi se îndreptă spre ușă și ieși, fără să spună nimic. L-am auzit la capătul coridorului, luându-și cheile, încălțându-se și coborând treptele cu zgomot. Pe urmă, casa rămase tăcută, iar eu stăteam de una singură pe masa de toaletă, îmbrăcată doar în pantalonașii magici.

Am alunecat de pe masă cu o bufnitură și m-am îndreptat spre fereastră. Aleea era pustie - Jason nu se vedea nicăieri, într-adevăr, plecase de-a binelea. M-am întors cu fața drept spre Mickey Rourke, întâlnindu-i privirea. Zâmbea ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Dinspre golful Tokio adia cea mai dulce și mai

plăpândă briză, făcând bambusul să se legene, și îmi imaginam că briza aducea cu ea mirosul insulelor din sud și al creveților prăjiți pe joncile luminate din depărtare. Se auzeau doar foșnetul vântului prin crengile de bambus și tumultul îndepărtat al traficului.

Oare ce însemna asta? Mă abandonase, ca băieții din furgonetă? Am înțeles eu totul greșit? M-am așezat pe podea, frecându-mă încontinuu pe abdomen. Inima îmi bătea cu putere în piept. N-ar fi trebuit să las lucrurile să meargă așa departe - ar fi trebuit să las totul exact cum era. M-am uitat la prezervativul pe care-l lăsase în coșul de gunoi, și aceeași senzație de părăsire pe care o avusesem urmărind cum dispăreau luminile furgonetei mă cuprinse din nou, ca un val de greață. „Nu ți-ai învățat lecția, atunci?“

În cele din urmă, mi-am cules rochia de pe jos și am îmbrăcat-o. M-am îndreptat spre coșul de gunoi, am ridicat prezervativul și am pornit pe coridor, prin întuneric. I-am dat drumul în vasul de toaletă scobit, în stil japonez, m-am uitat la el câteva clipe și am tras apa. Apa năvăli, argintie în lumina lunii, făcând ca prezervativul să se învârtească de câteva ori. Apoi îl înghiți, și n-am mai avut la ce să mă uit.

În capătul îndepărtat al casei, ușa din față se trânti, și pe scări s-a auzit zgomot de pași.

— Grey?

Jason se întorsese. M-am depărtat de perete, am pășit pe coridor, și el se afla acolo, cu brațele pline de sacoșe de la toate magazinele de cartier deschise până seara târziu. În clipa asta sună prostește, dar, pe moment, când mi-am dat seama că se întorsese, mi s-a părut într-adevăr ca un înger. Vedeam sticlele de sake și o pungă uriașă cu sepie deshidratată care ieșea din sacoșe.

— Avem nevoie de combustibil. Scoase un pachet de *sembei*[43] ca să mi-l arate. Avem nevoie de energie ca să o putem face din nou.

Am închis ochii și mi-am lăsat mâinile în jos.

— Ce e?

— Nimic, am răspuns cu un zâmbet stupid și involuntar care mi se lăbărța pe față. Nimic.

31

史 Nanking, 18 decembrie 1937

După vehicule, după huruitul cutremurător și după străfulgerările de lumină, apărură soldații. Pătrundeau pe străzi precum diavolii din Suzhou despre care Liu

îmi vorbise. De fiecare dată când drumul se liniștea o vreme și începeam să nădăjduim că eram în siguranță să ne aventurăm, auzeam sunetul aspru și sinistru al unei baionete, tropăitul cizmelor din piele de porc și încă trei sau patru soldați IJA își făceau apariția cu armele *arisaka* pregătite. Soldatul din capătul străzii găsise o ladă și stătea pe ea în timp ce fuma și le făcea tovarășilor lui semn cu mâna să treacă. În cele din urmă, epuizați și înghețați, eu și Liu ne-am înghesuit unul în celălalt să ne încălzim, cu spatele lipit de perete, în timp ce Liu îmi proteja umerii cu brațul, ca un frate mai mare.

Ne aflam acolo de mai bine de două ore, când luna, care părea un disc compact, argintiu, atât de limpede că îi vedeam adânciturile și crestele, alunecă încă o treaptă înspre apus, luminând dintr-odată o neregularitate neagră și deformată la orizont, ușor înclinată, care acoperea cerul. Un timp, am privit-o în tăcere.

— Ce e asta? a murmurat Liu.

— Tiger Mountain?

Se spune că numai din anumite părți ale Nankingului vârful lui Tiger Mountain poate fi zărit în întregime. Trebuie privit din direcția corectă. Din unghiul acela, muntele era de nerecunoscut - avea o formă cu totul diferită și părea ciudat de mic, ca și cum ar fi fost teribil de micșorat în urma invaziei.

— Nu poate fi decât Tiger Mountain.

— Habar n-aveam că eram așa de aproape.

— Știu, am șoptit eu. Asta înseamnă că suntem mai aproape de ziduri decât mi-am închipuit.

Un nor a acoperit luna, desenând pe cer un petic de dantelă în nuanțe roșii și argintii, iar umbrele de pe acoperișul nostru păreau să se miște și să tremure. Am închis ochii și m-am înghesuit și mai mult lângă Liu. În spatele nostru, pe stradă, auzeam încă trupele japoneze. Dintr-odată, toată oboseala din lume m-a copleșit: mi-am dat seama că o să fim obligați să dormim pe acoperiș. Liu și-a înfășurat mai strâns haina pe trup și a început să vorbească foarte încet. Mi-a povestit despre ziua în care se născuse fiul său, în Shanghai, într-o casă nu departe de fabulosul Bund, cum toată familia sa venise la *man yue* când băiatul împlinise o lună, cum îi aduseseră monede în plicuri, cum se jucaseră cu el făcându-l să dea din picioare, să râdă și să se învârtească astfel încât clopoțeii de aur de la glezne și de la încheieturile mâinilor scoteau clinchete jucăușe. Lui Liu nu-i venea să creadă că acum locuia pe o alee, într-o baracă amărâtă cu un singur nivel, și că alerga pe străzi, hăituind câini bolnavi pentru hrană.

În timp ce Liu vorbea, mi-am vârât mânecile în mănuși și mi-am aranjat tunica astfel încât să-mi acopăr cât mai mult corpul. Cuvintele lui Liu se revărsau peste mine, dar mintea îmi hoinărea pe lângă Tiger Mountain și de-a lungul

fluviului Yangtze, dincolo de Nanking: dincolo de șesurile aluvionare cu miros de sare care se întindeau la răsărit de Shanghai și pe care se aflau nenumărate sate, dincolo de altarele de la marginea drumului, umplute cu cenușă de tămâie, dincolo de mormintele săpate în fâșii de pământ de lângă calea ferată, dincolo de măcăitul rațelor care erau duse la piață, dincolo de locuințele cioplite în piatră galbenă - insuportabil de fierbinți în timpul verii, izolate și adăpostite în timpul iernii. Mă gândeam la toate familiile aflate de cealaltă parte a Chinei, așteptând răbdătoare în sate, sub arborii de tec, la toate micile așezări unde oamenii sunt cinstiți și nimic nu este risipit - unde paiele și iarba sunt arse pentru combustibil, iar baloanele copiilor sunt făcute doar din bășici de porc. Încercam, mă străduiam să nu mă gândesc la tancurile japoneze huruind peste tot. Mă chinuiam să nu mi le imaginez zdrobind satele sub șenilele lor, cu drapelele cu soare-răsare fluturând în timp ce tot continentul se cutremura.

În cele din urmă, mi-am simțit pleoapele grele și, în scurtă vreme, vorbele lui Liu au devenit tot mai îndepărtate, stingându-se la un loc cu gândurile mele, iar eu am căzut într-un somn ușor.

史 Nanking, 19 decembrie 1937 (a șaptesprezecea zi a celei de a unsprezecea luni)

— Trezește-te!

Am deschis ochii, și primul lucru pe care l-am văzut, foarte aproape de mine, a fost chipul lui Liu Runde, umed și roz, cu genele acoperite de zăpadă.

— Trezește-te și privește!

Era dis-de-dimineață, și el arăta cu degetul peste acoperiș, cu o expresie neliniștită pe chip. M-am ridicat cu o smucitură, luat prin surprindere. Uitasem unde mă aflam. Acoperișul era plin de zăpadă și zorii luminau totul într-un roz supranatural și difuz.

— Privește! mă îndemna el insistent. Privește!

Mi-am curățat la repezeală stratul de zăpadă care căzuse pe mine în timpul nopții și am încercat să mă ridic. Îmi era atât de frig, că oasele îmi pârâiau și se împotriveau, așa că Liu s-a văzut nevoit să mă prindă de umeri și să mă ridice într-o poziție șezândă, înspre răsărit, forțându-mă să mă uit în direcția muntelui.

— Tiger Mountain. Vezi? Avea un fel de înfiorare teribilă în glas, ceva care îl făcea să pară foarte tânăr și șovăielnic. Stătea lângă mine, scuturându-și zăpada de pe mănuși. Spune-mi, Shi Chongming, ăsta-i chiar Tiger Mountain pe care îl știi tu?

Am privit printre gene, somnoros și dezorientat. Zarea era roșie din cauza focului, de parcă ne-am fi aflat în iad, și lumina ei piezișă sângerie cădea pe muntele acela amenințător. Şi atunci am înțeles ce voia el să spună. Nu. Nu era nicidecum Tiger Mountain. Aveam în față cu totul altceva. Ca și cum pământul ar fi expectorat ceva otrăvitor. Ceva prea înspăimântător pentru a putea fi păstrat în măruntaiele lui.

— Nu se poate, am șoptit eu ridicându-mă năucit în picioare. Dumnezeule din ceruri, oare visez?

Erau o sută, nu, erau o mie de cadavre. Fuseseră îngrămădite neglijent, unul peste altul, nenumărate straturi de trupuri răsucite, cu capetele îndreptate în direcții nefirești și cu pantofii atârnând din picioarele lipsite de vlagă. Eu și Liu adormiserăm privind un munte de cadavre în lumina lunii. Nu pot nota aici tot ce am văzut - dacă aș scrie adevărul, s-ar putea ca hârtia să ia foc - tații, fiii, frații, infinitele variații ale durerii. Dinspre munte se auzea parcă și un zgomot, un fel de murmur șoptit. Cu cât mă gândeam mai mult, cu atât îmi dădeam seama că totul fusese acolo de multă vreme, dinainte de a mă trezi. Totul fusese în visele mele.

Liu s-a ridicat în picioare și și-a croit drum pe acoperiș, cu mâinile înmănușate întinse în față. Cu trupul înghețat și amorțit, am pornit poticnindu-mă în urma lui. Priveliștea se deschidea din ce în ce mai largă în fața mea - toată partea dinspre apus a Nankingului: în dreapta noastră, scânteierea cenușie, intermitentă a fluviului Yangtze și capătul îngust, estompat al insulei Baguazhou, iar în stânga noastră, coșurile industriale maronii din Xiaguan. Iar în mijloc, cam la o jumătate de *li* depărtare, dominând totul în jur său, se înălța din pământ muntele înspăimântător de cadavre.

Ne-am lipit mâinile de zidul năruit și, foarte încet, abia respirând, am îndrăznit să ne uităm pe deasupra. Tot spațiul dintre casa unde ne aflam și munte, o întindere de tufișuri, fără străzi sau clădiri, era plin de oameni. Înghesuiți unii în alții, se deplasau într-un singur șuvoi, unii transportând bunuri, așternuturi de pat făcute sul, oale de gătit, saci mici cu orez, de parcă s-ar fi așteptat să lipsească doar pentru câteva zile de acasă, alții sprijinindu-și tovarășii, împingându-se și poticnindu-se. Ici și colo se distingeau șepcile maronii ale ofițerilor japonezi care se răsuceau înainte și înapoi ca niște mecanisme bine unse. Oamenii aceia erau prizonierii strânși laolaltă. Cefele le erau luminate de soarele care răsărea și, cu toate că nu le puteam zări fețele, știam amândoi ce se întâmpla după murmurul șoptit care se înălța din direcția lor pe măsură ce își dădeau seama ce anume reprezenta muntele din față. Era sunetul miilor de voci care-și șopteau frica.

Erau numai bărbați, dar nu toți erau soldați. Curând, acest fapt a devenit limpede. Printre ei am zărit și capete cărunte.

— Sunt civili, i-am spus printre dinți lui Liu. Vezi?

Liu și-a pus mâna pe brațul meu.

— Dragă Shi Chongming, a șoptit el cu tristețe, n-am cuvinte pentru ceea ce văd. În Shanghai nu a fost nimic pe lângă ceea ce văd aici.

La un moment dat, cei din fruntea mulțimii au înțeles că erau conduși la moarte, pentru că s-a iscat panica. Strigătele au izbucnit și un val de trupuri a prins viață, retrăgându-se din fața sorții și încercând cu disperare să se întoarcă. În schimb, cei din față s-au ciocnit de prizonierii din spate, fapt care a produs un adevărat carnagiu, fiecare luptându-se să alerge în altă direcție. Văzând haosul care se crease, ofițerii japonezi, între care exista o comunicare mută și enigmatică, s-au așezat în forma unei potcoave în jurul prizonierilor, îngrădind și oprind mulțimea, cu puștile ridicate. Când prizonierii de pe margine au observat armele, au început înspăimântați să se încaiere, folosindu-se de orice aveau la îndemână - o șapcă, o ceașcă de metal sau un pantof. Zgomotul primei împușcături a răsunat dintr-odată peste capetele mulțimii.

Efectul a fost uimitor. Parcă ne uitam la o singură entitate vie, o masă de apă sau poate ceva mai vâscos, care se deplasa ca un singur organism. Un val s-a pus în mișcare. Forța trupurilor ținea răniții și muribunzii în picioare, în timp ce în centrul mulțimii a apărut un fel de îndoitură, o protuberanță, unde trupurile care împingeau înainte îi făceau pe câțiva din mulțime să se cațere unii peste alții. Au răsunat consecutiv mai multe împușcături. Chiar și pe deasupra strigătelor, auzeam manevra metalică a puștilor reîncărcate, și mica grămadă înălțată în centru a început să crească fără întrerupere, în timp ce oamenii se cățărau unii peste ceilalți ca să scape, până când, în fața ochilor mei, grămada s-a preschimbat într-o coloană umană înspăimântătoare care se întindea treptat spre cer ca un deget tremurător.

Țipetele ajungeau până la noi, și, lângă mine, Liu, cu fața îngropată în mâini, a început să tremure. N-am întins mâna spre el, pentru că îmi pironisem privirea pe degetul care se unduia. „Spiritul omenesc este atât de puternic, mi-am zis cu șovăială, că poate este în stare să urce până la cer fără să se sprijine pe nimic. Poate că e în stare să se cațere pe aer.“ Dar, după câteva minute, când coloana părea imposibil de înaltă - de vreo șase metri -, ceva în structura ei s-a prăbușit brusc și coloana s-a dezintegrat, răsturnându-se și strivindu-i pe toți cei aflați dedesubtul ei. În câteva secunde, tumul a început să se formeze din nou în altă parte a mulțimii, micile contururi fluide ale unui deget arătând în sus, ivit dintr-un lac, ridicându-se continuu, până când, în scurtă vreme, arăta drept spre cer, țipând în gura mare, pe un ton acuzator: „Vei îngădui să se întâmple asta?“

Tocmai atunci s-a produs o învălmășeală aproape de casa unde ne adăposteam - cineva scăpase din mulțime și alerga spre noi, urmărit de o altă

siluetă. Am apucat brațul lui Liu.

— Privește!

Liu și-a lăsat mâinile în jos și a ridicat temător ochii spre spărtura din zid. În timp ce bărbații se apropiau, am zărit un tânăr soldat japonez, cu capul descoperit, cu chipul îndârjit și hotărât, urmărit de trei bărbați mai în vârstă, după uniforme - ofițerii superiori, am presupus noi. Săbiile săltau într-o parte, stingherindu-i la mers, dar erau puternici și înalți, și curând îl prinseră din urmă pe fugar, unul făcând un salt înainte și apucându-l de mânecă; fugarul s-a rotit, brațul liber zburându-i înainte.

Eu și Liu ne-am ascuns cât mai bine pe acoperișul ruinat. Bărbații erau la mică distanță. Ne-am fi putut apleca să-i scuipăm.

Dezertorul s-a împleticit câțiva pași, mișcându-se în cerc, și, învârtindu-și brațul, a reușit să-și regăsească echilibrul. S-a oprit cu mâinile pe genunchi, respirând greu. Ofițerul i-a dat drumul și a făcut un pas înapoi.

— Stai drept! a urlat el. Stai drept, porcule!

Fără nici o tragere de inimă, bărbatul și-a îndreptat spatele. Şi-a tras umerii în spate, înfruntând bărbații cu pieptul care i se ridica și i se lăsa în ritmul respirației. Uniforma îi era sfâșiată și în dezordine, iar eu eram atât de aproape, încât puteam să-i zăresc cercurile albe de pecingine de pe scalpul tuns scurt.

— Ce crezi că faci? l-a interogat unul dintre ofițeri. Ai rupt rândurile.

Soldatul a dat să spună ceva, dar tremura atât de tare, că nu putea vorbi. S-a întors în tăcere și a privit înapoi la scena de iad, la coloana umană de pe care oamenii cădeau precum ciorile din cer. Când s-a întors cu fața spre ofițeri, avea o expresie atât de îndurerată, că am încercat un sentiment de milă pentru el. Pe obraji avea lacrimi, și asta a părut să-i enerveze pe ofițeri. S-au adunat în jurul lui, cu fețele neclintite. Unul dintre ei își mișca maxilarul de parcă ar fi scrâșnit din dinți. Fără să scoată o vorbă, și-a scos sabia. Tânărul soldat a făcut un pas înapoi.

— Răzgândește-te, i-a ordonat ofițerul înaintând spre el. Întoarce-te!

Soldatul a făcut încă un pas înapoi.

— Răzgândește-te și întoarce-te!

— Ce zic? a șoptit Liu lângă mine.

— El nu vrea să tragă în prizonieri.

— Întoarce-te acum!

Soldatul a clătinat din cap. Gestul l-a înfuriat și mai mult pe ofițer. L-a apucat pe soldat de amândouă urechile și l-a rotit răsucindu-l cu totul și lăsându-l să cadă la pământ.

— Răzgândește-te!

Şi-a împins talpa bocancului cu ținte pe fața moale a soldatului și a apăsat cu putere. Ceilalți ofițeri s-au apropiat și mai mult.

— Porcule!

Ofițerul a apăsat și mai tare bocancul, și pielea de pe fața tânărului s-a întins până când aproape tot obrazul îi atârna peste gură, iar el nu mai reușea să-și oprească saliva care i se revărsa printre buze. „Curând, pielea o să i se rupă", mi-am zis.

— Mai ai o șansă - RĂZGÂNDEŞTE-TE!

— Nu, a bolborosit el. Nu.

Ofițerul a făcut un pas înapoi și a ridicat sabia deasupra capului. Soldatul și-a înălțat mâna pe jumătate și a încercat să spună ceva, dar ofițerul și-a luat avânt și a făcut un pas înainte. Sabia a căzut cu putere, umbra ei arcuindu-se preț de o clipă pe pământ, și lama a licărit șuierând în soarele dimineții. L-a atins pe soldat, care a zvâcnit o dată, apoi s-a rostogolit înainte cu mâinile pe față și cu ochii închiși.

— Nu. Cerule, nu, a șoptit Liu acoperindu-și ochii. Spune-mi, ce vezi? E mort?

— Nu.

Soldatul se rostogolea și se încovoia pe pământ. Ofițerul îl plesnise cu latul sabiei, dar lovitura aproape îl terminase, încercând să se ridice, și-a pierdut echilibrul, și picioarele i s-au afundat în zăpadă. S-a prăbușit în genunchi, și unul dintre ceilalți ofițeri s-a folosit de acest prilej ca să-l lovească violent cu pumnul înmănușat, aruncându-l pe spate, în timp ce sângele a început să-i țâșnească din gură. Am strâns din dinți. Aș fi vrut să sar peste zid și să pun mâna pe ofițerul acela.

În final, soldatul s-a opintit și s-a ridicat drept ca lumânarea. Era într-o stare deplorabilă, trupul îi zvâcnea clătinându-se în vreme ce sângele îi acoperea bărbia. Murmurând ceva, a ridicat o mână spre căpitan și s-a întors împleticindu-se în direcția masacrului. S-a oprit să-și ia arma, a ridicat-o pe umăr și și-a continuat mersul în zigzag, de parcă ar fi fost beat, ochind la întâmplare în mulțime și dând drumul unei salve de împușcături. Câțiva dintre soldații tineri de pe marginea mulțimii s-au uitat la el, dar, zărindu-i pe cei trei ofițeri stând tăcuți și cu fețele împietrite, și-au întors la repezeală privirea spre prizonierii panicați.

Ofițerii supravegheau acțiunea soldaților, perfect nemișcați, iar umbrele li se micșorau în timp ce soarele se înălța pe vârful casei. Nici unul nu s-a clintit, nu a scos un sunet și nici măcar nu și-a privit colegii. Abia când au înțeles că soldatul nu va fugi din nou, s-au pus în mișcare. Unul s-a lovit ușor cu mâna peste frunte, altul și-a șters sabia, vârând-o în teacă, iar al treilea a scuipat în zăpadă, ca și cum n-ar mai fi putut suporta nici o clipă gustul salivei. Apoi, unul

după altul, și-au potrivit șepcile și au revenit spre masacru, distanțându-se unul de altul cu brațele atârnânde, în timp ce săbiile și umbrele lor se târau obosite în urmă.

32

— Pari foarte schimbată. Shi Chongming mă studia din scaunul cu suport.

Haina îi era înfășurată strâns pe lângă corp, părul său alb fusese periat și probabil uns, căci îi stătea lung și drept peste urechi, iar pielea roz se vedea printre fire ca pielea unui șobolan albinos.

— Tremuri.

Mi-am privit mâinile. Avea dreptate. Îmi tremurau. Motivul era că nu mâncasem. Cu o dimineață înainte, când soarele se ridica pe cer, eu și Jason pregătiserăm micul dejun din ce cumpărase el de la băcănie. Şi aceea fusese ultima dată când mâncasem în ultimele treizeci de ore.

— Cred că te-ai schimbat.

— Da, am răspuns eu.

Lăsasem să treacă o zi și jumătate, și, abia când mă sunase, îi pomenisem că fusesem acasă la Fuyuki. Shi Chongming dorise să vină imediat - era „uimit“ și „dezamăgit" că nu-l sunasem mai devreme. Nu puteam să-i explic. Nu puteam să-i descriu ceea ce nu înțelegea - că doar într-o singură zi, ceva tare, și dulce, și drag se răspândise pe sub coastele mele, ca un sărut, și că, într-un fel sau altul, lucruri care cândva păruseră presante nu mai dureau.

— Da, am zis încet. Cred că m-am schimbat.

Așteptă câteva clipe, de parcă ar fi sperat să mai adaug ceva. Apoi, când înțelese că nu aveam de gând să spun nimic, oftă. Își desfăcu mâinile și se uită prin grădină.

— E frumos aici, observă el. *Niwa* i se spune grădinii, loc pur. Nu precum edenurile voastre imorale din Apus. Pentru japonezi, o grădină este locul unde domnește armonia. O frumusețe perfectă.

Am privit grădina. Se schimbase de când fusesem acolo ultima dată. Era acoperită de spoiala delicată a toamnei: arțarul căpătase culoarea zahărului ars, și arborele de ginkgo își pierduse câteva frunze. Hățișul era desfrunzit ca o colecție de oase de păsări, uscate. Dar înțelegeam ce voia să spună. Grădina avea ceva frumos. „Poate că, mi-am zis, trebuie să te străduiești ca să vezi frumusețea."

— Cred că este destul de...

— Crezi că este destul de cum? De frumoasă?

Am privit cu atenție șirul lung de pietre Hansel-și-Gretel care duceau dincolo de piatra nu-merge-pe-aici, în hățiș.

— Da. Asta vreau să spun. Este foarte frumoasă.

Bătu ușor cu degetele pe brațul scaunului și îmi zâmbi cu un aer meditativ.

— Poți recunoaște ceva frumos în țara în care locuiești? În sfârșit?

— Nu asta trebuie să facem? am replicat eu. Nu trebuie să ne adaptăm?

Shi Chongming scoase un sunet imperceptibil de uimire.

— A, da. Văd că ești dintr-odată foarte, foarte înțeleaptă.

Mi-am potrivit haina pe picioare, răsucindu-mă ușor pe scaun. Nu făcusem baie, și cea mai mică mișcare degaja mirosul pătrunzător al lui Jason. Pe sub haină, purtam un camizol pe care-l cumpărasem cu săptămâni în urmă din Omotesando. Foarte strâmt și având pe guler flori micuțe de mătase, prinse la baza gâtului, îmi acoperea tot abdomenul, lipindu-se strâns de șolduri. Nu avusesem totuși curajul să-i arăt lui Jason rănile mele, iar el nu stăruise. Era foarte încrezător că într-o zi aveam să îi dezvălui totul. Spunea că ar fi trebuit să-mi dau seama că pentru fiecare om de pe planetă exista un altul care putea să îl înțeleagă perfect. Ca două piese într-un mozaic metafizic uriaș.

— De ce nu m-ai sunat? Întrebă Shi Chongming.

— Poftim?

— De ce nu m-ai sunat?

Am scotocit și am scos o țigară, pe care am aprins-o suflând fumul spre cerul fără nori.

— Nu... Nu știu. Zău că nu știu.

— Când ai fost acasă la Fuyuki, ai observat ceva?

— Poate da. Poate nu.

Se aplecă în față și își coborî glasul.

— Ai observat? Ai observat ceva?

— Doar în treacăt.

— Ce anume?

— Nu sunt sigură - un fel de cutie de sticlă.

— O cuvă, vrei să spui?

— Nu știu. N-am mai văzut niciodată așa ceva.

Am suflat fumul de țigară din piept în aerul rarefiat. Am observat că norii se reflectau în ferestrele balconului. Jason dormea în camera mea, cu fața în sus, pe salteaua japoneză umplută cu bumbac. În minte, îi vedeam trupul întins și îi puteam vizualiza toate detaliile - felul în care brațul îi stătea încolăcit peste piept și zgomotul pe care îl făcea respirând pe nas.

— Dar la grădina zoologică?

L-am privit pieziș.

— La grădina zoologică?

— Da, răspunse Shi Chongming. N-ai văzut așa ceva la grădina zoologică? Adică, un fel de cuvă care poate fi reglată în funcție de mediu, poate.

— Nu știu.

— Erau instrumente de măsură? De genul celor care supraveghează aerul din interior? Sau termometre, monitoare de umiditate?

— Nu știu. Era...

— Da? Shi Chongming continua să stea aplecat, privindu-mă cu atenție. Ce era? Ai zis că ai zărit ceva în cuvă.

M-am uitat la el chiorâș. Se înșela. Nu spusesem așa ceva.

— Poate că... Întinse mâinile să descrie ceva de forma unei pisici mici... cam atât de mare.

— Nu, N-am văzut nimic.

Shi Chongming strânse din buze și mă privi mult timp, cu chipul perfect nemișcat. Îi puteam vedea sudoarea acoperindu-i treptat fruntea. Apoi își scoase o batistă din haină și își tamponă grăbit fața.

— Da, rosti el, punând batista înapoi și lăsându-se pe spate cu un lung oftat. Înțeleg că te-ai răzgândit. Nu?

Am scuturat țigara și l-am privit încruntată.

— Am investit o cantitate enormă de timp în tine, și acum te-ai răzgândit.

Ieși pe porțile mari, și, după ce plecă, am urcat la etaj. Rusoaicele cutreierau prin casă, gătind și ciorovăindu-se, și, în timp ce eu fusesem în grădină, Jason se dusese la One Stop Best Friend Bento Bar și se întorsese cu orez, pește și *daikon*[44] murat. Le așezase pe toate pe bufet, împreună cu o sticlă de lichior de prune și cu două pahare frumoase, în nuanțe violet-deschis, iar când am intrat în cameră, stătea întins pe salteaua japoneză. Am încuiat ușa după mine și am mers drept pe lângă bufet spre saltea, scoțându-mi haina din mers.

— Așadar? Cine era tipul în vârstă?

Am îngenuncheat călare pe Jason, cu fața spre el. Nu purtam pantalonașii, ci doar camizolul. Îmi depărtă genunchii și își trecu mâinile în sus, pe picioarele mele. Amândoi ne uitam în jos, la întinderea lungă de piele rece pe care nu o dezvelea. Mi se părea un trup compact, deloc la modă. Găseam totuși uimitor faptul că lui Jason îi plăcea atât de mult.

— Cine era tipul din grădină?

— E ceva legat de universitate.

— Se uita la tine de parcă îi povesteai cel mai incredibil lucru din lume.

— Aiurea, am murmurat eu. Discutam despre cercetările lui. Nu le-ai considera incredibile deloc.

— Bine. Nu-mi place să spui lucruri incredibile nimănui altcuiva. Petreci prea mult timp cu el.

— Prea mult timp?

— Da. Își răsuci palma, ținând-o în sus spre mine. Vezi?

— Ce să văd?

Lumina slabă strălucea pe unghiile lui roase în timp ce și le înfigea în palmă, la început încet, abia sesizabil. Mă uitam la degetele lui încremenită. Se ridicară din palmă, se înălțară repede în aer, coborâră la nivelul ochilor fâlfâind încet ca aripile unei păsări și alunecară, purtate de un curent de aer. Precum cocorul magic al lui Shi Chongming. Cocorul trecutului.

— Ne-ai urmărit, am spus, privindu-i țintă mâna. Data trecută.

Îmi zâmbi, și făcu astfel încât pasărea coborî într-un picaj lent și grațios. Se răsuci elegant, se năpusti din nou în sus și plonjă. Jason își înclină și își roti mâna, murmurând ceva cu voce scăzută. Brusc, o răsuci și o apropie de mine, cu degetele fluturând până când mâna-pasăre se năpusti fâlfâind înspre mine. M-am dat înapoi, pe jumătate ridicându-mă în picioare, gâfâind.

— Nu face asta! am strigat. Nu.

El râdea. Se ridică și mă apucă de încheieturile mâinilor, trăgându-mă spre el.

— Ți-a plăcut?

— Mă necăjești.

— Te necăjesc? Nu. Nu te necăjesc. Nu te-aș necăji. Ştiu cum e să fii iscoditor.

— Nu, am încercat eu să scap din strânsoare. Nu te înțeleg.

— Nu vei ajunge nicăieri, spuse el râzând. Mă trase încet înapoi, lăsându-și capul pe saltea, îmi luă mâinile și le așeză pe gura lui: îmi linse palma, mușcându-mă ușor. Nu vei ajunge nicăieri prefăcându-te față de mine.

I-am privit dinții, curați și albi, fascinată de strălucirea sănătoasă a dentinei și de gingia roșie.

— Nu mă prefac, am murmurat eu stins.

— Aproape ai uitat, nu?

Își strecură mâinile între coapsele mele, jucându-se cu părul meu pubian, privindu-mă în ochi.

Mi-am lăsat degetele pe buzele sale în timp ce vorbea:

— Aproape ai uitat că e suficient să mă uit la tine și știu totul, *tot* ce se petrece în capul tău.

史 Nanking, 19 decembrie 1937, noaptea (a șaptesprezecea zi a celei de a unsprezecea luni)

Cu multe secole în urmă, când a fost mutat de la Linfen la Purple Mountain, brusc și inexplicabil, marele azimut de bronz s-a strâmbat iremediabil. Indiferent ce au făcut inginerii, acesta s-a încăpățânat să nu funcționeze. Acum câteva clipe, m-am uitat atent printre storuri la marele cronograf al cerurilor și m-am întrebat dacă, atunci când s-a stabilit pe versantul rece al munților, s-a uitat cumva la stelele reci și a văzut ceea ce a văzut și Shujin. Viitorul Nankingului. Văzuse viitorul orașului, și n-a mai vegheat asupra lui.

Gata. Trebuie să încetez să mai gândesc în felul ăsta - spirite, profeți și clarvăzători. Ştiu că este o nebunie, și totuși, chiar și aici, adăpostit în biroul meu, nu pot să nu mă înfior când mă gândesc cum Shujin a anticipat toate acestea în visul ei. La radio se spune că noaptea trecută, în timp și eu și Liu eram pe acoperiș, câteva clădiri de lângă centrul de refugiați au luat foc. Centrul de sănătate al orașului Nanking era una dintre clădirile care au ars, deci unde vor merge răniții și bolnavii? Copilașul nostru s-ar fi născut la centrul de sănătate. Acum nu mai avem unde să ne ducem.

Eu și Liu nu ne-am exprimat încă îndoielile, nici chiar după ceea ce am văzut în această dimineață. Încă nu am rostit cuvintele: „Poate că ne-am înșelat“. Când am ieșit din casa aceea, după-amiaza târziu, după ce trupele plecaseră și străzile erau liniștite de o bucată de vreme, n-am vorbit. Am alergat, ghemuiți, gonind, din ușă în ușă, îngroziți. Am alergat mai repede ca niciodată și tot timpul îmi spuneam: „Civili, civili, civili. Ucid civili". Tot ceea ce mi-am imaginat, tot ceea ce mi-am făgăduit, tot ceea ce am obligat-o pe Shujin să creadă, totul a fost greșit. Japonezii nu sunt civilizați. Japonezii măcelăresc civili. Nu existau femei în mulțimea aceea, adevărat, dar asta nu-mi aduce aproape nici o alinare. „Nici o femeie." Mi-am repetat întruna aceste cuvinte în timp ce alergam înapoi spre casele noastre: „Nici o femeie".

Când m-am năpustit pe ușă, gâfâind, cu privirea speriată și cu hainele ude de sudoare, Shujin a sărit înspăimântată vărsând ceașca de ceai pe masă.

— Ah! Plânsese. Obrajii îi erau uzi de lacrimi. Am crezut că ai murit, a zis ea făcând câțiva pași spre mine. Apoi a văzut expresia de pe chipul meu și s-a oprit pe loc. A întins o mână și a pus-o pe fața mea. Chongming? Ce e?

— Nimic. Am închis ușa și am rămas o vreme sprijinit de ea, trăgându-mi sufletul.

— Am crezut că ai murit.

Am clătinat din cap. Shujin arăta foarte palidă și foarte fragilă. Abdomenul îi era mare, dar membrele îi erau subțiri și firave. „Cât de vulnerabili ne fac instinctele noastre", mi-am zis într-o doară, uitându-mă drept la locul unde se afla fiul nostru. Curând, vor fi doi, și teama va fi dublă, pericolul, la fel, și durerea, deopotrivă. Grija va fi de două ori mai mare.

— Chongming? Ce s-a întâmplat?

Mi-am ridicat privirea spre ea, lingându-mi buzele.

— Ce e? Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi, Chongming.

— Nu e rost de mâncare, am răspuns. N-am găsit nici un fel de alimente.

— Şi vii înapoi ca vântul doar ca să-mi dai vestea că nu e rost de mâncare?

— Îmi pare rău. Îmi pare tare rău.

— Nu, a rostit ea venind mai aproape, cu ochii fixați pe chipul meu. Nu, e mai mult decât atât. Ai văzut tot. Ai văzut toate premonițiile mele, nu-i așa?

M-am așezat pe scaun, oftând lung. Sunt cel mai istovit om din lume.

— Te rog, mănâncă ouăle *man yue*, am rugat-o cu un aer obosit. Te rog. Fă-o pentru mine! Fă-o pentru draga noastră lună!

Şi, spre uimirea mea, m-a ascultat. De parcă mi-ar fi simțit disperarea. Nu a mâncat ouăle, bineînțeles, doar a făcut totuși ceva care să mă mulțumească. În loc să izbucnească iar în ocări, a preparat fasolea din perna pe care o făcuse special pentru copilaș. A adus-o de la etaj, a tăiat-o, a pus-o într-o tigaie și a gătit-o. Mi-a oferit și mie, dar am refuzat, și, în loc să mănânc, am stat și am urmărit-o cum își ducea mâncarea la gură fără nici un fel de expresie pe față.

Mă doare stomacul îngrozitor: parcă aș avea sub coaste o rană vie, de mărimea unei tărtăcuțe. Cam așa se moare de foame, și nu au trecut decât trei zile de când am rămas fără alimente. Dar - și acesta este categoric cel mai rău lucru - mai târziu, când ne pregăteam de culcare, prin obloanele închise, mirosul a revenit. Mirosul acela delicios și înnebunitor de carne gătită. Mă scotea din minți. Mă făcea să mă ridic în picioare, gata să mă năpustesc în stradă, fără să-mi pese de pericolele care pândeau acolo. Numai când mi-am amintit de ofițerii japonezi, de tancurile care huruiau pe străzi și de zgomotul armelor reîncărcate, numai atunci m-am întors înapoi în pat, știind că trebuia să găsesc o cale mai bună.

史 Nanking, 20 decembrie 1937

Am dormit cu intermitențe, încălțați, ca de obicei. Cu puțin înaintea zorilor, am fost treziți de niște țipete îngrozitoare. Se părea că veneau doar de la câteva străzi depărtare și era în mod clar o voce de femeie. M-am uitat spre Shujin. Stătea culcată, absolut nemișcată, cu privirea fixată pe tavan și cu capul sprijinit pe perna țeapănă. Țipătul a mai continuat aproape cinci minute, devenind mai

disperat și mai îngrozitor, până când s-a preschimbat în niște suspine nedeslușite și, în cele din urmă, s-a stins cu totul. Apoi, o motocicletă hurui asurzitor pe alee, cutremurând obloanele și făcând ca bolul de ceai de pe noptieră să vibreze.

Şi eu, și Shujin am rămas nemișcați în timp ce priveam umbrele roșii pâlpâind pe tavan. Mai devreme circulase știrea că japonezii incendiaseră casele de lângă lacul Xuanwu - dar ceea ce vedeam mișcându-se pe tavan, în mod sigur, nu erau flăcări. După mult timp, Shujin s-a ridicat din pat și s-a îndreptat spre grătarul de bucătărie, care se stinsese și sub care se adunase cenușă. Am urmat-o, privind-o în timp ce, fără o vorbă, s-a ghemuit, a scos o mână de funingine și și-a frecat fața până când a devenit de nerecunoscut. S-a frecat peste tot, pe brațe, în păr și chiar și în urechi. Apoi s-a dus în cealaltă cameră și a revenit cu o foarfecă. S-a așezat în colțul încăperii cu chipul lipsit de expresie, și-a prins un smoc de păr și a început să-l ciopârțească.

Mult timp după ce țipătul a încetat, chiar și când orașul a devenit din nou tăcut, n-am putut să mă liniștesc. Iată-mă la biroul meu, cu fereastra ușor întredeschisă, neștiind ce să fac. Acum am putea încerca să fugim, dar sunt convins că e prea târziu - orașul este complet izolat. Se crapă de ziuă, și afară soarele se filtrează printr-o miasmă galbenă care plutește deasupra Nankingului. De unde a venit ceața aceasta? Nu este fumul emanat de coșurile din Xiaguan amestecat cu negura fluviului, pentru că toate uzinele s-au oprit. Shujin ar spune că e altceva: un văl care cuprinde toate grozăviile acestui război. Ar spune că sunt sufletele neîngropate și sentimentul de vinovăție, care se înalță și se amestecă în arșița de deasupra acestui loc blestemat, cerul care mișună de spirite rătăcitoare. Ar spune că pesemne norii au devenit otrăvitori, că este o lovitură fatală și cumplită dată naturii, cu atât de multe suflete tulburate, zdrobite într-un singur loc de pe pământ. Şi cine aș fi eu să o contrazic? Istoria mi-a demonstrat că, în ciuda a ceea ce am crezut mult timp, nu sunt nici curajos și nici înțelept.

34

Din senin, aproape peste noapte, nu-mi mai era teamă de Tokio. Existau chiar lucruri care îmi plăceau în acest oraș. Îmi plăcea priveliștea de la fereastra mea, de exemplu, pentru că știam cu câteva ore înainte, după culoarea vânătă a cerului, când urma să fie un taifun în est. Capetele de balaur de pe acoperișul clubului păreau să se ghemuiască puțin mai tare și emanațiile de gaz, roșii pe cerul care se întuneca, împroșcau în vântul întețit, scuipând și șiroind până când cineva din clădire se gândea să le întrerupă.

În anul acela, capitaliștii faliți se aruncau de pe acoperișurile zgârie-norilor pe care îi construiseră, dar eu nu simțeam deznădejdea care se strecura de la un capăt la celălalt al țării. Eu eram fericită acolo. Îmi plăcea că în tren nimeni nu se holba la mine. Îmi plăceau fetele care mergeau cu pași ușori și elastici pe stradă, cu ochelari de soare supradimensionați și cu jeanși brodați și evazați, și care purtau gene roșii sclipitoare pe care le cumpărau de la magazinele din Omotesando. Îmi plăcea că aici toată lumea era un pic cam ciudată. „Cuiul care iese în afară va fi bătut înapoi cu ciocanul."[45] Cam așa mă așteptasem eu să fie japonezii. O națiune, o filozofie. E ciudat cum uneori lucrurile se dovedesc a fi foarte diferite de felul în care ți le imaginezi.

Am continuat să-mi aranjez camera. Am scos totul afară, toată mobila, praful și foile prinse în ținte pe pereți. Am cumpărat tatami noi, am spălat fiecare bucățică și am înlocuit becul care atârna cu un corp de iluminat plat, aproape invizibil. Am amestecat coloranți și am pictat un tablou pe mătase, cu Jason și cu mine, în colțul îndepărtat al camerei. În tablou, Jason stătea în grădină lângă felinarul de piatră. Fuma o țigară și urmărea pe cineva aflat dincolo de ramă. Cineva care se mișca, poate, sau dansa în soare. Eu stăteam în spatele lui, cu privirea îndreptată spre arbori. M-am desenat foarte înaltă, cu părul plin de umbre și cu un zâmbet întipărit pe chip. Purtam o rochie Suzie Wong din satin negru, iar un genunchi îl țineam ușor mai în față și puțin îndoit.

De la un magazin numit La Droguerie, am cumpărat o trusă de cusut și foarte multe mărgele argintii și aurii. Într-o sâmbătă, mi-am prins părul cu o eșarfă, mi-am pus niște pantaloni de muncitor chinez, din pânză de in neagră, și am stat în picioare ore în șir să cos constelații pe cerul de mătase distras, deasupra clădirilor din Tokio, vopsite în negru. Când am terminat, rupturile de pe bolta cerească dispăruseră, și imensitatea albastră se întindea netedă pe pereți, traversată de râuri strălucitoare de argint și de aur. Efectul era hipnotizant - ca și cum ai fi locuit în interiorul unei stele care exploda.

Ciudat era că mă simțeam fericită, în ciuda felului în care evoluaseră lucrurile între mine și Shi Chongming. Ceva se schimbase - era ca și cum nevoia imperioasă și frenetică pe care o adusesem cu mine la Tokio mă părăsise cumva și, în schimb, îl molipsise pe el.

În lunea de după petrecerea de la Fuyuki, am încercat să o fac pe Strawberry să-mi spună mai multe despre poveștile pe care le auzise. M-am așezat în fața ei, zicând:

— Am mâncat niște carne la petrecere. Ceva care avea un gust ciudat. Și, pentru că nu îmi răspunse, m-am aplecat și i-am vorbit cu voce joasă: Și atunci mi-am amintit - mi-ai spus să nu mănânc nimic.

Mă fixă cu o privire intensă. Preț de câteva clipe, mi se păru că vrea să spună ceva, dar în schimb sări în sus și mișcă din cap spre imaginea ei reflectată în geamul de sticlă plată.

— Iată, făcu ea pe un ton familiar, de parcă eu nu spusesem nimic. Iată! Rochia asta rochie frumoasă din filmul *Bus Stop.*

Purta o rochie verde cu nasturi, roasă de molii, brodată cu tul negru și având guler de blană, pe care o ținea descheiată ca să-și scoată în evidență pieptul îndrăzneț. Își netezi haina pe șolduri.

— Rochia potrivită pentru silueta lui Strawberry, *ne?* Prinde pe Strawberry mai mult bine decât prinde pe Marilyn.

— Am zis că am impresia că am mâncat ceva ciudat.

Se întoarse spre mine, cu o expresie serioasă, capul tremurându-i din cauza șampaniei. Îi observam maxilarul mișcându-se ușor pe sub piele. Își puse mâinile pe birou și se înclină înainte, apropiindu-și fața de a mea.

— Trebuie să uiți asta, șopti ea. Mafia japoneză foarte complicată. Nu e ușor să înțelegi.

— Nu avea gust cunoscut. Şi nu sunt singura care a băgat de seamă. Domnul Bai. Şi lui i s-a părut ciudat.

— Domnul Bai? Scoase un sunet plin de dispreț. Îl asculți pe domnul Bai? Domnul Bai la fel ca animalul favorit al lui Fuyuki. Cățel cu guler. El cântăreț renumit cândva, dar poate că acum nu așa de renumit. Toate bune deocamdată, până când... Își ridică mâna în semn de avertisment. *Până când va face greșeală!* Își trase mâna de-a curmezișul grumazului. Nimeni prea important să nu facă o greșeală. Înțelegi?

Am înghițit în sec și am întrebat foarte, foarte încet:

— De ce mi-ai spus să nu mănânc nimic?

— Numai zvonuri. Numai bârfe. Apucă sticla de șampanie, își umplu paharul și îl goli într-o clipă, arătând spre mine. Şi Grey-san, să nu mai spui niciodată ce ai auzit din gura mea. Înțelegi? Clătină paharul, și am înțeles că era foarte serioasă. Vrei viață fericită? Vrei viață fericită într-un club de prima mână? În Some Like It Hot?

— Ce înseamnă asta?

— Asta înseamnă gura ta. Să-ți ții gura. Bine?

Așa că, atunci când Shi Chongming telefonă, neobișnuit de devreme, a doua zi, n-am mai avut nimic să-i spun. Cum era de așteptat, fu foarte nemulțumit.

— Găsesc această atitudine foarte ciudată, da, foarte ciudată. Am înțeles că erai „disperată” să-mi vezi filmul.

— Sunt în continuare.

— Atunci explică-mi și mie, unui om bătrân cu o jalnică înțelegere a vicisitudinilor tinereții, te rog, fa-mi onoarea de a-mi explica acest refuz brusc de a discuta.

— Nu refuz să discut. Pur și simplu, nu știu ce vreți să-mi spuneți. Nu pot să inventez lucruri. N-am nimic nou să vă comunic.

— Da. Vocea îi tremura de mânie. Este exact cum am bănuit. Te-ai răzgândit. Greșesc?

— Da, vă...

— Găsesc acest fapt absolut inacceptabil. Mi-ai îngăduit cu bucurie să fac un efort monumental, continuă el, și mi-am dat seama că se străduia să nu strige, și acum... această nepăsare! Mă anunți cu atâta nepăsare că nu te mai implici...

— N-am zis că...

— Consider că ai zis. Tuși, făcând un zgomot ciudat, de parcă ar fi suflat aer pe nări în mici rafale sacadate. Da, da, cred că, în ceea ce te privește, mă voi bizui pe instinctele mele. Îți voi spune bun-rămas.

Şi închise telefonul.

Am rămas în sufrageria înghețată, uitându-mă țintă la receptorul mort din mâna mea, cu fața roșie de mânie. „Nu, mi-am zis. Nu. Shi Chongming, greșești." Mi-am imaginat umbra Asistentei cățărându-se pe peretele coridorului, mi-am amintit cum stăteam în baie în timp ce inima îmi bătea de să-mi sară din piept, iar în minte îmi apăreau flash-uri ale fotografiei cu scena crimei. Mi-am așezat degetele peste ochii închiși și am apăsat ușor. Făcusem foarte mult, mersesem foarte departe, dar nu mă răzgândisem, ci, pur și simplu, imaginea devenise încețoșată, cum te-ai uita la ceva cunoscut printr-o fereastră aburită. Sau mi se părea? Mi-am lăsat mâinile în jos și mi-am ridicat privirea spre ușă, spre coridorul lung, care se întindea departe și pe care câteva raze de soare luminau podeaua prăfuită. Jason dormea la mine în cameră. În dimineața aceea, stătuserăm împreună până la ora cinci și băuserăm berea adusă de el de la automatul de pe stradă. Ceva ciudat îmi trecu prin minte. Ceva ce n-aș fi putut prevedea niciodată. „Ce-ar fi dacă, mi-am zis eu, tremurând în aerul rece al dimineții, ce-ar fi dacă ar mai exista o cale spre pacea sufletului? N-ar fi minunat?“

35

În final, ce spusese Shi Chongming nu mai avu nici o importanță, pentru că Fuyuki nu mai veni la club zile în șir. Pe urmă, săptămâni în șir. Şi atunci, mi-am dat seama, dintr-odată, că încetasem să mai sar de fiecare dată când suna soneria liftului. Ceva se furișa afară din mine, și multă vreme n-am făcut decât să privesc în gol cu indiferență, aprinzându-mi o țigară și ridicând din umeri, și, în schimb,

mă gândeam la Jason, la mușchii de pe brațele lui, de exemplu, și cum tremurau ușor din cauza efortului, când îi susțineau trupul deasupra mea.

Nu mă puteam concentra asupra lucrurilor pe care trebuie să le fac la club. Adesea se întâmpla să-mi aud numele, și atunci îmi reveneam ca din transă pentru a descoperi un client care se uita la mine ciudat sau pe Mama Strawberry privindu-mă încruntată, iar eu știam că o conversație întreagă se terminase și că tot ceea ce lumea obținuse de la mine era doar o privire inexpresivă, pentru că eram cu gândul în altă parte. Uneori, Jason mă urmărea când lucram. Dacă îl surprindeam uitându-se, își trecea limba peste dinți. Îl amuza să vadă cum mi se făcea brusc pielea de găină pe brațe. Rusoaicele continuau să-mi amintească de pozele lui ciudate de pe pereți, punându-și degetele la buze în semn de avertizare și șoptind titluri de pe casetele video cu autopsii. „O femeie tăiată în jumătate de un camion - imaginează-ți!“ Dar eu încetasem să le ascult. Noaptea, dacă se întâmpla să mă trezesc și să aud zgomotul respirației unei alte ființe omenești alături de mine, zgomotul făcut de Jason care își freca fața în somn sau murmura și se întorcea, simțeam cum mă apasă o senzație plăcută în piept, și mă întrebam dacă așa trebuia să simt. Mă întrebam dacă era posibil să fiu îndrăgostită, și gândul mă înfricoșa, sufocându-mă. Uneori, zăceam trează ore în șir, tulburată, ; trăgând adânc aer în piept și încercând să-mi păstrez calmul.

După felul cum decurgeau lucrurile, ai fi zis că niciodată n-am să fiu în stare să-i arăt cicatricile. Continuam să găsesc scuze. Aveam zece camizole acum, toate aliniate în dulapul? de haine, și le purtam tot timpul, chiar și când dormeam, cu; spatele spre el, ghemuită ca un fetus. Nu știam de unde să încep. Care ar fi fost cuvintele potrivite? „Jason, niște oameni, cu mult timp în urmă, au crezut că eram nebună. Am făcut o greșeală..." Și dacă va fi îngrozit? El îmi spunea că n-ar fi, dar cum să explici că faptul că cineva ar putea înțelege, sau cel puțin iluzia acestui lucru putea fi cel mai minunat sentiment imaginabil, aproape la fel de minunat ca faptul de a fi convinsă că nu ți-ai închipuit cartea portocalie și că, dacă ar trebui să-ți încerci norocul și să spui cuiva, dar ar ieși prost...; în sfârșit, ar fi ca și cum... ca și cum ai muri. Ca și cum ai cădea într-o gaură neagră fără să te mai oprești.

Am început să-mi visez mult pielea. În vise, mi se desfăcea și se ridica de pe mine, dezlipindu-se de pe trupul meu, desprinzându-se de-a lungul cutelor de pe coloana mea vertebrală și de sub brațe. Apoi plutea în sus într-o singură bucată, ca o fantomă în voia curentului de aer, gata să-și ia zborul. Dar întotdeauna exista un șoc. Ceva se cutremura, și eu mă uitam în jos și vedeam că frumoasa parașută sclipitoare era prinsă de funie și plină de sânge, lipită grosolan de stomacul meu. Apoi începeam să plâng și să mă frec ca nebuna pe piele ca să o desfac. Trăgeam

zdravăn și mă zgâriam până când mă umpleam de sânge și începeam să tremur și...

— *Grey?*

*Î*ntr-o noapte, m-am trezit tresărind, transpirația curgea pe mine și imaginile din coșmarul meu se furișau ca niște umbre. Era întuneric, în afară de lumina care venea dinspre Mickey Rourke, iar eu stăteam culcată pe o parte, lipită de Jason, în timp ce inima îmi bătea cu putere. Îmi încleștasem picioarele în jurul coapselor lui, iar el se uita la mine surprins.

— Ce? am întrebat eu. Ce făceam?

— Te frecai de mine.

Am pipăit sub pătură. Camizolul îmi era mototolit și ud de transpirație. L-am tras în jos peste șolduri și mi-am îngropat fața în mâini, încercând să respir normal.

— Hei, făcu Jason. Îmi dădu la o parte părul care mi se lipise de frunte. Ssst. Ssst. Liniștește-te. Își vârî mâinile sub brațele mele și, încet, mă încurajă să mă ridic pe saltea, lângă el. Gata. Mă sărută pe față, mă mângâie pe păr și îmi netezi pielea cu tandrețe. Rămase așa o vreme, până când mi se potoliră bătăile inimii. Ești în regulă? șopti el cu gura aproape de urechea mea.

Am dat din cap aprobator, apăsându-mi degetele pe ochi. Era frig și întuneric. Mă simțeam de parcă pluteam. Jason mă sărată din nou.

— Ascultă, ciudato, spuse el încet, sprijinindu-și mâna pe gâtul meu. Mi-a venit o idee.

— O idee?

— O idee bună. Ştiu ce îți trebuie. O să-ți povestesc ceva care o să-ți placă.

— Adevărat?

Mă împinse puțin și îmi dădu un ghiont ușor în umărul drept, încât m-am rostogolit cu spatele spre el. Îi simțeam respirația în ceafa.

— Ascultă, șopti el, vrei să te fac fericită?

— Da.

— Bine. Acum fii foarte atentă!

Am rămas acolo, privind pierdută frântura de lumină care se strecura pe sub ușă, toate firele de păr și de praf adunate pe tatami, atentă la vocea lui Jason.

— Ascultă cu atenție! Se așeză mai bine în spatele meu, cuprinzându-mă cu brațele și apropiindu-și buzele de gâtul meu. Uite cum stă treaba. Cu foarte mulți ani în urmă, cu mult înainte de a veni aici, mă culcam cu o fată în America de Sud. Era puțin nebună, nu-mi amintesc cum o chema, dar ceea ce nu am uitat e modul cum îi plăcea să fie regulată.

Își întinse mâna între picioarele mele și le depărtă, plimbându-și palma pe interiorul coapsei stângi, ridicându-mi cu grijă genunchiul, cuprinzându-l în mână

și îndoindu-l înspre pieptul meu. Am simțit genunchiul tare și rece atingându-mi sfârcul în timp ce el se mișca în spatele meu.

— Ceea ce-i plăcea cu adevărat era să o așez pe o parte în felul ăsta, îmi șopti el în ceafa, așa cum fac acum. Şi să-i ridic genunchiul ca apoi s-o penetrez. Cam așa.

Am început să gem, și Jason zâmbi.

— Înțelegi? Înțelegi de ce îi plăcea așa de mult?

Iarna se furișa în cotloanele casei. Puținii copaci erau goi, cu doar câte o frunză, ca de hârtie, agățată de ramuri, și frigul se infiltra prin pavaj. În locurile publice, se planta varză ornamentală în culorile Crăciunului, roșie și verde. Încălzirea în casă nu funcționa, și Jason era prea ocupat cu mine ca să o repare. Ventilatoarele din camere zumzăiau, șuierau și stârneau praful, dar nu degajau căldură.

Nu eram niciodată sigură dacă era normal modul în care toate fostele prietene ale lui Jason ajungeau în pat cu noi. Nu-mi plăcea, dar mult timp n-am spus nimic.

— Ascultă, murmura el în întuneric, ascultă. O să-ți povestesc ceva ce o să-ți placă. Cu mulți ani în urmă, făceam dragoste cu olandeza asta. Nu-mi amintesc numele ei, dar îmi aduc aminte ceea ce-i plăcea de fapt...

Şi îmi aranja membrele ca într-un dans intim al trupurilor noastre. Îi plăcea modul în care eram mereu pregătită pentru el.

— Ești foarte indecentă, îmi spuse el odată, cu multă admirație în glas. Ești cea mai indecentă femeie pe care am întâlnit-o.

— Ascultă, am izbucnit într-o noapte. Trebuie să-ți spun ceva important. Continui să-mi povestești despre femeile astea. Şi știu că e adevărat, pentru că toate femeile pe care le întâlnești vor să se culce cu tine.

Stătea întins între picioarele mele, ținându-și capul pe o coapsă și mâinile sprijinite ușor pe gambele mele.

— Ştiu.

— Mama Strawberry. Toate celelalte dame...

— Da.

— Asistenta lui Fuyuki. Şi ea vrea.

— Ea? Este o ea? Mă tot întreb. Își înfipse unghiile în piciorul meu. Simțeam că apăsa puțin cam tare. Mi-ar plăcea să descopăr. Mi-ar plăcea să știu cum arată goală. Mda, cred că asta, mai ales, mi-ar plăcea... să o văd goală și....

— Jason.

Își roti capul.

— Da?

M-am sprijinit în coate și l-am privit.

— De ce te culci cu mine?

— Poftim?

— De ce te culci cu mine? Mai sunt și alte persoane aici.

Păru gata să răspundă, dar se opri, și îi simțeam fiecare mușchi încordându-se. În cele din urmă, se ridică în capul oaselor, bâjbâind după nasturele de la camizolul meu.

— Scoate-ți asta...

— Nu. Nu, nu acum, eu...

— Ah, pentru numele lui Dumnezeu. Se trase într-o parte, sărind în picioare. Chestia asta... Își scoase o țigară din jeanșii care se aflau pe podea și o aprinse. Ascultă, continuă el trăgând un fum lung și întorcându-se spre mine. Ascultă... Clătină din cap, suflând fumul. Chestia asta se lungește prea mult.

L-am privit cu gura ușor deschisă.

— Se lungește prea mult?

— Da, se lungește prea mult și devine agasantă. Oftă. Am fost răbdător, dar tu... Se lungește la nesfârșit. Nu mai e amuzant.

Mă cuprinse dintr-odată o senzație ciudată, o senzație îngrozitoare, ca și cum aș fi fost răsucită fără încetare într-un vid. Nimic nu mai părea la locul lui. Galaxiile de pe peretele din spatele lui păreau să se miște - deplasându-se încetișor pe cerul de deasupra orașului, ca niște coliere de lumină. Fața lui Jason părea întunecată și imaterială.

— Dar eu... mi-am apăsat degetele pe gât, încercând să-mi opresc tremurul din voce... Eu am vrut să... să... am vrut să-ți arăt. Chiar am vrut. Doar că eu....

M-am ridicat în picioare și am bâjbâit pe bufet după țigări, răsturnând obiectele de pe el. Am găsit pachetul și, cu o mână tremurând, am scos o țigară, am aprins-o și am rămas cu fața la perete în timp ce trăgeam cu sete, nervoasă din țigară, ștergându-mi lacrimile.

„E o prostie. Pur și simplu, fă-o! E ca și cum ai sări de pe o stâncă, ca și cum ai sări de pe o stâncă... Există doar o singură cale să afli dacă vei supraviețui."

Am stins țigara în scrumiera de pe bufet și m-am întors spre el, cu respirația întretăiată. Simțeam un nod în gât și inima care era gata să-mi sară din piept.

— Ei, făcu el, ce este?

Mi-am tras camizolul peste cap, l-am lăsat să cadă pe podea și am rămas cu fața spre el, acoperindu-mi abdomenul cu mâinile și fixându-mi privirea într-un punct deasupra capului său. Trăgeam adânc aer în piept, imaginându-mi trupul prin ochii lui - palid, subțire și brăzdat de vene.

— Te rog să înțelegi, am șoptit eu, ca într-o rugăciune. Te rog să înțelegi.

Şi, pe urmă, mi-am lăsat mâinile în jos.

Nu știu căruia din noi i se tăie respirația, dar în încăpere se auzi distinct o exclamație de uimire. Stăteam cu pumnii strânși pe lângă corp și cu privirea în tavan, simțindu-mă ca și cum capul urma să-mi explodeze. Jason era tăcut, și când, în sfârșit, am îndrăznit să privesc în jos spre el, am descoperit că fața-i nu trăda decât liniște și calm, nu se citea nimic deosebit în expresia lui, în timp ce îmi studia cicatricile de pe abdomen.

— Dumnezeule, murmură el, după un lung răstimp. Ce ți s-a întâmplat?

Se ridică și făcu un pas spre mine, întinzându-și curios mâinile spre abdomenul meu, ca și cum cicatricile ar fi răspândit lumină. Privirea îi era liniștită și limpede. Se opri la un pas de mine, într-o parte, cu palma dreaptă întinsă pe cicatrici.

M-am înfiorat și am închis ochii.

— Ce naiba s-a întâmplat aici?

— Un copilaș, am răspuns șovăielnică. Acela e locul unde a fost copilașul meu.

36

Mi s-a spus ce e acela un prezervativ în spital, când, oricum, era mult, mult prea târziu. În câteva luni, înainte de a fi externată, când toată lumea discuta despre SIDA, noi aveam grupuri de prevenire HIV, iar una dintre asistente, o fată numită Emma, cu un inel în nas și cu gambe ferme, stătea în fața noastră înroșindu-se până în vârful urechilor când ne demonstra cum să rulăm un prezervativ pe o banană. „O membrană", îl numea ea, pentru că, pe atunci, așa i se spunea în ziare - și când vorbea despre sex anal, îl numea „sex rectal", Vorbea cu fața întoarsă spre fereastră, de parcă se adresa copacilor. Ceilalți râdeau și glumeau, dar eu stăteam în spatele grupului, la fel de roșie la față ca Emma, holbându-mă la prezervativ. Un prezervativ. Nu auzisem niciodată de prezervativ. Sincer, cum a putut cineva atât de ignorant să reziste atâta vreme?

De exemplu, semnificația celor nouă luni. În decursul anilor, prindeam glume și remarci șoptite: „O, mda, fantele are ceea ce-i mai bun *acum,* dar așteaptă să-i vezi fața după nouă luni". Chestii de genul ăsta. Dar nu înțelegeam. Partea cu adevărat stupidă era că, dacă aș fi fost întrebată despre perioada de gestație a unui elefant, probabil aș fi știut răspunsul. Dar în privința adevărurilor despre oameni eram pierdută. Părinții mei făcuseră o treabă bună filtrând informațiile care răzbăteau până la mine. În afară de cartea portocalie, bineînțeles, când nu au fost atât de vigilenți.

Zbânțuita din patul vecin m-a privit foarte aspru atunci când am recunoscut cât de ignorantă eram.

— Vorbești serios?

Am ridicat din umeri.

— În fine, sunt niște prostii, a zis ea cu o ușoară nuanță de respect în voce. Vorbești serios, nu te prefaci.

Exasperate, asistentele îmi găsiseră o carte despre diverse aspecte ale vieții. Se intitula, *Mămico, ce e în burtica ta?* și avea o copertă de culoare roz, pe care era desenată o fetiță cu codițe care își înălța privirea spre un abdomen de gravidă într-o rochie înflorată. Unul dintre comentariile de pe coperta din spate spunea: „Sensibilă și cu caracter informativ: tot ce trebuie să știi ca să poți răspunde întrebărilor puse de copiii tăi". O citisem din scoarță în scoarță și o păstram într-o pungă maro, înghesuită în fundul dulăpiorului meu. Aș fi dorit să o fi citit mai devreme. Atunci aș fi înțeles ce mi se întâmpla.

N-am spus nimănui din spital cum au fost săptămânile de după întâmplarea din furgonetă. Cum am avut nevoie de luni de zile pentru a pune cap la cap murmurele și insinuările bizare din cărțile jerpelite găsite pe rafturile de acasă. Cum, atunci când mi-am dat seama că urma să fie un copilaș, am știut, fără nici o îndoială, că mama avea să mă ucidă - pe mine, pe copilaș ori chiar pe amândoi. Acesta, cred, este adevăratul preț al ignoranței.

Pe aleea de afară, se trânti portiera unei mașini. Cineva zornăi niște chei și o femeie chicoti cu o voce foarte subțire:

— Nu o să beau nimic, jur.

Râsul lor se pierdu în timp ce își continuară drumul spre Waseda Street. Stăteam neclintită, fără să respir - și mă uitam fix la Jason, așteptând să aud ce avea să zică.

— Ești o fată grozavă. În cele din urmă, făcu un pas înapoi și îmi aruncă un zâmbet larg, șiret. Ești o fată grozavă, știi asta? Şi de-acum înainte totul o să fie minunat.

— *Minunat?*

— Da. Își scoase limba printre dinți și își plimbă degetele cu grijă peste cea mai mare dintre cicatrici, cea din mijloc, care se întindea de la cinci centimetri de buric în diagonală spre osul iliac. Își lovi unghia de locul plin de noduri din centrul ei și își lăsă palma să alunece în jurul micilor găuri, unde chirurgul încercase să mă coasă. Când vorbi, în glas i se simțea nedumerirea: Sunt așa de multe. Cu ce au fost făcute?

— Cu un... Am încercat să răspund, dar maxilarul îmi era blocat. A trebuit să clatin din cap ca să-l fac să se miște. Cu un cuțit. Un cuțit de bucătărie.

— Aah, făcu el cu o strâmbătură. Cu un cuțit.

Închise ochii și se linse încet pe buze, zăbovind cu degetele pe vârtejul cartilaginos al cicatricii din mijloc. Primul loc în care cuțitul pătrunsese. Am tresărit, și el deschise ochii, uitându-se atent la mine.

— A pătruns adânc aici? Da? Aici? Își apăsă degetele pe cicatrice. Așa se simte. Se simte ca și cum a pătruns adânc.

— *Adânc?* am repetat eu.

Era ceva în vocea lui, ceva profund și înfiorător, de parcă ar fi găsit o plăcere imensă în a mă studia. Aerul din încăpere părea mai sufocant.

— Eu... „De ce vrea să știe cât de adânc pătrunsese? De ce mă întreabă asta?"

— A pătruns? A pătruns adânc?

— Da, am răspuns cu glasul stins, iar el se înfioră încântat, ca și cum ceva i s-ar fi plimbat pe umeri.

— Uite, zise trecându-și palma peste pielea brațului. Mi se ridică părul. Așa mi se întâmplă în situații de-astea. Fata despre care ți-am povestit, din America de Sud... Își prinse bicepsul cu degetele și închise ușor ochii de plăcere, aducându-și aminte. Fata își pierduse brațul. Iar ceea ce rămăsese... era ca o... Își ridică degetele într-un mănunchi, de parcă ar fi ținut în echilibru pe vârfurile lor fructul cel mai delicat și mai moale din lume. Era minunat, era ca o prună. Uau... Rânji spre mine. Dar tu ai știut întotdeauna despre mine, nu-i așa?

— Am știut întotdeauna? Nu... eu....

— Da. Se lăsă în genunchi în fața mea, punându-mi mâinile pe șolduri, în timp ce îmi sufla fierbinte în abdomen. Ai știut. Ai știut ce mă excită. Limba lui, uscată și striată, se întinse să-mi întâlnească pielea. Ai știut că, pur și simplu, *îmi place la nebunie* să fac sex cu persoane cât mai ciudate.

M-am trezit din amorțeală. L-am împins la o parte și m-am clătinat în spate. El se balansă pe călcâie, părând ușor surprins, în timp ce eu am înșfăcat camizolul și l-am tras spre mine cu stângăcie. Voiam să ies din cameră înainte de a începe să plâng, dar el se afla între mine și ușă, așa că m-am întors și m-am ghemuit în colț, cu fața la perete. Totul îmi revenea în minte - fotografiile din camera lui, casetele video la care rusoaicele jurau că se uita, felul în care vorbise despre Asistentă. Eu eram una dintre toate acestea - o ciudată. Cineva mutilat care să-l excite, exact ca în castele video pe care le urmărea.

— Ce se întâmplă?

— Ăă... am murmurat eu cu o voce slabă, ștergându-mi lacrimile cu palmele. Ăă... Cred, cred că mai bine aș... Lacrimile mi se prelingeau spre gură. Am făcut mâna căuș sub bărbie ca să nu le vadă căzând pe podea. Nimic.

Își puse o mână pe umărul meu.

— Vezi? Ți-am spus că va fi în regulă. Ți-am spus că voi înțelege.

N-am răspuns. Îmi înghițeam suspinele.

— Spre asta ne îndreptam tot timpul, nu-i așa? Este ceea ce ne-a atras. Am știut din momentul când am văzut toate astea - picturile tale, toate fotografiile ciudate din cărțile tale -, am știut că noi doi suntem... Am știut că suntem la fel.

Îl auzeam scotocind după altă țigară și îmi imaginam chipul lui, zâmbind atotcunoscător, încrezător, văzând sex în toate astea, sex în cicatricile pe care le ascunsesem atâta timp. Îmi imaginam cum îi păream lui, ghemuită în colț, cu brațele mele subțiri și reci încolăcite în jurul mijlocului.

— Doar că tu ai avut nevoie de mai mult timp, continuă el. De mai mult timp ca să recunoști că suntem o pereche. O pereche de pervertiți. Suntem făcuți unul pentru celălalt.

Am sărit în sus, mi-am înșfăcat hainele de pe scaun și m-am îmbrăcat repede, fără să-l privesc, clătinându-mă neputincioasă pe picioare. Mi-am pus haina și am scotocit după chei în geantă, sorbind aerul în înghițituri scurte și disperate și încercând să-mi stăpânesc lacrimile. Jason nu spuse nimic și nici nu încercă să mă oprească. Mă urmărea în tăcere, fumând preocupat și schițând un zâmbet.

— Ies, am spus deschizând ușa în lături.

— E în regulă, l-am auzit rostind în urma mea. E în regulă. Curând, te vei simți foarte bine.

În Anglia, nu mai departe de 1980, a fost posibil ca un copilaș născut mort să nu fie îngropat. A fost posibil ca fetița să nu fie îngropată într-un mormânt, ci să fie vârâtă într-un sac galben de gunoi și incinerată la un loc cu alte deșeuri din spital. A fost chiar posibil ca mama ei, o adolescentă fără experiență, să lase copilașul să moară și să nu îndrăznească niciodată să întrebe ce s-a întâmplat cu el. Totul a fost posibil din cauza unui accident simplu de calendar: copilașul meu nu reușise să supraviețuiască în mine cele douăzeci și opt de săptămâni decisive. O singură zi a lipsit, și legea a spus că pruncul meu nu putea fi îngropat, că era cu o zi prea mic pentru a fi o ființă umană, cu o zi prea mic pentru a avea parte de o înmormântare sau de un nume obișnuit de fată, și astfel avea să poarte de-a pururi numele de *fetus.* Un nume care îți provoacă repulsie și care nu are nimic de-a face cu fetița mea.

Era o noapte neagră, spre sfârșitul lui decembrie, când crengile copacilor atârnau grele și era lună plină. Asistentele de la sala de urgență erau de părere că n-ar fi trebuit să plâng în asemenea hal.

— Încearcă să te relaxezi.

Doctorul n-a fost în stare să-mi înfrunte privirea când mi-am revenit, întinsă pe masa de operaţie, şi l-am găsit bandajându-mi rănile de pe abdomen. Lucra într-o tăcere distantă, şi când, în cele din urmă, îmi comunică rezultatul, o făcu stând într-o parte şi vorbind cu peretele, nu cu mine.

Am încercat să mă ridic, pentru că nu înţelesesem ce spusese.

— Poftim?

— Ne pare foarte rău...

— Nu. Nu e moartă. Ea...

— Fireşte că e. Fireşte că e moartă.

— Dar nu trebuie să fie moartă. Ea trebuie să fie...

— Te rog. Şi-a pus o mână pe umărul meu, împingându-mă înapoi pe masă. Cred că nu te aşteptai la altceva, nu? Acum, stai culcată! Relaxează-te!

Au încercat să mă ţină culcată, să mă împiedice să mă uit. Dar am trişat. Am privit. Şi am descoperit un lucru pe care n-am să-l uit niciodată: am descoperit că este posibil, alături de toate celelalte ocazii incredibile pe care ţi le oferă viaţa, să vezi, într-o clipă fugară, tot ce ar fi putut deveni un copil - să vezi prin pielea aceea disproporţionată şi aproape transparentă, să-i întrezăreşti sufletul, vocea, identitatea reală şi complexă, să-i prevezi lunga poveste a vieţii care se întindea departe, dinaintea lui. Toate lucrurile astea sunt posibile.

Se afla acolo şi o asistentă care nu ştia sau căreia nu-i păsa cum de ajunsesem în situaţia asta. A fost singura care şi-a dat seama cum mă simţeam. A fost cea care m-a tamponat cu un şerveţel la colţurile ochilor şi care m-a mângâiat pe mână.

— Sărăcuţa de tine, sărăcuţa de tine. A aruncat o privire spre partea cealaltă a încăperii la forma cocoşată din vasul ovoidal, la curba minusculă a umărului şi la pata de păr negru. Nu mai trebuie să-ţi faci griji pentru ea acum, iubito. Nu trebuie să-ţi mai faci griji. Oriunde ar fi sufletul ei, Dumnezeu îl va găsi.

Luna mai era încă pe cer când am ieşit din casă, grăbind pasul pe alee şi strângându-mi haina la gât, dar când am ajuns la Shiba-Koen, se ivea lumina zorilor - o vedeam printre clădiri. Cerul avea o nuanţă roz, spălăcită şi o adiere nefiresc de caldă sufla de-a lungul străzilor, ca şi cum un vânt nuclear ar fi venit dinspre apus. Adierea făcea ca ramurile desfrunzite ale copacilor de la templul Zojoji să se răsucească şi să tremure. La bazinul de epurare din faţa şirurilor de statuete de copii, muţi şi orbi, cu bonetele lor roşii, m-am oprit şi, cu mâna făcută căuş, am scos apă îngheţată, mai întâi în palma stângă, aşa cum trebuia, apoi în palma dreaptă. Am lăsat câţiva yeni în cutia milei, mi-am scos pantofii şi am mers prin iarba îngheţată, cutreierând în sus şi în jos printre şirurile de copii de piatră.

Umbrele bilețelelor cu rugăciuni, aflate în ramurile de deasupra capului meu, se mișcau și tremurau. Am descoperit un loc adăpostit, între două șiruri de statui, unde nu puteam fi văzută de pe drum, așa că m-am așezat pe pământ cu haina înfășurată strâns în jurul meu. Trebuia să bați din palme când te rugai. Exista și o frază pe care trebuia să o rostești, dar n-am reușit să mi-o amintesc, așa că, în cele din urmă, am făcut ceea ce văzusem la oamenii din țara mea creștină. Mi-am împreunat mâinile, mi-am lipit fruntea de vârfurile degetelor și am închis ochii.

Poate că asistenta avusese dreptate. Poate că „Dumnezeu", sau zeii, sau cineva mai important decât noi știa unde se afla sufletul fetiței mele. Dar eu nu. Eu nu știam unde era înmormântată, așa că nu aveam nici un punct de pornire. Fără un mormânt la care să merg, mă obișnuisem să mi-o imaginez ca aflându-se nicăieri și pretutindeni, plutind undeva pe deasupra mea. Câteodată, când îmi țineam ochii strâns închiși, mi-o închipuiam pe cerul nopții întunecate și adânci, atât de sus, încât capul ei atingea acoperișul lumii. În visele mele, putea să zboare oriunde dorea. Poate chiar din Anglia la Tokio. Trebuia să-și fixeze direcția drept spre est, apoi se punea în mișcare, repede, și, din când în când, se uita în jos și vedea luminile călătoare dedesubtul ei: Europa, cu toate podurile ei luminate împodobite precum torturile de nuntă. Ştia când se afla deasupra mării după întinderile întunecate, după reflexia vălurită a lunii sau după micile picături de sidef care erau de fapt tancurile petroliere. După Europa, zbura repede spre locul unde răsărea soarele. Pe deasupra stepelor rusești și peste nemărginitul lac Baikal, cu focile lui ciudate și cu peștii de apă dulce. Şi, mai departe, dincolo de câmpurile de orez, de coșurile industriale și de drumurile mărginite de leandri, peste crusta întinsă și aspră a patriei lui Shi Chongming. Pe urmă peste Tokio, și tot așa, până când ajungea deasupra Takadanobabei și putea zări jgheaburile încolăcite ale bătrânei case. Apoi, deasupra ferestrei mele, și, în sfârșit...

Dar, bineînțeles, nu a venit. Chiar și la O-Bon, când morții trebuiau să-i viziteze pe cei vii, când am stat la fereastră urmărind lumânările aprinse care pluteau pe fluviul Kanda în timp ce japonezii își călăuzeau morții, tot timpul am avut iluzia că poate mă va găsi. Dar nu m-a găsit. Mi-am spus că n-ar fi trebuit să sper, că probabil și-a dat toată osteneala. Din Anglia era un drum foarte lung pentru un suflet atât de mic, poate se rătăcise sau, pur și simplu, era nespus de obosită.

Mi-am ridicat capul după ce am rostit așa-zisa rugăciune, în jurul meu, morile de vânt ale copiilor se învârteau în aerul cald, iar șipcile de lemn ale monumentului comemorativ pocneau și zdrăngăneau. Fiecare bonetă lucrată de mână, fiecare bavetă și fiecare jucărie care împodobea statuetele fusese așezată

acolo de către o mamă care se rugase așa cum mă rugasem eu. Se lumina de ziuă, și primii navetiști mergeau repede de-a lungul străzii de lângă templu.

„Jason, spuneam în sinea mea în timp ce mă ridicam în picioare și îmi scuturam haina, Jason, crede-mă, ești mult mai ciudat și mai nebun decât am fost eu. Ceea ce am făcut a fost într-adevăr nechibzuit și rău, dar n-am fost niciodată așa de rea cum ești tu.“ Am tras de câteva ori aer curat în piept și mi-am ridicat privirea spre cer. Jason mă readusese la realitate. Aproape uitasem, dar el îmi reamintise. Exista o singură cale pe care puteam merge. Întotdeauna fusese doar o singură cale.

37

史 Nanking, 20 decembrie 1937 (a optsprezecea zi a celei de a unsprezecea luni)

Așa înveți.

În timp ce soarele se ridica, am ascultat radioul o vreme. Nu se dăduse încă nici un anunț oficial potrivit căruia era sigur să ieși afară. Când s-a luminat de-a binelea, am băut niște ceai, m-am îmbrăcat repede, mi-am legat jacheta matlasată și m-am furișat pe alee, baricadând ușa în urma mea și oprindu-mă să cercetez curtea. Afară ningea ușor: fulgi albi și rari acopereau zăpada veche și murdară. M-am strecurat în tăcere printre case și, în câteva minute, am ajuns la casa lui Liu, m-am dus la ușa din spate și am bătut de câteva ori, așa cum ne înțeleseserăm. După un timp, în prag a apărut soția lui Liu, care s-a retras imediat fără vorbă, lăsându-mă să trec. Avea ochii roșii și purta o mantie de iarnă bărbătească rufoasă peste câteva alte rânduri de haine.

În casă era chinuitor de frig, și imediat am simțit atmosfera încordată. Când Liu a apărut pe hol să mă salute, mi-am dat seama că se întâmplase ceva.

— Ce este?

Nu mi-a răspuns. Mi-a făcut semn din cap să plecăm din hol, și am intrat într-o încăpere mică, unde domnea dezordinea, unde fiul său stătea cuprins de cea mai neagră deznădejde, cu capul plecat. Purta o jachetă militară în stil Sun Yat-sen, ruptă și sfâșiată, care îi atârna pe umerii plăpânzi, făcându-l să pară mai neîngrijit și mai murdar ca niciodată. Pe masa din fața lui se afla un sac jerpelit din care părea să se împrăștie niște hrișcă.

— A fost plecat toată noaptea, a zis Liu. A adus mâncare.

Am aruncat o privire înfometată spre sac.

— Jupâne Liu, laud curajul tău. Asta da, veste! O veste nemaipomenită.

Soția lui Liu a adus niște găluști de hrișcă - unele înfășurate în muselină și înghesuite într-un coș de bambus, pentru Shujin, și un alt vas pentru mine. Mi le-a așezat în față fără vreun cuvânt sau vreo privire și a ieșit imediat. Am mâncat cât de repede am putut, stând în picioare și îndesând găluștile în gură, uitându-mă pierdut în tavan în timp ce mestecam. Liu și fiul său își întoarseră privirile din bună-cuviință. Dar nu puteam să nu observ atmosfera încordată dintre ei.

— Ce e? am întrebat, printre înghițituri. Ce se întâmplă?

Liu i-a atins piciorul băiatului cu vârful piciorului.

— Spune-i ce s-a întâmplat.

Băiatul și-a ridicat privirea spre mine. Avea chipul alb și serios. Parcă își pierduse copilăria peste noapte.

— Am fost în oraș, a șoptit el.

— Şi?

Şi-a ridicat bărbia în direcția străzii.

— Acolo. Toată noaptea am mers prin oraș. Am vorbit cu oamenii.

Am înghițit ultima găluşcă, dar parcă mi s-a oprit în gât.

— Şi te-ai întors teafăr. Străzile sunt sigure?

— Nu.

Brusc, o lacrimă i s-a scurs pe obraz. Mi s-au înmuiat picioarele.

— Nu. Străzile nu sunt sigure. Japonezii sunt diavoli. *Riben guizi.* I-a aruncat tatălui său o privire chinuită. Mi-ai spus că o să ucidă doar soldați. De ce ai spus asta?

— Așa am crezut. M-am gândit că o să ne lase în pace. M-am gândit că o să fim considerați refugiați.

— Refugiați. Şi-a șters lacrimile cu mâneca. Este un loc pentru oamenii pe care ei îi numesc refugiați.

— La universitate, am spus eu. Ai fost acolo?

— Nu numai eu. Nu sunt singurul care a fost acolo. Şi japonezii au fost. I-au dus pe „refugiați" de acolo. I-am văzut. I-au legat cu sârmă. Şi-a vârât un deget în carnea moale din spatele claviculei. Au băgat un fir de sârmă pe-aici și i-au legat laolaltă, ca pe un colier. Un colier de oameni.

— Ai văzut într-adevăr toate astea? În zona de refugiați?

Şi-a șters ochii cu dosul palmei în timp ce lacrimile îi lăsau dâre negre pe obraji.

— Am văzut totul. Totul. Şi am auzit tot.

— Spune-mi, am rostit eu stând pe unul dintre scaunele șubrede și privindu-l cu seriozitate, ai auzit țipete? Acum o oră. O femeie care țipa. Ai auzit-o?

— Am auzit.

— Ştii ce s-a întâmplat?

— Da.

S-a uitat la tatăl său, apoi înapoi la mine, mușcându-și buza neliniștit. S-a pipăit în buzunar și a scos ceva să ne arate. Eu și Liu ne-am aplecat înainte. În palmă ținea un prezervativ japonez. L-am luat și l-am răsucit în mână. Pe el era imprimată imaginea unui soldat care înainta cu baioneta în poziție de tragere și dedesubt era scris cuvântul: „*Totsugeki!*“ „La atac!" Eu și Liu am făcut un schimb de priviri. Chipul său a devenit cenușiu, iar gura i s-a crispat.

— Violează, a spus băiatul. Violează femei.

Liu a aruncat o privire spre ușă. Soția sa era în spatele casei și n-ar fi putut auzi; cu toate acestea, a întins piciorul și a închis ușa lovind-o. Inima îmi bătea surd și monoton. La treisprezece ani, n-aveam nici cea mai vagă idee ce era violul, dar băiatul acela folosea cuvântul pe un ton firesc, de parcă ar fi fost o întâmplare banală.

— Vânătoare de fete, a continuat el. Este distracția preferată a japonezilor. Iau camioanele pentru cărbune de la Xiaguan și cutreieră satele după femei. Şi-a ridicat fața murdară spre mine. Şi mai știți ceva?

— Nu, am răspuns eu cu vocea stinsă. Ce mai e?

— Am văzut unde locuiește *yanwangye.*

— *Yanwangye?*

Un fior de teamă mi-a străbătut sufletul. M-am uitat instinctiv la Liu, care își privea îndelung fiul cu un amestec de teamă și de confuzie pe chip. *Yanwangye.* Diavolul. Cel mai mare dintre stăpânii morții. Stăpânitorul iadului budist, în mod obișnuit, cei ca bătrânul Liu și ca mine ignorau astfel de credințe populare, dar, în ultimele zile, ceva din noi se schimbase. Auzind numele șoptit în casa aceea rece, ne-am înfiorat amândoi.

— Despre ce vorbești? a întrebat Liu aplecându-se mai aproape de fiul său. *Yanwangye?* Eu nu te-am învățat asemenea prostii. Cu cine ai vorbit?

— *Yanwangye* este aici, a șoptit băiatul înfruntând privirea tatălui.

Vedeam cum i se făcea pielea de găină. Am ridicat privirea spre ferestrele ferecate. Afară era o liniște deplină; ninsoarea colora licărul de lumină în nuanțe roz și albe.

— *Yanwangye* a sosit la Nanking. Fără să-și ia privirea de la tatăl său, s-a ridicat încet în picioare. Dacă nu mă credeți, veniți cu mine. A arătat spre ușă, și amândoi ne-am întors și am privit într-acolo în tăcere. O să vă arăt unde locuiește.

Shi Chongming se arătă surprins să mă vadă. Îmi deschise ușa cu o politețe distantă și mă lăsă să intru în biroul său. Aprinsese un radiator cu trei rezistențe, trăgându-l mai aproape de canapeaua ponosită care se afla sub fereastră, și umplu un ceainic din termosul de pe biroul său. Îl urmăream rezervată, gândindu-mă ce situație ciudată era - ultima dată când vorbisem cu el, îmi închisese telefonul.

— Ei, bine? făcu el după ce ne-am așezat. Se uita la mine curios, pentru că venisem direct de la templu, și fusta îmi era încă udă din pricina ierbii pline de rouă. Asta înseamnă că putem sta din nou de vorbă?

N-am răspuns. Mi-am scos haina, mănușile și pălăria și le-am îngrămădit pe toate pe genunchi.

— Ai vreo veste? Te afli aici ca să-mi spui că l-ai văzut pe Fuyuki?

— Nu.

— Atunci ți-ai amintit ceva? Ceva despre cutia de sticlă pe care ai văzut-o?

— Nu.

— E posibil ca Fuyuki să păstreze ceva în cuvă? Pentru că așa mi s-a părut când ai descris-o.

— Adevărat?

— Da. Indiferent ce bea domnul Fuyuki, crede că îl salvează de la moarte. Shi Chongming răsuci ceainicul. Trebuie să fie atent cât bea. Mai ales dacă ar fi periculos sau dificil să-și refacă stocul. Din câte bănuiesc, locul de păstrare este cuva. Turnă ceai fără să-și ia ochii de la mine, studiindu-mi reacția. Povestește-mi mai multe despre ce impresie ți-a lăsat!

Am clătinat din cap. Eram prea amorțită ca să mă prefac. Am luat ceașca pe care mi-o oferise și am ținut-o strâns cu amândouă mâinile, uitându-mă în jos prin lichidul aburind la depunerea cenușie de pe fund. O tăcere lungă și apăsătoare umplu încăperea până când, în cele din urmă, am lăsat ceașca jos.

— Ce se întâmplă în China, am început eu, deși știam că nu era ceea ce dorea să audă, ce se întâmplă atunci când cineva nu este îngropat cum se cuvine? Ce se întâmplă cu spiritul?

Fusese pe punctul de a se așeza, cu ceașca în mâini, dar vorbele mele îl opriră. Ezită și se aplecă nehotărât spre scaun, analizând întrebarea mea. Când, în sfârșit, vorbi, avea vocea schimbată:

— Ce întrebare ciudată! Ce te-a făcut să te gândești la așa ceva?

— Ce se întâmplă cu spiritul?

— Ce se întâmplă cu spiritul? Se așeză, luându-i ceva timp să se aranjeze și să-și îndrepte tunica, mișcându-și ceașca înainte și înapoi. În cele din urmă, se scărpină sub bărbie și își ridică privirea spre mine. Pielea din jurul nărilor se înroșise ușor. Cei neîngropați? În China? Să mă gândesc. Răspunsul simplu este că noi credem că se transformă într-o fantomă. Un spirit malefic poate să se

întoarcă și să ne facă necazuri. Şi de aceea ne îngropăm morţii cu grijă. Le dăm bani ca să treacă în lumea de dincolo. A fost... Își drese glasul, bătând ușor cu degetele, tulburat. A fost veșnica mea neliniște legată de Nanking. M-am temut mereu de miile de spirite malefice lăsate în Nanking.

Am pus ceașca jos și l-am privit ținând capul într-o parte. Niciodată nu vorbise despre Nanking în felul acela.

— Da, continuă el, plimbându-și degetele pe marginea ceștii. Mi-am făcut mereu griji. În Nanking nu exista suficient pământ pentru morminte. Majoritatea oamenilor stăteau luni în șir până să fie îngropați. Unii deja dispăruseră în pământ sau... unii în alții, înainte de a putea să...

Ezită, uitându-se în ceașca de ceai, și dintr-odată păru foarte bătrân. Îi zăream venele albastre pe sub pielea flască. Îi simțeam trupul încordat.

— Odată, am văzut o fetiță, zise el cu o voce stinsă. Japonezii îi smulseseră... niște carne de sub coaste. Toată lumea o credea moartă, dar nimeni nu o îngropase. A zăcut în locul acela zile în șir, sub privirile celor din case, dar nimeni nu a ieșit să o îngroape. Încă nu înțeleg de ce nu au îngropat-o. În Nanking, numai norocoșii erau lăsați cu trupul întreg pentru a fi îngropați...

Se opri, urmărindu-și degetele care se mișcau în jurul ceștii.

Când am înțeles că nu mai avea de gând să vorbească, m-am apropiat de el și mi-am coborât vocea:

— Domnule Shi Chongming. Spuneți-mi ce se petrece în film.

Clătină din cap.

— Vă rog.

— Nu.

— Trebuie să știu, trebuie neapărat să știu.

— Îmi pare rău. Dacă trebuie neapărat să afli, mă vei ajuta în cercetările mele. Își ridică privirea spre mine. De aceea ești aici, nu-i așa?

Am oftat și m-am lăsat pe spate.

— Da, am răspuns. Da, așa e.

Zâmbi cu tristețe.

— Am crezut că te-am pierdut. Mult timp, am crezut că te-ai evaporat.

Îmi aruncă o privire în același timp tristă și blajină; nu mă mai privise așa niciodată. Pentru prima oară de când ne cunoșteam, aveam sentimentul că mă plăcea. Mi-am zis că n-aveam să știu probabil niciodată în ce călătorie fusese în cursul celor câteva săptămâni cât nu vorbiserăm.

— Ce te-a făcut să te întorci?

Când m-am ridicat să plec, ar fi trebuit, pur și simplu, să deschid ușa și să ies. Dar nu m-am putut stăpâni. M-am oprit la ușă și m-am întors spre biroul

unde stătea.

— Domnule Shi Chongming?

— Cum? Își ridică privirea ca și cum i-aș fi întrerupt gândurile. Da.

— Mi-ați spus că ignoranța și răul nu sunt același lucru. Vă amintiți?

— Da. Îmi amintesc.

— Este adevărat? Credeți că e adevărat? Că ignoranța nu e totuna cu răul?

— Bineînțeles, răspunse el. Bineînțeles că e adevărat.

— Sunteți sigur?

— Firește că sunt sigur. Ignoranța se poate ierta. Ignoranța nu este totuna cu răul. De ce întrebi?

— Pentru că... pentru că... O senzație apărută de nicăieri puse stăpânire pe mine, făcându-mă să mă simt ciudat de puternică și de ușoară. Pentru că este una dintre cele mai importante întrebări din lume.

39

Pe măsură ce se lumina, se făcea tot mai frig. Ploaia stătea să cadă și, în șirurile din trafic care așteptau la semafoare, geamurile mașinilor erau închise etanș și aburite. Vântul se furișa pe la colțuri, invizibil, apoi înainta în salturi adunând obiecte de pe jos și gonind spre intrările de la metrou cu prada lui. Am coborât din tren la câteva blocuri depărtare de imobilul lui Fuyuki, mi-am înfășurat haina mai strâns în jurul meu și am pornit cu pas grăbit folosind drept călăuză Turnul Tokio, cu dungile lui roșii și albe, trecând pe străzi necunoscute, pline de restaurante mici și de producători de tăiețel. Am trecut pe lângă magazinul unui angrosist, numit Meat Rush, și am încetinit, holbându-mă la clienții din parcarea de la subsol care își încărcau mașinile uriașe cu zeci de kilograme de carne. Carne. Japonia și China împărtășiseră aceeași soartă ani în șir - când singurele proteine pe care lumea le putea procura erau viermii de mătase, lăcustele verzi, șerpii, broaștele și șobolanii. Acum aveau locuri numite Meat Rush.

„Carne, mi-am zis, când m-am oprit la grilajul de fier din fața imobilului lui Fuyuki. Carne.“ Unul dintre garaje era deschis, și un bărbat în salopetă dădea cu ceară una dintre marile mașini negre ale lui Fuyuki. Geamurile erau deschise, cheile erau în contact, iar la radio mi se păru că se auzea o melodie a celor de la Beatles. Un grădinar folosea un furtun ca să curețe aleea. Mi-am trecut degetele peste grilajul de fier și mi-am ridicat privirea spre apartamentul luxos. Ferestrele luceau ca oglinda, negre. Nu lăsau să se vadă nimic, doar reflecția cerului înghețat. Shi Chongming considera că, indiferent ce avea Fuyuki în apartamentul

lui, trebuia să fie protejat. „Mai ales dacă ar fi periculos sau dificil să-și refacă stocul..."

Chiar vizavi de imobil era o cabină telefonică, așa că m-am dus spre ea și am intrat înăuntru, unde o mulțime de fotografii cu fetele japoneze în pantalonași erau fixate în crăpăturile din spatele cutiei pentru monede. Am scotocit în portofel, am scos *meishi* a lui Fuyuki și am privit-o. Arborele Iernii. Arborele Iernii. Mi-am dat părul la o parte de pe față și am format numărul. Am așteptat, rozându-mi unghiile. Apoi se auzi un clic, și o voce automată de femeie rosti în japoneză: „Ne pare rău, dar acest număr nu este disponibil. Vă rugăm verificați și formați din nou".

În grădina imobilului, grădinarul înfășură furtunul. Apa se scurgea în straturile de flori, unde verzele ornamentale fuseseră înfășurate cu sfoară ca să-și păstreze forma pe timpul iernii. Am atârnat receptorul la loc, am vârât *meishi* în geantă și m-am întors spre casă. În noaptea aceea i se livrau băuturile Mamei Strawberry. De obicei, era binedispusă. În seara aceea, aveam de gând să o întreb din nou la ce se referise când îmi spusese să nu mănânc nimic în casa lui Fuyuki.

Când l-am revăzut pe Jason la club, fu ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Îmi verificam machiajul în oglinda din micul vestiar, când el se opri în drum spre bar și zise:

— Știu ce îți trebuie. Știu cum să te fac să te simți mai bine. Arătă spre abdomenul meu și îmi făcu viclean cu ochiul. Trebuie doar să scapi puțin de frustrare, asta-i tot. O să vedem când o să ajungem acasă.

După ce dispăru, și eu am rămas singură privindu-mi fața în oglindă, am fost surprinsă să descopăr că nu simțeam nimic. Absolut nimic. E groaznic cât de repede pot să mă retrag în mine. Am exercițiu, probabil.

Era o seară ciudată. Nu prea vorbeam cu clienții, iar unele dintre celelalte dame de companie mă întrebară dacă mă simțeam bine. Din când în când, în pauza unei conversații, îl descopeream pe Jason privindu-mă încrezător din locul unde stătea în fața barului. La un moment dat, ridică din sprâncene și rosti ceva ce nu am putut înțelege. Nu i-am răspuns.

Mama Strawberry băuse cam multă tequila. O urmăream cu coada ochiului, văzând cum își aprindea țigări, apoi uita de ele, lăsându-le să ardă înăbușit în scrumiere. Se tot așeza pe genunchii clienților, și, când mergea, se clătina. Când urmă o pauză între grupurile de clienți care plecau și care veneau, m-am dus la birou și m-am așezat vizavi de ea.

— Strawberry, am început, trebuie să știu. Trebuie să știu ce povești ai auzit despre Fuyuki.

— Sssst! rosti ea printre dinți, aruncându-mi o privire amenințătoare în timp ce lentilele ei de contact albastre captau lumina de pe zgârie-nori și o reflectau înapoi precum diamantele. Uiți tot ce spus Strawberry. Bine? *Tot.*

— Nu pot uita. De ce mi-ai spus să nu mănânc nimic?

Mai luă o înghițitură de tequila și își potrivi cu stângăcie o țigară în țigaret, făcând trei sau patru încercări înainte de a reuși. O aprinse și îmi examină fața cu ochii ei apoși.

— Ascultă, zise ea după un timp, pe un ton tot mai blând. O să-ți spun ceva. O să-ți povestesc ceva despre mama lui Strawberry.

— Nu vreau să aud despre...

— *Mama* lui Strawberry, repetă ea cu hotărâre. Femeie foarte interesantă. Când ea era fată, fetiță așa de mare, toată lumea din Tokio nu avea de mâncare.

Am deschis gura să o întrerup, dar mâna Mamei Strawberry se ridică să mă oprească. Vorbea pe un ton încordat și privea țintă într-un punct deasupra capului meu.

— Știi, Grey? Toată lumea flămândă.

— Sigur că știu. Se murea de foame.

— Da. Da. *Mureau de foame.* Îngrozitor. Dar atunci se întâmplă ceva. Ceva uimitor pentru mama mea. Brusc, s-au înființat piețele yakuza.

— Piețele negre.

— Nimeni în Tokio nu le spune *negre.* Le numesc albastre. Piețele Cer Albastru. Zâmbi spre tavan, desfăcându-și mâinile ca și cum ar fi descris apariția soarelui. Cer Albastru, pentru că este singurul loc din Tokio unde nu sunt nori. Singurul loc din Tokio cu mâncare.

Se uită pe fereastră, dincolo de leagănul lui Marilyn. Era o seară ploioasă: firma luminoasă de la Yotsuya Sanchome sfârâia și fâșâia, aruncând mici jeturi de lumină spre strada umedă, zeci de metri mai în jos. Zarea era tremurătoare și nedeslușită prin ploaie, de parcă ar fi fost o ilustrație dintr-un basm.

— Cea mai mare piață a fost acolo. Arătă cu degetul undeva în noapte. În Shinjuku. *Splendoarea din Shinjuku.*

Citisem despre piața din Shinjuku, controlată de Mafie, întotdeauna mi-o imaginasem ca pe o priveliște incredibilă într-un Tokio bombardat - firma trebuia să fi fost alcătuită din sute de becuri: ar fi fost vizibilă de la mare distanță, strălucind deasupra acoperișurilor orașului carbonizat, ca o lună deasupra unei păduri pietrificate. La tarabe se vindeau balenă conservată, cârnăciori de focă, zahăr, și trebuia să fi fost o atmosferă de festival stradal, cu felinare care atârnau din copaci și cu arzătoare cu cărbune care șuierau în timp ce bărbați rezemați de tarabe beau *kasutori* și scuipau pe jos. Pe atunci, *kasutori* era singurul înlocuitor pentru sake pe care îl puteai găsi în Tokio - al treilea pahar, se spunea, te orbea,

dar cui îi păsa? Ce importanță mai putea avea puțină orbire când toată lumea murea?

— Mama lui Strawberry iubește piața Cer Albastru. Ea mereu merge cu alți copii să vadă mașina șefului yakuza. E singura mașină pe care o vezi în Tokio pe atunci, și Cer Albastru e ca raiul pentru ea. Ea cumpără haine, și pâine, și tocană *zanpan.* Strawberry făcu o pauză și mă privi pieziș. Grey-san, știi ce e tocana *zanpan?*

— Nu.

— Tocană din resturi. Făcută din ceea ce soldatul de infanterie nu mănâncă. De la bucătăria soldatului de infanterie. Nu carne multă în *zanpan.* Dacă yakuza pus carne suplimentar în *zanpan*, ei poate cere mai mulți bani. E vorba de cling-cling. Mimă cum arunca mărunțișul într-un sertar la tejghea. Cling-cling! Deci yakuza merge în țară, la Gumma și Kanagawa, și fură carne de la fermieri...

Își ridică ochii spre mine. Brusc, păru foarte mică și tânără, așa cum stătea acolo spășită, cu mâinile încrucișate pe masă.

— Ce? am întrebat. Ce e?

— *Zanpan.* Glasul îi coborâse într-o șoaptă. Rujul ei, roșu-ca-emailul-de-mașină strălucea. Asta vreau să-i spun lui Grey-san. Mama lui Strawberry găsește ceva ciudat în *zanpan* de la piața Splendoarea din Shinjuku.

— Ciudat? Am rostit cuvântul în șoaptă.

— Grey-san știe cine conduce Splendoarea din Shinjuku? Banda lui Fuyuki.

— Şi ce a găsit mama ta în tocană?

— Grăsime cu gust rău. Nu normal. Şi oase. Vocea aproape că nu i se mai auzea. Stătea pe marginea scaunului în timp ce ochii îi licăreau spre mine. Oase lungi. Prea lungi pentru porc, prea subțiri pentru vacă.

Mi s-a părut că văd tristețea în ochii ei, de parcă ar fi privit imagini de care se rușina. În spatele ei, dincolo de fereastră, Marilyn se legăna înainte și înapoi, zburând prin fața unui ecran video care strălucea pe clădirea de vizavi.

— Ce fel de animal ar avea asemenea oase? am întrebat eu.

Își miji ochii și îmi aruncă un zâmbet iritat, sarcastic.

— În piața Cer Albastru poți cumpăra orice. Poți cumpăra *oshaka.*

Oshaka. Ştiam cuvântul de undeva. *Oshaka...*

Strawberry era pe punctul de a continua, când liftul își anunță sosirea, și ne-am întors ca vrăjite ca să vedem cum una din ușile de aluminiu era deschisă în timp ce, zăbovind pe hol, în maniera ei stângace și greoaie, cu capul ușor întors, acoperit de părul lucios, stătea silueta inconfundabilă a Asistentei. Era îmbrăcată într-o haină de ploaie cafenie, purta mănuși de piele asortate și, în mod evident, aștepta pe cineva să vină spre ea.

Mișcată de o forță aproape fizică, Strawberry sări în picioare, înroșindu-se puternic pe sub machiaj.

— *Să mă ia naiba!* rosti ea printre dinți. Știai că venea?

— Nu, am răspuns fără să-mi dezlipesc ochii de la Asistentă, dar m-am aplecat peste birou spre Strawberry, șoptind insistent: Ce-ai vrut să spui cu *oshaka?* Ce e *oshaka?*

— Ssst. Se cutremură și se contractă pe sub haină, ca și cum i-ar fi fost turnată gheață pe spate. Nu vorbi așa tare. Taci din gură acum. Nu e sigur.

Fuyuki o trimisese pe Asistentă să aleagă fete pentru o altă petrecere în apartamentul lui. Vestea se răspândi în club imediat. Stăteam la biroul aurit, capul îmi bubuia și o urmăream pe Asistentă, care vorbea încet cu Mama Strawberry; aceasta stătea cu capul plecat și cu o expresie întunecată și chinuită pe chip, în timp ce nota numele. La un moment dat, Asistenta arătă cu degetul spre cineva din club și murmură ceva. Micul stilou de aur al lui Strawberry se opri în aer deasupra carnetului. Ochii i se îndreptară spre mine și, pentru o clipă, lăsă impresia că vrea să spună ceva. Apoi cred că se răzgândi, pentru că își mușcă buza și scrise încă un nume pe listă.

— Ai fost aleasă, îmi spuse Jason strecurându-se în spatele biroului. Nu era ora închiderii, dar își desfăcuse papionul și avea o țigară între degete. Se uita atent la Asistentă. Altă petrecere. Nu se putea mai bine pentru noi. Pentru că nu i-am răspuns, murmură: Uită-te la tocurile pe care le poartă, înțelegi ce vreau să spun? Privea țintă picioarele Asistentei, cercetându-i fusta strâmtă. Îmi dă idei serioase, ciudato. Ceva ce o să-ți placă de-adevăratelea.

Jason plecă pe furiș de la masă și o prinse din urmă pe Asistentă în fața liftului, în timp ce aceasta aștepta să plece. Stătea lângă ea, cu fața aproape de a ei. În timp ce-l asculta, era neobișnuit de liniștită. Mă uitam fix la mâinile ei îmbrăcate în mănuși lungi.

— Crezi că o să-și bage mâna sub fusta lui Ogawa? zise Mama Strawberry, înclinându-se spre mine, cu ochii pe Jason și cu gura aproape de urechea mea. Îi simțeam mirosul de tequila în respirație. Faci un rămășag cu mine, Grey. Faci rămășag pe ce o să găsească când el băgat mâna în fusta lui Miss Ogawa. Da? Amețită, se prinse de brațul meu ca să-și recapete echilibrul. Da? Tu întrebi pe Strawberry, Jason o să găsească un *chin chin*[46] în pantalonii ei. Tu o întrebi pe Strawberry - Ogawa arată ca un bărbat.

— Strawberry. Ce fel de carne era în *zanpan?*

Mă strânse și mai tare de braț.

— Nu uita, rosti ea printre dinți. Sunt doar zvonuri. Tu nu repeți.

40

史 Nanking, 20 decembrie 1937

Mai întâi, i-am dus găluștile lui Shujin, și apoi am plecat toți trei pe alee. Treceam pe străzile acoperite de roua dimineții, cu ochii în patru la toate ușile baricadate. „Nanking, mă gândeam, ești un oraș-fantomă. Unde îți sunt cetățenii? Ghemuiți de frică în tăcere, ascunși în casele ferecate cu obloane? În țarcurile pentru animale și pe sub pardoseli?“ Zăpada cădea fără zgomot peste noi, peste șepcile și peste jachetele noastre, plutind ușor în jos și așezându-se galbenă peste baliga veche de capră din șanțuri. Nu se zărea nici un suflet.

— Priviți aici.

În zece minute ajunsesem pe un drum lateral care ducea spre Zhongyang Road. Băiatul întinse mâna și arătă un șir de case înnegrite. Probabil că arseseră de curând, pentru că fumul se ridica încă din ele.

— Asta e mâna lui. *Yanwangye.* Asta face el când caută.

Eu și Liu ne-am uitat unul la celălalt.

— Caută?

— Femei. Ăsta-i năravul lui.

Am dat să spunem ceva, dar băiatul ne-a redus la tăcere cu un deget pe buze.

— Nu acum.

Apoi, furișându-se, ne-a condus mai departe pe stradă, oprindu-se în cele din urmă în fața unor porți duble, industriale, ale unei fabrici; acoperișul din tablă galvanizată era mai înalt decât două case. Trecusem pe lângă clădirea aceea de o sută de ori, și niciodată nu îmi bătusem capul întrebându-mă ce se afla înăuntru. Ne-am adunat laolaltă bătând din picioare și lovindu-ne palmele să ne punem sângele în mișcare în timp ce aruncam priviri atente în partea de sus a străzii.

Băiatul și-a dus din nou degetul la buze.

— Aici locuiește el, a șoptit. Ăsta e refugiul lui.

A deschis ușa împingând-o cu un trosnet. În clădirea rece am zărit câteva obiecte întunecate, lama unui utilaj, pereți de ciment umezi și o bandă transportoare. Lângă peretele din față, erau stivuite mai multe coșuri vechi de trestie.

— Ce e asta? a întrebat Liu șoptit, și mi-am dat seama, după tonul lui că, la fel ca mine, nu voia să treacă de ușa aceea. Mirosul aerului care venea din fabrică îmi amintea de unul dintre abatoarele de la periferia orașului. Pentru ce ne-ai adus aici?

— Ați vrut să știți de ce țipa femeia.

Amândoi am ezitat, uitându-ne la ușă.

— N-aveți grijă. Băiatul ne-a văzut expresiile de pe chip și s-a aplecat spre noi. Suntem în siguranță. El nu-i aici acum.

A deschis ușa puțin mai mult. Un zgomot strident și înspăimântător a răsunat dintr-odată prin clădirea cavernoasă, apoi băiatul s-a strecurat prin deschizătură și a dispărut. Eu și Liu ne-am uitat unul la celălalt. Ochii îmi erau umezi de teamă. „E absurd, mi-am zis, pentru că diavolul nu există." Cu toate acestea, mi-a luat mult timp să-mi fac curaj să împing ușa și să pășesc înăuntru. Liu m-a urmat, și, pentru o clipă, am rămas locului, pentru a ne obișnui ochii cu lumina.

Cred că în clădire fusese o fabrică de mătase, pentru că se zărea o cadă pentru fiert gogoșile de mătase, patru sau cinci războaie de țesut de mărime industrială și nenumărate bobine hexagonale pentru mătase. Băiatul stătea în colț, lângă o ușă mică, făcându-ne semn cu capul. Ne-am îndreptat spre el în timp ce pașii noștri sunau stingheri și seci în catedrala aceea industrială cu tavanul înalt. A împins ușa și a deschis-o, rămânând cu degetele pe clanță și conducându-ne în ceea ce probabil fusese biroul directorului. Stăteam tot timpul în spatele băiatului. Când am înțeles ce era acolo, mi-am acoperit gura cu mâinile și am bâjbâit după perete, încercând să nu mă prăbușesc.

— Dumnezeule mare, a șoptit Liu, ce se petrece aici? Ce se petrece aici?

41

Unele lucruri sunt mai cumplite și mai înspăimântătoare decât îți poți imagina. Când mi-am adus aminte ce însemna *oshaka,* eram în mașină, în drum spre petrecerea lui Fuyuki. Mi-am amintit unde citisem cuvântul. Mi-am îndreptat spatele și am început să respir adânc, ca să nu tremur. Ar fi trebuit să opresc șoferul. Ar fi trebuit să deschid portiera și să cobor din mers, dar stăteam ca paralizată în vreme ce ideea aceea înfiorătoare se insinua în gândurile mele. Când am ajuns la complexul de apartamente, pe ceafa și în scobiturile din spatele genunchilor aveam o spoială subțire de transpirație.

Mașina mea fusese ultima din convoi, și, când am ajuns sus, lumea deja fusese așezată la mese. Afară era frig - piscina era înghețată, plină de stelele care se reflectau în ea -, așa că am fost conduși într-o sufragerie cu tavanul jos și cu vedere spre piscină. De cealaltă parte, Turnul Tokio era atât de aproape, că lumina lui de culoarea zahărului candel se răspândea pe mesele mari și rotunde.

Am rămas pe loc o clipă, cuprinzând scena cu privirea. Totul părea lipsit de orice amenințare. Fuyuki, micuț și scheletic, îmbrăcat cu o jachetă roșie de șofer de curse împodobită cu un blazon pe care scria „BUD“, se afla în scaunul său cu

rotile, în capul mesei principale, fumând un trabuc și mișcând din cap binevoitor către oaspeții săi. Mai rămăseseră doar câteva locuri la masa de lângă fereastră. M-am strecurat pe un scaun, salutând discret din cap spre vecinii mei, doi bărbați bătrâiori, am pus mâna pe un șervet și m-am prefăcut preocupată să-l desfac.

În colț, în spatele vitrinei, se afla o bucătărie mică, unde chelnerii erau ocupați să umple tăvile și paharele. În mijlocul compartimentului unde se prepara mâncarea, imperturbabilă și neclintită, stătea Asistenta. Îmbrăcată în fusta ei neagră de firmă și întoarsă puțin într-o parte încât peruca ei lucioasă îi ascundea o parte din față, tăia carne pe un fund mare de lemn, în timp ce mâinile ei, acoperite cu pudră albă, se mișcau cu dexteritate, aproape imposibil de urmărit. Jason o privea din ușă, cu o mână sprijinită de cadrul de lemn. O țigară îi mocnea între degete, și se dădea la o parte doar ca să lase câte un chelner să treacă ducând o farfurie sau o sticlă. Mi-am așezat șervetul în poală cu mișcări țepene, mecanice, incapabilă să-mi desprind privirea de la mâinile Asistentei. „Ce fel de carne ciudată, mă întrebam, știau să prepare? Și cum extirpase măruntaiele unui om, un om al cărui ceas de mână nu fusese atins în cursul operațiunii?” Damele de companie care stăteau lângă bucătărie continuau să-i arunce Asistentei priviri stânjenite. Așa cum ținea cuțitul, mâinile ei se mișcau atât de rapid, că nu te așteptai ca lumea să se comporte firesc.

Un chelner își vârî mâna într-o adâncitură circulară din mijlocul mesei la care stăteam. Își răsuci mâna de câteva ori și, dintr-odată, o flacără albastră se înălță în aer, făcându-le pe câteva dame de companie să tresară și să chicotească. Urmăream chelnerul în timp ce regla flacăra și așeza peste ea un recipient mare din oțel inoxidabil, plin cu apă. Fâșii cărnoase de varec, de culoare închisă, se mișcau pe fundul oalei, și, când primele bule strălucitoare se adunară ca niște pietre argintii, gata să se ridice la suprafață, răsturnă în apă, de pe un platou de argint, o grămăjoară de morcovi tăiați, ciuperci și varză și un pumn de cuburi de tofu, moi precum miezul unui fruct. Amestecă supa o dată, o acoperi cu un capac și se mută la următoarea masă.

M-am uitat în jos la șervetul meu dreptunghiular. O bavetă mare din in era împăturită în fața mea, și, lângă ea, un cleștișor îngust de bambus și un bol mic, plin cu un sos care strălucea de grăsime.

— Ce e asta? Ce o să mâncăm? l-am întrebat pe bărbatul din dreapta mea.

Zâmbi și își fixă baveta în jurul gâtului.

— Este *shabu shabu.* Ştii ce e *shabu shabu?*

— *Shabu shabu?* Colțurile gurii îmi tremurau. Da. Bineînțeles. Ştiu ce e *shabu shabu.*

Carne de vită feliată. Carne simplă, adusă crudă la masă. Mama Strawberry n-ar mânca *shabu shabu* în acest loc. N-ar mânca nimic în acest apartament din

cauza poveștilor - poveștile despre carnea ciudată servită în imediata vecinătate a tarabelor unde se vindeau *oshaka. Oshaka.* Era un cuvânt bizar care însemna ceva de genul la mâna a doua sau rebuturi, care ar fi fost rarități într-un oraș ca Tokio de după război, unde nimic din ce ar fi putut fi mâncat, ars sau dat la schimb pentru mâncare nu ar fi fost aruncat. Dar în mașină mi-am adus aminte că mai avea un înțeles, mai sinistru: yakuza foloseau *osaka* și *shaka* într-un joc de cuvinte, o referire la Buddha, pentru a descrie foarte precis „rebuturile". Când Strawberry spusese *oshaka,* se referise la bunurile celor morți.

Chelnerul luă capacul de pe recipientul aflat pe masă, și aburul dulce se ridică într-o coloană. În apa fiartă, cuburile de tofu săltau, se ridicau și făceau tumbe.

Carnea de vită feliată, tăiată fin precum carpaccio, era așezată de jur împrejurul farfuriei, care se zărea printre felii. Am lăsat chelnerul să așeze platoul în stânga mea, dar n-am început imediat să rotesc carnea pe clește, așa cum făceau vecinii mei. Am stat și m-am uitat la ea, simțind un nod în gât. Toată lumea mânca ridicând în sus feliile de carne de vită crudă, ținându-le în lumină, astfel încât carnea iradia în nuanțele ei marmorate de roșu cu alb, apoi o cufundau în apa fiartă, mișcând-o cu un fâsâit înainte și înapoi – *fâș fâș, shabu shabu.* După care o înmuiau în sos și o înfulecau. Mesenii își vârau aproape toată bucata în gură. Pe bărbii, li se adunau perle de grăsime.

„Lumea o să observe curând că nu mănânc", mi-am zis. Am apucat o bucățică de carne, am cufundat-o în supa sfârâitoare și am ridicat-o spre gură, mușcând puțin dintr-o margine. Am înghițit-o greu, fără să-i simt gustul, gândindu-mă brusc la Shi Chongming și la cât de dureros era pentru el să mănânce. Am lăsat restul de carne în bolul cu sos și am luat grăbită o înghițitură de vin roșu. Bison, dincolo de masa lui Fuyuki, nu mânca nici el. Pe chipul său era o expresie de ușoară stânjeneală în timp ce studia rusoaicele care îl încadrau, amândouă înfulecând carnea de vită cu entuziasm. „Asta-i din cauză că tu știi, Bison, mă gândeam eu. Tu știi totul despre *oshaka* și tocana *zanpan* și despre ceea ce-l face pe Fuyuki nemuritor. Nu-i așa? Tu știi adevărul."

Chelnerii nu se mai agitau de colo-colo, așa că Jason se strecurase în bucătărie. Rămase un timp destul de aproape de Asistentă, discutând cu ea în șoaptă. De fiecare dată când ridicam ochii, era acolo, vorbind insistent și încercând să o convingă de ceva. Ea continua să-și vadă de treabă - se comporta de parcă el nici n-ar fi fost acolo. O singură dată se întâmplă ca Jason să privească spre sufragerie și să mă surprindă urmărindu-l. Trebuie să fi arătat foarte palidă și uimită, așa cum stăteam, dreaptă ca o lumânare. Deschise gura, dând impresia că

spune ceva, apoi își răsuci ochii spre Asistentă și îmi aruncă un zâmbet confidențial, un zâmbet pe care trebuia să-l împărtășesc. Își puse vârful limbii pe buza inferioară, împingându-l în afară, încât, pentru o clipă, i se văzu interiorul gurii.

Mi-am lăsat ochii în jos spre carnea care se răcea pe bețigaș. O bucată din ce în ce mai mare de grăsime în curs de răcire se albea pe ea. Stomacul mi se contractă și, brusc, mă cuprinse o stare de disconfort.

La cealaltă masă, Bison și Fuyuki discutau cu un bărbat tânăr și costeliv, cu pielea ciupită de vărsat și cu părul bogat și vopsit blond. Un recrut nou care arăta nerăbdător să fie chemat la masă.

— Fă un pas înainte, *chimpira!* rosti Fuyuki. Vino aici, *chimpira!* Vino aici!

Chimpira era un cuvânt pe care nu-l mai întâlnisem. Abia după câteva luni, am descoperit că era un termen care desemna un „soldat" tânăr din Mafie. Însemna, ad litteram, „micul agent". *Chimpira* veni în fața lui Fuyuki, care își întoarse scaunul cu rotile într-o parte și, cu ajutorul bastonului, ridică o parte din costumul lăbărțat de culoarea levănțicii al tânărului, să arate că acesta purta un tricou negru, nu o cămașă.

— Privește, îi spuse el lui Bison. Așa se îmbracă ei astăzi!

Bison zâmbi șovăitor. Fuyuki își supse obrajii și clătină din cap cu tristețe, lăsând în jos bastonul.

— Tinerii ăștia. Ce rușine!

Făcu un gest spre chelner, care intra în bucătărie. Cineva aduse un scaun, și oaspeții de alături se trăseseră la o parte, astfel încât *chimpira* reuși să se strecoare alături de Fuyuki. Se așeză înfășurându-și nervos haina în jurul tricoului buclucaș, îndreptându-și fața palidă spre ceilalți oaspeți. Abia când chelnerul reveni valvârtej cu o tavă de pe care tocmai dăduse deoparte două cești mici, nesmălțuite, o cană cu sake, un teanc de hârtie albă și trei boluri mici cu orez și sare, *chimpira* se relaxă. Pe un platou se afla un pește întreg, cu ochiul dus în fundul capului, privind spre tavan. *Chimpira* se uita la toate elementele ritualului *sakazuki.* Erau vești bune. Fuyuki îi ura bun-venit în organizație. Când ritualul începu - solzii de pește trecuți prin sake, sarea strânsă în piramide, jurăminte rostite de către Fuyuki și de către *chimpira* -, mi-am dat seama că toți oaspeții din încăpere își îndreptaseră atenția spre ei. Nimeni nu mai supraveghea bucătăria, unde Asistenta pusese jos cuțitul și își clătea mâinile la chiuvetă.

Am lăsat paharul jos și am urmărit în tăcere cum își șterse mâinile cu un prosop, cum își netezi peruca lucioasă cu mâinile ei mari care i se mișcau monoton în spatele creștetului, ca mai apoi să scoată dintr-un sertar o cutie mare de tablă cu capac. O deschise, își vârî mâinile în ea și le mișcă energic. Când le scoase, erau acoperite cu o pudră fină și albă, care ar fi putut fi talc sau făină. Își

scutură mâinile, lăsând ca prisosul să cadă înapoi în cutie, își ridică privirea și rosti o propoziție către Jason. M-am tras mai în față pe scaun, încercând să-i citesc pe buze, dar se întoarse într-o parte și, cu mâinile albe întinse în fața ei, ca un doctor care intră într-o sală de operații, se așeză cu spatele la ușa din capătul îndepărtat al bucătăriei, o împinse și dispăru. Nimeni nu îi observă plecarea, nici când Jason își stinse țigara și se uită la mine cu sprâncenele ridicate și cu un zâmbet care i se lățea încet pe față. L-am privit și eu, îmbujorându-mă. Își înclină capul în direcția în care dispăruse Asistenta și îmi arătă din nou limba umedă deasupra dintelui spart. Ridică mâna, rosti cuvântul „cinci“, și apoi dispăru prin aceeași ușă, lăsându-mă tăcută, cufundată în gânduri.

Jason era mai mult decât îmi imaginasem eu vreodată. În tot acest timp, fusesem preocupată de ceva care depășea cu totul înțelegerea mea. Trebuia să mă țin după el. Trebuia să aștept cinci minute, și apoi să-l urmez, să-l găsesc cu Asistenta, dezbrăcându-se unul pe celălalt. Probabil că-mi era dat să-i pândesc - imaginea de nedescris la care el visase cu ochii deschiși, pocitania și iubitul. Şi pe urmă ar fi trebuit să intru și eu în joc. Îmi apăru brusc în minte imaginea macabră a unui dans japonez care îmi fusese descris cândva, interpretat de prostituate la un izvor termal: se numea Dansul în Râu. Cu fiecare pas pe care prostituata îl face în râu, trebuie să-și ridice chimonoul tot mai sus, ca să nu-l ude, descoperindu-și trupul bucățică cu bucățică. O gambă albă. Piele vânătă și palidă. Toată lumea își ține respirația în speranța că se va vedea și mai mult. Tivul se ridică tot mai mult. Cum ar arăta Asistenta goală? Ce ar gândi el când ar atinge-o? Şi ce ar gândi ea când l-ar atinge? Când ar atinge trupul unei ființe vii, cum l-ar diferenția de trupul unei ființe moarte pe care îl chinuia pentru Fuyuki? Oare Jason îi șoptea ceea ce îmi șoptise mie: “Îmi place la nebunie să fac sex cu persoane cât mai ciudate..."

Mi-am aprins o țigară, mi-am împins scaunul cu zgomot și m-am îndreptat spre ușa de sticlă care ducea spre piscină. Ușile erau întredeschise, iar marginea piscinei era liniștită și misterios de tăcută, în afară de bolboroseala filtrului și de zgomotul înăbușit al traficului, care venea dinspre Autostrada 1. Doar pupilele mi se îngustară. În rest, eram foarte calmă. Silențioasă. Treptat, deplasându-se ca un șarpe, atenția mea se întindea pe coridoarele din jurul meu, încet, încet, mișcându-se sinuos de cealaltă parte a curții. În jurul piscinei, din loc în loc se aflau niște lămpi mici. Mi-am pus degetele pe ochiul de geam. Îmi aminteau de micile lămpi budiste care erau aprinse lângă un cadavru.

Unde dispăruseră Jason și Asistenta? Indiferent unde erau, restul apartamentului fusese lăsat gol și nepăzit. Ironia era că Jason nu știa cât de mult mă ajutase. Îmi imaginam încăperile aflate mai jos de mine cu atâta exactitate, de parcă planul unui etaj ar fi fost desenat pe fereastra din fața mea. Mă vedeam, pe

mine sau fantoma mea, mergând pe coridoarele îmbrăcate în pluș și intrând în încăperea de sub piscină. Mă vedeam aplecându-mă peste o cuvă de sticlă, ridicând ceva cu amândouă mâinile...

Am aruncat o privire peste umăr. Fuyuki și *chimpira* mâncau *shabu shabu,* iar Bison stătea în picioare, aplecat peste un scaun și discutând cu o damă de companie într-o rochie fără bretele. Nimeni nu se uita la mine. Am împins ușile de sticlă, le-am deschis un pic mai mult și am făcut un pas în noaptea umedă. Încăperea de sub piscină, unde zărisem cuva de sticlă, era cufundată în întuneric. Am tras aer în piept și am pășit înainte cu tocurile mele metalice pe marmura rece. Când eram pe punctul să dau ușile la o parte, în încăperea din spatele meu cineva începu să tușească tare.

M-am întors. *Chimpira* îl bătea ușor pe spate pe Fuyuki, îngrijorat, murmurându-i ceva cu voce joasă. Scaunul cu rotile fusese împins de la masă, iar Fuyuki era așezat cu capul și umerii lăsați înainte, cu picioarele în pantofii săi scumpi proiectându-se rigide în fața sa și cu trupul îndoit ca o agrafa de păr. Toate conversațiile din încăpere deveniseră șovăielnice și toate privirile erau fixate asupra lui, în timp ce se apucase cu mâinile de gât. *Chimpira* hârșâi scaunul în spate și se ridică agitându-și mâinile fără nici un efect, uitându-se repede de la o ușă la cealaltă, de parcă ar fi așteptat pe cineva care să vină și să dea o mână de ajutor. Gura lui Fuyuki se deschise, într-o mișcare lentă, capul i se răsuci pe spate, apoi - într-un salt brusc - brațele îi zvâcniră și pieptul i se încovoie, încordat ca un arc.

Toată lumea din cameră acționă imediat. Săriră de pe scaune și se năpustiră spre el. Cineva striga comenzi, altcineva se izbi de un vas cu flori, pahare erau scăpate din mână, chelnerul lovi cu mâna un buton pentru cazuri de urgență. Deasupra mea, lumina roșie de pe perete se aprindea și se stingea în tăcere. În momentul acela, Fuyuki încerca să se ridice, zguduindu-se violent dintr-o parte în alta în scaunul său cu rotile, agitându-și mâinile panicat. Lângă el stătea o damă de companie care scotea oftaturi ciudate de neputință, urmărindu-i mișcările, aplecându-se în jos și în sus și încercând să-l lovească pe spate.

— Afară. Afară, strigă *chimpira,* conducând fetele în direcția coridorului.

Urmară alte dame de companie, dirijate rapid, intrând una în cealaltă, amestecându-se spre ieșire, cu fețele uimite, țipând, cu pieptul scos înainte, de parcă ar fi fost lovite la părțile sensibile. *Chimpira* se uită peste umăr spre locul unde Fuyuki se lăsase jos pe podea în genunchi, smucindu-se și strângându-se de gât.

— Afară! le strigă el fetelor. *Acum! Afară!*

Tremuram. În loc să urmez mulțimea, am pășit dincolo de ușa de sticlă și am mers repede spre piscină, îndreptându-mă spre coridorul îndepărtat. În curte

era liniște, iar lumina roșie scânteia din apă. În spatele meu, în camera luminată, suna telefonul și cineva urla comenzi.

— Ogawa. Ogawa! Era pentru prima oară când auzeam pe cineva adresându-i-se Asistentei pe nume. Ogawa! Unde naiba ești?

Am continuat să merg în tăcere spre ușile îndepărtate, ținându-mi capul drept și neclintit, în timp ce lumina și zgomotele se micșorau în spatele meu. Tocmai când treceam pe lângă piscină și eram aproape în afara oricărui pericol, ușile din față se deschiseră și apăru Asistenta. Mergea năucită în direcția mea, aranjându-și peruca și îndreptându-și hainele aflate în neorânduială.

Poate că enormitatea situației era singurul fapt care îi trecea prin minte, pentru că era ca în transă în timp ce se îndrepta spre agitația din spatele meu. La început, am crezut că nu mă văzuse, dar, când ne apropiarăm, întinse automat mâna, încercând să mă facă să mă duc spre încăpere. M-am tras câțiva pași înapoi, ținând pasul cu ea, dar, dându-mă mult în lături, am reușit să ies pe furiș din traiectoria ei și să dispar înapoi în noapte. Priveam în jur - spre multele uși și ferestre - ca să găsesc un loc pe unde să mă strecor, și, în clipa aceea, înainte să îmi dau seama ce se întâmpla, *chimpira* apăru de nicăieri și mă apucă de mână, de parcă aș fi fost un copil.

— Lasă-mă, am spus privind în jos spre mâna lui.

Dar mă trăgea înapoi în încăpere, urmând-o pe Asistentă.

— *Dă-mi drumul!*

— Ieși de aici. Mergi cu ceilalți. Acum!

Mă însoți înapoi, împingându-mă în zgomot și în mijlocul agitației care se crease. Încăperea era un haos. Bărbați pe care nu-i recunoșteam apăruseră în uși, lumea alerga pe coridoare. Am rămas acolo unde fusesem condusă, alături de celelalte fete care, confuze și răsfirate în jurul meu, nu știau ce să facă. Asistenta își făcu loc printre musafiri împingând lumea cu coatele. În capătul îndepărtat al încăperii, o lampă se prăbuși pe podea cu o bufnitură îngrozitoare.

— Geanta mea! se tânguia Irina simțind că eram pe punctul de a fi date afară din apartament. Mi-am lăsat geanta acolo. Ce se aude de geanta mea?

Asistenta se aplecă și îl ridică pe Fuyuki într-o clipă: îl prinse cu ușurință de talie ca pe un copilaș și îl trânti imediat pe o canapea de sub fereastră, cu picioarele înainte și cu trupul culcat peste ele. Îi înconjură cu ambele brațe cutia toracică, îl apucă strâns și apăsă. În fața picioarelor ei, picioarele lui mici se ridicară și se bălăbăniră pentru o clipă ca picioarele unei marionete, apoi se lăsară jos pe podea. Asistenta repetă mișcarea. Picioarele lui executară din nou dansul micuței marionete. A treia oară, probabil țâșni ceva, pentru că o persoană arătă spre podea, iar un chelner strânse discret cu un șervețel ceea ce căzuse, iar altcineva se prăbuși pe un scaun, cu mâinile la tâmple.

— *Arigate-e*[47]*!* oftă un gangster ținându-se strâns de piept, ușurat. *Yocatta!*

Fuyuki respira. Asistenta îl duse spre scaunul cu rotile și îl lăsă jos. Îl vedeam clar cum stătea prăbușit în scaun cu mâinile bălăbănindu-i-se fără vlagă și cu capul într-o parte. Chelnerul încerca să-l forțeze să bea dintr-un pahar cu apă, și Asistenta îngenunchease lângă el, ținându-i încheietura mâinii între degetul mare și arătător ca să-i ia pulsul. N-am izbutit să rămân și să văd ce s-a întâmplat mai departe - un bărbat gras, în pantofi cu vârfurile ascuțite, apăru în ușă, conducând toate fetele înapoi pe coridor spre lift.

42

Legenda spune că frumoasa Miao-shan, fiica cea mică a împăratului Miao-chuang, a trăit în urmă cu peste două mii de ani. Miao-shan a refuzat să se căsătorească, în ciuda dorinței tatălui ei, care, într-un acces de mânie, a trimis-o în exil pe un munte numit Xiangsham, Muntele înmiresmat, unde se hrănea cu roadele arborilor și bea din izvoarele înmiresmate. Dar, rămas la palat, tatăl ei s-a simțit foarte rău. Pielea i s-a infectat și nu a mai putut să se miște din pat. De pe Muntele înmiresmat, Miao-shan a aflat de boala tatălui ei și, cunoscând, ca toate chinezoaicele, importanța respectului față de părinți, nu a ezitat să-și scoată ochii sau să dea dispoziții servitorilor să-i taie mâinile. Mâinile și ochii au fost trimise la palat, unde au fost transformate în leac și au servit drept hrană pentru tatăl ei, care, conform legendei, s-a însănătoșit în mod uimitor.

Miao-shan era una dintre frumoasele verigi de legătură - Miao-shan era una dintre cusăturile cele mai desăvârșite din tapiseria pe care mă pregăteam să o descos.

Rusoaicele își închipuiau că eram beată sau bolnavă. În confuzia care se crease, urcarăm toate trei în primul taxi care trase în fața imobilului - m-am aruncat într-un colț și am rămas tot drumul până acasă cu capul în jos și cu mâinile lipite de față.

— Să nu vomiți, zise Irina. Nu suport când oamenii vomită.

Casa era rece ca gheața. Mi-am scos pantofii și am mers pe coridor spre camera mea. Am luat mapele una câte una și am rămas în mijlocul încăperii golindu-le, încât toate însemnările și toate schițele pluteau pe jos ca zăpada și se răspândeau pe podea. Unele dintre ele căzură chiar cu partea scrisă în sus, astfel că fețele lor învechite se uitau la mine. Am dat jos toate cărțile mele și am construit din ele un zid în jurul hârtiilor, alcătuind o mică împrejmuire în centrul camerei. Am pornit radiatorul și m-am așezat în mijloc, cu haina înfășurată în

jurul meu. Lângă mine era o schiță cu Purple Mountain în flăcări. Priveliștea podului de cadavre care trecea peste canalul Jiangdongmen. Mâine aveam de gând să mă întorc la apartamentul lui Fuyuki. Întotdeauna îți dai seama când te apropii de adevăr - este ca și cum aerul începe să țiuie. Mă hotărâsem. Aveam de gând să fiu pregătită.

Ușa din față se deschise cu zgomot și cineva tropăi pe scări. Îl lăsasem pe Jason la apartament. Îl zărisem în holul cu sticlă fumurie, stând tăcut printre celelalte dame de companie, cu rucsacul strâns la piept. Portarul se chinuia să găsească taxiuri pentru toată lumea, patru paramedici se împingeau prin mulțime în direcție opusă, folosindu-se de genți ca să-și facă loc spre lift, dar, în talmeș-balmeșul de acolo, Jason părea foarte liniștit: chipul lui avea o nuanță cenușie intensă, și când își ridică privirea și mă zări pentru o clipă, am avut impresia că nu mă recunoscuse. Apoi își ridică mâna fără vlagă și începu să-și croiască drum prin mulțime. M-am răsucit întorcându-i spatele și m-am urcat în taxi după rusoaice. „Hei!" l-am auzit strigând, dar, înainte de a reuși să ajungă în fața mulțimii, taxiul se pusese în mișcare.

În clipa aceea, auzeam pe coridor zgomotul pașilor lui greoi. M-am dat jos de pe saltea și m-am dus la ușă, dar, înainte să o ating, Jason o trânti la perete și rămase în penumbră, legănându-se. Nu se oprise să-și arunce pantofii din picioare sau să-și atârne sacul de voiaj, ci venise drept spre camera mea. Avea fața plină de sudoare, și pe mânecă, niște pete.

— Sunt eu. Își puse o mână ca un bețivan pe piept. Sunt eu.

— Ştiu.

Râse scurt.

— Ştii ceva? Habar n-aveam cât ești de perfectă! Până în seara asta. Ești *perfectă!*

Își șterse fața cu stângăcie și își linse buzele uitându-se în jos la bluza mea și la fusta strâmtă de catifea pe care o purtam. Se simțea o umezeală vagă în jurul lui. Simțeam mirosul de alcool, mirosul de transpirație și un alt miros. Ceva precum saliva unui animal.

— Ciudato, îmi scot pălăria în fața ta. Suntem la fel de răi. La fel de săriți de pe fix. Piese de mozaic - amândoi avem exact ceea ce le trebuie celorlalți. Așa că eu, zise el ridicând mâna în aer, o să-ți spun ceva ce o să-ți placă la nebunie. Îmi prinse tivul bluzei. Scoate asta și arată-mi...

— Nu, m-am opus eu, împingându-i mâna deoparte. Nu mă atinge!

— Haide...

— *Nu!*

Ezită, luat pe nepregătite.

— Ascultă, am spus pe un ton iritat. Sângele mi se urca în obraji. Ascultă-mă acum. Am ceva important să-ți spun. Te înșeli când spui că suntem la fel. Nu suntem. Absolut deloc.

Începu să râdă, clătinând din cap.

— Ah, te rog. Ridică un deget spre mine. Nu încerca să-mi spui că nu ești puțin perversă...

— *Nu suntem la fel,* am rostit eu printre dinți, pentru că ignoranța, Jason, ignoranța nu e la fel ca nebunia. Şi nu a fost niciodată.

Se holbă la mine. Pe față îi apărură pete roșii de furie.

— Încerci să faci pe deșteapta?

— *Ignoranța,* am repetat eu în timp ce pulsul îmi bătea puternic în tâmple, înseamnă nebunie. Nu înseamnă perversiune, sau rău, sau oricare dintre celelalte lucruri de care m-ai putea acuza. Unii oameni sunt nebuni, și alții sunt bolnavi, și mai sunt alții răi, sau ciudați, sau spune-le cum vrei. Dar lucrul acesta este foarte important. Am respirat adânc. Nu sunt la fel cu ignoranții.

— Înțeleg, zise el gâfâind.

Avea fața roșie, și întrezăream un Jason mai gras și mult mai bătrân, care aștepta, departe în viitor - supraponderal și lipsit de energie. Se aplecă puțin pe spate, fără siguranță în picioare, apoi înainte, încercând să se apropie cât mai mult de gâtul meu, în zona în care pulsul îmi bătea evident.

— Înțeleg. Fără veste, nitam-nisam, ai început să fii o cățea, își puse piciorul în ușă și se aplecă în cameră cu fața aproape de a mea. Am fost al naibii de răbdător cu tine. Nu-i așa? Chiar dacă o parte din mine îmi spune: „Jason, tâmpitul naibii, de ce îți irosești tu timpul cu treaba asta aiurită?" Şi tot ce fac e să fiu *răbdător*. Şi ce primesc în schimb? Pe tine. Şi tu ești excesiv, *excesiv* de ciudată cu mine.

— Mă rog, asta, am remarcat eu cu asprime, trebuie să fie o consecință directă a faptului că... eu... sunt o ciudată.

Deschise gura, apoi o închise.

— Ce e asta? O glumă?

— Nu. Nu e o glumă. Am întins mâna să împing ușa și să o închid. Noapte bună.

— Ticăloaso, făcu el, și în glas i se simțea o teamă ascunsă. Nenorocită ce ești...

Am deschis puțin ușa și am izbit-o cu tot cu grilaj, făcându-l să sară înapoi.

— La dracu! strigă el.

Am închis ușa și am încuiat-o.

— Asta pune capac la toate, nebuno! Lovi cu piciorul în ușă. Cretină împuțită ce ești!

Îl auzeam bolborosind pe coridor, neștiind cum să-și exprime frustrarea. Mă așteptam să lovească ușa cu piciorul. Sau să se năpustească asupra ei cu amândoi pumnii. Mi-am aprins o țigară și am rămas printre cărțile mele, masându-mi tâmplele cu degetele, și am așteptat până când l-am auzit renunțând.

Mai lovi ușa cu piciorul încă o dată, o lovitură de despărțire.

— Tocmai ai făcut o mare greșeală, tâmpito. Cea mai mare greșeală a vieții tale. O să regreți până în ziua în care o să mori.

Apoi l-am auzit împleticindu-se înapoi spre camera sa, bombănind pentru sine, lovind cu putere obloanele de pe palier în timp ce mergea.

După ce plecă și casa deveni din nou tăcută, o vreme am rămas nemișcată. Am fumat țigară după țigară, trăgând fumul adânc în plămâni și încercând să mă potolesc. În cele din urmă, după ce trecuse aproape o jumătate de oră și mă calmasem, m-am ridicat.

Am netezit o bucată de hârtie de pe podea și am scos borcanul cu pensule. Am rămas un timp înconjurată de cărțile și de picturile mele, cu mâinile sprijinite pe glezne privind spre lumina pe care o răspândea Mickey Rourke. Încercam să-mi imaginez, să-mi imaginez de-adevăratelea, cum ar fi să mănânci o altă ființă umană. La universitate, mi se ceruse să citesc foarte mult, despre foarte multe lucruri lipsite de importanță: ani întregi de fleacuri erau risipiți peste tot în capul meu. Trebuia să mă concentrez foarte, foarte tare ca să-mi amintesc lucrurile de care aveam nevoie în clipa aceea.

După o vreme, am stins țigara și am amestecat puțin limonit galben, niște lac de garanță trandafiriu și alb de zinc. Am lucrat repede, lăsând vopseaua să se așeze în straturi și să se combine. Exista un singur motiv pentru care ai putea să mănânci o altă ființă umană, mă gândeam, un motiv serios. Din penelul meu se născu un chip cu obrajii supți, cu gâtul ca un lujer, și, mai jos, scheletul umbrit al coastelor, un os de formă conică al unei mâini sprijinite pe pământul înghețat. Un om lihnit de foame.

Înțelegeam ce înseamnă foametea. Este una dintre acele umbre reci, ca o maladie, care se târăște în jurul globului în zgomotul de pași ai războiului. În anii lui Stalin, au existat două mari momente de foamete: sute de ruși fuseseră obligați să supraviețuiască mâncând carne de om. La universitate, participasem la cursul inaugural al unui profesor care ajunsese în arhivele orașului Sankt-Petersburg și găsise dovada că locuitorii Leningradului, în marele asediu din al Doilea Război Mondial, își mâncaseră morții. Am conturat pe hârtie o tibie uscată și lungă, cu laba piciorului care creștea la capăt ca un fruct ciudat. Trebuia să fii foarte flămând și foarte disperat ca să mănânci o altă ființă umană. Îmi veneau în minte alte exemple grele: trecătoarea Donner[48], expediția lui John

Franklin[49], *Nottingham Galley[50], Medusa[51],* echipa de rugby Old Christians[52] în Anzi. Şi ce voiau să spună chinezii când ziceau *Yi zi er shi:* „Suntem îndeajuns de flămânzi ca să ne mâncăm copii unii celorlalți?"

Am pictat simbolul *kanji.*

Foame.

Am aprins altă țigară și m-am scărpinat în cap. Nu-ți poți imagina ce ai putea face dacă ai fi lihnit de foame. Dar era mai mult decât atât: ființele umane practicau canibalismul din alte motive. Am luat un penel de scris și am umezit tableta de negru de fum. Am încărcat penelul cu cerneală și foarte încet am desenat un singur *kanji:* asemănător cu cifra nouă, dar cu o mișcare bruscă înapoi spre coadă.

Putere.

La universitate, era un student cercetător extrem de interesat de sectele paramilitare din Africa - mi-l aminteam cum împânzise universitatea cu afișe despre un curs ce avea ca temă Human Leopard Society[53] din Sierra Leone și soldații-copii Poro din Liberia. Nu am mers la curs, dar am surprins lumea discutând după aceea: „Crede-mă, povestește chestii ciudate, cum ar fi că își tăiau dușmanii în bucăți și îi mâncau. Dacă biruiau pe cineva, se presupunea că asta îi făcea mai puternici“. Unele dintre mărturiile de la Nanking aminteau de cadavre pe străzi cărora le lipseau inima și ficatul. Se zvonea că fuseseră furate de către soldații japonezi. Să-i facă mai viguroși în luptă.

M-am uitat la simbolul pentru „putere“, apoi am înmuiat pensula din nou, și dedesubt am mai desenat încă două caractere: „chinez“ și „metodă“. *Kampo.* Medicina chineză.

Vindecare.

Ce îmi aminteam din lecturile mele? Am scos toate cărțile de la Kinokuniya[54] și le-am așezat, unele deschise peste genunchi, altele sprijinite în picioare pe picturi. Îmi țineam un deget într-o carte în timp ce frunzăream prin alta cu pensula între dinți. Lumina aurie dinspre Mickey Rourke strălucea în pătrate pe tatami.

Era uimitor. Totul se afla acolo. Citisem săptămâni în șir, și încă nu înțelesesem. Dar, în clipa aceea, cu alți ochi, înțelegeam totul. Mai întâi, am dat peste Miao-chuang care mâncase ochii și mâinile fiicei sale. De ce? Să se vindece. Pe urmă, am descoperit, în traducerea unui compendiu medical din secolul al șaisprezecelea, *Ben Cao Gang Mu,* tratamente realizate din treizeci și cinci de părți diferite ale corpului uman. Pâine înmuiată în sânge uman, pentru pneumonie și impotență, bilă umană picurată în alcool și folosită la tratarea reumatismului. Carne de la criminalii executați, pentru tratarea afecțiunilor de stomac. Mai erau povestirile înspăimântătoare ale lui Lu Xun despre carne de om

mâncată la Wolf Cub Village și relatarea sa autentică despre ficatul și inima prietenului său, Xu Xilin, care fuseseră mâncate de gărzile de corp ale lui En Ming. Într-un manual despre Revoluția Culturală, exista o lungă descriere a vechii tradiții de *ko ku* - punctul culminant al supunerii filiale, actul de a fierbe o bucată de carne din trupul cuiva în supă pentru a scăpa de boală un părinte iubit.

Am ales trei foi cu semnele *kanji* - foame, putere, vindecare m-am îndreptat spre perete și le-am prins lângă conturul orașului, privindu-le cu atenție. Istoria Japoniei era toată legată de istoria Chinei: foarte multe lucruri fuseseră transferate, de ce nu și acesta? Din moment ce carnea de om a putut fi un medicament în China, atunci de ce să nu fie și în Japonia? Am revenit la manualele mele. Mai *fusese* ceva. Aveam o foarte vagă aducere-aminte... Ceva ce citisem pe parcursul unui modul la universitate.

Am scos un studiu despre Japonia postbelică. Undeva, în acel studiu, existau transcrieri din procesele penale de război din Tokio. Mi-am aprins repede o țigară, m-am așezat cu picioarele încrucișate pe podea și am început să frunzăresc volumul. Am găsit ceea ce căutam după ce parcursesem două treimi din studiu: mărturia unei tinere femei japoneze angajate în timpul războiului de faimoasa unitate 731. Am rămas acolo în lumina slabă, cu mâinile și picioarele care mi se răciseră brusc, și am citit capitolul: „Porecliți *maruta* (buturugi), soldații aliați POW[55] erau supuși vivisecției și experimentelor umane“.

Am privit fotografia asistentei care depusese mărturie. Era tânără și drăguță, și mi-am imaginat tăcerea înghețată și deplină din marele auditoriu de instrucție militară, unde nici o persoană din tribunal nu se mișca, nici măcar nu respira, în timp ce ea descria cu o voce mică și limpede ziua când mâncase ficatul unui soldat american. „Pentru sănătatea mea.“

Am rămas pe podea o lungă bucată de vreme, uitându-mă la fotografia acelei frumoase canibale tinere. În 1944, cel puțin o persoană din Japonia considera că practicarea canibalismului îi fusese de ajutor pentru sănătate. Era momentul să-l iau pe Fuyuki mult mai în serios decât mi-aș fi putut imagina vreodată.

43

Am adormit foarte greu, cu pilota înfășurată în jurul meu ca un giulgiu, și am visat că toate lucrurile din încăpere erau așezate întocmai ca în viața reală. Eu eram pe saltea, exact cum stăteam în realitate, în pijama, culcată pe o parte, cu o mână sub pernă și cu cealaltă pe deasupra și cu genunchii strânși. Singurul lucra diferit era că în vis aveam ochii deschiși - eram foarte trează și ascultam. Un zgomot ritmic și neîntrerupt venea de pe coridor, înăbușit, ca și cum cineva ar fi

purtat o conversație șoptită. De cealaltă parte, la fereastră, se auzea un zgomot dinspre plasa de țânțari, ceva ca un ronțăit.

Primul meu gând din vis a fost că era o pisică, până când plasa se rupse cu un scrâșnet de oțel și un obiect greu ca o minge de bowling se rostogoli în cameră. Când m-am uitat cu ochii pe jumătate închiși, am observat că era un copilaș. Era culcat pe podea, pe spate, și plângea agitându-și brațele și picioarele, ridicându-le în sus și lăsându-le în jos ca pe niște pistoane. Preț de o clipă minunată, m-am gândit că probabil era fetița mea care reușise, în sfârșit, să străbată continentele ca să mă vadă, dar, exact când eram pe punctul de a întinde mâna după ea, copilașul se rostogoli pe o parte și se întinse orbește după mine. Îi simțeam respirația fierbinte și o limbă micuță care-mi atingea talpa. Apoi, cu o repeziciune uimitoare, își înfipse dinții vâscoși în degetele mele de la picioare.

Am sărit ca o săgeată din pat, scuturându-l și lovindu-l, l-am apucat de cap, încercând să-l ridic și să-i deschid maxilarele, dar copilașul se ținea mai departe de mine, mârâind, mușcând și dându-se peste cap furios, în timp ce saliva îi curgea din gură. În cele din urmă, i-am dat o lovitură decisivă; zbură în perete țipând și preschimbându-se într-o umbră care alunecă pe podea și se revărsă pe fereastră. După ce dispăru, am avut impresia că din el țâșnea vocea lui Shi Chongming: „Ce e în stare să facă un om ca să trăiască de-a pururi? Ce va refuza să mănânce?"

Am sărit în sus speriată, cu pilota încurcată în jurul meu și cu părul lipit de față. Era ora cinci dimineața. Dincolo de fereastră, auzeam orașul care prindea puteri și se zbuciuma în mijlocul unei furtuni muribunde și, pentru o clipă, m-am gândit că aș putea identifica țipătul în șoaptele vântului, ca și cum copilașul ar fi zburat cu o rachetă prin încăperile goale de la parter. Stăteam foarte liniștită cu pilota ținută strâns în mâini. Radiatorul pufăia, și conductele de aspirație duduiau, iar camera era plină de o lumină cenușie și ciudată. Şi deodată se auzi un alt zgomot. Un zgomot bizar, care nu avea nici o legătură cu visul meu și nici o legătură cu furtuna. Era un zgomot care venea de undeva din cealaltă parte a casei.

44

史 Nanking, 20 decembrie 1937

Cunoașterea cere sacrificiu. Astăzi, eu și Liu Runde am aflat lucruri pe care am vrea să le putem uita. Împins lângă perete, în încăperea mică din fabrică se afla un pat de campanie, cu o saltea murdară și pătată de sânge, aruncată la

întâmplare peste el. Se mai afla acolo o lampă cu petrol lampant, un model chinezesc, ca și cum cineva ar fi aprins-o ori de câte ori se îndeplinise procedura diabolică - procedura care avusese drept rezultat cantități abundente de sânge care se coagulaseră pe podea și pe pereți. Se părea că singurele lucruri nepătate de sânge erau o grămadă de boarfe stivuite lângă perete - o pereche de ghete groase *tabi* cu talpa crăpată și o raniță de soldat din piele de vacă, atât de grosolană, că mai avea încă păr pe ea. Pe micul birou, alături de abacul vechi al directorului, se aflau un șir de sticluțe medicinale maro, sigilate cu hârtie cerată și cu etichete scrise cu litere japoneze, o mână de flacoane care conțineau diverse prafuri macrogranulare, un pistil și un mojar alături de pliculețe de hârtie, împăturite. În spatele acestora erau aranjate trei cutii de metal și un bidon de apă pe care era stanțată o crizantemă imperială. Liu și-a pus un deget pe una dintre cutii și a înclinat-o. Când m-am aplecat să mă uit înăuntru, am văzut bucăți de pânză care pluteau într-un amestec oribil de sânge și apă.

— Doamne Sfinte! Liu a așezat cutia drept. Ce se întâmplă aici, pentru numele lui Dumnezeu?

— El e bolnav, a zis băiatul, arătând posomorât spre flacoanele cu medicamente. Are friguri.

— Eu nu mă refer la sticle! Eu mă refer la *asta.* La sânge. De unde e sângele?

— Sângele... sângele e... băieții de pe stradă zic că sângele este...

— Ce? Liu l-a privit pe băiat cu asprime. Ce zic?

Băiatul și-a trecut limba stânjenit peste dinții din față. S-a făcut dintr-odată palid.

— Nu, trebuie să fie o greșeală.

— Ce zic?

— Sunt mai mari decât mine, spus el, plecându-și ochii. Ceilalți băieți sunt mult mai mari decât mine. Cred că probabil îmi spun povești...

— Ce spun?

Chipul i s-a contorsionat și, când a vorbit vocea îi era foarte stinsă, ca o șoaptă.

— Zic că femeile...

— Da? Ce-i cu femeile?

— Zic că el... Vocea i-a devenit acum aproape ininteligibilă. Ia fâșii din ele. Fâșii din pielea lor. Le răzuiește.

Am simțit cum mi se întoarce stomacul pe dos. M-am lăsat pe vine, cu fața în mâini, năucit și dezgustat. Liu a tras adânc aer în piept, apoi l-a apucat pe băiat de jachetă și l-a tras afară din cameră. L-a condus direct afară, fără nici o vorbă, și, în scurt timp, am ieșit împleticindu-mă după ei gata să vărs.

I-am ajuns din urmă cam după o sută de metri. Liu își așezase fiul în cadrul unei uși și îl supunea unui interogatoriu sever.

— Unde ai auzit asta?

— Toți băieții de pe stradă vorbesc.

— Cine este el? Acest *yanwangye?* Cine este?

— Nu știu.

— Este o ființă umană - fără îndoială că este. Şi ce soi de ființă umană? Japonez?

— Da. Un locotenent. Băiatul s-a apucat strâns de guler, acolo unde un ofițer IJA ar purta simbolul de grad. *Yanwangye* într-o uniformă de locotenent. Băiatul și-a îndreptat privirea către mine. Ai auzit motocicleta azi-dimineață?

— Da.

— Ăla e el. Se spune că va fi veșnic flămând, pentru că nimic nu-l face să se oprească. Ceilalți băieți spun că se află într-o căutare care va dura veșnic.

Trebuie să mă opresc aici în timp ce scriu, pentru că îmi aduc aminte de o scenă - o scenă însuflețită -, o conversație pe care am avut-o cu Liu înainte de invazie. Suntem înghesuiți în camera sa de primire, cu niște cești și un vas mic cu o rață picantă de Nanking, ruptă în bucăți între noi, iar el îmi povestește despre trupurile pe care le-a văzut în Shanghai, trupuri profanate de japonezi. Nu pot să nu retrăiesc din nou scenele pe care mi le-a descris în seara aceea. În Shanghai, se pare că orice era luat drept trofeu: o ureche, un scalp, un rinichi, un sân. Trofeul era purtat la centură sau fixat pe bonetă - soldații care erau în stare să se fălească cu scalpuri sau organe genitale aveau mare putere. Își făceau unii altora poze cu trofeele. Liu auzise zvonuri despre niște indivizi care își cususeră scalpuri de chinezi retezate în demodatele cozi Manchu, la partea din spate a bonetei, ca semn distinctiv al unității lor. Printre ei umbla un soldat din altă unitate care ducea o cameră de filmat, probabil furată de la un jurnalist ori din una dintre casele importante din Zona Internațională. Bărbații își dădeau aere în fața lui, râzând și aruncându-și pletele peste umăr, imitând mersul fetelor din cabaretele de pe Avenue Edward VII. Nu se rușinau de comportarea lor nefirească, ba chiar erau mândri și doritori să facă pe grozavii.

Acum, când am încetat să mai scriu, tot ce aud sunt bătăile puternice ale inimii mele. Zăpada cade tăcută dincolo de fereastră. Dar pielea? Fâșii de piele umană? Ce fel de trofeu îngrozitor aduna *yanwangye?*

— Ăsta e unul dintre ei.

Fetița nu era prea mare. Poate trei sau patru ani. Fiul lui Liu ne-a dus să o vedem. Zăcea la o anumită distanță de noi, pe stradă, lângă fabrică, cu fața în jos, cu părul răvășit în jurul ei și cu mâinile vârâte sub corp.

M-am uitat la băiat.

— Când s-a întâmplat asta?

A ridicat din umeri.

— Era acolo aseară.

— Trebuie să fie îngropată.

— Da, a încuviinţat el. Da.

Dar nu s-a mişcat din loc.

Am pornit spre ea. Când m-am apropiat, am văzut că haina, acoperită de praf, sclipind în lumina soarelui, se mişca. Respira superficial.

— Trăieşte, am spus uitându-mă spre ei.

— Trăieşte? a sărit Liu, aruncându-i fiului său o privire sălbatică. Ştiai?

— Nu, a răspuns el dându-se înapoi ca şi cum ar fi vrut să se apere. Pe cuvânt, pe cuvânt. Credeam că e moartă.

Scuipând, Liu a venit lângă mine. Ne-a uitat atenţi la ea. Purta o jachetă matlasată şi nu putea să cântărească mai mult de treizeci de *jin,* dar nimeni nu o ridicase. Picioarele îi erau legate cu un rest de lână verde - dintr-o pătură militară japoneză.

M-am aplecat spre ea.

— Întoarce-te, am spus. Rostogoleşte-te pe spate.

A rămas nemişcată, doar umbra unui ram de arţar de deasupra mişcându-se pe spatele ei. M-am aplecat, am luat-o de braţ şi am întors-o pe spate. Era uşoară ca lemnele de foc, şi, aşezată pe spate, părul şi braţele i-au rămas unde căzuseră, desfăcute şi întinse pe zăpadă. Am făcut un pas înapoi, simţind că mă sufoc. Partea din faţă a pantalonilor fusese tăiată şi o gaură cam de mărimea unui bol de orez fusese răzuită în partea dreaptă, mai jos de coaste, cam în dreptul ficatului. Vedeam pata negricioasă a cangrenei în jurul rănii, în locul unde fusese scobită, iar mirosul m-a făcut să-mi caut instinctiv mâneca, aşezând-o cu stângăcie peste nas şi peste gură. Era mirosul celei mai cumplite cangrene. Cangrenă gazoasă. Chiar dacă aş fi putut să o duc la un spital, n-ar fi supravieţuit.

Am rămas cu braţele peste faţă, privind fix la gaura din abdomenul copilului, încercând să-mi imaginez pentru ce fusese făcută. Nu era întâmplătoare. Nu era o rană lăsată de pumnal. Gaura aceea fusese tăiată în trupul ei cu un discernământ care a făcut să-mi îngheţe sângele în vene.

— Ce e asta? am murmurat eu spre Liu. E un trofeu? Nu puteam să mă gândesc la nici un alt motiv pentru o asemenea mutilare. E un trofeu?

— Shi Chongming, nu mă întrebă asta. N-am văzut niciodată aşa ceva...

Exact atunci, ochii copilului s-au deschis şi fetiţa m-a observat. N-am avut timp să-mi las braţul în jos. Mi-a surprins dezgustul pe chip, mi-a văzut mâneca ţinută strâns la gură, încercând să împiedice mirosul să intre. A înţeles că îmi

făcea silă. A clipit o dată din ochii ei limpezi și vii. Mi-am lăsat brațul în jos și am încercat să respir normal. Nu voiam ca dezgustul meu să fie una dintre ultimele senzații pe care să le observe pe această lume.

M-am întors spre Liu îndurerat. „Ce ar trebui să fac? Ce pot să fac?"

Liu a clătinat din cap obosit și s-a dus la marginea drumului. Când am observat direcția spre care se îndrepta, am înțeles. Își croia drum spre un loc unde o lespede grea de caldarâm se desfăcuse, în partea de jos a unei clădiri.

Când am terminat ceea ce începuse - fetița și-a dat ultima suflare și piatra a rămas acolo, mânjită cu sângele ei -, ne-am curățat pe mâini, ne-am încheiat hainele și ne-am alăturat băiatului. Liu și-a luat fiul în brațe și l-a sărutat pe creștet de nenumărate ori, până când băiatul, jenat, a început să se zbată pentru a scăpa. Ningea din nou, și toți ne-am îndreptat în tăcere către casele noastre.

Creator al Cerului, iartă-mă! Iartă-mă, pentru că nu am avut forța să o îngrop. Zace nemișcată în zăpadă, în timp ce umbrele norilor, ale ramurilor și ale cerului se mișcă în ochii ei înghețați. Mai sunt urme ale ei pe partea din față a paltonului meu și pe sub unghii. Sunt convins că urmele ei mi se lipesc și pe suflet, dar nu le pot simți. Nu simt nimic. Pentru că ăsta este Nankingul, așa că această moarte nu este o noutate. O moarte abia dacă merită să fie amintită în acest oraș unde diavolul stă la pândă pe stradă.

45

În jurul meu, camera prindea treptat contur în întuneric. Stăteam nemișcată pe saltea, cu inima bătându-mi cu putere, și așteptam să recunosc zgomotele de afară. Dar, de fiecare dată când credeam că le auzeam limpede, totul se pierdea în agitația furtunii. Umbre de frunze duse de vânt treceau pe lângă fereastră și, stând în semiîntuneric, am început să-mi imaginez tot soiul de lucruri: casa mi se părea o plută mică purtată în derivă de valuri, iar dincolo de camera mea orașul dispăruse aruncat în aer într-un atac atomic.

Zgomotul se auzi din nou. Ce era? M-am întors spre ușă. Primul meu gând a zburat la pisicile din grădină. Din când în când, le văzusem pisoiașii agățându-se precum maimuțele de plasa de țânțari și scoțând sunete stridente prin camerele noastre, ca puii de păsări. Poate că un pisoi mic se afla în una dintre camere, furișându-se ca o broască pe o plasă de țânțari. Sau poate că era...

— Jason? am șoptit stând în capul oaselor în timp ce mi se făcea pielea de găină.

În momentul acela, se auzi un zgomot mai puternic, un zgomot ciudat ca un vaiet prelung care sâsâia în jurul casei. M-am lăsat pe coate și genunchi și m-am

târât spre ușă, am deschis-o puțin, foarte încet, încercând să o fac să nu scârțâie. M-am uitat atentă afară. Câteva obloane fuseseră trase înapoi și, vizavi de camera lui Jason, o fereastră stătea deschisă, ca și cum el s-ar fi oprit acolo după cearta noastră, ca să fumeze o țigară. Afară, grădina se înălța și se răsucea în vânt - câteva ramuri se rupseseră, și, lângă fereastră, o pungă cu reclama Lawson's Station, adusă de vânt și prinsă într-un copac, se mișca, șuiera și pocnea, aruncând umbra ei misterioasă de-a lungul coridorului, sus pe pereți și peste tatami.

Dar nu furtuna mă trezise. Cu cât mă uitam mai mult la coridorul familiar, cu atât mai clar îmi dădeam seama că ceva era în neregulă. Ceva în legătură cu lumina. Până acum, nu era atât de întuneric. De obicei, lăsam lămpile de deasupra aprinse noaptea, dar, în clipa aceea, razele slabe care se strecurau pe sub uși de la reclama cu Mickey Rourke erau singura sursă de lumină și, în locul unui șir de becuri, am văzut sclipiri crestate de sticlă spartă. Am clipit de câteva ori în timp ce gândurile mi se roteau prin cap neobișnuit de încet și de calm, concentrate asupra a ceea ce vedeam. Becurile de pe coridor fuseseră distruse în duliile lor, ca și cum o mână uriașă se întinsese până la ele și le strivise.

„Este cineva în casă, mi-am zis, încă neobișnuit de calmă. Mai este și altcineva în casă." Am tras aer în piept și am pășit în tăcere pe coridor. Toate ușile din partea aceea a casei erau închise - chiar și ușa de la bucătărie. De obicei, o lăsam deschisă în caz că, peste noapte, i se făcea cuiva foame sau sete. Ușa de la toaletă era de asemenea închisă bine, ciudată în nuanța ei albă. Am mai făcut câțiva pași pe coridor, pășind peste sticla spartă, încercând să nu iau în seamă vântul înfiorător, și să mă concentrez asupra zgomotului. Venea de la a treia porțiune de coridor, unde galeria cotea într-o parte și unde se afla camera lui Jason. Pe când stăteam acolo, respirând cu grijă, zgomotul începu să se deslușească și când, în sfârșit, l-am recunoscut, pulsul mi se acceleră. Era zgomotul slab scos de cineva care scâncea de durere.

Am pășit într-o parte și am întredeschis una dintre ferestre. Un alt zgomot venea din aceeași parte a casei: un foșnet ciudat, ca și cum toți șobolanii din casă s-ar fi adunat într-o singură încăpere. Arborii se aplecau și se răsuceau, dar din locul acela aveam o vedere directă de-a curmezișul grădinii, spre coridorul îndepărtat. Când ochii mi se obișnuiră cu umbrele copacilor care se izbeau de geam, ceea ce am văzut mă făcu să mă las pe vine, ținându-mă bine de ramă cu degetele tremurânde, în timp ce mă uitam precaută peste pervaz.

Ușa lui Jason era deschisă. În penumbră, zăream o formă în camera lui: o formă gârbovită și hidoasă, aducând mai mult cu o umbră. Ceva ca o hienă care se ghemuia asupra mâncării, concentrată să-și dezmembreze prada, înfuriată ca și cum ar fi căzut pe pradă drept din tavan. Asistenta. Asistenta era în casă... Şi, pe

urmă, am zărit un alt corp în cameră, care stătea ușor într-o parte, îndoit pe jumătate, de parcă s-ar fi uitat la ceva pe podea. Şi el era tot în umbră, cu spatele spre mine, dar ceva din configurația umerilor lui îmi spunea că mă uitam la bărbatul care îi jurase credință lui Fuyuki mai înainte în seara aceea: *chimpira.*

Am clipit de câteva ori, încercând să înțeleg situația aceea bizară: „Ce se întâmplă? Ce anume caută ei aici? E o glumă?" Am înălțat puțin capul și, în clipa aceea, am văzut creștetul capului și umerii lui Jason: stătea cu fața în jos, întins, țintuit la podea de *chimpira,* al cărui picior era plasat direct pe capul său. Chiar atunci, Asistenta s-a deplasat puțin și s-a așezat într-o poziție șezândă, cu genunchii ei musculoși și masivi în ciorapii de nailon negri larg depărtați cuprinzând umerii lui Jason și proptindu-și brațele între ei. Zgomotul acela îngrozitor și difuz pe care îl auzisem era făcut de Jason, care se zbătea să se elibereze. Ea nu-l asculta - își vedea mai departe de treabă, cu o concentrare descurajantă, cu umerii îndoiți, balansându-se cu sânge rece înainte și înapoi. Mâinile ei, pe care nu le vedeam în întregime, acționau cu mișcări mărunte și controlate, ca și cum ar fi făcut o operație complexă și delicată. Nu știu cum de mi-am dat seama, dar am avut un moment de claritate neobișnuită: „Te uiți la un viol. Ea îl violează".

M-am dezmeticit brusc. O dâră de transpirație îmi trecu de-a curmezișul spatelui, și m-am ridicat, deschizând gura să vorbesc. Ca și cum mi-ar fi simțit mirosul prin vânt, Asistenta își ridică privirea. Se opri. Apoi, umerii ei uriași se ridicară, cu peruca lucioasă înclinată pe capul ei mare și ascuțit, șovăind puțin, de parcă s-ar fi întrerupt de la masă. Am înghețat: era ca și cum lumea întreagă ar fi fost un telescop, cuprinzându-mă pe mine la un capăt și pe Asistentă la celălalt. Chiar și acum mă întreb cum trebuie să fi arătat pentru ea și cât văzuse: o umbră mișcătoare, o pereche de ochelari licărind într-o fereastră neluminată la capătul izolat și îndepărtat al casei.

În clipa aceea, vântul făcu un ocol sălbatic al grădinii, vâjâind ca un motor cu reacție, și umplu casa de zgomot. Asistenta își înclină capul și îi vorbi pe un glas scăzut lui *chimpira,* care se opri pe dată. Își înălță capul încet și se întoarse să privească spre coridorul lung unde mă aflam. Apoi își trase umerii în spate și își mișcă ușor mâinile. Porni agale și degajat spre mine.

M-am îndepărtat clătinându-mă de fereastră și am luat-o la fugă spre camera mea, am trântit ușa și am încuiat-o, țopăind de-a-ndăratelea ca un crab, împiedicându-mă de cărți și de hârtii prin întuneric, izbindu-mă de lucruri. M-am prăbușit, grămadă lângă perete, holbându-mă la ușă cu pieptul încordat, de parcă aș fi primit o lovitură puternică în coaste. „Jason, mă gândeam eu cu înfrigurare. Jason, s-au întors să ți-o plătească cu vârf și-ndesat. Ce jocuri ai jucat cu ea?"

La început, nu apăru nimeni. Păreau să treacă minute bune - timp în care ei ar fi putut să-i facă orice lui Jason, în vreme ce eu mă gândeam că ar trebui să deschid ușa, să mă duc la telefon și să sun la poliție. Apoi, tocmai când credeam că *chimpira* nu va mai veni, că el și Asistenta părăsiseră casa în tăcere, i-am auzit deslușit, peste zgomotul vântului, pașii scârțâind pe coridor.

M-am repezit la fereastra laterală, zgâriind nebunește marginile plasei de țânțari, rupându-mi unghiile. Unul dintre cârlige cedă. Am aruncat la o parte plasa protectoare, am deschis fereastra împingând-o în lături și m-am uitat în jos. Cam la un metru sub mie, un aparat pentru aer condiționat care ar fi putut să-mi susțină greutatea, se proiecta în afară de pe clădirea de alături. De acolo mai era încă o cădere lungă în spațiul îngust dintre clădiri. M-am întors și am privit spre ușă. Pașii se opriseră și, în tăcerea înspăimântătoare, *chimpira* murmura ceva în șoaptă. Pe urmă, o lovitură cu piciorul despică ușa fragilă. L-am auzit apucând rama și ținându-se strâns, ca să-și poată vârî piciorul prin ea.

M-am cățărat pe pervaz. Am avut timp să-i zăresc brațul pătrunzând plin de așchii prin gaură și mâna fără trup în costumul de culoarea levănțicii orbecăind prin întuneric după încuietoare. Apoi m-am împins afară, aterizând cu zgomot pe aparatul de aer condiționat, care se cutremură sub greutatea mea, în timp ce piciorul mi se juli de ceva. M-am lăsat în jos într-o poziție ghemuită, ținându-mă cu mâinile de abdomen și cu picioarele balansându-se în întuneric în timp ce vântul îmi fâlfâia pijamaua în jurul corpului. Mi-am luat avânt și am căzut direct pe pământ cu o bufnitură slabă, balansându-mă puțin înainte, cu fața izbindu-mi-se de șindrila de plastic de pe casa învecinată cu o bufnitură dureroasă.

Un alt zgomot pătrunzător venea de deasupra - zgomotul făcut de un obiect metalic un șurub sau o balama, poate, care ricoșa prin cameră. Am tras aer în piept, am sărit în picioare și am dispărut pe alee, plonjând într-un loc viran dintre două clădiri de pe partea cealaltă, unde m-am ghemuit în timp ce sângele îmi clocotea în vene. După câteva clipe, am îndrăznit să înaintez, târșâindu-mi picioarele, și privind încordată spre casă, cu o groază mută, întipărită pe chip.

Chimpira era în camera mea. Lumina care venea de pe coridorul din spate îi amplifica fiecare detaliu, ca printr-o lupă: firele de păr, umbra ușoară care se balansa deasupra capului său. Mi-am tras gulerul de la bluza de pijama peste gură, ținându-l strâns cu amândoi pumnii în timp ce dinții îmi clănțăneau și mă uitam la el cu ochii grei și dilatați, ca și cum aș fi avut adrenalină picurată în ei. Își dăduse oare seama cum scăpasem? Mă vedea?

Se dădu înapoi, apoi i-am văzut capul ivindu-se. M-am retras în locul viran. Îi luă minute întregi să studieze distanța de la fereastră până jos. Când, în sfârșit, își trase capul înăuntru, umbra îi șovăi o clipă, apoi dispăru din vedere, într-o

mișcare lentă, lăsând încăperea goală, cu becul care se balansa. Am început să respir din nou.

Poți să fii cât de curajos și de încrezător vrei, te poți convinge că ești invulnerabil, că știi să faci față. Îți imaginezi că situația nu va deveni niciodată cu adevărat foarte serioasă - că va exista un semn de avertizare înainte de a ajunge prea departe, o muzică de fundal care să te pună în gardă, așa cum se obișnuiește în filme. Dar mi se pare că nenorocirile nu sunt așa. Nenorocirile te atacă prin surprindere: te asaltează atunci când privirea îți este fixată asupra altui lucru.

Asistenta și *chimpira* rămaseră în casa noastră mai mult de o oră. I-am urmărit cutreierând pe coridoare, trântind ușile camerelor și aruncând obloanele din balamale. Sticlă zdrobită și uși despicate. Răsturnară mobila și smulseră telefonul din perete. Şi, în tot acest timp, am stat înghesuită și înghețată între clădiri, cu gulerul pijamalei tras peste gură, și m-am gândit doar la o singură ființă: „Shi Chongming. N-ar fi trebuit să mă lași să mă bag în chestia asta. N-ar fi trebuit să mă lași să mă amestec în treburi atât de periculoase". Pentru că era mai mult, mult mai mult decât mă așteptasem.

46

Felul în care îmi amintesc restul acelei nopți este precum o filmare cu încetinitorul, când urmărești deschiderea unei flori sau soarele care se deplasează de-a curmezișul unei străzi - tremurător, cu oameni care țâșnesc pe neașteptate dintr-un loc în altul. Exceptând faptul că filmul meu are culoarea electrizantă, de cordită, a dezastrului, și sunetul pare submarin, îngrozitor de încetinit, ca zgomotul scârțâitor pe care îți imaginezi că-l fac navele masive. *Zoom* și iată umbra îngrozitoare a Asistentei și a lui Jason făcându-mă să mă gândesc la ceva dintr-o carte, „bestie cu două spinări/bestie cu două spinări“, apoi *zoom!* și iată-mă ghemuită între clădiri, cu ochii lăcrimând și cu mușchii de pe coaste contractându-se de oboseală. Îi urmăresc pe Asistentă și pe *chimpira* părăsind casa, oprindu-se o clipă la ușă, ca să arunce o privire pe stradă, în timp ce *chimpira* își învârtește cheile pe degete și Asistenta își strânge cordonul la haina de ploaie înainte de a se topi amândoi în întuneric. Am tot corpul înghețat și amorțit și, când îmi ating fața unde m-am lovit de perete, nu mă doare atât de tare cum m-aș aștepta. Îmi curge puțin sânge din nas și ceva mai mult din locul în care mi-am mușcat limba. Apoi, *zoom* din nou, și Asistenta nu s-a întors - aleea a rămas tăcută mult timp, iar ușa din față este larg deschisă, zăvorul tras, așa că mă furișez în sus pe scară, tremurând ca nebuna și oprindu-mă la fiecare pas. După asta, sunt în camera mea, uitându-mă cu uluire la dezastrul produs - hainele

împrăștiate pe podea, ușa stând să cadă și toate sertarele deschise și răscolite. Apoi *zoom...* și un prim-plan cu fața mea. Stau în mijlocul camerei uitându-mă într-o poșetă goală în timp ce curajul mă părăsește, pentru că este geanta unde mi-am adunat toți banii pe care i-am câștigat în ultimele luni. Nu mi-a trecut niciodată prin minte, până în clipa aceea, să-l pun într-un loc sigur, dar acum îmi dau seama că Asistenta și *chimpira* nu au venit doar ca să-l tortureze pe Jason, ci să și smulgă tot ce era posibil din casa aceea cu multe coridoare.

Am rămas un timp în fața camerei mele uitându-mă spre coridorul lung. Se crăpa de ziuă. Lumina venea prin ferestrele sparte de la galerie aruncând umbre zimțate pe rogojina tatami prăfuită și totul era liniștit și sinistru de tăcut, în afară de *picuratul* robinetului din bucătărie. Toate debaralele fuseseră jefuite: toate stăteau deschise și tăcute în aerul glacial, cu grămezi de mobilă prăfuită și putrezită care zăceau peste tot. Era ca și cum balul demolatorilor sosise mai devreme. Majoritatea ușilor erau deschise. În afară de cea de la camera lui Jason. Ușa aceea îți atrăgea atenția tot timpul chiar de la capătul coridorului. Avea un aer sinistru, închisă atât de etanș.

În loc să bat la ea, m-am dus spre camera Irinei. Sunt, cum s-ar spune, o lașă. Când am dat ușa de perete, două trupuri se retraseră în întuneric: Svetlana și Irina, care scoteau sunete nearticulate și care se dădeau înapoi de parcă s-ar fi cățărat pe pereți ca șobolanii.

— Sunt eu, am șoptit ridicând mâna să le fac să tacă. În încăpere se simțea mirosul fricii. Sunt eu.

Le luă câteva clipe să se potolească, lăsându-se în jos pe podea și ținându-se una de cealaltă. M-am dus și eu lângă ele. Irina arăta îngrozitor - obrajii îi erau brăzdați de lacrimi și machiajul i se întinsese pe toată fața.

— Vreau să merg acasă, zise ea, schimonosindu-se. Vreau să merg acasă.

— Ce s-a întâmplat? Ce v-a făcut?

Svetlana o mângâie pe Irina pe spate.

— *Un animal,* rosti ea printre dinți. *E un animal.* A venit aici - împinge pe noi aici și celălalt fură banii noștri. Tot.

— V-a lovit?

Răsuflă anevoie. Exagera puțin. Bravada ei obișnuită dispăruse.

— Nu. Dar nu trebuie să ne atingă să ne facă - *pst.*

Arăta cu mâna cum fugiseră amândouă de frică în colț.

Irina își șterse lacrimile cu tricoul, tamponându-și ușor ochii. Pe el se zăreau două pete negre de rimei.

— Este un monstru, aia, ascultă-mă. Un adevărat *d'yavol.*

— Cum știu că noi avem bani, hm? Svetlana încerca să aprindă o țigară, dar mâinile îi tremurau așa de tare, că nu putea stăpâni flacăra. Renunță și se uită la mine. Ai spus la cineva câți bani avem?

— N-au venit pentru bani, am spus eu.

— Bineînțeles că da. Tot mereu legat de bani.

N-am răspuns. Mi-am mușcat degetele și m-am uitat înapoi spre ușă, zicându-mi: „Nu. Nu înțelegeți. Jason i-a adus aici. Cine știe ce a făcut sau ce i-a spus Asistentei la petrecere - acum plătim prețul“. Tăcerea care venea dinspre camera lui îmi îngheța sângele în vene. Ce o să găsim când o să deschidem ușa? Şi dacă - îmi aminteam de fotografia din mapa lui Shi Chongming -, și dacă am împinge ușa și am descoperi...

M-am oprit.

— Trebuie să mergem în camera lui Jason.

Svetlana și Irina tăceau. Mă priveau cu seriozitate.

— Ce e?

— N-ai auzit zgomotul pe care el făcut?

— Puțin - dormeam.

— Noi... Svetlana reușise să-și aprindă țigara. Trăgea fumul adânc în plămâni și îl sufla printre buzele strânse. Noi am auzit tot. Îi aruncă o privire Irinei ca și cum ar fi confirmat. Da. Şi nu *noi* o să intrăm acolo acum și să ne uităm.

Irina strâmbă din nas și clătină din cap.

— Nu. Nu *noi.*

Mi-am mutat privirea de la una la cealaltă, simțind cum mă părăsește curajul.

— Nu, pe un ton rece. Sigur că nu. M-am dus spre ușă și m-am uitat de-a lungul coridorului spre camera lui Jason. Fără îndoială că ar fi bine să merg eu.

Svetlana veni în spatele meu și îmi puse o mână pe umăr. Privea cu atenție holul. În fața camerei lui Jason, lângă perete, se afla o valiză ridicată în picioare, cu tot conținutul împrăștiat pe podea - îmbrăcămintea lui risipită peste tot, pașaportul, un plic ticsit cu hârtii scrise.

— Dumnezeule, șopti Svetlana la urechea mea. Uită-te la dezordine!

— Ştiu.

— Ești sigură că ei plecat?

M-am uitat dincolo de scările tăcute.

— Sunt sigură.

Irina veni lângă noi, încă tamponându-și fața, și am rămas îngrămădite una în alta, privind cu teamă pe coridor. Se simțea un miros - un miros ciudat care mă

făcea să mă gândesc, în mod inexplicabil, la măruntaiele din vitrina unei măcelării. Mi-am stăpânit emoția.

— Ascultați... S-ar putea să fie necesar să... M-am oprit. Ce ați zice de un doctor? Ar putea fi necesar să aducem un doctor.

Svetlana își mușcă buza, schimbând priviri cu Irina.

— Aducem la el doctor, Grey, și ei o să vrea să știe ce s-a întâmplat, și, pe urmă, poliția o să fie aici, vârându-și nasul peste tot, și pe urmă....

— Imigrație, zise Irina făcând un zgomot ușor cu limba. Imigrație.

— Şi cine o să plătească, hmm? Întrebă Svetlana, întorcându-și țigara și uitându-se la vârf ca și cum ar fi vorbit cu ea. Nici un ban rămas. Clătină din cap. Nici un ban rămas în toată casa.

— *Davai,* zise Irina punându-și mâna pe șoldurile mele și împingându-mă înainte. Tu mergi vezi. Mergi vezi, pe urmă vorbim.

Am mers încet, pășind peste valiză, și m-am oprit în fața ușii lui Jason, cu mâinile nemișcate pe lângă corp, uitându-mă fix la clanță, în timp ce tăcerea aceea îngrozitoare îmi suna în urechi. Şi dacă nu-i găseam trupul? Şi dacă aveam dreptate în privința lui Fuyuki și a medicamentului său? Cuvântul „vânătoare" îmi răsări în minte. Venise Asistenta aici la *vânătoare?* Mi-am aruncat privirea înapoi pe coridor, spre locul unde rusoaicele stăteau îngrămădite în ușă, Irina cu mâinile la urechi, ca și cum s-ar fi așteptat să audă o explozie.

— De acord, am murmurat pentru mine. M-am întors și am pus o mână nervoasă pe ușă trăgând totodată aer în piept. De acord.

Am izbit ușa, dar aceasta nu s-a deschis.

— Ce e? șopti Svetlana.

— Nu știu. Am zguduit-o. E încuiată. Mi-am apropiat gura de ușă. *Jason?*

Am așteptat, dar n-am auzit nimic.

— *Jason, mă auzi?* Am bătut ușor în ușă cu degetele. Jason, mă auzi? Ești...

— *Marș de-aici!* Vocea îi era înăbușită. *Dă-i drumul de la ușa mea, șterge-o!*

Am făcut un pas înapoi punând o mână pe perete, pentru a-mi menține echilibrul, căci genunchii începuseră să îmi tremure.

— Jason, ești... Am tras de câteva ori aer în piept. Ai nevoie de un doctor? Te pot duce la Roppongi dacă vrei...

— *Am zis* marș.

— ...O să le spunem că vom plăti săptămâna viitoare, când...

— Ești cumva *surdă?*

— Nu, am zis eu privind absentă spre ușă. Nu, nu sunt surdă.

— E în regulă? șuieră Svetlana.

— Mda, am răspuns ștergându-mi fața și uitându-mă cu suspiciune la ușă. Cred că da, cred că e bine.

Am avut nevoie de mult timp ca să ne convingem că Asistenta nu se mai întoarce. Şi am avut nevoie de și mai mult timp să ne facem curaj să cercetăm casa. Stricăciunile erau de neimaginat. Am pus pe cât posibil lucrurile în ordine și, pe rând, am făcut câte o baie. M-am spălat într-o stare de năuceală, mișcând încet cârpa pe fața mea umflată. Eram zgâriată pe picioare, probabil de la evadarea mea pe fereastră. Printr-o coincidență, rănile erau exact în locurile unde copilașul din vis mă mușcase. Ar fi putut fi urmele dinților copilașului. Le-am privit foarte mult timp, tremurând îngrozitor, nefiind în stare să-mi stăpânesc clănțănitul dinților.

Irina descoperise niște bani în buzunarul unei haine pe care *chimpira* nu o văzuse și acceptă să-mi împrumute o mie de yeni. Când am terminat cu baia, am făcut ordine în camera mea, măturând cu grijă sticla spartă și așchiile din ușă, am stivuit toate cărțile în dulapul de haine, am aranjat notițele și picturile, mi-am vârât banii de la Irina în buzunar și am pornit prin Maranouchi spre Hongo.

Campusul îmbibat de ploaie arăta foarte diferit față de ultima dată când fusesem acolo. Covorul gros de frunze dispăruse și puteai vedea tot drumul spre lac, acoperișul din țigle, cu un model complicat cu multe ornamente, al sălii de sport care se înălța în spatele arborilor. Era devreme, dar Shi Chongming avea deja un student la el, un băiat înalt și dichisit într-un tricou portocaliu de bumbac cu mânecă lungă pe care scria „Bathing Ape“. Amândoi tăcură când am intrat cu haina încheiată până la gât. Fața îmi era zgâriată, nările îmi erau încă acoperite cu o crustă de sânge, mâinile îmi stăteau pe lângă corp cu pumnii strânși și tremuram fără să mă pot controla. Am rămas înțepenită în mijlocul încăperii și am arătat spre Shi Chongming.

— M-ați făcut să parcurg un drum lung, am spus. M-ați făcut să parcurg un drum lung, dar nu pot să merg mai departe. E timpul să-mi dați filmul.

Shi Chongming se ridică încetișor în picioare. Se sprijini în baston, apoi ridică mâna indicându-i studentului ușa.

— Repede, repede, rosti el printre dinți, când băiatul rămase încremenit pe scaun, uitându-se la mine. *Haide, acum, repede!*

Studentul se ridică precaut în picioare. Fața îi era gravă și își ținea privirea fixată asupra mea, în timp ce pășea într-o parte și cu mare grijă spre ușă, strecurându-se pe ea și închizând-o în urma lui cu un clic abia auzit.

Shi Chongming nu se întoarse imediat spre mine. Rămase un timp cu mâna pe clanță. Pentru că trecuse un minut de când rămăseserăm singuri și nu mai avea cine să ne întrerupă, se răsuci în sfârșit spre mine.

— Ei bine, acum ești calmă?

— Calmă? Da, sunt calmă. Foarte calmă.
— Stai jos. Stai jos și povestește-mi ce s-a întâmplat!

47

史 Nanking, 20 decembrie 1937

Nu este nimic mai dureros și mai chinuitor pentru un om mândru decât să admită că a greșit. Pe drumul de întoarcere de la fabrică, după ce abandonaserăm copilul mort pe stradă, am ajuns la momentul despărțirii, și Liu și-a pus mâna pe brațul meu.

— Du-te acasă și așteaptă-mă, a șoptit el. Voi veni la tine de îndată ce îl voi conduce pe tânărul Liu înapoi acasă. Lucrurile o să se schimbe.

Firește, în mai puțin de douăzeci de minute după ce am sosit acasă, s-au auzit o serie de bătăi codificate în ușă, și, când am deschis, l-am descoperit pe Liu stând în prag cu o mapă grosolană de bambus sub braț.

— Trebuie să vorbim, a murmurat el, asigurându-se că Shujin nu asculta. Am un plan.

Şi-a scos pantofii în semn de respect și a intrat în încăperea mică de la parter, pe care o foloseam pentru treburi oficiale. Shujin păstrează tot timpul camera așa cum se cuvine, frumos aranjată, cu scaune și cu o masă roșie lăcuită, decorată cu bujori și cu dragoni de sidef. Ne-am așezat la masă, cu hainele înfășurate în jurul nostru. Shujin nu l-a privit cu suspiciune pe bătrânul Liu. S-a dus repede la etaj să-și aranjeze părul și, după câteva minute, am auzit-o ieșind spre bucătărie să fiarbă niște apă.

— Avem doar ceai și câteva găluști de hrișcă făcute de soția ta, Liu Runde, am zis eu. Nimic mai mult. Îmi pare rău.

Liu a înclinat din cap.

— Nu-i nevoie să explici.

În mapă, avea o hartă a Nankingului pe care o pregătise amănunțit. Cred că lucrase la ea în ultimele zile. Când ceainicul a apărut pe masă și ceștile noastre au fost umplute, a întins harta în fața mea.

— Asta, a zis el, încercuind un punct dincolo de Chalukou, este casa unui vechi prieten. Un comerciant de sare, foarte prosper - și casa este spațioasă, cu un rezervor de apă proaspătă, cu rodii și cămări bine aprovizionate. Nu foarte departe de Purple Mountain. Şi aceasta - a însemnat cu o cruciuliță la câțiva *li* mai departe în oraș -, aceasta este poarta Taiping. Circulă zvonuri că zidul a fost puternic bombardat în zona asta, așa că există șansa ca, din cauza asaltului spre

vest, japonezii să nu fi pus suficienți oameni de gardă aici. Presupunând că o să trecem cu bine, vom merge de acolo de-a lungul străzilor periferice, urmând drumul principal, Chalukou, pentru a ajunge la râu pe o rută ocolitoare, la nord de oraș. Chalukou nu poate fi de importanță strategică pentru japonezi, așa că, dacă vom fi norocoși, vom găsi o barcă și, de pe malul îndepărtat, vom dispărea în partea centrală, spre provincia Anhui.

Un timp, am rămas amândoi tăcuți gândindu-ne cum ne vom transporta familiile prin toate locurile acelea periculoase. După o vreme, ca și cum mi-aș fi exprimat o îndoială, Liu a încuviințat.

— Da, știu. Planul se bazează pe concentrarea japonezilor în susul apei, la Xiaguan și Meitan.

— La radio se anunță că zilele astea va fi o înștiințare despre comitetul autonom.

M-a privit cu gravitate. Avea expresia cea mai surprinsă pe care o văzusem vreodată pe chipul său.

— Neprețuitule, neprețuitule domn Shi. Ştii la fel de bine ca mine că, dacă rămânem aici, suntem precum șobolanii într-un canal, așteptând ca japonezii să ne găsească.

Am stat și m-am gândit.

— Da, într-adevăr, am murmurat.

Dintr-odată, mi-au apărut lacrimi în ochi, lacrimi pe care nu doream ca bătrânul Liu să le vadă. Dar e prea bătrân și prea înțelept. Şi-a dat seama imediat care era problema.

— Profesore Shi, nu te învinovăți prea mult, înțelegi? Nici eu însumi n-am procedat mai bine decât tine. Şi eu sunt vinovat de trufie.

O lacrimă mi s-a prelins pe față și a căzut pe masă, aterizând pe ochiul unui dragon. Am privit-o cu indiferență.

— Ce am făcut? am șoptit eu. Ce i-am făcut soției mele? Copilului meu?

Bătrânul Liu s-a apropiat de mine și mi-a cuprins mâinile cu mâinile sale.

— Am făcut o greșeală. Asta s-a întâmplat - am făcut o greșeală. Am fost niște bărbați mărginiți și ignoranți, dar asta-i tot. Doar puțin ignoranți, amândoi.

48

Uneori, oamenii uită să fie înțelegători și te învinovățesc pentru tot ce se întâmplă, chiar și pentru lucruri pe care le-ai înfăptuit atunci când nu aveai nici cea mai vagă idee că ești pe cale să comiți o greșeală. Când i-am explicat lui Shi Chongming ce se întâmplase în casă, primul lucru pe care a dorit să-l știe a fost dacă îi pusesem în primejdie cercetarea. Dacă discutasem despre ceea ce căuta.

Chiar și atunci când i-am oferit o versiune stilizată, o explicație vagă despre ceea ce făcuse Jason și cum o adusese pe Asistentă în casă, Shi Chongming nu fu totuși atât de înțelegător cum sperasem. Dorea să știe mai mult.

— Ce treabă ciudată a putut să facă prietenul tău? Ce-a fost în capul lui?

N-am răspuns. Dacă i-aș fi povestit despre Jason, despre ceea ce se întâmplase între noi, ar fi fost din nou exact ca la spital, când lumea scotea exclamații de iritare privind comportamentul meu, se uita la mine și se gândea la sălbaticii mânjiți cu noroi care se împerecheau într-o pădure.

— Ai auzit ce-am spus?

— Ascultați, am spus ridicându-mă, o să vă explic totul pe îndelete.

M-am dus la fereastră. Afară încă ploua - apa se prelingea din copaci, udând baloturile de paie stivuite dincolo de zona de tragere cu arcul.

— Ceea ce mi-ați cerut să fac a fost foarte, foarte, *foarte* periculos. Unul dintre noi ar fi putut să moară, nu exagerez. Acum o să vă spun ceva foarte important... Mă trecu un fior și mi se făcu pielea de găină. Am început să-mi frec ușor brațele. Este mult mai grav decât v-ați imaginat. Am descoperit lucruri. Am descoperit lucruri incredibile.

Shi Chongming stătea nemișcat la biroul său și mă asculta cu fața încordată și concentrată.

— Există povești despre ființele omenești, am continuat eu coborându-mi vocea, trupuri de ființe umane moarte, tăiate și folosite drept leac. Mâncate. Înțelegeți despre ce vorbesc? Da? Am tras aer în piept. *Canibalism.* Am așteptat o clipă pentru ca termenul să aibă efect. Canibalism. Canibalism.

Puteai simți cuvântul rostit singur infiltrându-se în pereți și pătând covorul. „O să-mi spui că sunt nebună, sunt sigură, dar sunt obișnuită cu asta și, de fapt, nu-mi pasă, pentru că o să-ți spun: *în tot acest timp, lucrul pe care l-ai căutat, profesore Shi, este carnea de om“.*

O expresie de tulburare intensă se citi pe chipul lui Shi Chongming.

— Canibalism, repetă el cu asprime, în timp ce degetele i se mișcau nestăpânite pe birou. Asta ai zis?

— Da.

— O sugestie extraordinară.

— Nu mă aștept să mă credeți - adică, dacă societatea din Hong Kong ar auzi, ar...

— Sper că ai dovada.

— Știu ceea ce mi-au povestit oamenii. Fuyuki face tot felul de afaceri pe piața neagră. Ați auzit de *zanpan?* Toată lumea din Tokio spunea că tocana pe care o serveau în piață era...

— Ce ai văzut de fapt? Hmm? L-ai văzut pe Fuyuki cum bea sânge? Miroase respingător? Are pielea roșie? Cam așa recunoști un canibal, nu? Ceva dureros i se strecură în voce. Mă întreb... murmură el. Mă întreb... Apartamentul lui amintește de bucătăriile cumplite din *Marginea apei*[56] *?* Sunt mădulare care atârnă peste tot? Pieile de om întinsă pe pereți, gata de pus în oală?

— Mă necăjiți.

Pe frunte îi apărură broboane de sudoare. Gâtul i se mișca destul de greu sub gulerul mandarin.

— Nu mă necăjiți, am șoptit. Vă rog, nu trebuie să mă necăjiți.

Oftă adânc și se lăsă pe spate în scaun.

— Nu, rosti el pe un ton iritat. Nu. Sigur că nu trebuie. Nu trebuie.

Împinse scaunul în spate, se ridică și se îndreptă spre chiuvetă, dădu drumul la robinet și își duse apă la gură în mâna făcută căuș. Rămase un timp cu spatele la mine, urmărind apa curgând. Apoi închise robinetul, se întoarse la scaun și se așeză. Fața i se mai înseninase puțin.

— Chiar îmi cer scuze. Își privi un timp mâinile fragile care se sprijineau pe masă. Tremura convulsiv, ca și cum ar fi avut o viață a lor. Mă rog, zise el în cele din urmă, *canibalism,* nu? Dacă asta crezi, îmi vei aduce dovada.

— Poftim? Nu se poate să vreți mai mult. Am făcut totul. Tot ce mi-ați spus să fac. Mă gândeam la casă, la ferestre, la ușile făcute bucăți, mă gândeam la toți banii care fuseseră furați. Mă gândeam la umbra Asistentei pe The Salt Building - făcându-i ce lui Jason? „Bestia cu două spinări..." Nu vă țineți promisiunea. V-ați încălcat promisiunea. V-ați încălcat promisiunea din nou!

— Am avut o înțelegere. Îmi trebuie dovada, nu speculații.

— *Nu asta ați spus!* M-am apropiat de proiector și l-am tras din colț, smulgând învelitoarea de plastic, întorcându-l pe rotițe și încercând să găsesc un loc ascuns. Am nevoie de film. M-am dus spre rafturi, am scos cărțile, lăsându-le să cadă pe podea, și mi-am vârât mâinile în spațiile din spate. Am împins grămezile de hârtii pe podea și am tras deoparte perdelele. Unde l-ați pus? *Unde este?*

— Te rog, stai jos și vom discuta.

— Nu, nu înțelegeți. Sunteți un mincinos. Mi-am încordat mâinile pe lângă corp și am ridicat vocea. *Sunteți un mincinos.*

— Filmul este ținut sub cheie. Nu am cheia aici. N-am putea să o obținem nici dacă am vrea.

— Vreau filmul.

— Destul! Se ridică în picioare, roșu la față, respirând accelerat, și îndreptă bastonul spre mine. *Nu* mă insulta, zise el în timp ce pieptul i se ridica și i se lăsa,

până nu vei înțelege cu ce ai de a face. Acum, stai jos!

— Poftim? am făcut, luată pe nepregătite.

— Stai jos. Stai jos și ascultă cu atenție.

L-am privit în tăcere.

— Nu *vă* înțeleg, am șoptit, ștergându-mi fața cu dosul mânecii și îndreptând un deget spre el. *Pe dumneavoastră.* Nu *vă* înțeleg.

— Bineînțeles că nu. *Stai jos!*

M-am așezat, privindu-l dușmănos.

— Acum, te rog. Shi Chongming își împinse scaunul înapoi și se așeză respirând greoi, încercând să se liniștească. Își trase jacheta și o netezi, ca și cum astfel și-ar fi potolit mânia. Te rog - ai face bine să înveți că uneori merită să judeci lucrurile din afara sferei tale imediate de înțelegere... Își tamponă fruntea. Acum, îngăduie-mi să-ți fac totuși o concesie.

Am pufnit nerăbdătoare.

— Nu doresc nici o concesie, vreau...

— Ascultă. Ridică o mână tremurândă. Vreau să-ți spun că ai dreptate. Sau, mai degrabă, că aproape ai dreptate. Când pomenești despre... făcu o pauză, apoi rosti cu o voce fermă... canibalism, ești aproape de adevăr.

— Nu „aproape”! O citesc în ochii dumneavoastră - am dreptate, nu-i așa?

Ridică mâna.

— Ai dreptate în privința anumitor lucruri. Dar nu întru totul. Poate că ai dreptate chiar și în cazul acelor zvonuri îngrozitoare - carne de om de vânzare în piețele din Tokio! Zeii știu că yakuza a înfăptuit lucruri îngrozitoare pentru înfometarea acestui mare oraș, așa că nu era greu să găsești un cadavru în Tokio în zilele acelea. Dar să practici canibalismul pentru terapie? Luă o agrafă pentru hârtie și o îndoi tulburat. Asta e cu totul altceva. Dacă există în lumea interlopă japoneză, atunci poate că s-a impus în anumite părți ale societății japoneze cu secole în urmă, și, mai apoi, poate, în anii 1940, după Războiul Pacificului. Îndoi agrafa în forma unui cocor și o așeză pe birou privind-o cu atenție. Apoi își împreună mâinile și se uită la mine. Şi acesta este motivul pentru care trebuie să asculți cu atenție. O să-ți spun exact de ce nu pot să-ți dau filmul încă.

M-am lăsat pe spate, cu brațele încrucișate.

— Ştiți, vocea dumneavoastră mă agasează, am spus. Uneori, chiar îmi displace să o ascult.

Shi Chongming mă privi îndelung. Brusc, fața i se însenină și un zâmbet mic îi miji în jurul gurii. Aruncă pasărea-agrafă la coșul de gunoi, își împinse în spate scaunul și se ridică să ia un mănunchi de chei dintr-un vas pentru mărunțișuri. Dintr-un sertar încuiat scoase un caiet. Înfășurat în piele subțire de vacă și legat cu sfoară, arăta foarte vechi. Desfăcu sfoara, și teancuri de hârtie

îngălbenite căzură pe birou. Erau acoperite cu o scriere chineză, măruntă și ilizibilă.

— Amintirile mele, rosti el. De pe vremea când eram în Nanking.

— De la Nanking?

— Ce vezi?

M-am aplecat înainte, cu un aer surprins, uitându-mă cu coada ochiului la caligrafia micuță, încercând să descifrez un cuvânt sau o frază.

— Am întrebat ce vezi.

Mi-am ridicat privirea spre el.

— Văd un jurnal.

Am întins mâna, dar el trase foile și își îndoi brațul în jurul lor, protector.

— Nu. Nu, nu vezi un jurnal. Un jurnal este un concept, ca o povestire. Nu poți vedea o povestire. Frecă prima pagină între degetele sale brăzdate de vase capilare. Ce este asta?

— Hârtie. Acum pot să citesc?

— Nu. Ce se află pe hârtie?

— O să mă lăsați să citesc?

— Ascultă-mă. Încerc să te ajut. Ce se află pe hârtie?

— Litere, am răspuns. Cerneală.

— Exact. Lumina ciudată, cenușie care se filtra prin fereastră făcea ca pielea de pe fața lui Shi Chongming să fie aproape transparentă. Vezi hârtia și vezi cerneala. Dar ele au devenit mai mult decât atât - ele au încetat să fie doar hârtie și cerneală. Ele au fost transformate de ideile și de credințele mele. Ele au devenit o expunere de fapte.

— Nu am cunoștințe despre expuneri de fapte, cerneală și hârtie, am replicat privind țintă jurnalul. Dar știu că am dreptate. Fuyuki face experimente cu organe omenești.

— Uitasem că occidentalii nu înțeleg arta de a asculta. Dacă ai asculta cu atenție, dacă nu te-ai comporta ca un occidental, ți-ai da seama că nu te-am contrazis.

L-am privit neclintită. Eram pe punctul de a zice „Și?“, când ceea ce încerca să spună se agăță de mine, pe deplin conturat și foarte clar.

— O, am bâiguit cu voce slabă, lăsându-mi mâinile în jos. O, cred că eu....

— Crezi?

— Eu...

Am lăsat propoziția neterminată și am stat o vreme cu capul într-o parte și cu gura care se mișca, fără a scoate însă vreun sunet. Vedeam imagine după imagine, imaginea băieților Poro din Liberia ascunzându-se înspăimântați de dușmanii lor în tufișuri, imaginea cu Human Leopard Society, imagini ale tuturor

oamenilor din lume care mâncaseră carnea dușmanilor lor, ceva transformat de ideile și de credințele lor. Semnul *kanji* pentru putere pe care-l pictasem noaptea trecută îmi reveni în minte.

— Cred, am zis încet, cred... carnea poate fi transformată, nu-i așa? Carnea de om poate avea un - un fel de putere....

— Intr-adevăr.

— Un fel de putere... ea poate fi transformată prin... printr-un proces? Sau prin... Şi brusc, am înțeles. L-am privit țintă. Nu poate fi orice ființă umană. Vreți să spuneți că e vorba de cineva aparte. De cineva apropiat - apropiat lui Fuyuki. Nu-i așa?

Shi Chongming strânse foile de jurnal, legându-le cu un elastic în timp ce își ținea gura strânsă.

— Asta, rosti el fără să mă privească, asta este ceea ce trebuie să afli.

49

Stăteam tăcută și gânditoare, în timp ce traversam înapoi orașul, pe liniile de cale ferată înălțate care se răsuceau sus, spre cer, printre panourile publicitare luminoase, printre zgârie-norii cu strălucirile lor albe și metalice, prin văzduhul albastru, prin zgomot și nebunie, uitându-mă indiferentă spre clădirile de birouri cu zece etaje, la secretarele cu bluze identice și cu pantaloni strâmți, de culoare cafenie, care se holbau pe ferestre. Din când în când, mă gândeam că Shi Chongming mă făcea să muncesc prea mult. Uneori, îmi dădea dureri de cap. În Shinjuku, trenul trecu huruind pe lângă un zgârie-nori acoperit cu sute de monitoare TV, în fiecare zărindu-se imaginea unui bărbat într-un smoching auriu, care interpreta un cântec spre camera de filmat. Un timp, l-am privit absentă. Apoi m-am dumirit.

„Bison?“

M-am ridicat, am traversat trenul și mi-am sprijinit mâinile de geam, uitându-mă spre clădire. Era el, un Bison mult mai tânăr și mai slab decât cel pe care îl știam, cu capul într-o parte și întinzând mâna spre cameră, imaginea lui fiind multiplicată și modelată de sute de ori până când acoperi clădirea, o mie de *sosii* care se mișcau și glăsuiau la unison. Jos, în partea stângă a fiecărui ecran, era o siglă pe care scria „NHK Newswatch". Canalul de știri. Bison era la știri. Exact când trenul se pregătea să treacă pe lângă zgârie-nori, chipul său fu înlocuit de un cadru nedeslușit al unei mașini de poliție parcate în fața unei case din Tokio greu de recunoscut. „Poliție", mi-am zis, apăsându-mi mâinile pe geam și uitându-mă lung înapoi la blocul uriaș care dispărea în spatele trenului. Respirația mea aburise geamul. „Bison? De ce ești la știri?"

Când am ajuns la casa din Takadanobaba, se întuneca și nici o lumină nu era aprinsă, în afară de cea de pe casa scării. Svetlana era afară, uitându-se la ceva aflat pe pământ, cu ușa deschisă în spatele ei. Purta ghetele de discotecă și o haină roz pufoasă până la genunchi, iar în mână ținea un sac de gunoi plin cu haine.

— Ai văzut știrile? am zis eu. Te-ai uitat la televizor?

— E acoperit de muște.

— Poftim?

— Uite!

Frunzișul care de obicei înconjura casa fusese călcat în picioare. Probabil că Asistenta și *chimpira* stătuseră acolo să se uite pe ferestrele noastre. Svetlana își folosi vârful ghetei roz ca să dea frunzișul deoparte și să arate locul unde zăcea un pisic mort cu urma unei tălpi de pantof îndesată în capul zdrobit.

— *Suka,* ticăloasa! El doar pisic mic. Nimic periculos. Aruncă sacul de gunoi pe marginea drumului și se îndreptă în sus pe scări, dând din mâini. Ticăloasa!

Am urmat-o tremurând, încercând zadarnic să mă stăpânesc. Becurile sfărâmate și bucățile din ușile distrase zăceau încă pe podea. Am privit posomorâtă de-a lungul coridoarelor tăcute.

— Ai văzut știrile? am întrebat din nou în timp ce intram în sufragerie. Televizorul mai funcționează?

Televizorul fusese înclinat pe o parte, dar porni când l-am îndreptat și am încercat contactul.

— Bai-san tocmai a fost dat la televizor.

M-am aplecat spre aparat și am apăsat butonul de schimbat canalele. Erau desene animate, reclame pentru băuturi energizante, fete în bikini. Chiar și desene animate cu veverițe care cântau. Nici urmă de Bison. Am cercetat din nou canalele, devenind nerăbdătoare.

— S-a întâmplat ceva. L-am văzut acum douăzeci de minute. Nu te-ai uitat...

Am privit peste umăr. Svetlana stătea foarte liniștită în ușă, cu brațele încrucișate. M-am ridicat.

— Ce e?

— Noi plecăm. Făcu semn cu mâna prin cameră. Uite!

Pungi de hârtie albe și gri de la Matsuya, cu boarfe care atârnau afară din ele, erau rezemate peste tot. Într-o pungă, am zărit un morman de umerașe, suluri de hârtie igienică și un radiator cu ventilator. Pe canapea, se aflau saci de gunoi plini cu haine. Nici măcar nu observasem.

— Eu cu Irina. Am găsit club nou. În Hiroo.

Chiar atunci, Irina apăru pe coridor trăgând o legătură de haine împachetate în celofan. Şi ea își pusese haina, și în mâna liberă avea o țigară rusească al cărei miros îmi făcea greață. Lăsă jos hainele și se așeză în spatele Svetlanei, proptindu-și bărbia pe umărul ei și aruncându-mi o privire încruntată.

— Club frumos.

Am clipit, nedumerită.

— Părăsiți casa? Unde o să locuiți?

— Apartamentul unde stăm noi este, cum se spune? În partea de sus a clubului? Își adună degetele grămadă, sărută vârfurile și zise: Clasa întâi.

— Dar cum? am făcut eu absentă. Cum ați...

— Clientul meu ajutat. Ne duce acolo acum.

— Grey, nu spui nimica nimănui, da? Să nu-i spui lui Mama Strawberry unde mergem și nici la altă fată. Bine?

— Bine.

Urmă o pauză, apoi Svetlana se aplecă spre mine, își puse mâna pe umărul meu și mă privi în ochi într-un fel care mă făcu să mă simt ușor amenințată.

— Acum, ascultă, Grey. Mai bine vorbește cu el. Smuci din cap spre locul unde ușa lui Jason era închisă ferm. Ceva serios.

Irina încuviință.

— El spus nouă: „Nu vă uitați la mine“. Dar noi văzut pe el.

— Da. Noi vedem pe el încercând să se miște, încercând să... cum îi spui? Terască? Pe jos, pe mâini? Terască?

— Târască? Am simțit o senzație neplăcută pe piele. Vrei să spui că se târăște?

— Da, *târască.* Încerca să se târască. Îi aruncă Irinei o privire stânjenită. Grey, ascultă. Își linse buzele. Noi credem adevărat - el trebuie un doctor. El spus, el nu vrea să consulte unu, dar... Vocea i se stinse treptat. Ceva neplăcut rău cu el. Ceva neplăcut, neplăcut.

Fetele plecară într-un Nissan alb, cu un loc în spate pentru copil acoperit cu un pled albastru, condus de un bărbat care părea cam speriat. După ce se făcură nevăzute, casa îmi păru rece și părăsită, ca și cum ar fi fost închisă pentru perioada iernii. Ușa lui Jason era ferecată și o dâră de lumină venea de sub ea, dar nu se auzea nici un zgomot. Am stat în fața ei, pe punctul de a ciocăni, încercând să mă concentrez asupra a ceea ce trebuia să spun. Mi-a luat mult timp, și totuși nu mă puteam hotărî, așa că am bătut oricum. La început, nu se auzi nici un răspuns. Când am bătut din nou, am auzit un: „Ce?“ înăbușit.

Am dat ușa la o parte. Încăperea era rece ca gheața, luminată doar de ecranul albastru pâlpâitor al televizorului, sus lângă fereastră. În penumbră, am zărit un

talmeș-balmeș ciudat de lucruri pe podea, sticle goale, haine aruncate și ceva ce părea a fi coșul înalt de aluminiu de la bucătărie. La televizor, o japoneză într-o ținută de majoretă sărea dincolo de insulele plutitoare într-o piscină în timp ce fusta ei mini flutura de fiecare dată când făcea un salt. Era singurul semn de viață, împins în fața ușii și blocând intrarea, se afla biroul lui Jason.

— Cațără-te peste el, zise Jason. Vocea părea să vină din dulapul cu haine.

Mi-am vârât capul în cameră și am întins gâtul, încercând să-l văd.

— Unde ești?

— Cățără-te peste el, la naiba.

M-am așezat pe birou și mi-am tras genunchii, m-am învârtit și apoi mi-am lăsat picioarele să atârne și am sărit pe podea.

— Închide ușa!

M-am aplecat peste birou, am împins ușa și apoi am aprins lumina.

— *Nu! Stinge-o!*

Podeaua era acoperită de grămezi de șervețele și cu prosoape de hârtie de bucătărie, toate făcute cocoloș și îmbibate de sânge. Şervețele roșii dădeau pe-afară din coșul de gunoi. Ieșit de sub salteaua însângerată, am zărit mânerul galben al unui cuțit de tăiat carne, vârful unei șurubelnițe și câteva dălți. Jason era sub asediu.

— Am zis, stinge lumina! Vrei să ne vadă?

Am făcut întocmai, și urmă o tăcere lungă și apăsătoare. Am vorbit din nou:

— Jason, lasă-mă să chem un doctor. O să sun la Clinica Internațională.

— Am zis nu! N-am nevoie ca niște doctori japonezi să mă atingă.

— Voi suna la ambasadă.

— În nici un caz.

— Jason. Am făcut un pas pe podea. Am simțit cum tălpile mi se desprinseră de podeaua lipicioasă. Sângerezi.

— Şi ce?

— De unde îți curge sânge?

— De unde îmi curge sânge? Ce fel de întrebare tâmpită e asta?

— Spune-mi de unde îți curge sânge. Poate e grav.

— *Ce naiba vrei spui?* Ciocăni în ușa dulapului, făcând pereții să tremure. Nu știu ce crezi că s-a întâmplat, dar, oricum, îți închipui numai prostii. Se opri din vorbă, respirând greoi. Inventezi. Tu și invențiile tale idioate. Capul tău al naibii de *ciudat.*

— Nu este nimic în neregulă cu capul meu, am zis fără ezitare. Eu nu inventez lucruri.

— Ei bine, iubito, îți imaginezi *toate astea.* N-am fost *atins,* dacă asta-i ceea ce vrei să spui.

În clipa aceea, îl puteam vedea, în dulap, trântit de perete. Puteam să-i disting conturul trupului, ghemuit sub o pilotă. Părea să stea culcat pe o parte, ca și cum încerca să se încălzească. Aveam impresia că mă uitam la o stafie, văzându-l cum stătea acolo în penumbră și ascultându-i vocea îngroșată care venea din dulap.

— Nici măcar să nu sugerezi așa ceva - CE CREZI CĂ FACI? NU STA LÂNGĂ DULAP!

Am făcut un pas înapoi.

— *Rămâi acolo. Şi, la naiba, nu te mai uita la mine!*

*Î*l auzeam cum respira, greoi, ca și cum ar fi avut ceva în gât.

— Acum, ascultă, zise el, trebuie să chemi pe cineva să mă ajute.

— Îți voi chema un doctor și...

— Nu! Se străduia să-și controleze vocea și să-și pună gândurile în ordine. Nu. Ascultă. Este... este un număr scris pe perete. Lângă întrerupător. Îl vezi? E numărul mamei mele. Sun-o. Mergi la o cabină telefonică și cere o convorbire cu taxă inversă. Spune-i să-mi trimită pe cineva. Spune-i să nu fie cineva din Boston, spune-i că trebuie să fie unul dintre bărbații din casa de la Palm Springs. Sunt mai aproape.

Palm Springs? Am privit cu ochi mari spre dulap. Jason făcea parte dintr-o familie care avea case în California? Avea angajați? Întotdeauna mi-l imaginasem ca pe un călător autentic, genul pe care-l văzusem pe aeroport: un *Lonely Planet* uzat sub un braț, un sul de hârtie igienică agățat în spatele rucsacului. Mi-l închipuisem spălând vase, predând engleza, dormind pe o plajă doar cu un aragaz și cu un așternut de pat peticit. Crezusem mereu că avea numai de pierdut - ca noi toți ceilalți.

— Ce e? Ce nu înțelegi? Mai ești aici?

O reclamă pentru batoanele de ciocolată Pocky apăru pe ecranul televizorului. Am urmărit-o câteva clipe. Apoi am oftat și m-am îndreptat spre ușă.

— Bine, am zis. Voi suna.

Nu mai vorbisem niciodată cu taxă inversă, și, când vocea robotului îmi ceru numele, eram mai-mai să zic: „Ciudata”. În cele din urmă am spus:

— Sun din partea lui Jason.

Când mama sa răspunse la telefon, ascultă în tăcere. Am explicat totul de două ori: adresa, unde se găsea casa, faptul că Jason avea nevoie urgentă de un doctor și dacă ar binevoi - am ezitat un pic gândindu-mă cât de ciudat era să discut în felul acela despre Jason -, dacă ar binevoi să trimită pe cineva de pe coasta de vest pentru că asta ar fi cea mai rapidă soluție.

— Şi, pot să întreb, cine ești? Avea un accent englezesc, cu toate că se afla în Boston. Ai putea fi atât de amabilă să-mi spui cum te cheamă?

— Nu glumesc, am spus și am închis.

Era deja întuneric, și, când am ajuns acasă, n-am aprins prea multe lumini - nu mă gândeam decât cum ar arăta casa din exterior, strălucitoare în mijlocul unei întinderi întunecate. Nu cunoșteam nici un client care mi-ar fi putut împrumuta bani, era prea frig să dorm în parcuri și nu eram convinsă că Mama Strawberry mi-ar da un avans înainte de ziua de plată, cu siguranță nu unul suficient de mare ca să-mi permit o cameră de hotel. De la Shi Chongming nu puteam cere. După club, aș fi putut să mă întorc și să dorm în același loc. Gândul îmi dădu fiori pe șira spinării.

Nu îmi luă prea mult timp să aleg niște obiecte din debarale - în casa aceea existau o mulțime de lucruri, dacă trebuia să te aperi: un ciocan de lemn, o daltă, o oală grea pentru gătit orez, pe care probabil o puteai azvârli dacă era necesar. Am cântărit ciocanul în mână. Era grozav de greu. Le-am dus pe toate în camera mea, le-am rezemat de lambriu, apoi mi-am umplut sacul de voiaj cu câteva lucruri: un pulover larg, toate însemnările și schițele cu Nanking, pașaportul și ceea ce îmi rămăsese din banii de la Irina. Situația îmi aduse aminte de pregătirile în caz de cutremur, când toți trebuia să avem la îndemână câteva lucruri de strictă necesitate. M-am dus la fereastră și, ținând strâns cureaua, am balansat-o în jos, ușor, ușor, până când brațul rămase drept. Pe urmă, i-am dat drumul. Sacul căzu cu o mică bufnitură în spatele aparatului de aer condiționat. De pe alee, nimeni nu avea să-și dea seama ce se afla acolo.

În timp ce stăteam la fereastră, a început dintr-odată să ningă. Fulgi ușori se prindeau într-un vârtej pe felia subțire de cer cenușiu dintre case, ascunzând vederii fața lui Mickey Rourke. Dacă sărbătoarea Crăciunului era aproape, atunci nu mai era mult până se împlineau zece ani de la moartea fetiței mele. Zece ani. Uimitor cum timpul se pliază peste toate întâmplările din viață, ca un acordeon. Într-un final, am închis fereastra. Mi-am înfășurat mâna într-o pungă de plastic și am ieșit în zăpadă. Cu vârfurile degetelor, am săpat în jurul pisoiului mort, l-am luat și l-am dus în grădină, unde l-am îngropat sub un curmal japonez.

50

史 Nanking, 20 decembrie 1937

Scriu la lumina unei lumânări. Mâna dreaptă mă doare, o arsură superficială îmi brăzdează în diagonală palma, și stau înghesuit în pat, cu picioarele sub mine,

iar draperiile patului sunt trase bine, ca să fiu sigur că nu există nici o posibilitate, absolut nici o posibilitate, ca vreo dâră de lumină să se strecoare pe alee. Shujin stă vizavi de mine, îngrozită de ceea ce s-a întâmplat astă-seară, ținând strâns cu mâna perdelele și aruncând priviri peste umăr spre lumânare. Ştiu că ar prefera să nu am nevoie deloc de lumină, dar în noaptea asta trebuie neapărat să scriu. Am o senzație copleșitoare că orice poveste scrisă în aceste zile, oricât de minoră și de nesemnificativă, într-o zi, va fi importantă. Toate părerile vor fi valoroase, pentru că nici o persoană nu va cunoaște în întregime și nu va putea explica niciodată în detaliu povestea Nankingului. Istoria va da greș și nu va exista nici o invazie definitivă a Nankingului.

Toate convingerile mele s-au năruit - în inima mea este o gaură la fel de goală și de putredă precum aceea din trupul copilului găsit în afara fabricii, așa că nu mă gândesc decât la prețul pe care îl vom plăti cu adevărat pentru această ocupație. Ea înseamnă sfârșitul unei Chine pe care eu n-am apreciat-o ani de zile. Înseamnă moartea tuturor credințelor - sfârșitul dialectelor, al templelor, al prăjiturilor semilună pregătite toamna și al pescuitului cu cormoran care se practica la poalele munților noștri. Înseamnă moartea podurilor minunate care se întind peste iazurile cu lotuși și peste pietrele galbene reflectate în apa serii tăcute. Eu și Shujin suntem ultimele legături din lanț. Stăm pe suprafața stâncii stăvilind China de la o cădere tristă în neființă și, din când în când, tresar, ca și cum aș fi fost trezit dintr-un vis, crezând că mă prăbușesc și că toată China - câmpiile, munții, deșerturile, mormintele antice, festivalurile Qingming[57] și Gŭyŭ[58], pagodele, delfinii albi din Yangtze și Templul Paradisului - se prăbușește odată cu mine.

La mai puțin de zece minute după plecarea bătrânului Liu, chiar înainte de a găsi o cale să-i spun lui Shujin că aveam să plecăm, zgomotul strident și înfiorător al motorului motocicletei s-a auzit de pe stradă, de undeva din dreapta casei.

M-am dus în hol și am pus mâna pe drugul de fier, așezându-mă în spatele paravanului pentru spirite, cu picioarele larg desfăcute și cu drugul pregătit deasupra capului. Shujin a venit din bucătărie să se așeze lângă mine, cercetându-mi fața în tăcere, așteptând o explicație. Am rămas pe poziție, în timp ce brațele ridicate îmi tremurau, iar privirea lui Shujin era fixată asupra mea, când zgomotul îngrozitor al motorului s-a amplificat pe alee. Zgomotul continuă să crească până când deveni atât de puternic, încât motorul părea să se afle chiar în capetele noastre. Atunci, exact când mă gândeam că ar putea să treacă direct prin ușă și în casă, am auzit un duduit înfundat, și zgomotul a început să scadă în intensitate.

Eu și Shujin ne-am uitat unul la celălalt. Zgomotul se îndrepta spre sud; treptat s-a stins în depărtare, și în jur s-a așternut liniștea. Singurul lucru care se

mai auzea era ecoul nefiresc al propriilor respirații, greoaie și uscate.

— Ce...? a rostit Shujin. Ce a fost asta?

— Ssst, am gesticulat spre ea. Rămâi în spate.

Am pășit în jurul paravanului pentru spirite și mi-am lipit urechea de ușa baricadată din față. Zgomotul motorului se pierduse, dar distingeam altceva în depărtare - ceva slab, dar care nu putea fi confundat: pocnetul și trosnetul focului. „*Yanwangye* își vede de treaba lui diabolică", mi-am zis. Undeva, pe una dintre străzi, nu prea departe, ceva ardea.

— Așteaptă acolo. Să nu te duci lângă ușă.

Am urcat la etaj, sărind câte două trepte odată, încă purtând cu mine drugul de fier. În camera din față, am smuls o șipcă slăbită de lemn și m-am uitat cu atenție spre alee. Cerul de deasupra caselor de vizavi era roșu: flăcări care își arătau colții săltau în aer la o înălțime de aproape nouă metri. Fărâme negre pluteau pe jos, poroase precum fluturii de noapte. Probabil că *Yanwangye* ajunsese foarte aproape de casa noastră.

— Ce este? a întrebat Shujin. Urcase pe scări și stătea în spatele meu, cu ochii măriți de spaimă. Ce se întâmplă?

— Nu știu, am răspuns absent, cu ochii țintă la zăpada care cădea.

Fulgii erau pătați cu funingine unsuroasă și aduceau din nou cu ei mirosul acela. Mirosul de carne gătită. Mirosul care nu-mi dăduse pace zile întregi. Mai devreme, ne umpluserăm burțile cu tăiețeі de hrișcă, dar nu fusese nici o proteină în mâncare, nici un *cai* să echilibreze *fan*-ul tăiețeilor, și încă mai râvneam după carne. Am inspirat adânc; îmi lasă gura apă. De data asta era mult mai puternic, și fumul se înfășură în jurul casei, pătrunzând peste tot, atât de înțepător, încât aproape domina mirosul de lemn ars.

— Nu înțeleg, am murmurat. Nu poate fi cu putință.

— Ce nu poate fi cu putință?

— Cineva gătește, am răspuns, întorcându-mă spre ea. Cum e cu putință? N-a mai rămas nimeni în vecini - nici măcar familia Liu nu are carne de gătit...

Cuvintele mi s-au stins pe buze. Fumul negru atârna chiar deasupra aleii unde era casa lui Liu. L-am privit ca în transă, fără să vorbesc, fără să mă mișc, abia îndrăznind să respir, când o bănuială îngrozitoare și nerostită mi s-a furișat în suflet.

51

În seara aceea, când am ajuns la club, liftul nu era la nivelul străzii: era sus, la etajul cincizeci. Am stat un timp în spațiu gol pe care îl lăsase, cu geanta vârâtă

sub braț, uitându-mă în sus și așteptându-l să coboare. După o bună bucată de vreme, am observat un anunț tipărit pe o foaie A4 și legat cu un șnur de perete.

> Some Like It Hot este deschis!!! De-abia așteptăm să vă întâlnim!!!
>
> Pentru acces, vă rugăm să sunați la acest număr.

M-am dus la cabina telefonică de vizavi și am format numărul. În timp ce așteptam să mi se răspundă, mă uitam spre club, urmărind fulgii de zăpadă îngrămădindu-se pe marginea din față a piciorului întins al lui Marilyn. Se adunau într-un strat subțire, până ce, cam la fiecare a zecea legănare, piciorul ei îi împingea, și atunci se rostogoleau în lumina neoanelor, strălucind așa cum îmi imaginam că sclipea zăpada care cădea de pe sania lui Moș Crăciun.

— *Moshi moshi?*

— Cine-i acolo?

— Mama Strawberry. Cine-i acolo? Grey-san?

— Da.

— Strawberry trimite liftul jos acum.

La etajul cincizeci, am ieșit din lift cu precauție. Fata de la garderobă, în rochia ei șic cu dungi negre și galbene era binedispusă, dar de cum am trecut de ușile de aluminiu, mi-am dat seama că era ceva în neregulă. Era atât de frig, încât vreo câteva fete, răsfirate ici și colo pe la mese, tremurau în rochiile lor scurte, și florile atârnau în mod jalnic, iar apa din vase mirosea. Clienții păreau iritați, iar Strawberry stătea la biroul ei, îmbrăcată într-o haină ușoară, de blană albă, lungă până la gambă, cu o sticlă de tequila lângă cot, uitându-se confuză la o listă cu nume de dame de companie. Sub micii ochelarii de citit din material textil diamantizat, după moda anilor 1950, machiajul ei se cam stinsese. Arăta de parcă ar fi băut ore în șir.

— Ce se întâmplă?

Mă privi printre gene.

— Unii clienți interziși de la acest club. *Interziși.* Înțelegi, lady?

— Cine este interzis?

— Miss Ogawa. Trânti o mână pe masă, făcând sticla să sară, și toți chelnerii și damele întoarseră capetele să se uite. Eu îți *spun,* nu-i așa? Ce zic, hâm? Arătă cu degetul spre mine, gata să scuipe de mânie. Amintește-ți eu îți spun că Miss Ogawa are un *chin chin* în pantaloni, da? Ei bine, Grey-san, vești proaste! Ea are și o coadă în spate. Îi scoți pantalonii lui Miss Ogawa și întâi... Își depărtă genunchii și își împinse un deget între picioare. Întâi, o să vezi un *chin chin* aici. Și de jur împrejur *aici,* zise întorcându-și șoldurile într-o parte pe scaun și plesnindu-și fesele, o să vezi o coadă. Pentru că ea *animal.* Simplu.

Ogawa, *animal.* Vocea ei ar fi putut continua să se înalțe ca o spirală, dacă însă ceva n-ar fi făcut-o să se oprească brusc. Își puse stiloul jos, își trase ochelarii pe vârful nasului și mă privi atentă pe deasupra lor. Fața ta? Ce întâmplat cu fața ta?

— Strawberry, ascultă, Jason nu o să vină la muncă. Nici rusoaicele. Mi-au spus să îți transmit că au plecat. S-au dus undeva, nu știu unde.

— Cerule. Îmi privi țintă zgârieturile. Acum, spune lui Strawberry adevărul. Verifică să nu ne asculte cineva. Apoi se aplecă în față și zise: Ogawa venit și la Grey-san, nu-i așa?

Am clipit de câteva ori.

— Şi la Grey-san?

Își turnă încă o tequila și o dădu pe gât imediat. Sub machiaj, fața ei era foarte roz.

— Bine, zise ea tamponându-și gura cu o batistă de dantelă. Timp să vorbim tară înconjur. Stai jos. Stai jos.

Făcu semn spre scaun, fluturându-și mâna cu autoritate. L-am tras înapoi și m-am așezat indiferentă, ținându-mi strâns geanta pe genunchi.

— Grey-san, privește în jur! Își ridică mâna să arate mesele goale. Uită-te la clubul lui Strawberry! Foarte multe dintre fetele mele nu aici! Vrei să știi de ce, lady? Da? Vrei să știi de ce? Pentru că ele sunt acasă! Plâng! Ridică lista cu nume, agitând-o mânioasă spre mine, de parcă eu aș fi fost responsabilă pentru absența lor. Toate fetele care mers la petrecerea lui Fuyuki noaptea trecută, trezit în toiul nopții și ascultă ce văd - Miss Ogawa sau una dintre gorilele lui Fuyuki în casă. Tu singura fată care mergi la petrecerea de noaptea trecută și venit la lucru astă-seară.

— Dar... Începusem să moțăi. Nu puteam să rețin totul cum trebuie. Gândurile și imaginile se învălmășeau și apăreau într-o ordine ciudată. Trebuie să-mi explici, am spus încet. Trebuie să-mi explici totul fără grabă. Ce vrei să spui? Nu a fost numai casa noastră, nu a fost numai Jason...?

— Ți-am spus! Ogawa *animal,* zise ea printre dinți, mișcându-și repede fața spre mine. Ea merge la *toată lumea* de la petrecerea de noaptea trecută. Poate ea crede că ea Moș Crăciun.

— Dar... de ce? Ce a vrut?

— Strawberry nu știu. Luă telefonul demodat, în nuanțe roz și aurii, pe care-l așeză pe birou și formă un număr. Își ținu mâna peste receptor și zise printre dinți: Toată seara eu încercat să aflu.

În noaptea aceea, pe la ora zece, un stol de ciori rătăcite fu aruncat cu violență în geamul clubului de o rafală de vânt. Încă mă mai gândesc la ciorile acelea, chiar și astăzi. Era prea târziu ca să-și părăsească ascunzișul, așa că a fost

una dintre acele întâmplări când te socotești prea rațional ca să te gândești la un semn. Una se lovi atât de tare de geam, că aproape toată lumea din club sări în picioare. În afară de mine: stătusem liniștită, urmărind absentă zborul păsărilor pe cer, întrebându-mă doar cine din trecutul lui Fuyuki ar fi putut să aibă puterea de transformare despre care vorbise Shi Chongming. Cred că am fost singura persoană din club care nu fu uimită când pasărea se lovi de geam, căzând din aer ca un glonț.

Strawberry mă ajutase să-mi acopăr zgârieturile cu fard și mă trimisese la mese. Am stat amețită pe scaun, fără să ascult nimic, fără să vorbesc, doar amestecând în mâncare când fu adusă la masă. Apoi am mâncat tot ce am putut, foarte grațioasă și concentrată, ținând un șervețel la gură, pentru ca nimeni să nu poată vedea cât de repede mâncam. Îmi mai rămăseseră puțin bani după ce plătisem biletele pentru drumul dus-întors la locuința lui Shi Chongming, și tot ce mâncasem în ultimele douăzeci și patru de ore era o îmbucătură de *shabu shabu* și un castron cu tăieței ieftini la un bar unde se stătea în picioare, în Shinjuku.

În club era o atmosferă tensionată. O mulțime de clienți, chiar și cei obișnuiți, o simțeau, așa că nu stăteau prea mult. Tăceri stranii și glaciale se lăsau peste tot și, din când în când, se așternea o liniște atât de deplină, că puteam să aud scârțâitul sistemului de transmisie de la leagănul lui Marilyn. Eram sigură că nu era doar din cauză că lipseau atât de multe fete. Eram convinsă că poveștile din noaptea trecută se răspândeau și puneau pe jar pe toată lumea.

Strawberry își petrecu cea mai mare parte din seară la telefon, pescuindu-și relațiile pentru vești. Mă gândeam la cordoanele de polițiști care intrau uneori în club noaptea târziu - toată lumea știa că ea avea cunoștințe cu influență. Dar acum se părea că nu obținuse nici o informație despre ceea ce se întâmpla și despre ceea ce determinase atacurile Asistentei. Eu eram prima persoană din club de la care mai putea să afle ceva nou.

De pe ecranul video amplasat pe clădirea de vizavi, mi-a atras atenția strălucirea caracterelor *kanji.* Le-am recunoscut imediat. *Satsujin-jiken.* O anchetă pentru o crimă. Lângă caractere se zăreau contururile estompate al unei fețe familiare: Bison care zâmbea larg pe cerul nopții.

M-am ridicat atât de repede, că am răsturnat un pahar. Clientul meu sări de pe scaun încercând să se ferească de paharul cu whisky care se rostogolea pe masă în direcția pantalonilor lui. Nu m-am oprit să-i ofer un șervețel. M-am îndepărtat de masă și m-am apropiat ca în transă de fereastra de sticlă turnată, unde un Bison plin de viață, mai zvelt și cu mai mult păr, cânta cu brațul întins spre cameră. Pe ecran se derulau mai multe caractere *kanji.* Mi-a luat mult timp să le descifrez, dar în cele din urmă am înțeles: Bai-san murise la ora 8.30 p.m. In urmă cu două ore. Cauza? Leziuni interne grave.

Mi-am lipit mâinile de geam în timp ce aburii respirației pluteau în aerul rece. Zăpada cădea tăcută, reflectând culorile ecranului care se dizolvau în imaginile de arhivă cu Bison, una cu el părăsind un tribunal, alta arătându-l în perioada lui cea mai lungă - față slabă deasupra unui microfon, cămașă cu volănașe și o dantură americană fantastică. Pe urmă apăru imaginea unui spital, un doctor care se adresa mulțimii de reporteri și fulgerările aparatelor de fotografiat care se reflectau din ușile de sticlă fumurie. Urmăream cu gura căscată, descifrând caractere *kanji* ici și colo. Cântăreț - amor nebun - patruzeci și șapte de ani - turneu cu The Spyders - numărul unu în topurile Oricon - scandalul clubului de golf Bob Hope. Mi-am lăsat capul într-o parte. „Bison? Asasinat?" mă întrebam. Şi oamenii lui Fuyuki au făcut o vizită tuturor fetelor de la petrecerea din noaptea trecută...

În spatele meu, sună un telefon. Am sărit ca arsă. Nu observasem cât de tăcut devenise clubul, dar, când am privit peste umăr, nu era nici un murmur și nici o conversație: toți ochii erau fixați pe ecranul video. Strawberry se ridicase în picioare și stătea nu departe de mine, privind pe geam în tăcere, în timp ce toate luminile i se reflectau pe chip. Pentru o clipă, nu băgă în seamă telefonul care sună de trei ori înainte să o scoată din transă și să o facă să revină la birou. Însfacă receptorul și se răsti:

— *Moshi moshi?*

*Î*n clipa aceea, toate privirile din club se ațintiră asupra ei. Câteodată aproape poți ghici cuvintele pe care o persoană le aude după modul în care chipul ei își schimbă expresia. Dură mult timp până să vorbească, și, când o făcu, vocea îi era goală și monotonă.

— Ești sigur? Ești sigur?

Mai ascultă o vreme, apoi lăsă receptorul în furcă și deveni foarte palidă. Își puse amândouă mâinile pe masă încercând parcă să-și mențină echilibrul. Apoi își frecă tâmplele obosită, descuie un sertar de la birou, deschise compartimentul de bani și trase un teanc de bancnote pe care îl îndesă în buzunar. Eram pe punctul de a mă depărta de geam, când ea se ridică și traversă repede clubul venind spre mine, atât de repede, că haina de blană albă i se legăna pe lângă trup ca un clopot. În jurul gurii, avea o nuanță cenușie, iar pe gulerul de la haină, o pată de ruj.

— Pe aici!

Fără să se abată din drum, mă luă de braț și mă trase de la fereastră, pe lângă toate mesele și fețele uimite.

— Ce a făcut? am auzit un client murmurând.

Am fost condusă prin ușile de aluminiu, unde fata de la garderobă stătea pe vârfuri în spatele biroului, încercând să vadă ce se petrecea în club. Strawberry

mă conduse pe un coridor care ducea spre magazine și spre toalete. Mă însoți pe lângă toaleta bărbaților, unde cineva încercase să acopere mirosul de vomă cu un jet puternic de dezinfectant și pe urmă, în vestiarul micuț unde obișnuiam să ne machiem. După ce trase ușa și o închise în urma ei, râmaserăm față în față. Tremura și respira atât de greoi, că umerii i se ridicau și coborau sub haina albă.

— Ascultă-mă, lady!

— Poftim?

— Trebuie să fugi.

— Ce?

— Să fugi de aici. Mă apucă de braț. Tu și Jason fugiți din casă. Plecați din *Tokio.* Nu vorbiți cu poliția. Plecați. Strawberry nu vreau să știu unde.

— Nu, am zis eu clătinând din cap. Nu, nu. Nu plec nicăieri.

— Grey-san, asta *foarte* important. Ceva rău întâmplă în Tokio. Şi ceva rău care se întinde - *întinde.* Făcu o pauză, studiindu-mi fața cu interes. Grey-san? Înțelegi ce se întâmplă? Ştii veștile?

Am aruncat o privire peste umăr spre ușa închisă.

— Te referi la Bai-san. Te referi la ceea ce s-a întâmplat cu el. Un fior îmi străbătu brațele. Mă gândeam la caracterele *kanji.* Leziuni interne. A fost Ogawa, nu-i așa?

— Ssst! Vorbi repede, cu glasul scăzut: Ascultă-mă! Bai-san a avut o vizită. A fost internat în spital, dar a vorbit cu poliția înainte de a muri. Poate el nebun, când vorbit cu poliția, sau poate el știut că o să moară oricum...

— O vizită de la Ogawa?

Își scoase ochelarii.

— Grey-san, la petrecerea domnului Fuyuki, noaptea trecută, a fost un hoț.

— Un hoț?

— De aia Ogawa înnebunit. Un mizerabil intrat în casa lui Fuyuki noaptea trecută și acum el nu fericit.

Mă cuprinse un sentiment ciudat. Aveam senzația neobișnuită că o revelație teribilă stătea pregătită să se arate dincolo de zgârie-nori, precum Godzilla.

— Ce s-a furat?

— Ce crezi, Grey? Își lăsă bărbia în piept și își ridică privirea spre mine cu subînțeles. Hmm? Ce crezi? Nu poți să ghicești?

— O, am șoptit eu și m-am albit la față.

Strawberry dădu din cap aprobator.

— Da. Cineva a furat medicamentul lui Fuyuki.

M-am așezat pe cel mai apropiat scaun cu răsuflarea aproape tăiată.

— Ah... nu. Asta e, asta e... Nu asta am vrut.

— Ascultă, continuă Strawberry, aplecându-se foarte aproape de mine. Îi simțeam mirosul de tequila amestecat cu parfumul ei de lămâie. Hoțul cineva de la petrecerea din noaptea trecută. Asistenta s-a dus noaptea trecută pe la casele tuturor, se uitat peste tot, dar Bai-san spus poliție că el crede că ea *totuși* nu găsește *sagashimono.* Lucrul pe care îl caută, își linse degetele, își mângâie părul și aruncă o privire peste umăr, ca și cum cineva ar fi putut intra după noi. Ştii, zise ea, foarte încet, aplecându-se și mai aproape, cu fața îndreptată în aceeași direcție ca mine, astfel că obrajii noștri se atingeau și îi puteam vedea gura roșie mișcându-se foarte aproape de gura mea, dacă eu Ogawa și aud ce iese din gura ta mare uneori... Undeva, cincizeci de etaje mai jos, sună o sirenă... Eu o să cred, Grey-san, eu o să cred că tu hoțul...

— *Nimeni nu știe că eu puneam întrebări*, am șuierat eu întorcându-mi privirea spre ea. Doar tu.

Își înălță capul și ridică sprâncenele batjocoritor.

— Serios? Chiar așa, Grey? Adevărat?

M-am holbat la ea, văzând că devenise dintr-odată foarte neprietenoasă. Îmi aminteam cât de refractar fusese Fuyuki când dorisem să mă uit prin apartamentul său. Îmi aminteam cum Asistenta venea pe coridor. Mă prinsese încercând să mă furișez în timp ce Fuyuki se sufoca. Când te uiți înapoi la lucrurile pe care le faci, uneori nu-ți vine să crezi că ai fost vreodată așa de nerușinat sau de idiot.

— Da, am zis tremurând toată. Da. Adică eu... Mi-am dus confuză mâna la cap. Nimeni nu știe. Sunt... sunt sigură.

— Grey-san, ascultă, Miss Ogawa *înnebunește.* O să se întoarcă la toate casele din nou până găsește hoțul. *La fiecare casă în parte.* Şi de data asta nu o să mai fie așa de binevoitoare.

— Dar eu...

Am privit pierdută pata de ruj de pe gulerul lui Strawberry. Mă făcea să mă gândesc la sânge, la animalele prinse în capcană, la vulpile care urlau după ușa din spate a părinților mei în sezonul de vânătoare. Mă gândeam cât de silențios se furișase Asistenta în casa noastră. Mă gândeam la mâna cu ceas care se proiecta în afară din portbagajul mașinii. Mi-am frecat brațele pentru că mi se făcuse pielea de găină.

— Nu pot pleca din Tokio. Nu pot. Nu înțelegi...

— Strawberry spune ție acum. Tu pleci din Tokio. Tu concediată. Auzi? Tu concediată. Să nu te întorci. Vârî mâna în buzunar și scoase un teanc mare de bancnote, ținându-le sub nasul meu între arătător și degetul mijlociu. Asta la revedere de la Strawberry. Dă-i și lui Jason.

Am întins mâna după bani, dar, când i-am atins cu degetele, își încordă strânsoarea.

— Grey-san.

— Ochii ei îi întâlniră pe ai mei, și îmi vedeam fața reflectată în lentilele de contact albastre, ca de gheață. Mi-a vorbit în japoneză, o japoneză foarte muzicală, care ar fi sunat nemaipomenit în alte împrejurări.

— Mă înțelegi când vorbesc în japoneză?

— Da.

— Fă-mi o promisiune, vrei? Promite-mi că într-o zi voi primi o scrisoare de la tine. O scrisoare frumoasă, în care să-mi spui cât de fericită ești. Scrisă de tine, la adăpost, în altă țară... Se întrerupse și îmi studie reacția. Promiți?

N-am răspuns.

— Da, a zis ea, privindu-mă cu atenție, de parcă încerca să-mi citească gândurile. Cred că promiți. A dat drumul la bani și a ținut ușa deschisă pentru mine. Acum, nu te opri! Du-te! Ia-ți haina și pleacă! Si, Grey...

— Da?

— Nu lua liftul de sticlă. E mai bine să-l folosești pe cel din spate.

52

史 Nanking, 20 decembrie 1937

Focul s-a stins repede, licărirea lui de dragon împrăștiindu-se pe tot cerul. Aproape imediat, zăpada a început iar să cadă, angelică și milostivă, așezându-se leneșă în jurul meu; stăteam ud leoarcă și lipsit de vlagă, cu o batistă la gură și cu ochii plini de lacrimi, în fața a ceea ce mai rămăsese din casa lui Liu Runde. Focul mistuise totul în calea lui, lăsând în urmă doar molozul arzând mocnit, un schelet înspăimântător de lemne înnegrite. Acum că totul se încheiase, infernul se transformase într-un scâncet, redus la o biată flacără cuminte, dreaptă și supusă, în mijlocul podelei.

Aleea era cufundată în liniște. Eram singurul suflet care venise să privească rămășițele carbonizate. S-ar putea ca eu și Shujin să fim singurele suflete rămase în Nanking.

Mirosul de kerosen era încă persistent, *yanwangye* împrăștiindu-l prin toată casa înainte de a-i da foc, dar mai era și un alt miros - mirosul ce stăruise zile întregi pe aleea noastră, torturându-mă, un miros pe care acum îl recunoșteam cu inima grea. Mi-am șters lacrimile și mi-am îndreptat atent pașii spre partea laterală a casei. Mă gândeam că membrii familiei Liu sunt încă înăuntru. Dacă ar fi reușit să scape, am fi aflat cu siguranță - ar fi venit direct la noi. Cred că au fost închiși înăuntru: *yanwangye* s-ar fi asigurat de lucrul ăsta.

O pală de fum a cuprins pentru o clipă casa, făcând-o invizibilă. Când fumul s-a împrăștiat, i-am văzut. Două obiecte, aliniate ca două trunchiuri de copac după un incendiu de pădure, cu formele topite și aproape imposibil de deslușit, poate doar siluetele carbonizate ale figurilor acoperite de glugi. Stăteau drept, îngrămădiți în micul vestibul de la ușa din spate, de parcă ar fi vrut să scape. Unul era mare, celălalt, mic. Nu a trebuit să privesc de mai aproape pentru a-mi da seama că era vorba de Liu și de fiul său. Am recunoscut nasturii jachetei *zhongshan* arse. Soția lui Liu nu avea cum să fie acolo - fusese probabil luată de acasă pentru a servi intereselor lui *yanwangye.*

Mi-am îndesat batista în nări și m-am apropiat pentru a vedea mai bine. Mirosul era mai puternic, insuportabil pentru starea care mă cuprinsese. Bălți de grăsime se adunaseră sub cadavre, și deja se forma o pojghiță albă subțire acolo unde începuse să se răcească, asemănătoare grăsimii ce se aduna în wok atunci când Shujin prepara carnea. Mi-am îndesat și mai adânc batista în nări și am știut că, din acea clipă, îmi va fi mereu groază de un lucru: am știut că îmi va fi mereu teamă de ceea ce voi mânca. A înghiți nu va mai fi la fel de ușor pentru mine.

Acum, doar o oră mai târziu, iată-mă șezând și tremurând pe pat, strângând stiloul într-o mână, iar în cealaltă, tot ceea ce îndrăznisem să iau de la Liu Runde: o șuviță din părul său, care mi s-a încrețit în palmă când m-am aplecat să-i ating prietenului meu trupul care se răcea. Era încă foarte fierbinte, încât, tot drumul, i-am simțit căldura prin mănușă, și mi-a lăsat o arsură în palmă. Şi totuși, lucru curios, părul rămâne intact - nefiresc de perfect.

Mi-am așezat mâna tremurândă pe creștet și tot corpul mi s-a scuturat.

— Ce s-a întâmplat? a șoptit Shujin, dar eu nu-i pot răspunde, pentru că îmi vine în minte, iar și iar, mirosul lui Liu și al fiului său arzând.

Din senin îmi apare în fața ochilor figura unui ofițer japonez, rânjind nedeslușit la lumina focului, noaptea, în tabără. Chipul ofițerului e unsuros din pricina amfetaminei și a unei cărni incerte pe care a mâncat-o. Îmi vine în minte bucata luată din trupul fetiței de lângă fabrică. Ca trofeu, mi-am imaginat eu, sau poate există și alte motive pentru care cineva ar lua bucăți de corp omenesc? Dar Armata Imperială Japoneză este hrănită bine - hrănită, viguroasă și într-o formă fizică excelentă. Nu au de ce să ciugulească și să se comporte ca vulturii bărboși din deșertul Gobi. Şi mă mai preocupă ceva - ceva legat de flacoanele cu medicamente de la fabrica de mătase...

Ajunge. Pentru moment, am cugetat destul. Iată-mă, șezând cu jurnalul pe genunchi, Shujin privindu-mă fără cuvinte și cu niște ochi ce par a mă învinovăți pentru orice. A sosit clipa. A sosit clipa să-i spun ce va urma.

— Shujin.

Am terminat însemnarea și am lăsat condeiul, am dat deoparte călimara și m-am târât pe pat până la ea. Fața îi era albă, lipsită de expresie, scăldată de lumina șovăielnică a lumânării. Nu întrebase de bătrânul Liu, dar sunt sigur că știa - de pe fața mea și de la mirosul lui îmbibat în hainele mele. Am îngenuncheat în fața ei, la doar câțiva centimetri, cu mâinile pe genunchi.

— Shujin?

Într-o doară, mi-am plimbat mâinile prin părul ei - era aspru, ca scoarța de copac, în palma mea.

Ea nu s-a retras. Şi-a îndreptat încet privirea spre mine.

— Ce vrei să-mi spui, Chongming?

„Vreau să-ți spun că te iubesc, vreau să-ți vorbesc așa cum bărbații vorbesc cu soțiile lor în Europa. Vreau să-ți spun că îmi pare rău. Vreau să apuc limbile ceasului și să le dau înapoi."

— Te rog, nu mă privi așa. A încercat să-mi îndepărteze mâna. Ce vrei să spui?

— Eu...

— Da?

Am suspinat și mi-am lăsat mâna să cadă, plecându-mi privirea.

— Shujin. Vocea îmi era șoptită, Shujin. Ai avut dreptate. Ar fi trebuit să părăsim Nankingul de mult timp. Îmi pare rău.

— Înțeleg.

— Și... am continuat șovăitor... și cred că ar trebui să procedăm cât mai atent acum. Ar trebui să încercăm să scăpăm.

M-a privit cu asprime, și atunci nu am mai putut să-i ascund nimic. Stăteam pur și simplu în fața ei, disperat și plin de remușcări, lăsând-o să-mi citească spaima din privire. În cele din urmă, a închis gura, s-a întins peste pat, a apucat lumânarea și a stins-o.

— Bine, a rostit ea cu voce egală, așezându-și mâna într-a mea. Mulțumesc, Chongming, mulțumesc. Dădu deoparte draperiile și coborî din pat. Am să fac *guoba* și tăieței. Vom mânca puțin. Apoi voi împacheta pentru călătorie.

Inima îmi este grea. M-a iertat. Şi totuși, îmi este teamă, o teamă de moarte, că aceasta va fi ultima dată când voi scrie în jurnalul meu. Mi-e teamă că sunt ucigașul ei. Ce speranță ne-a mai rămas? Fie ca zeii să ne aibă în pază! Fie ca zeii să ne aibă în pază!

53

Afară era ger. Zăpada cădea cu repeziciune, se transformase în viscol și, în scurtul răstimp pe care îl petrecusem la club, se așezase pe caldarâm, pe

acoperișuri și pe mașinile parcate. Stăteam la adăpostul clădirii, ghemuită cât mai aproape de ușile liftului, și priveam cu atenție în susul și în josul străzii. Nu puteam răzbi cu privirea decât la vreo câțiva metri printre fulgii de nea care cădeau, dar puteam să-mi dau seama că strada era neobișnuit de liniștită. Nu era nimeni pe trotuare, nici o mașină pe stradă, doar forma acoperită de zăpadă a ciorii moarte din șanț. Era ca și cum Mama Strawberry ar fi avut dreptate - ca și cum ceva rău se furișa prin Tokio.

Am scotocit după bani și i-am numărat. Mâinile îmi tremurau, și a trebuit să-i număr de două ori, până să-mi iasă bine, și chiar și atunci am fost convinsă că am greșit. M-am oprit o clipă, holbându-mă la ceea ce aveam în mâini. Nu era salariul săptămânal pe care îl așteptasem. Strawberry îmi dăduse trei sute de mii de yeni, de cinci ori suma pe care mi-o datora. Am ridicat privirea cincizeci de etaje mai sus, prin vârtejul de zăpadă, spre club, acolo unde cânta Marilyn. M-am gândit la Strawberry, în rochia ei stil Monroe, petrecându-și viața printre chelneri tineri și printre gangsteri. Mi-am dat seama că nu știam absolut nimic despre ea. Îi murise mama și soțul și, din câte știam eu, era foarte posibil să fie singură pe lume. Nu făcusem nimic special pentru ca ea să mă placă. Poate că nu ești niciodată conștient de cei care au grijă de tine până când aceștia nu mai sunt.

O mașină trecu prin intersecție cu mare băgare de seamă, luminând zăpada cu farurile, făcând-o parcă să se învârtă și mai repede. M-am strâns iar lângă zid, ridicându-mi gulerul și trăgând haina subțire mai aproape de mine, tremurând. „De ce îmi zisese Strawberry să nu plec cu liftul de sticlă? Chiar credea că oamenii lui Fuyuki mai răscoleau străzile?” Mașina dispăru în spatele clădirilor, și peste stradă se așternu iarăși liniștea. Am scos capul. Era important să rămân calmă. Să gândesc în etape. Pașaportul, toate cărțile și însemnările mele erau pe aleea de acasă. Nu-l puteam suna pe Jason - Asistenta smulsese firele de telefon. Trebuia să mă întorc la casă. Pentru ultima dată.

Am numărat în grabă banii de la Strawberry, i-am împărțit în mod egal în cele două buzunare ale hainei - câte o sută și cincizeci de mii de yeni în fiecare teanc. Apoi mi-am îndesat mâinile în buzunare și am început să merg. Mă strecuram pe străzi lăturalnice pentru a sta departe de cele principale și m-am trezit mișcându-mă printr-o lume magică - zăpada așezându-se cuminte pe instalațiile de aer condiționat, adunându-se pe cutiile bento lăcuite, stivuite la ușile din spate ale caselor, așteptând să fie colectate de băieții care făceau livrările. Nu eram îmbrăcată adecvat: haina era prea subțire, și tocurile cui lăsau urme caraghioase, ca niște semne de exclamație, în urma mea. Nu mai mersesem prin zăpadă pe tocuri înalte până acum.

Mă deplasam încet, luând-o pe scurtătura de lângă sanctuarul Hanazono, cu lampioanele lui roșii ireale, și iată-mă iarăși pe alei. Treceam pe lângă ferestre

luminate și aerisiri aburinde. Auzeam televizoare și conversații, dar, cât timp am umblat, nu am întâlnit decât un om sau doi. Se părea că marele Tokio își închisese ușile. Cineva din orașul ăsta, m-am gândit, cineva din spatele uneia dintre aceste uși, avea ceea ce căutam eu. Ceva nu foarte mare. Destul de mic încât să încapă într-o cuvă de sticlă. Carne. Dar nu un corp întreg. Așadar, o bucată dintr-un trup, poate? Unde ar ascunde cineva o bucată de trup? Şi de ce? De ce ar fura cineva așa ceva? Îmi veni în minte un rând dintr-o carte de demult, de Robert Louis Stevenson parcă: „Hoțul de cadavre, departe de a fi scârbit de aspectul natural, era atras de ușurința și siguranța sarcinii..."

Am făcut un ocol prin cartierul Takadanobaba, astfel încât am ajuns înapoi acasă printr-un mic pasaj dintre două blocuri. M-am oprit, ascunsă după un automat de băuturi răcoritoare Calpis care licărea albăstrui, și am privit cu mare atenție după colț. Aleea era pustie. Zăpada cădea în liniște, luminată de lampioanele restaurantului *ramen.* Casa se ridica la stânga mea, întunecată și rece, acoperind cerul. Nu o mai privisem din unghiul acesta - părea mult mai mare decât mi-o aminteam eu, monolitică, acoperișul ei curbat, de țiglă, părând aproape monstruos. Am observat că nu trăsesem perdelele la dormitor, și gândul îmi fugi la patul meu așternut în liniște, la tabloul cu orașul Tokio de pe perete, la imaginea mută cu mine și cu Jason sub galaxiile de mărgele.

Am băgat mâna în buzunar după chei. M-am mai uitat o dată înapoi, după care am pășit atentă pe alee, ținându-mă aproape de clădiri. M-am oprit la despărțitura dintre cele două case și mi-am aruncat privirea peste aparatul de aer condiționat. Geanta era încă acolo, dosită în întuneric, acoperită de zăpadă. Am trecut mai departe pe lângă casă, până sub fereastra mea. La vreo opt metri de colț ceva mă făcu să mă opresc. M-am uitat în jos la picioare.

Stăteam într-o zonă neacoperită de zăpadă, o dâră lungă și neagră pe asfaltul umed. M-am uitat mai atentă. De ce mă oprisem aici? Apoi mi-am dat seama, bineînțeles, că era urma unui cauciuc. Stăteam pe urmele unei mașini care plecase cu puțin timp în urmă. Adrenalina îmi inundă venele. Urmele erau peste tot în jurul meu. Mașina stătuse mult timp acolo, pentru că semnele erau foarte clare, și în dreptul locului unde trebuie să se fi aflat fereastra șoferului era un morman de mucuri de țigară ude. M-am retras imediat în umbra clădirii, simțind că mă ia amețeala. Urmele de cauciuc duceau drept înainte, până în Waseda Street, unde distingeam una sau două mașini trecând, în liniște, prin zăpadă. În rest, aleea era goală. Am gâfâit și mi-am ridicat privirea spre ferestrele vechilor barăci, unele dintre ele luminate în galben, cu siluete mișcându-se în interior. Totul era ca de obicei. „Asta nu înseamnă nimic..., mi-am spus eu în gând, umezindu-mi buzele și holbându-mă la urmele de cauciuc. Nu înseamnă nimic.“ Oamenii parchează mereu pe alei, intimitatea fiind un lux în Tokio.

Am pornit precaută mai departe, evitând urmele lăsate de mașină, de parcă ar fi fost cine știe ce capcană, rămânând în umbra clădirii, ștergând zăpada de pe gratiile de protecție ale ferestrelor de la parter. Ajunsă la colț, m-am aplecat și am privit înspre ușa de la intrare. Era închisă, de parcă n-ar fi fost mișcată în lipsa mea, cu zăpada adunată în față, perfectă și pufoasă. Am aruncat o ultimă privire în susul aleii. Deși era complet părăsită, tremuram când am pășit înainte și am vârât în grabă cheia în broască.

Televizorul lui Jason încă mergea. O lumină albăstruie se vedea pe sub ușa camerei lui, dar becul de pe palier fusese distrus de Asistentă, și casa era neobișnuit de întunecată. Am urcat ușor treptele, nervoasă, imaginându-mi cum ceva întunecat și agil se va năpusti asupra mea pe coridor. La capătul scărilor am așteptat în lumina slabă, respirând cu greu în timp ce amintirile nopții trecute mă urmăreau de-a lungul zidurilor. Casa era cufundată în liniște. Nici un scârțâit al podelei, nici o suflare. Până și foșnetul obișnuit al copacilor era estompat de zăpadă.

Cu dinții clănțănind, m-am îndreptat spre camera lui Jason. Îl puteam auzi respirând în dulap, un sunet congestionat și înspăimântător, care se intensifică atunci când am tras ușa.

— Jason? am șoptit. În cameră era foarte frig și plutea un miros greu, neplăcut, ca de excremente de animale. Mă auzi?

— Da. Îl auzeam mișcându-se cu greutate. Ai vorbit cu cineva?

— Sunt pe drum, am șuierat eu, cățărându-mă peste măsuța de toaletă și lăsându-mă ușor pe podea. Dar nu poți să mai aștepți, Jason, trebuie să ieși acum. Asistenta se întoarce. M-am așezat lângă dulap și am pus mâna pe ușă. Hai, am să te ajut să cobori și...

— *Ce faci? Ce* dra... *Dă-te înapoi!* Pleacă de lângă dulap!

— *Jason!* Trebuie să ieși *acum...*

— *Crezi că nu te-am auzit? Am AUZIT. Acu' dă-te naibii de lângă ușă!*

— Nu plec nicăieri dacă urli. Încerc să te ajut.

Scoase un sunet nervos, și l-am auzit trântindu-se la loc în dulap, respirând repede. După o clipă, când se calmă puțin, puse gura la ușa dulapului și șopti:

— Ascultă. Ascultă cu atenție...

— Nu avem timp pentru asta...

— Am spus *să asculți!* Vreau să te duci până în bucătărie. Sunt niște cârpe sub chiuvetă. Adu-mi câte găsești - și adu și prosoape din dormitor, orice găsești. Se lupta să se ridice. O baltă vâscoasă, plină de păr năclăit, se scursese din interiorul dulapului și se întărise pe podea. Nu-mi puteam lua privirea de la ea. Pe urmă adu-mi rucsacul din cuier, și valiza... tot lângă ușă e?

— Da.

— Adu-mi tot ce este în valiză și apoi vreau să stingi luminile peste tot și să părăsești casa. Mă voi ocupa eu de restul.

— Să sting lumina?

— Nu suntem la Circ aici. N-am nevoie să te holbezi la mine.

„Dumnezeule, mă gândeam, cățărându-mă peste birou înapoi pe coridor, ce ți-a făcut? Ai pățit la fel ca Bison? El a murit. Bison a murit din cauza ei." Obloanele erau toate deschise, iar în grădină zăpada continua să cadă, cu fulgi gri, mari, cât o palmă, rotindu-se și învălmășindu-se, umbrele lor dansând pe podea. Sacoșa atârnată în copac își arunca umbra în formă de felinar pe peretele camerei. Nu-mi aduceam aminte să fi fost atât de frig în casă - aerul parcă înghețase în calupuri. Am înșfăcat un maldăr de cârpe din bucătărie, apoi câteva prosoape din dormitor. M-am cățărat din nou peste birou, tremurând.

— Lasă-le lângă dulap. *Ți-am spus să nu mă privești!*

— Şi eu ți-am spus *să nu urli.* M-am strecurat înapoi pe coridor, am tras valiza la ușă, am ridicat-o peste birou și am împins-o pe podea. M-am îndreptat spre cuierul din capul scărilor ca să recuperez rucsacul, atârnat sub niște haine. În timp ce scotoceam printre haine și geci, aveam urechea ciulită la orice zgomot de pe alee, imaginându-mi că Asistenta se strecura spre noi, se oprea în fața clădirii și privea ferestrele, încercând să se hotărască cum avea să...

M-am oprit.

Rucsacul lui Jason.

Stăteam nemișcată, holbându-mă la el, doar pieptul mișcându-mi-se ritmic. O idee ciudată se cuibărea în mintea mea. Casa era cufundată în liniște, se auzea doar zgomotul parchetului contractându-se din cauza frigului și Jason foindu-se în dulap. Cărase rucsacul ăla toată noaptea la petrecerea lui Fuyuki. Încet, amețită, am aruncat o privire de-a lungul coridorului întunecat, apoi m-am întors țeapănă și m-am holbat la ușa lui. „Jason? mă gândeam eu cu sângele înghețat în vene. Jason?"

Am pus mâna pe sac, privindu-l gânditoare. „Ştii ceva", spusese el, când venise în camera mea după petrecere. Ținea sacul ăsta. Îmi aduceam aminte perfect. „Amândoi avem exact ceea ce le trebuie celorlalți. Așa că eu o să-ți spun ceva ce o să-ți placă la nebunie." Deodată, nu-mi mai închipuiam Asistenta bântuind pe alee - în schimb, mi-o imaginam grăbindu-se pe lângă o piscină neagră în care se reflecta cerul cu o lumină roșie, de alarmă, clipind intermitent deasupra capului ei. Noaptea trecută nu-l văzusem pe Jason venind împreună cu Asistenta când Fuyuki se sufoca. Au fost câteva minute, doar câteva, în care s-ar fi putut întâmpla orice...

Precaută, mișcându-mă încet, centimetru cu centimetru, am descheiat fermoarul sacului și am vârât mâna înăuntru. Am distins o țesătură, un cartuș de țigări și o pereche de șosete. Am vârât mâna mai adânc. Niște chei și o brichetă. În colțul sacului, am dat peste ceva cu blană. M-am oprit. Era ceva îmblănit și rece, de mărimea unui șobolan. Stăteam nemișcată, cu pielea de pe ceafa ridicată. „Jason? Ce-i asta?“ Mi-am plimbat degetele pe ea și am simțit fibra pielii de animal mort de mult timp, și atunci mi-am amintit ceva. Mi-am făcut curaj și am scos obiectul afară, holbându-mă la el surprinsă. Era copia unui urs - de vreo doisprezece centimetri înălțime. Avea un fir lung, roșu-auriu, legat de un inel prins de nas, și, în clipa în care l-am văzut, mi-am dat seama că era ursul bătăuș pe care îl pierduse Irina. „Ciudat specimen, ăla, mi-am amintit-o eu bombănind acum câteva zile. El uită videoclip rău și el și hoț. Ştii? Mi-a furat ursul, mănușa, până și tabloul cu bunica și bunicul...“

— Hei! strigă Jason deodată. Ce dracu' se întâmplă acolo?

Nu i-am răspuns. Mișcându-mă cu stângăcie, am luat sacul din cuier și m-am îndreptat spre camera lui. M-am oprit în fața ușii și m-am uitat la valiza care zăcea pe podea. Îmi aminteam de Jason de acum câteva săptămâni, punându-mi mâna pe față, imitând dragonul care explodează al lui Shi Chongming. Ştia sigur că eu caut ceva. Dar - „Habar n-aveam cât ești de perfectă. Până în seara asta...“

„Bineînțeles, Jason, m-am gândit eu, cu genunchii tremurând. Bineînțeles. Medicamentul lui Fuyuki ar fi exact genul de lucru care ți-ar plăcea... Ești un hoț, nu-i așa? Cineva care ar fura doar de dragul senzației."

Valiza nu era închisă cum trebuie - lucrurile îi atârnau pe afară, o pereche de teniși, niște jeanși, o curea.

— Da, am spus abia șoptit, pentru că lucrurile începeau să se lege. Da - înțeleg.

Toate întrebările și răspunsurile se împleteau de minune. Altceva mă sâcâia de dimineață, ceva legat de celelalte obiecte care zăceau aruncate pe coridor: un aparat de fotografiat, niște hârtii, câteva fotografii. Pașaportul lui. „Pașaportul lui?“

— Jason, am murmurat eu, de ce erau toate... lucrurile acelea... Am ridicat mâna și am îndreptat-o vag către valiză. Toate lucrurile acelea - îți făceai bagajul ieri-noapte, nu-i așa? Bagajul. De ce ți-ai fi făcut bagajul dacă n-ai fi știut că...

— Ce dracu tot zici acolo?

— *Dacă n-ai fi știut...* că s-ar putea să vină?

— Pune totul pe podea și pleacă!

— Asta e, nu-i așa? Ți-ai dat seama de ce ai făcut. Ai conștientizat deodată cât de grav este, că s-ar putea ca ea să vină pentru că ai furat...

— Am *spus* pune totul...

— Pentru că ai furat, am ridicat eu vocea. Ai furat de la Fuyuki. Asta ai făcut. Nu-i așa?

Aproape că îi auzeam șovăiala, buzele mișcându-i-se încet, îngăimând vorbe furioase. Pentru o clipă, am crezut c-o să sară la mine cu sălbăticie. Dar n-o făcu. În schimb, mi se adresă iritat:

— Şi? Nu-mi ține tu lecții! M-am săturat, crede-mă. M-am săturat de tine și de toate problemele și obsesiile tale blestemate.

Am lăsat sacul să cadă și mi-am pus mâinile pe cap.

— Tu... A trebuit să-mi trag sufletul. Tremuram toată. Tu, tu... *De ce? De ce ai...*

— *De aia!* răspunse el, exasperat. Uite *de aia.* Pentru că era *acolo.* Şi deodată rahatul ăsta pe care tu... Își trase puțin sufletul. Era *acolo.* Chiar în fața ochilor mei, crede-mă, nici *nu-mi închipuiam* tot iadul ce-avea să se abată asupra mea dacă îl luam, și chiar *nu* e momentul să *mă* judeci, așa că pune *lucrurile* pe *blestemata de podea* și...

— Oh, Jason, am exclamat eu, uluită, ce e?

— Nu vrei să știi. Acum pune...

— Te rog, te rog, spune-mi ce e, unde l-ai ascuns. M-am întors și m-am uitat pe coridorul gol, cufundat în întuneric. Te rog, e atât de important pentru mine. Unde e?

— Pune sacul pe podea...

— Unde e?

— Şi mută prosoapele mai aproape de dulap și...

— Jason, unde e?

— Am zis să muți prosoapele lângă dulap și...

— Spune-mi acum sau...

— *Taci!* Lovi ușile cu putere, făcându-le să sară din balamale. Du-te dracului, *du-te dracului,* și *la naiba* cu blestemata ta căutare de comori! Dacă n-ai de gând să mă ajuți, atunci luptă-te cu mine - pentru c-am să mă bat cu tine, nu mi-e frică să te lovesc - ori *pleacă* și *du-te dracului!*

Am stat o clipă, privind ușa dulapului, cu inima bătându-mi cu putere în piept. Apoi m-am întors și m-am uitat iar pe coridor. Majoritatea ușilor erau închise. Holul era plin de cioburi și de bucăți de zid.

— Bine, am spus. E bine. Mi-am ridicat mâinile în față, orbește, mișcându-mi degetele ca și cum aerul ar fi ascuns răspunsul. Îl voi găsi eu. N-am nevoie de tine. L-ai adus înapoi ieri-noapte, și trebuie să fie pe aici pe undeva.

— *Taci din gură și stinge dracului luminile!*

Nu mai eram în starea aceea de transă. Transpirația mi se prelingea pe ceafa. Am scos teancul de bani din buzunarul drept și l-am aruncat în camera lui Jason.

Bancnotele se împrăștiară, și acum pluteau în semiîntuneric.

— Ia, am spus. Strawberry ți-a trimis niște bani. Şi, Jason...

— *Ce?*

— Baftă!

54

Într-o dimineață, cu câteva zile înainte ca Asistenta să vină acasă la noi, m-am trezit, am deschis fereastra și, pe alee, jos, îmbrăcat în costum și purtând pălărie, cu o planșetă cu clamă în mână, am văzut un inginer topograf sau ceva de genul ăsta, uitându-se în sus spre casă. Mă întristase atât de mult gândul că acea casă, deși supraviețuise războiului, cutremurelor și foametei, va ceda în fața agenților imobiliari. Pereții ei subțiri ca hârtia și structura ei de lemn erau de așteptat să cadă la cutremur, ca niște bețe de chibrit, ca să dea o șansă de scăpare celor dinăuntru. Când vor veni s-o demoleze, când o vor înveli într-o folie albastră de jur împrejur și o vor lovi cu uriașa bilă de fier, se va prăbuși într-o clipă, luând cu ea toate amintirile și secretele.

Eu și inginerul topograf ne-am privit mult timp - el în frig, eu stând la căldură, înfofolită în halatul meu -, până când, în cele din urmă, mâinile îmi înghețară, obrajii mi se înroșiră și am închis geamul. Atunci mi-am spus vag că prezența lui însemna sfârșitul zilelor petrecute de noi în casă. Nu-mi trecuse prin minte nici o clipă că sfârșitul ar putea veni într-un alt fel, cu totul neașteptat.

Am luat o lanternă din bucătărie și am înaintat ușor pe coridor, stingând toate luminile în drumul meu. O ușă sau două erau deschise, și majoritatea ferestrelor nu aveau obloane sau perdele - din stradă, lumina de la Mickey Rourke scălda camerele și tot ce se petrecea în ele. Cineva de afară ar fi văzut totul înăuntru, așa că mă mișcăm încet, ghemuită. În camera mea, m-am strecurat până la fereastră și m-am aplecat în afară cât de mult am putut, până am zărit aleea în întregime. Era pustie, zăpada cădea ușor, nu se auzea nici un zgomot de mașină și nici o voce. Urmele de cauciuc și cele ale pașilor mei dispăruseră deja sub zăpadă. Am luat banii din buzunarul hainei și i-am aruncat pe geantă. Aterizară cu un zgomot, împrăștiind zăpada. M-am întors și m-am schimbat rapid, orbecăind în întuneric, azvârlind rochia de club și trăgând pe mine niște pantaloni, pantofi fără toc, un pulover și o jachetă cu fermoarul închis până sus.

„Unde l-ai pus, Jason? Unde? De unde să încep?"

M-am ghemuit în prag, strângând în mână lanterna, cu dinții clănțănind. Auzeam niște bufnituri înfundate venind dinspre camera lui - nu voiam să mă

gândesc la manevra secretă și dureroasă pe care trebuia să o facă el. „Dar nu. Nu e în camera ta, Jason, ar fi prea ușor." Fasciculul lanternei se plimba pe celelalte uși. M-am oprit puțin la ușa cămării de lângă mine. Chiar dacă nu ai hartă și nici cea mai mică idee, trebuie să începi de undeva. Aplecată într-o poziție incomodă, m-am târât până la ușă, deschizând-o puțin câte puțin, atentă să nu fac vreun zgomot. Am aruncat o privire înăuntru. În cameră era un haos total. Asistenta și *chimira* răscoliseră totul, saltelele în descompunere, mormanele de mătăsuri vechi și mâncate de insecte, o cutie cu fotografii înrămate, portrete alb-negru ale unei femei în vârstă, într-un chimono tradițional, cu sticla făcută cioburi. M-am târât până în mijlocul camerei și am început să sfâșii lucruri, un prăjitor de orez, o cutie cu cărți îngălbenite, un *obi*[59] de mătase, odată argintiu, în nuanțe albastre, acum cu pete maro din loc în loc și mâncat de molii. Când l-am atins, se destrămă în mâna mea, și fulgi de mătase ca niște fluturi s-au ridicat într-un nor în aerul rece din cameră.

Am căutat peste tot, din ce în ce mai panicată, cu transpirația strecurându-mi-se pe sub haine. Răscolisem aproape toată camera, când ceva mă făcu să mă opresc și să ridic privirea. Luminile unor faruri măturau tavanul.

Frica mi se cuibări în suflet. Am stins lanterna și am băgat-o în buzunar, odihnindu-mi degetele pe podea în poziția unui atlet, cu mușchii stând să se rupă. Cu urechile ciulite, încercam să deslușesc ce se întâmpla afară. Razele coborâră pe perete, apoi repede, într-o linie dreaptă, apoi lateral, ca luminile unei nave spațiale. Aleea era cufundată într-o liniște mormântală. Apoi, când mă gândeam că nu voi mai putea respira, am auzit viteza schimbându-se și mașina îndepărtându-se. Am văzut luminile de frână reflectate în fereastră și un indicator portocaliu care clipi. Mașina se opri în zăpadă, așteptând să o ia la stânga pe Waseda. Am închis ochii și m-am lăsat pe vine lângă perete.

— Dumnezeule, Jason, am murmurat, atingându-mi fruntea cu vârfurile degetelor. Chestia asta mă omoară.

Nu avea nici un rost să mai caut orbește. Asistenta fusese în toate aceste camere și nu găsise nimic. De ce aș fi eu mai bună? În schimb, eu eram deșteaptă și hotărâtă. Voi găsi drumul prin pereți, prin plafoane, prin toată structura casei. Am să caut acolo unde ea nu căutase. „Încearcă, m-am gândit eu, acoperindu-mi pleoapele cu degetele, încearcă să privești casa cu alți ochi.“ Privește-o cu ochii lui Jason de ieri-noapte. Imaginează-ți scheletul ei. La ce se gândea el? Care fusese primul lucru pe care îi căzuse privirea când venise acasă ieri-noapte?

Imaginea casei mi se rotea în minte. Vedeam prin învelișul ei, vedeam bârnele și tâmplăria, o ramă de lemn legată cu sârme. Vedeam ferestrele. *Ferestrele.* Ferestrele din galerie aveau ceva important de spus. Ele spuneau: „Gândește cu atenție acum“, spuneau: „Adu-ți aminte de Jason ieri-noapte. Adu-

ți aminte de el în fața camerei tale“. Ne certăm. Apoi? El pleacă. E furios și încă beat și trântește toate obloanele. Se oprește o clipă să privească în grădină - una dintre ferestre era deschisă când am ieșit din camera mea stă acolo, fumează o țigară. Apoi se întoarce, se duce în camera lui și începe să împacheteze...

Am deschis ochii. Prin oblonul deschis, zăpada viscolea în grădină, alcătuind forme albe, ciudate. Sacoșa de plastic ce atârna de crengi era atât de înghețată, încât aproape se solidificase. Am început iar să mă gândesc. Jason stătuse la geam, ținând în mână ceea ce furase și...

Îl vedeam limpede acum - deschizând fereastra, luându-și elan și aruncând o sacoșă de plastic în noaptea furtunoasă. Zburase deasupra crengilor, învârtindu-se și executând piruete în aer, și aterizase acolo unde se afla acum, răsucită și înghețată. „Oh, Jason, mi-am zis, ridicându-mă în genunchi și holbându-mă la sacoșă. Bineînțeles. Ştiu unde e. E în sacoșa aceea.“

M-am ridicat și m-am dus la fereastră, lipindu-mi degetele de geam, înfiorată de uimire, pentru că, dinspre casa scărilor, se auzea zgomotul discret, dar inconfundabil al ușii de la intrare pe care cineva o forța.

55

史 Nanking, 21 decembrie 1937 (a nouăsprezecea zi a celei de-a unsprezecea luni)

În Nanking nimic nu se mai mișcă, cu excepţia norilor de zăpadă - toate lucrurile, toate râurile, toţi munții, toţi arborii sunt nimiciți de această iarnă japoneză și zac neputincioase, fără a înțelege. Până și fluviul Yangtze, ca un dragon cu coada răsucită, e amorţit, adormit și nemișcat, împovărat de o sută de mii de trupuri. Şi totuși, iat-o, însemnarea de jurnal pe care nu credeam c-am s-o scriu vreodată. Am scris-o într-o după-amiază în liniștea casei mele, când totul se sfârșise. E cu adevărat un miracol s-o văd luând naștere din mâna mea, maronie și puternică, linia subţire și ștearsă de cerneală prelingându-mi-se de pe degete. E un miracol că-mi strecor mâna în jachetă și descopăr că inima încă îmi mai bate.

În bagaj, Shujin a pus un prosop împăturit în care a așezat tacâmurile: bețigașele de mâncat, câteva linguri, vreo două cuțite. Le-a așezat într-un sipet mic din lemn pentru bani și a mai pus și o brățară de bebeluș cu o reprezentare a lui Buddha atârnând de ea. A trebuit s-o fac să se răzgândească să mai pună și ouăle vopsite în roșu.

— Shujin, i-am spus, încercând să fiu blând, nu vor fi *zuoyuezi*[60] sau *man yue*.

Nu mi-a răspuns. Dar a scos ouăle din sacoșe și le-a dus în dormitor, unde a aranjat cuverturile în jurul lor astfel încât stăteau ca într-un mic cuib pe patul nostru, așteptând cuminte ziua când aveam să ne întoarcem acasă.

— E totul în regulă? am întrebat eu, privindu-i îngrijorat fața palidă când veni jos. Te simți bine?

A dat din cap afirmativ și și-a pus o pereche de mănuși. Purta câteva rânduri de haine: două *cheongsam*[61] obișnuite, o pereche de pantaloni de lână ai mei pe dedesubt și ghete îmblănite. Fețele ne erau înnegrite; certificatele de refugiat le aveam cusute de îmbrăcăminte. Ne-am oprit în ușă, uitându-ne unul la celălalt. Păream niște străini. În cele din urmă, am tras aer în piept și am spus:

— Hai să mergem! A venit momentul.

— Da, a replicat ea cu sobrietate, a sosit.

Afară ningea ușor, dar luna strălucea printre fulgi, făcându-i să pară ca înlănțuiți într-un dans vesel. Am ajuns la Zhongyang și ne-am oprit. Fără Liu Runde, care ar fi știut pe unde s-o ia, mă simțeam în nesiguranță. La vreo treizeci de metri, vedeam un câine care stătea cu burta în sus în zăpadă, atât de umflat, încât cele patru picioare erau desfăcute la maximum, ca un scăunel răsturnat. Vreo două case arseseră de când nu mai fusesem pe acolo, dar nu se vedea nici o urmă pe jos, și strada părea părăsită. N-aveam nici cea mai mică idee cum se gândise Liu să treacă de poarta Taiping, nu-mi puteam da seama ce fusese în mintea lui. Purtam în mănușă bucla tăiată din părul lui. O așezasem pe arsura din palmă și strânsesem mâna pe ea.

— Da, am spus hotărât, ridicându-mi gulerul peste urechi, ca să mă feresc de zăpada viscolită. Da, pe aici. Ăsta e drumul bun.

Pășeam în tăcere, cu Purple Mountain ridicându-se în fața noastră, înspăimântător și frumos pe fundalul cerului acoperit de stele. Străzile erau pustii, și totuși, la fiecare colț trebuia să fim cu băgare de seamă. Înaintam încet, pe lângă ziduri, gata oricând să abandonăm cărucioul și să ne ascundem în gangurile dintre clădiri. Shujin era mută și, pentru o vreme, singurul zgomot pe care l-am auzit a fost zgomotul pașilor noștri și inima bătându-mi în piept. La un moment dat, am auzit huruitul unui camion trecând pe Zhongshan Road, dar nu am văzut picior de om până n-am trecut de zona Xuanwu: un bărbat încovoiat, luptându-se să-și facă drum spre noi prin zăpadă, cărând două coșuri uriașe pe o cobiliță. Părea că se îndreaptă în direcția de unde veneam noi, și în fiecare dintre coșuri era câte un copil cu brațele atârnând în afară și cu zăpada așezându-se pe capetele lor adormite. Nu părea că ne bagă în seamă, nu dădea nici un semn că

ne-ar fi văzut, doar se îndrepta înspre noi. Când s-a apropiat mai mult, am văzut că plângea.

Shujin s-a oprit privindu-l cum se apropia.

— Domnule, a șoptit ea când acesta a ajuns în dreptul nostru. Vă simțiți bine?

Omul nu a răspuns. Nici măcar nu a încetinit și nici nu a privit-o pe Shujin.

— Domnule! a repetat ea. Copiii sunt bine?

Era de parcă Shujin n-ar fi scos nici o vorbă. Bătrânul a continuat să se îndepărteze șchiopătând, cu privirea fixată undeva în depărtare.

— Domnule! a spus ea tare. M-ați auzit? Copiii sunt bine?

— Sst! I-am atins brațul și am tras-o spre marginea drumului, speriat că vorbise prea tare. Hai!

Bătrânul își târșâia picioarele mai departe în zăpada pufoasă. Am așteptat lipiți de o ușă, privindu-l cum se împleticea sub povara greutății, o nălucă într-o haină ponosită.

— Voiam să știu doar dacă micuții sunt bine, a murmurat ea.

— Ştiu, știu.

Am stat tăcuți, neîndrăznind să ne privim în ochi, pentru că, din spate, răspunsul era evident. Unul din copii dormea, dar celălalt, un băiețel, prăbușit în coșul din dreapta, nu dormea deloc. Era mort de ceva vreme. Îți dădeai seama de asta dintr-o privire.

Miezul nopții ne-a surprins furișându-ne pe aleile de lângă academia militară. Cunoșteam zona destul de bine. Obișnuiam să trec pe aici în anii studenției, în drumul meu spre lacul Xuanwu și știam cât de aproape de zid ne aflam. Într-o casă abandonată, am descoperit un cufăr de rufe ars, din lemn de trandafir, și, urcat pe el și pândind prin crăpăturile din casele făcute scrum, puteam distinge poarta Taiping.

Am dus degetul la buze și m-am mai aplecat puțin până am putut vedea o deschizătură de vreo sută și ceva de metri în zid. Liu avusese dreptate. Zidul fusese bombardat și spart în câteva locuri, și puteam distinge de ambele părți grămezi de cărămizi și moloz pierzându-se în întuneric. Acolo unde fusese poarta stăteau două santinele în uniforme kaki, luminate doar de lămpi de armată așezate pe grămezile de saci de nisip. Dincolo de ele, după zid, un tanc japonez stătea în moloz, cu steagul murdar de cenușă,

M-am dat jos de pe cufăr,

— O luăm spre nord, am spus eu, scuturându-mi mănușile și arătând dincolo de case. Pe acolo. O să căutăm o spărtură undeva mai încolo,

Şi iată-ne strecurându-ne pe străzi lăturalnice, paralel cu zidul. Asta era partea cea mai periculoasă a călătoriei noastre. Dacă reuşeam să trecem dincolo de zid, am fi depăşit cel mai greu obstacol. „Dacă am reuşi să trecem de zid..."

— Aici. Aici e locul.

La vreo optzeci de metri de poartă m-am uitat printr-un gard şi am văzut, dincolo de o bucată de pământ pârjolit şi devastat, o spărtură în zid, cu pietrele prăvălindu-se într-un grohotiş dedesubt. Am luat-o pe Shujin de mână.

— Aici e.

Ne-am strecurat printre casele de pe strada principală, ne-am iţit capetele prin spărtură şi ne-am uitat atent în susul şi în josul zidului. Nici o mişcare. Spre sud, se vedeau luminile de la lămpile santinelelor. Spre nord, zăpada cădea în întuneric, luminată doar de lună.

— O să fie pe partea cealaltă, a şoptit Shujin. Îşi frângea mâinile pe pântece. Ce se întâmplă dacă aşteaptă pe partea cealaltă?

— Nu, am spus eu, încercând să-mi păstrez vocea calmă, să nu pierd contactul vizual cu ea şi să nu-i privesc mâinile. O fi simţind vreo ameninţare pe care nu mi-o împărtăşea? Uite, îţi promit. N-o să fie. Trebuie să trecem pe aici.

Pe jumătate aplecaţi spre pământ, ne-am repezit peste peticul de teren, căruciorul derapând în toate direcţiile în amestecul de zăpadă şi noroi, făcându-ne să alunecăm şi aproape să ne pierdem echilibrul în câteva rânduri. Când am ajuns la perete, ne-am ghemuit instinctiv la adăpostul căruciorului, respirând cu greutate şi fixând cu privirea zăpada. Nici o mişcare. Vântul viscolea neaua, dar nimeni nu a strigat şi nu a venit înspre noi în fugă.

Am apucat-o de braţ şi i-am arătat vârful mormanului de moloz. Nu era mult de urcat; am ajuns destul de repede sus, răsucindu-mă să prind mânerul căruciorului. Ea şi-a dat toată silinţa, încercând să-l ridice, să-l împingă spre mine, dar îi era aproape imposibil, aşa că a trebuit să fac cale întoarsă şi să-l trag cu toată puterea, cu picioarele alunecând neputincioase pe prundiş, prăvălind o avalanşă de pietre cu un zgomot care ar fi trezit orice soldat japonez din Nanking.

În cele din urmă, am ajuns în vârf. Acolo, am lăsat căruciorul să alunece cât mai departe de cealaltă parte, până când n-am mai putut să mă aplec şi a trebuit să-l las să se rostogolească, săltând pe pietre şi căzând pieziş, întreaga încărcătură prăbuşindu-se în zăpadă. Am întins mâna către Shujin, strigând-o, văzând-o cum se apropie greoi, foarte greoi, nedezlipindu-şi ochii de la mine. Mai căţărându-ne, mai alunecând, am ajuns dincolo de zid, unde am aterizat pe lucrurile noastre, adunându-le de-a valma, aruncându-le la întâmplare în cărucior şi apoi repezindu-ne într-un pâlc de arţari, eu scuturând sălbatic căruciorul în urma mea, Shujin alergând cât putea de repede, cu un maldăr de rufe adunate la piept.

— Am reușit, am spus eu gâfâind. Ne-am îngrămădit la umbra copacilor. Cred că am reușit.

Am scrutat întunericul. La dreapta, de-abia distingeam niște maghernițe, neluminate și, cel mai probabil, nelocuite. Era o potecă la umbra zidului, și, la vreo cincisprezece metri mai încolo, înspre poarta Taiping, o capră era priponită sub un copac. În afară de ea, nu puteai vedea nici un alt suflet. Mi-am rezemat capul de copac și am răsuflat:

— Am reușit. Am făcut-o.

Shujin nu a răspuns. Nu părea ursuză, ci mai degrabă nefiresc de încordată și de retrasă. Nu era numai frica. De-abia scosese vreo vorbă în ultimele ore.

— Shujin? Ți-e bine?

A dat din cap, dar am observat că evita să mă privească în ochi. Sentimentul de disconfort pe care îl aveam se accentuă. Îmi era foarte clar că nu ne puteam trage sufletul aici - că trebuia să ajungem la casa negustorului de sare cât mai repede cu putință.

— Hai cu mine! am spus eu, oferindu-i brațul. Trebuie să mergem înainte.

Am încărcat cărucul, am ieșit din pâlcul de copaci și am pășit mai departe, nevenindu-ne să ne credem ochilor că ne aflam acolo, ca niște copii pășind într-o lume magică. Străzile erau mai largi, casele, mai rare, drumul pe care mergeam scoțând la iveală o potecă prăfuită. Purple Mountain se ridica tăcut la dreapta noastră, acoperind stelele - în timp ce la stânga pământul se prăbușea, până la ruinele înnegrite ale orașului nostru. Relieful era extraordinar: mă conducea, extatic. Scăpasem din Nanking!

Mergeam repede, oprindu-ne din când în când să ascultăm. Dincolo de cele cinci insulițe de pe lacul Xuanwu, un foc strălucea deasupra copacilor. Am crezut că e o tabără japoneză și am decis să tăiem poteca și să ne îndreptăm spre poalele muntelui, mișcându-ne de-a lungul unui ochi de furtună. Din când în când, o lăsam pe Shujin și alunecam de-a lungul taluzului, să mă asigur că mergeam paralel cu drumul. Dacă țineam calea, aveam să ajungem până la Chalukou în cele din urmă.

N-am văzut pe nimeni - nici om, nici animal -, dar acum altceva mă preocupa. Eram din ce în ce mai îngrijorat din cauza lui Shujin. Părea mai încordată ca niciodată. Din când în când, își lăsa câte o mână să-i mângâie pântecele.

— Ascultă, am spus eu, încetinind pentru a putea șopti. De îndată ce ninsoarea se mai potolește, uită-te acolo unde drumul cotește!

— Ce e?

— Acolo! Vezi? Copacii?

A încercat să distingă ceva prin zăpadă. În rămășițele carbonizate ale unui câmp de trestie de zahăr zăcea un scripete acoperit de zăpadă, spânzurat deasupra unui puț. Lângă el era un hat - un rând de tufișuri.

— O livadă de duzi. Dacă ajungem acolo, ar trebui să vedem Chalukou. Aproape am ajuns. Atât ne-a mai rămas, câțiva metri...

M-am oprit.

— Chongming?

Mi-am pus degetul pe buze, privind în jos la pământul care se întindea până departe în întuneric.

— Ai auzit ceva? S-a încruntat, s-a aplecat în față, ascultând liniștea. După câteva clipe, și-a întors privirea spre mine. Ce? Ce crezi că ai auzit?

Nu i-am răspuns. Nu-i puteam spune că mi se păruse că aud sunetul diavolului coborând în satul din apropiere.

— Ce s-a întâmplat?

De după copaci, din stânga cărării, se zărea lumina unor faruri și se auzea un zgomot asurzitor. La vreo sută cincizeci de metri, o motocicletă plonjă peste mal, își regăsi echilibrul și se întoarse, ridicând o trombă de zăpadă. S-a oprit, părând să staționeze chiar pe direcția noastră.

— Fugi! Am apucat-o pe Shujin de braț și am împins-o înspre copacii de deasupra cărării. Am înșfăcat căruciorul și m-am repezit în sus după ea. Fugi! Fugi!

În spatele meu, motociclistul a ambalat motorul făcându-l să urle. Nu știam dacă ne văzuse, dar părea că încearcă să îndrepte motocicleta pe cărarea pe care veneam noi.

— Mergi înainte! Mergi înainte!

M-am împiedicat în zăpada groasă, căruciorul se răsucea în spatele meu, amenințând să-și piardă încărcătura.

— Pe unde? a șuierat Shujin de deasupra mea. Pe unde?

— În sus! Urcă pe munte cât mai sus.

56

Când pașii începură să se audă pe treptele de metal, aș fi putut sta liniștită. M-aș fi putut duce tiptil în camera mea, m-aș fi strecurat pe fereastră, aș fi dispărut în zăpada pufoasă și n-aș fi aflat niciodată ce se afla în sacoșa de plastic. Dar n-am făcut-o. În schimb, m-am înfipt în ușa camerei lui Jason și am început să bat și să strig din toate puterile: „Jason! JASON, FUGI!“ Când silueta oribilă a Asistentei începu să se ivească pe casa scărilor, am luat-o la sănătoasa, alunecând

și urlând, țopăind pe coridor cuprinsă de frenezie, încât ai fi zis că eram de fapt exuberantă, nu temătoare, până la scările ce duceau în grădină.

— JASON!

Năpustindu-mă în jos pe scări, am alunecat, izbindu-mă în panoul din capăt, plonjând în noaptea de zăpadă.

Afară m-am oprit pentru o clipă și mi-am tras sufletul.

Grădina era liniștită. Am aruncat o privire printre ramuri spre porțile dinspre stradă, apoi spre sacoșa de plastic care atârna în stânga mea, la doar câțiva metri, deasupra pietrei nu-merge-pe-aici. M-am uitat iarăși la porți, apoi la sacoșă, și în sus spre balcon. O lumină se aprinse, strălucind peste grădină.

„Fă-o!“

M-am aruncat în laterala ușii, nu prin tunelul de glicină, ci cât mai departe de porți, spre sacoșă, târându-mă ca un crab în tufișuri, ascunzându-mă de ungherele întunecoase ale zidului. Deasupra mea, crengile se mișcau, aruncând zăpada în toate direcțiile. Umbra sacoșei juca deasupra capului meu. Când am pătruns în inima desișului și nu mai puteam să înaintez, m-am lăsat pe vine, cu sufletul la gură, tâmplele zvâcnindu-mi cu putere.

Sacoșa se legăna leneș chiar deasupra mea și, puțin mai sus, geamurile argintii de la camera lui Jason reflectau copacii și dansul fulgilor de nea. Trecură câteva clipe de liniște, apoi, în casă, ceva se făcu țăndări cu un zgomot asurzitor - o ușă zbură din țâțâni sau o mobilă se răsturnă - și aproape imediat am auzit un sunet pe care n-am să-l uit niciodată. Semăna cu sunetele pe care le scot câteodată șobolanii în grădină atunci când sunt încolțiți de vreo pisică. Zgomotul reverberă precum lovitura unui bici. Jason urla, un urlet îngrozitor care năvăli în grădină și mi se înfipse în piept. Mi-am astupat urechile cu palmele, tremurând ca varga, neputând să-l mai suport. „Dumnezeule. Dumnezeule." A trebuit să deschid gura și să trag zdravăn aer în piept: cantități uriașe, disperate, pentru că pentru prima dată în viața mea mi-a fost teamă c-am să leșin.

Sacoșa se răsuci într-o pală de vânt și zăpada se împrăștie iarăși. M-am uitat în sus la ea, cu ochii măriți de groază. Avea ceva înăuntru, ceva învelit în hârtie. Vedeam foarte bine acum. Urletele lui Jason erau din ce în ce mai puternice, sfâșiind liniștea nopții, lovindu-se de ziduri. Nu prea mai aveam timp - trebuia să se întâmple acum. Concentrare... *concentrare.* Asudând, tremurând sălbatic, m-am ridicat pe vârfuri, am bâjbâit să apuc creanga, am tras-o în jos și am întins degetele amorțite spre sacoșă. De pe ea căzu puțină gheață, plasticul foșni între degetele mele și, pentru o clipă, mi-am retras mâna instinctiv, uimită că reușisem s-o ating. Sacoșa se mișcase puțin. Am tras aer în piept, m-am întins și am apucat-o ferm, tocmai când Jason încetă să mai urle și liniștea cuprinse casa.

Am tras-o de-a lungul crengii cu smucituri bruşte. Când în sfârşit ajunse la capăt, creanga sări cât colo, ca un arc. O ploaie de ţurţuri se abătu asupra mea, prăvălindu-mă pe spate la adăpostul întunericului, ascunzându-mă în desiş - ţinând strâns în mâini sacoşa îngheţată. „M-ai auzit? Îmi veni în minte întrebarea, holbându-mă în sus spre balcon, gândindu-mă unde ar putea fi, de ce era casa atât de liniştită. Jason, de ce atâta tăcere? Ai tăcut pentru că ea s-a oprit? Pentru că i-ai spus unde să caute?"

O fereastră se deschise brusc. Oribila siluetă de cal a Asistentei apăru în galerie, figura fiindu-i imposibil de distins printre copaci. Puteam să jur că, după cum stătea acolo, nemişcată, se gândea la grădină - poate se gândea la ecoul zgomotelor pe care le făcusem eu când mă năpustisem în jos pe scări. Sau poate că doar se uita la copaci, gândindu-se unde ar putea atârna o sacoşă de plastic. Am întors uşor capul şi am văzut umbra crengii pe care o mişcasem mai înainte, mărită de zece ori şi proiectată pe The Salt Building, dansând pe faţada albă a acesteia. Asistenta îşi ridică nasul şi mirosi iscoditor, cu ochii ei ciudaţi, lipsiţi de profunzime, doar două puncte negre neclare. M-am ascuns mai bine în tufiş, rupând crengi, bâjbâind disperată după ceva solid de care să mă prind.

Se întoarse, ţeapănă, şi o luă încet pe coridor, lovind cu unghiile ei lungi fiecare geam pe lângă care trecea. Venea spre scările care dădeau în grădină. O a doua siluetă tenebroasă se mişca în spatele ei - *chimpira.* Lângă mine, pe pământul umed, era o piatră de râu. Mi-am înfipt degetele în ea febril, făcându-le să sângereze, scoţând-o din pământ şi strângând-o la piept cu sacoşa. Am încercat să vizualizez grădina. Chiar dacă aş fi reuşit să ies dintre crengi, poarta era la vreo cincisprezece secunde de alergare de locul unde mă aflam, de-a curmezişul grădinii golaşe. Mă simţeam mai în siguranţă aici, unde desişul îmi ascundea urmele, şi, dacă aş...

Mi se tăie respiraţia. Găsiseră scările. Le auzeam paşii coborând. „Vin după mine, m-am gândit imediat, simţind cum groaza îmi înmuia oasele. Eu urmez." Apoi cineva deschise uşa glisantă şi, înainte să reuşesc să mă îndepărtez, profilul întunecat al Asistentei apăru în filigranul de gheaţă al crengilor îngheţate. Se aplecă puţin ca să intre în tunelul de glicină şi înainta repede, cu uşurinţă, de parcă ar fi alergat pe nişte şine invizibile, până la capăt, unde ieşi, stând semeaţă şi întunecată în grădina pietruită şi înzăpezită, mişcându-şi capul încet, ca un armăsar adulmecând aerul. Respiraţia îi era albă - aerul ieşea de parcă ar fi gâfâit.

Nu mai respiram. Cu siguranţă m-ar fi descoperit dacă aş fi făcut-o - era atât de perfectă, încât ar fi simţit şi părul ridicându-mi-se, infima deformare a unei artere, chiar şi zgomotul gândurilor mele. *Chimpira* plutea în cadrul uşii, privind spre Asistentă, care mai întâi se uită în direcţia mea, apoi probabil cercetă copacii şi îşi îndreptă privirea în direcţia opusă - spre porţi. După un moment de ezitare,

înaintă în grădină, din când în când oprindu-se să se uite atent în jur. Pentru o clipă, când intră în tunel, se pierdu într-un vârtej de zăpadă, apoi am auzit-o încercând poarta, deschizând-o cu un scârțâit prelung. Zăpada se împrăștie, și am putut s-o zăresc: stătea aproape nemișcată, contemplativ, cu mâna pe clanță.

— Ce s-a întâmplat? șuieră *chimpira,* și mi se păru că sesizez o nuanță de iritare în tonul lui. Vezi ceva?

Asistenta nu răspunse. Își frecă degetele de clanță, și apoi le duse la nas să le miroasă, cu gura întredeschisă, de parcă ar fi vrut să lase mirosul să pătrundă în ea. Scoase capul pe poartă și se uită în stradă, și, deodată, mă lovi ca un fulger: „Nici o urmă - nici o urmă pe zăpadă. O să-și dea seama că nu am plecat..."

Am băgat pachetul în buzunar, am tras fermoarul, am îndesat piatra în buzunar și am început să mă furișez ușor, o umbră ca toate celelalte, printre copaci, spre locul unde grilajul de protecție stătea în balamale. Fereastra era exact cum mi-o aminteam, întredeschisă, cu sticla acoperită de mușchi. M-am aplecat cât de mult am putut, ținându-mă de cercevea ca să-mi păstrez echilibrul, și m-am opintit peste fâșia de zăpadă până la o creangă căzută lângă perete. Am așteptat o clipă, clătinându-mă, aburul respirației mele repezite suflându-mi în față, încălzind geamul. Când l-am șters, mi-am descoperit chipul și, din cauza șocului, aproape că m-am dat înapoi. „Încet, încet, concentrează-te!" M-am întors și m-am târât prin desiș. Nu se mișcase - stătea tot cu spatele la mine, examina în continuare strada, în stilul ei meticulos și degajat. *Chimpira* plecase din cadrul ușii și o privea stând cu spatele la mine.

Am deschis fereastra puțin câte puțin, ridicând ușor geamul, ca să nu scârțâie, și chiar în clipa aceea, de parcă m-ar fi auzit, se întoarse de la poartă și privi înapoi în direcția de unde venise, rotind încet capul.

N-am mai așteptat. M-am agățat cu piciorul și, dintr-o mișcare, eram în casă, ghemuindu-mă imediat în întuneric. M-am oprit acolo, îngrozită de zgomotul pe care îl făcusem, cu mâinile pe podea, așteptând ca sunetul să se împrăștie între ușile închise. Undeva la stânga mea, în întuneric, auzeam zgomotul făcut de șobolani. Am căutat în buzunar, am aprins lanterna și, ferind-o cu palma, am încercat să luminez puțin podeaua. Camera reveni la viață în jurul meu - mică, o pardoseală din dale reci și grămezi de gunoi peste tot. Câțiva metri mai încolo se vedea un cadru de ușă. Lumina lanternei ajungea dincolo de el, blândă și neregulată, adânc în străfundurile casei. Am stins lanterna și m-am târât ca un câine, prin pânze de păianjen și praf, cu capul spre ușă, apoi spre următoarea, tot mai adânc în inima casei, până când ajunsesem atât de departe în labirintul de camere, încât eram sigur că n-o să mă găsească niciodată.

M-am oprit și am privit înapoi de unde venisem. Singurul lucru pe care îl auzeam era inima mea bătând cu putere. „M-ai văzut? M-ai văzut?" Doar liniștea

îmi răspundea. De undeva din întuneric se auzea ceva picurând și venea un miros puternic de turbă, mirosul mineral al apei stătute și al putreziciunii.

M-am târât într-acolo, respirând greu, până când, după ce parcă trecuseră secole și nu mai auzisem nimic, am îndrăznit să aprind iar lanterna. Raza ei juca pe grămezi de mobilă, lemne desprinse din plafon, un amalgam de tencuială și sârme. Puteam să mă ascund aici o veșnicie dacă trebuia. Cu mâinile tremurând, am scos pachetul din jachetă. Mă așteptam la ceva mai greu, ceva mat și cleios, dar era mult prea ușor, de parcă ar fi fost lemn sau oase uscate. Am băgat mâna înăuntru și am simțit ceva înfășurat în scotch, o suprafață netedă cu o textură asemănătoare hârtiei cerate - groasă și lucioasă. Sângele s-ar fi scos repede de pe suprafața asta cernită. A trebuit să stau câteva clipe rezemată de perete, trăgând aer cu putere pe gură, pentru că gândul la ceea ce țineam în mână era prea mult pentru mine. Am inspectat scotch-ul, i-am găsit capătul și am tras, când, deodată, în spatele meu, departe în beznă, am auzit un zgomot inconfundabil. Metal scrâșnind pe metal. Cineva deschidea fereastra pe care mă cățărasem eu.

57

Am pus pachetul la loc în jachetă și am bâjbâit mai departe, izbindu-mă de lucruri, zgomotele făcute de mine răsunând peste tot. Din cameră în cameră, treceam repede pe lângă lucruri - rânduri de chimonouri atârnate în colț, ca niște cadavre, o măsuță joasă într-una dintre camere, așezată încă pentru cină, ca și cum totul ar fi înghețat când mama proprietarului murise. Mă aflam adânc în măruntaiele casei, într-o beznă de nepătruns, când mi-am dat seama că nu pot merge mai departe. Mă aflam într-o bucătărie, cu o chiuvetă și un aragaz de tip occidental pe un perete. Pe celălalt perete, spre deosebire de celelalte camere, era un spațiu gol, unde ar fi trebuit să fie o ușă care să ducă mai departe. Nu mai era nici o ieșire. Eram prinsă în capcană.

Simțind sudoarea rece a fricii pe spate, am dat roată cu lanterna peste pereți, peste pânzele de păianjen, peste tavanul coșcovit. Lumina poposi pe un dulap șubred într-o parte a camerei - l-am cercetat, am pipăit sistemul de închidere, am tras cu buricele degetelor, zgâriind cu degetele podeaua. Dulapul se deschise cu zgomot, răsunând în celelalte camere.

Am înfipt lanterna înăuntru și mi-am dat seama că nu era un dulap, ci o ușă care dădea spre niște scări putrezite care duceau undeva în beznă. Am trecut prin deschizătură trăgând ușa cu grijă în urma mea, am coborât două trepte, ținându-mă de balustrada șubredă. Lăsându-mă pe vine, am luminat împrejurul meu cu lanterna. Era o pivniță mică, posibil o cămară de alimente, de vreo doi metri pe

trei, cu pereți groși de piatră. Cam la un stat de om erau niște bârne prinse cu scoabe ruginite, pe care se aflau zeci de borcane vechi, cu un conținut maroniu. Sub toate astea era o crustă groasă de alge de culoare roz. Scările duceau drept într-un lac interior, nemișcat.

Am privit înapoi la ușa închisă, ciulind urechile spre camerele cufundate în beznă prin care trecusem. Tăcere. Stătusem pe o cracă - n-aveam cum să las urme sub fereastră și e imposibil ca urmele mele să se vadă în tot desișul ăla. Poate că nici măcar nu m-au auzit. Poate că verifică toate ferestrele din obișnuință. „Te rog, da, m-am gândit. Te rog.“ M-am întors și am luminat beciul de jur împrejur. Dintr-o mică crăpătură în peretele din dreapta se scurgea un firicel de apă maronie - era ceea ce îmi spusese Jason: țevile de canalizare care se crăpaseră la cutremur și inundaseră beciul: urme verzui-arămii indicau variațiile nivelului apei de-a lungul timpului. Bârna trecea printr-un arc de cărămidă, undeva jos. M-am aplecat mult spre suprafața apei, am ridicat lanterna, îndreptând lumina în sus. Era un tunel, inundat până aproape de tavan, ducând undeva în interiorul casei. Ar fi imposibil să...

Am înghețat. Un zgomot teribil se auzi în camerele din spate, ca și cum grilajul ferestrei ar fi fost smuls din țâțâni.

Am început să tremur de frică; stăteam cu gura deschisă, ca un câine. Ținând lanterna în față, ca o armă, am pășit prin apă, făcând-o să se miște în jurul meu ca și cum aș fi împuns stomacul unei ființe adormite, tulburând lucruri care stăteau nemișcate de ani de zile. Era îngrozitor de rece. Nu am mai putut să deschid gura, și gândul mi-a zburat brusc la dinți, la aripi dorsale și la guri misterioase, la posibilitatea ca ăsta să fie bârlogul cuiva. M-am gândit la Kappa, diavolul-vampir japonez, prădătorul subacvatic care apuca înotătorii neatenți de călcâie, le sugea tot sângele și îi abandona goliți, carcase secate pe malurile râurilor. Am izbucnit în lacrimi pe măsură ce înaintam.

M-am oprit lângă peretele mai îndepărtat și m-am întors să văd de unde venisem. În jurul meu, tremurul apei nu se potolea și liniștea începea să se aștearnă împrejur. Singurul zgomot era hârșâitul respirației mele care răsuna între pereți.

Apoi un alt zgomot sfâșie liniștea. Altă mobilă răsturnată. Am scrutat din nou beciul cu disperare, lumina tremurată a lanternei făcând plafonul să joace. Nu aveam unde să mă ascund, unde să... „Arcada!" Mi-am îndoit genunchii și m-am scufundat până ce apa îmi trecea de umeri, iar bărbia aproape că atingea suprafața apei. Câteva borcane rupseră crusta de alge cu un zgomot ciudat și dispărură pe vecie sub apă, luând cu ele grămăjoarele de prune murate, orez și pești orbi. Am întins mâinile spre fundul tunelului, răsucindu-mă, desfăcând și strângând degetele, atingând acoperișul subțire. Abia când mi-am îndreptat brațul și am

ajuns cu obrazul lipit de perete, am putut simți acoperișul înălțându-se și mâna ridicându-se în aer. Am scos mâna și am luminat cu lanterna. Cât de lung era? În jur de șaptezeci de centimetri? „Nu-i departe. Nu-i așa departe." Tremurând din tot corpul, m-am uitat înapoi către scară, la ușa șubredă.

De undeva de aproape, poate chiar din bucătărie, se auzi un alt zgomot. Nu aveam altă șansă. Am scos pachetul și am înnodat strâns sacoșa, sigilând-o complet, l-am pus din nou în buzunarul jachetei, pe care am închis-o până la gât. Toată această manevră m-a făcut să scap lanterna din mână. Îmi alunecă printre degetele amorțite și ateriză pe crusta de alge, lumina ei descriind un oval strâmb pe perete. Am încercat s-o apuc, am prins-o, am început s-o ridic, dar am scăpat-o din nou. Crusta se încovoie de data asta, lanterna se aplecă înainte și intră sub apă, lumina ei scăldând coloniile de organisme roz, putrede, proiectând umbrele lor dantelate pe pereții beciului. Am plonjat după ea, m-am căznit s-o apuc, mișcând mâna foarte încet sub apă, iscând vârtejuri de mâl la suprafață, dar lanterna se scufundă încet, rostogolindu-se leneșă, lumina ei gălbuie transformându-se într-o biată licărire. Apoi - *pleosc!* Destul de aproape de mine ceva mic, dar greu căzu în apă și începu să înoate.

Lacrimi de spaimă îmi împăienjeniră ochii. Lanterna. Lanterna. „N-ai nevoie de ea. N-ai nevoie de ea. Poți să te descurci și fără ea. Ce e în apă? Nimic. Un șobolan. Nu te gândi la el.“ în capul scărilor, o lumină slabă se întrezărea în jurul ușii. Am auzit vocea unui bărbat, groasă și gravă, și, mai sus de ea, respirația fierbinte, ecvestră, a Asistentei, care se mișca prin bucătărie inspectând-o, încercând să adulmece tot ce trecuse prin ea.

„Dacă nu mai judeci, vei muri.“ Am tras aer în piept, mi-am pus mâinile pe perete, am îndoit genunchii și m-am aruncat cu capul în jos în tunelul negru ca smoala.

Apa înghețată îmi umplu urechile și nasul. Mi-am aruncat mâinile înainte, încercând să stau în picioare, zdrobindu-mi trupul de cărămizi, rănindu-mi coatele, împleticindu-mă în negura plutitoare. Un zgomot nepământesc vibră în mine, propria voce gemând de groază. „Încotro? Încotro?" Unde se termina arcadă? Unde? Părea că nu se mai sfârșește. Chiar când mă gândeam că nu mai am aer și că totul e pierdut, mâna izbi tavanul, mult deasupra apei, iar eu m-am lovit la cap, înaintând cu disperare spre mult așteptata gură de aer. Am ieșit la suprafață, îngrețoșată, scuipând, cu pielea capului julită. Nu puteam sta drept, dar, dacă îndoiam genunchii și țineam gâtul într-o parte, era loc suficient - un spațiu de vreo zece centimetri între suprafața apei și cărămizi - pentru a respira.

„Respiră. Respiră."

Nu știam de cât timp eram acolo sau în ce stare se afla organismul meu - poate leșinasem sau intrasem într-o stare de amnezie -, dar, pe când stăteam așa,

tremurând și având drept tovarăș doar propria inimă, care bătea cu putere părând de sute de ori mai mare decât era, mai mare decât casa însăși, frigul sau frica, nu știu ce anume, pusese stăpânire pe conștiința mea și o îndepărtă printr-un tunel lung, tăcut, până când am ajuns doar un puls slab, înfundat, într-un loc fără geografie, fără granițe și fără legi fizice. Pluteam într-un vid, unde nu exista timp sau viață, atârnând ca un astronaut în eternitate, și nici măcar atunci când - după o vreme ce păru o eternitate am văzut o lumină roz, slabă bătând prin apă, în stânga mea - Asistenta cu o lanternă -, nu m-am speriat. Mă priveam din cu totul alt loc, văzându-mi fața înghețată plutind deasupra algelor, buzele vinete, pleoapele întredeschise. Chiar și după ce lumina dispăru și, într-un final, se auziră pași în camerele de la etaj, eu am rămas în continuare absolut nemișcată, o Alice modernă, cu capul lăsat într-o parte, chircită și înghețată sloi, având impresia că inima mi se va preschimba într-un ghețar și că mă voi fosiliza acolo, la câțiva metri sub pământ.

58

În zori, când lumina începea să cadă asupra grădinii, când casa era scufundată în liniște de ore întregi, am ajuns la fereastra deschisă. Eram atât de înghețată, încât îmi luase câteva ore bune să mă târăsc înapoi. Fiecare centimetru fusese o luptă surdă cu seducătoarea letargie a frigului, dar în sfârșit ajunsesem. M-am uitat cu atenție afară, inima bătându-mi slab, convinsă că Asistenta se va năpusti asupra mea din vreun ungher ascuns. Dar grădina era liniștită, o lume ciudată și transparentă, nemișcată și tăcută ca o corabie prinsă de ghețuri. Totul era învăluit în diamantele picăturilor înghețate, ireale pe zăpadă, ca niște mărgele aruncate printre copaci.

Cățăratul peste fereastră mă epuizase. M-am lăsat să cad în zăpadă și, pentru mult timp, am fost prea amorțită ca să mă ridic de unde aterizasem, prăbușită ca un om beat peste creanga cu sacoșa de plastic în timp ce mă uitam absentă la universul acela tăcut, hibernal.

Ce se întâmplase aici? Ce se întâmplase? Toate ferestrele galeriei erau sparte, crengile smulse din copaci, un oblon atârna în balamale, scoțând din când în când câte un sunet sfâșietor.

„Picăturile din copaci sunt atât de frumoase...“ în lumina zorilor, mintea mi se trezea încet. „Atât de frumoase.“ Am privit copacii din jurul felinarului de piatră, porțiunea de grădină care îl fascinase atât de mult pe Shi Chongming. Un sâmbure de recunoștință începu să-și facă loc în sufletul meu.

Picături înghețate de sânge și țesuturi erau împrăștiate prin copaci, de parcă s-ar fi produs o explozie. Întins pe felinarul de piatră, ca un lanț de hârtie

decolorată era... Amintirea confuză a unui articol de ziar - o victimă japoneză anonimă, cu măruntaiele înfășurate lângă mașină.

„Jason... “

M-am holbat la ce mai rămăsese din el, și mi se păru că stăteam acolo de ceasuri întregi, uimită de aranjamentul acela - panglicile și zorzoanele, ca niște decorațiuni de Crăciun. „Cum poate să arate atât de frumos?" Se stârni o pală de vânt, alergând și răscolind fulgii de zăpadă, ștergând sângele de pe crengi. Vântul șuiera printre geamurile sparte ale balconului și de-a lungul coridorului. Mă închipuiam undeva sus, privind în jos, spre grădină, la toată viermuiala de poteci și tufișuri, îmi închipuiam cum arăta sângele, un halo în jurul felinarului de piatră, și, pe măsură ce mă îndepărtam, am văzut acoperișul casei, cu țigla roșie strălucind în zăpada ce se topea, am văzut aleea îngustă pe care pășea o bătrână singură în saboți, am văzut reclama cu Mickey Rourke, apoi toată Takadanobaba, „marele hipodrom", orașul Tokio, strălucind și luminând golful, Japonia ca o libelulă agățându-se de marginea Chinei. Marea Chină. Și tot așa, am mers până când am amețit, și norii m-au acoperit, am închis ochii și am lăsat cerul, vântul sau luna să mă ia și să mă ducă mai departe.

59

史 Nanking, 21 decembrie 1937

Nu mai știu cât timp ne-am împleticit printre copaci în fuga noastră disperată, cu zăpada viscolind în urmă. Am mers mult. O mare parte a drumului a trebuit s-o car pe Shujin, care obosise și mă tot ruga să ne oprim. Dar eu nu aveam de gând să cedez rugăminților ei, și o trăgeam pe ea cu o mână și cu cealaltă căruciorul. Am mers întruna, prin pădure, stelele strălucind deasupra noastră, printre copaci. După câteva minute, zgomotul motocicletei s-a stins și nu se mai auzea decât răsuflarea noastră în timp ce urcam muntele golaș, pustiu ca un munte-fantomă. Dar nu eram dispus să mă opresc. Am trecut pe lângă arătări diforme în beznă, pe lângă rămășițele carbonizate ale frumoaselor vile, pe lângă vastele terase acoperite de camelii, distruse, pârjolite, mirosul de ars plutind deasupra copacilor. Am mers mai departe, opintindu-ne prin zăpadă, întrebându-ne dacă și morții zăceau acolo, undeva, în întuneric.

Apoi, după o vreme, când parcă ajunsesem la jumătatea drumului spre rai și soarele își trimitea deja primele raze roșii asupra muntelui, Shujin strigă ceva în spatele meu. M-am întors și am văzut-o sprijinită de un arbore de camfor, ținându-și pântecul cu mâinile.

— Te rog, șopti ea. Te rog. Nu mai pot.

M-am lăsat să alunec până la ea și am prins-o de cot tocmai când genunchii i-au cedat și s-a prăbușit în zăpadă.

— Shujin? am șuierat eu. Ce s-a întâmplat? Începe?

A închise ochii.

— Nu știu.

— Te rog, am spus eu apucând-o de braț. Nu e momentul să te rușinezi. Spune-mi... a sosit clipa?

— Nu știu, a răspuns ea cu sălbăticie, deschizând brusc ochii și fixându-i asupra mea. Pentru că nu știu. Nu ești singura persoană, soțul meu, care nu a mai avut niciodată un copil. Fruntea îi era umedă de transpirație, iar respirația ei grea răspândea aburi în aer. Și-a mișcat brațele pe lângă corp în zăpadă și a făcut un cuib mic și ciudat în care s-a ghemuit. Vreau să mă întind, a spus. Te rog, lasă-mă să mă întind.

Am dat drumul căruciorului. Ajunsesem atât de sus, că focurile din Nanking nu mai erau decât o pată roșie pe cerul zorilor. Ne aflam într-o zonă cu terenul neted, ascunsă de versantele inferioare acoperite de nuci deși, de castani și de stejari veșnic verzi. Am mers puțin înapoi și am ascultat. Nu auzeam nimic. Nici motorul de motocicletă, nici zgomot slab de pași în zăpadă, doar aerul care îmi șuiera prin nări și zgomotul maxilarului în timp ce scrâșneam din dinți. Am urcat panta și am înconjurat zona, oprindu-mă la fiecare pas să ascult marile tăceri sugrumate prin ramurile desfrunzite. Deja se lumina, și razele plăpânde care se filtrau printre arbori se răsfrângeau pe ceva, aflat mai jos pe pantă, cam la aproape șase metri distanță, pe jumătate îngropat în frunze, uitat și acoperit cu mușchi. Era statuia enormă a unei broaște țestoase, cu botul și carapacea acoperite de zăpadă. Simbolul măreț al longevității masculine.

Inima îmi zvâcnea în piept. Probabil că eram lângă templul Linggu! Chiar și japonezii îl considerau un altar sacru - nici o bombă nu căzuse pe locurile noastre de închinăciune. Dacă acela trebuia să fie locul unde copilul nostru avea să vină pe lume, atunci era un loc norocos. Poate că unul sigur.

— Vino aici, în spatele acestor copaci. O să-ți construiesc un adăpost.

Am întors căruciorul pe o parte și am scos toate păturile, adunându-le grămadă sub el. Am dus-o pe Shujin înăuntru, adăpostind-o în culcușul ei temporar și potolindu-i setea cu țurțuri rupți din copaci. Apoi m-am dus în cealaltă parte și am dat zăpada cu piciorul peste cărucior, până l-am camuflat. După ce Shujin s-a așezat, m-am ghemuit lângă ea un timp, mușcându-mi degetele și uitându-mă dincolo de arbori, unde cerul devenea tot mai luminos. Versantul de munte era învăluit în liniște.

— Shujin? am șoptit după o vreme. Te simți bine?

Nu a răspuns. M-am mutat mai aproape de cărucior și am ascultat. Respira repede, un șuierat înăbușit în culcușul ei de pădure. Mi-am scos șapca și m-am mutat mai aproape de căruț, blestemându-mă pentru că știam atât de puțin despre nașterea unui copil. Când eram mic, lucrurile astea intrau în competența matriarhatului, surorile severe ale mamei mele. Nu mi s-a spus nimic. Sunt un ignorant. Strălucitul lingvist modem care nu știe nimic despre naștere. Mi-am pus mâinile pe cărucior și am șoptit:

— Te rog, spune-mi. Crezi că pruncul nostru...

M-am oprit. Cuvintele îmi ieșiseră din gură fără să mă gândesc. Spusesem pruncul nostru. Copilașul nostru.

Imediat, Shujin a reacționat, scoțând un țipăt lung și ascuțit.

— Nu! a rostit ea printre suspine. Nu, ai spus-o. Ai spus-o! A tras căruciorul în sus și a scos capul afară: părul îi era răvășit, și ochii, plini de lacrimi. Pleacă! a strigat ea tulburată. Lasă-mă! Ridică-te acum și pleacă! Pleacă!

— Dar eu...

— Nu! Ce nenoroc ai atras pentru sufletul nostru lună!

— Shujin, n-am făcut-o intenționat...

— Pleacă acum!

— Te rog! Nu mai striga!

Dar ea nu asculta.

— *Du-te de aici cu vorbele tale periculoase! Du-te de aici cu blestemele tale.*

— Dar...

— Acum!

Mi-am înfipt unghiile în palme și mi-am mușcat buza. Cât de prost fusesem! Cât de nechibzuit să o scot din fire! Şi într-un asemenea moment! În cele din urmă, am oftat.

— Foarte bine, foarte bine. M-am dus undeva în apropiere, printre arbori. Voi sta aici, chiar aici, poate vei avea nevoie de mine.

M-am întors cu spatele spre ea și cu fața spre cerul zilei care începea.

— Nu! Mai departe! Du-te mai departe! Nu vreau să te văd.

— Foarte bine!

Cu părere de rău, am făcut câțiva pași stângaci prin zăpadă, până când panta muntelui m-a ascuns vederii. M-am prăbușit deznădăjduit la pământ, lovindu-mi fruntea cu articulațiile degetelor. Pădurea era foarte liniștită și foarte tăcută. Mi-am lăsat mâna în jos și m-am uitat în jur. Ar trebui să încerc să găsesc ajutor? Poate că în una dintre case ar putea fi cineva care să ne ofere adăpost. Dar comunicatele de la radio spuseseră că toate casele din zonă fuseseră jefuite chiar înainte de a fi făcută breșa din poarta estică. Singurii oameni pe care i-aș putea

întâlni ar fi ofițerii armatei japoneze, făcând pe lorzii în vilele pustii și terminând de băut rezervele de vin furate.

M-am îndreptat de spate și m-am depărtat puțin de arbori, ca să înțeleg ce se mai afla în apropiere. Am împins la o parte o ramură, am mai făcut un pas, și respirația mi s-a oprit. Pentru o clipă, uitasem de Shujin. Ne urcaserăm foarte sus! Soarele se înălța în spatele muntelui, trandafiriu și brăzdat cu zgură de la focurile îndepărtate, și, mai departe în josul pantelor, ascuns printre arbori, albastrul emailat și intens al mausoleului lui Sun Yat-sen strălucea pe fundalul zăpezii. Dacă mă întorceam spre est, între munți, puteam zări licăriri ale câmpiilor galbene și aride ale deltei care se întindea dincolo de zările înnegurate. Mai jos de mine, lacul de acumulare al orașului ardea mocnit ca un vulcan, un văl negru de fum atârna deasupra fluviului Yangtze, și îmi dădeam seama, cu inima strânsă, că totul era așa cum bănuisem: la Meitan, totul era distrus - zăream ambarcațiunile bombardate și șampanele care se înclinau în mâl. Bătrânul Liu avusese dreptate când spusese că estul era direcția indicată de mers.

În timp ce stăteam acolo, cu soarele pe umeri și cu toată întinderea Jiangsu dedesubtul meu, am avut un sentiment de dispreț, o determinare mânioasă că țara mea, China, trebuia să supraviețuiască, precum acea Chină în care crescusem. Că festivalurile pline de superstiții absurde - White Dew și Corn Rain - trebuie să rămână de-a pururi, că rațele trebuie mereu urmărite peste câmpuri în amurg, că în fiecare vară frunzele lotusului trebuie să pară atât de groase, încât să crezi că e posibil să traversezi lacurile ținându-ți echilibrul pe frunzele ușor curbate. Că poporul chinez trebuie să dăinuiască mereu - că inima copilului meu trebuie să fie de-a pururi chineză. Așa cum stăteam pe munte, în primele raze ale zorilor, cu o pornire de mândrie și de furie, mi-am ridicat mâna spre cer, înfruntând orice spirit rău care voia să vină și să-mi ia fiul. Fiul meu, care va lupta ca un tigru să-și apere țara. Fiul meu, care va fi mai puternic decât fusesem eu vreodată.

— Te provoc! am șoptit spre cer. Da, te provoc!

60

Nu poți ști niciodată ce eveniment e de pagina întâi. Majoritatea dovezilor strâns legate de scena crimei din Takadanobaba duseră spre singura parte vinovată: Ogawa, așa-numita Bestie a lui Saitama. Şi totuși, pentru un motiv sau altul (poate că ați trecut cu vederea nervozitatea jurnaliștilor implicați), acest detaliu nu a fost niciodată publicat pe față în ziare. Ogawa a fost reținută pentru interogatoriu, dar, în mod misterios, și rapid eliberată, așa că în prezent trăiește liberă, undeva în Tokio, și mai aruncă din când în când câte o privire din spatele

geamului fumuriu al unei limuzine care trece repede sau intră într-o clădire în toiul nopții. Este o greșeală să subestimezi legăturile dintre yakuza și poliția japoneză.

Între timp, uciderea lui Jason Wainwright, cum am descoperit mai târziu că se numea, ținu prima pagină a ziarelor, și povestea dură luni în șir. Asta, pentru că Jason fusese un tip cultivat și un occidental arătos. Isteria a cuprins Massachusetts, statul natal al mamei sale. Poliția a fost acuzată de incompetență, de corupție și de linșaj, dar nimic care să conducă vreodată undeva, cu atât mai puțin la Fuyuki și la Bestia lui Saitama. Echipe de avocați de familie îmbrăcați la patru ace se repeziră în coloșii Thai Air, dar, indiferent ce sfori încercară să tragă, indiferent câți bani oferiră, nimeni nu vorbi despre viața lui Jason în lunile de dinainte de a fi ucis. Şi nici despre femeia misterioasă care o sunase pe mama sa cu o zi înainte de a fi omorât nu s-a aflat nimic.

Dar ceea ce alimentă imaginația oamenilor mai mult decât orice fu oroarea de la locul crimei. Ceea ce Asistenta folosise ca să decoreze felinarul de piatră. Fu imaginea trimisului familiei Wainwright, proaspăt sosit cu avionul din California, bătând la ușă, încă ținând strâns în mână geanta de voiaj Samsonite, o periuță de dinți din avion și o chitanță de taxi în buzunar, în timp ce zăpada i se așternea pe costum. Fu gândul pe care îl avu când nu primi nici un răspuns și hotărî să facă apoi câțiva pași pe alee, unde două porți ruginite de grădină stăteau deschise.

Fusesem plecată de acasă doar o jumătate de oră. Mă furișasem printre porți, îmi luasem geanta de pe alee și mă dusesem la baia publică aflată în cealaltă parte pe Waseda Street. În timp ce bărbatul familiei Wainwright înțelegea rostul spiralelor de sârmă din jurul felinarului de piatră, în timp ce și ultima picătură de sânge i se scursese din obraz, în timp ce se prăbușea în genunchi bâjbâind după o batistă, eu eram la vreo optzeci de metri depărtare, așezată pe micul scăunel verde de cauciuc în fața dușurilor înalte până la genunchi, tremurând atât de tare, încât genunchii mi se loveau unul de altul. Zece minute mai târziu, când ieși clătinându-se și, ajuns pe trotuar, ridică mâna să oprească un taxi, eu eram în alt taxi în drum spre Flongo, cu părul ud și cu puloverul strâns în jurul meu.

Mă uitam pe geamul taxiului la zăpada abundentă, la lumina ciudată pe care o reflecta pe chipurile femeilor care își purtau cu grijă pașii de-a lungul trotuarelor, sub umbrelele în culori pastel. Am avut o senzație copleșitoare a singurătății acestei metropole - milioane de suflete în dormitoarele lor, dincolo de pervazurile ferestrelor. Mă gândeam la tot ceea ce se afla dedesubt - mă gândeam la cablurile de electricitate, la abur, la apă, la foc, la metrou și la lava din măruntaiele metropolei, la huruiala subterană a trenurilor și a cutremurelor. Mă gândeam la sufletele moarte în război, solidificate. Clădirea cea mai înaltă și cea mai vizitată din Tokio, Sunshine Building, se afla pe locul unde prim-ministrul

Japoniei și toți criminalii de război fuseseră executați. Mi se părea foarte ciudat că nimeni nu știa ce tocmai mi se întâmplase. Nimeni nu se apropiase de mine să zică: „Unde ai fost toată noaptea? Ce e chestia asta din rucsacul tău? De ce nu te-ai dus la poliție?" Urmăream ochii șoferului de taxi în oglinda retrovizoare, fiind sigură că îmi studia fața.

Am ajuns la Todai chiar după ora nouă. Viforul se pornise și zăpada se așeza rapid pe toate mașinile parcate și pe vârfurile stâlpilor de felinare. Akamon, uriașa poartă lăcuită în roșu de la intrarea în Universitatea Todai, se zărea doar ca o pată tremurătoare de culoare roșie pe fondul alb, o pată albă intermitentă în furtuna de zăpadă. Un paznic care purta un impermeabil negru mă introduse pe poartă, și taxiul își croi drum de-a lungul aleii de acces până când, dincolo de spațiul alb, apăru o lumină, pe urmă mai multe și, în sfârșit, Institutul de Ştiințe Sociale, care se înălța în fața noastră luminat și împodobit ca un castel de basm.

I-am cerut șoferului să oprească. Mi-am ridicat gulerul hainei și am coborât din mașină, rămânând o clipă pe loc și uitându-mă în sus la clădire. Trecuseră patru luni de când fusesem prima oară aici. Patru luni, și, în clipa aceea, știam mult mai multe. Ştiam totul - știam absolut totul.

Treptat, am devenit conștientă de prezența unei forme întunecate nu prea departe de mine, mică de statură, ca un copil, care stătea perfect nemișcată în zăpadă, imaterială și tremurătoare ca o fantomă. Am privit-o cu atenție. Shi Chongming. Era ca și cum gândurile mele îl făcuseră să apară, dar vraja se înfăptuise doar pe jumătate, așa că, în loc de Shi Chongming în carne și oase, creasem doar această ființă fluidă.

— Shi Chongming, am șoptit eu, iar el se întoarse, se uită la mine și zâmbi.

Veni spre mine materializându-se treptat, ca o fantomă care prindea viață. Purta o manta și pălăria sa de pescar, din plastic, trasă peste păr.

— Te așteptam, zise el.

Pielea sa, în lumina aceea bizară, părea ca de hârtie: pe față și pe gât avea pete de bătrânețe de mărimea unui bănuț. Am observat că mantaua îi era încheiată strâns în jurul gâtului.

— Cum de ați știut?

Își ridică mâna să mă facă să tac.

— Nu știu. Acum, vino să te încălzești! Nu e bine să stai în zăpadă mult timp.

L-am urmat sus pe trepte. Înăuntru era foarte cald, așa că urmăream amândoi fulgii de zăpadă care se topeau pe podea. Shi Chongming închise ușa biroului, își puse ochelarii și încercă să mă facă să mă simt confortabil. Băgă în priză un radiator și îmi pregăti un bol cu ceai aburind.

— Ochii tăi, spuse el după ce am pus jos sacul de voiaj și am îngenuncheat pe podea, adoptând inconștient poziția *seiza,* ca și cum m-ar fi ajutat să mă încălzesc dacă îmi păstram calmul, ținând bolul fierbinte cu amândouă mâinile. Ești bolnavă?

— Sunt... sunt în viață.

Nu-mi puteam stăpâni clănțănitul dinților. Îmi țineam fața în aburul dulce. Mirosul de popcorn al ceaiului de orez. Avea miros de Japonie. Am stat câteva minute până când tremurul se domoli, și pe urmă mi-am ridicat privirea spre el și am spus:

— Am descoperit.

Shi Chongming se opri cu o lingură ridicată deasupra ceainicului.

— Te rog... repetă.

— Am descoperit. Ştiu.

Lăsă lingura să cadă în ceainic. Își scoase ochelarii și se așeză la birou.

— Da, rosti el obosit. Da, m-am gândit că ai descoperit.

— Ați avut dreptate. Tot ceea ce mi-ați spus a fost corect. Cred că ați știut tot timpul. Dar eu nu. Nu este ceea ce speram. Deloc.

— Nu?

— Nu, este ceva ce Fuyuki avea de mult timp. Poate de ani de zile. Vocea mea devenea din ce în ce mai ștearsă. Este un copilaș. Un copilaș mumificat.

Shi Chongming se prăbuși tăcut. Își întoarse capul într-o parte și, pentru o clipă, gura i se mișcă în sus și în jos, de parcă ar fi recitat o mantră. Tuși și apoi își puse ochelarii într-un toc albastru, jerpelit.

— Da, zise el, în cele din urmă. Da, știu. Este fiica mea.

61

史 Nanking, 21 decembrie 1937

Chiar și acum mi se pare insuportabil să mă gândesc: să mă gândesc la momentul acela de pace și de speranță limpede. Cât de liniștit era totul în acele câteva secunde înainte ca țipetele lui Shujin să răsune prin pădure!

M-am uitat nedumerit în jur, ca și cum cineva ar fi pomenit întâmplător numele meu, încruntându-mă de parcă nu mi-aș fi dat seama ce auzeam. Apoi Shujin țipă din nou, un scâncet scurt, ca un câine bătut.

— Shujin? M-am întors ca în transă, dând la o parte crengile și deplasându-mă înapoi printre arbori. Poate că nașterea era mai aproape decât mă așteptasem. Shujin?

Nici un răspuns. Am început să merg. Am urcat pe o pantă și am prins viteză, năpustindu-mă năuc înapoi spre locul unde ne opriserăm mai devreme.

— Shujin? Tăcere. Vocea îmi devenise mai puternică, și o notă de panică se strecura în ea. Shujin. Răspunde-mi!

Nu am primit nici un răspuns, și teama m-a copleșit. Am început brusc să alerg, sărind sus pe pantă.

— Shujin! Picioarele îmi alunecau în timp ce pinii lăsau să cadă pe mine poverile lor de zăpadă. *Shujin!*

La baza copacului, căruciorul cu păturile fusese ridicat, și lucrurile noastre, împrăștiate în jurul lui. Câteva urme vagi duceau în direcția copacilor. Am făcut o mișcare laterală în direcția lor, ochii îmi lăcrimau, ferindu-mă în timp ce ramurile golașe mă biciuiau peste față. Urmele au mai continuat câțiva metri, apoi și-au schimbat direcția. Am derapat într-o rafală de zăpadă, respirând greu, în timp ce inima îmi bătea nebunește. Urmele deveniseră mai mari. O zonă de zăpadă răvășită se întindea în jurul meu, ca și cum Shujin ar fi căzut la pământ în durerile facerii. Sau de parcă în locul acela s-ar fi dus o luptă. Ceva zăcea pe jumătate îngropat la picioarele mele. M-am lăsat jos și l-am apucat răsucindu-l în mâini. O bucată subțire de panglică, uzată și ruptă. Mintea încerca să gândească în timp ce o teamă cumplită se furișa în mine. Atașate de panglică erau două plăcuțe de identificare ale Armatei Imperiale Japoneze.

— Shujin! Am făcut un salt. SHU-JIN?

Am așteptat. Nimic. Eram singur între copaci, și nu-mi auzeam decât pulsul și respirația gâfâită.

— *SHUJIN!*

Cuvântul răsuna ca un ecou printre arbori și se pierdea treptat în pădure. M-am răsucit căutând un punct de reper. Japonezii care puseseră mâna pe Shujin se aflau pe undeva, ghemuindu-se și ascuțindu-și baionetele, cuprinzându-mă cu privirea lor însetată de sânge, undeva, în spatele unuia dintre arborii aceia...

Foarte aproape în spatele meu cineva respira în tăcere.

M-am răsucit repede pe vine, cu mâinile întinse, gata să sar. Dar nu era nimic, doar arborii, întunecați și acoperiți de mușchi, cu țurțurii de gheață care picurau din ramuri. Respiram pe nas, atent la orice zgomot. Cineva se afla acolo. Foarte aproape. Am auzit un foșnet de frunză uscată, apoi trosnetul unei crengi, un zgomot mecanic, brusc, și un soldat japonez, ieșit din spatele unui copac.

Nu era îmbrăcat de luptă - casca de oțel îi atârna la centură lângă cartușierele de muniție, iar însemnele gradului erau încă la locul lor. Ținea în sus nu o armă, ci o cameră de filmat cu obiectivul îndreptat direct spre fața mea. Camera bâzâia în timp ce manivela se răsucea continuu. Cameramanul din

Shanghai. L-am recunoscut imediat. Bărbatul care filmase isprăvile soldaților din Shanghai mă filma pe mine.

Am rămas amândoi câteva secunde în tăcere, el ținând neclintit obiectivul aparatului asupra mea. Apoi am făcut un salt înainte.

— *Unde e?*

Bărbatul s-a dat un pas înapoi cu aparatul nemișcat pe umăr, și, în clipa aceea, de pe poteca care ducea în jos, am auzit vocea lui Shujin, la fel de ușoară și de fragilă ca porțelanul.

— Chongming!

Ani la rând aveam să-mi amintesc glasul acela. Îl voi visa și îl voi auzi în spațiile albe și reci ale viselor mele viitoare.

— Chongming!

M-am depărtat poticnindu-mă de cameraman, înspre pădure, cu zăpada aproape până la genunchi, urmând orbește traiectoria glasului ei,

— SHUJIN!

Înaintam cu greu prin zăpadă, cu lacrimi în ochi, pregătit ca un glonț să apară șuierând prin aer. Dar moartea ar fi fost ceva simplu în comparație cu ceea ce s-a petrecut în continuare. Din față, în aerul înghețat, s-a auzit sunetul aspru, caracteristic, al unei baionete. Şi pe urmă i-am văzut. Stăteau la treizeci de metri mai jos pe cărare, doi în paltoanele lor de culoarea muștarului, cu spatele spre mine, uitându-se la ceva pe pământ. O motocicletă era rezemată de un pin negru și bătrân. Unul din bărbați s-a întors și mi-a aruncat o privire neliniștită. Gluga îi era trasă peste o șapcă de vânătoare: nici el nu era îmbrăcat de luptă, și totuși baioneta îi era introdusă în armă. Pe față avea o dungă de sânge, ca și cum Shujin l-ar fi zgâriat în timpul luptei. În timp ce-l priveam țintă, și-a coborât privirea, rușinat. Mi-a trecut prin cap că nu era decât un adolescent ținut treaz cu amfetamină, redus la un ghem de nervi dezgoliți. N-ar fi vrut să se afle acolo.

Dar mai era și celălalt bărbat. La început, nu s-a întors. Mai departe, lângă un copac, Shujin zăcea cu spatele în zăpadă. Își pierduse un pantof, și piciorul vinețiu și dezgolit stătea pe zăpadă. Ținea strâns în mână un cuțit mic cu mânerul smălțuit așezat pe piept. Era un cuțit mic și ascuțit pentru tăiat mango în cuburi, pe care îl ținea cu amândouă mâinile, îndreptat spre bărbați.

— Lăsați-o! am strigat. La o parte!

Când mi-a auzit vocea, celălalt bărbat a devenit brusc foarte liniștit. Am avut impresia că spatele i se mărește și corpul său ia proporții. Foarte încet, și-a întors fața spre mine. Nu era înalt, era cam de înălțimea mea, dar ochii lui îmi păreau foarte înspăimântători. Am început să alerg, apoi am încetinit pasul. Singura stea aurită de pe șapca lui strălucea în soare, gulerul de blană al paltonului îi era deschis, cămașa, sfâșiată, și, în clipa aceea, am înțeles că plăcuțele de

identificare pe care le găsisem îi aparţineau. Era suficient de aproape de mine ca să simt în transpiraţia lui mirosul de sake dulce din noaptea trecută și duhoarea sufocantă și râncedă din îmbrăcămintea sa. Faţa îi era umedă, de un cenușiu bolnav, extenuat.

Şi, în clipa aceea, am știut totul despre el. Am știut totul despre sticluţele colorate înșiruite la fabrica de mătase. Pistilul, mojarul, nesfârșita căutare... Pentru un tratament. Acesta era bărbatul bolnav care nu putea fi vindecat de medicamentele distribuite pentru armată, bărbatul bolnav care era îndeajuns de disperat să încerce orice - chiar și practicarea canibalismului. *Yanwangye* al Nankingului.

62

Fetiţa murise la puţin timp după naștere. Mai avea un centimetru de cordon ombilical atașat de ea. Uscată, înnegrită și mumificată, era atât de ușoară, că o ţineam pe palme, ușoară ca o pasăre. Era mică. Jalnic de mică. O faţă negricioasă și boţită de nou-născut. Mâinile îi erau îngheţate - ridicate deasupra capului, de parcă le-ar fi întins după cineva în clipa când lumea ei încetase să mai existe.

Picioarele îi dispăruseră, precum și o mare parte din jumătatea inferioară a corpului. Ceea ce mai rămăsese fusese tăiat, ciopârţit și scobit de Fuyuki și de Asistenta sa. Micuţul ei trup fusese distrus aproape în întregime, pentru că un bătrân bogat stăruise asupra iluziei nemuririi. Nu putuse alege cine să o examineze sau să o atingă. Nu se putuse împotrivi să fie ţinută într-o cuvă, orientată spre un perete gol, incapabilă să se miște și să aștepte... ce? Să aștepte pe cineva care să vină și să-i întoarcă faţa spre lumină?

Dacă n-aș fi descoperit-o, grădina ar fi putut deveni locul unde ar fi rămas de-a pururi, singură în întuneric, doar în tovărășia șobolanilor și a covorului schimbător de frunze, încremenită în eternitate - aflată în locul nepotrivit. Ar fi dispărut sub casa demolată, iar un zgârie-nori ar fi crescut peste ea, în locul unui copac, și ar fi devenit ultimul ei mormânt. În clipa în care am desfăcut sacoșa și am deschis pachetul, m-am convins că Shi Chongming avea dreptate: trecutul este ca o bombă, iar odată ce schijele sunt în tine, își vor croi mereu, fără întrerupere, drumul spre suprafaţă.

Stăteam în biroul lui cu gura căscată și mă uitam fix la un punct chiar deasupra capului său. Aerul din încăpere părea încremenit.

— Fiica dumitale?

— Furată de el în timpul războiului. În Nanking. Își drese glasul. Pe cine crezi că înfăţișează filmul dacă nu pe Junzo Fuyuki și pe soţia mea?

— Soția dumitale?

— Fără îndoială.

— Fuyuki? A fost *acolo?* A fost în Nanking?

Shi Chongming deschise sertarul biroului și aruncă ceva pe masă. Două plăcuțe gravate, legate pe un șnur îngălbenit și uzat. Pentru că nu erau pe un lanț, am avut nevoie de câteva clipe ca să-mi dau seama că erau niște plăcuțe de identificare pe care le purtau soldații. Le-am luat în mână și am frecat suprafața sub degetul mare. Simbolurile *kanji* erau clare. Iarna și un arbore. Mi-am ridicat privirea spre Shi Chongming.

— Junzo Fuyuki.

Shi Chongming nu răspunse. Deschise dulapurile care se întindeau de-a curmezișul pereților și arătă spre ele. Toate rafturile erau ticsite de grămezi nesfârșite de hârtii, îngălbenite, rupte și înghesuite, fixate cu panglică, cu sfoară, cu scotch și cu agrafe pentru hârtie.

— Munca mea de-o viață. Unica mea preocupare din ultimii cincizeci de ani. Oficial, sunt profesor de sociologie. De fapt, lucrez doar ca să-mi găsesc fiica.

— N-ați uitat, am murmurat uitându-mă la teancurile de hârtii. N-ați uitat deloc Nankingul.

— Niciodată. De ce crezi că vorbesc engleza atât de bine, dacă nu ca să-mi găsesc fiica și într-o zi să spun întreaga poveste omenirii? Scoase un morman de hârtii și îl lăsă să cadă cu o bufnitură pe masă. Îți poți imagina frământările prin care am trecut și timpul de care am avut nevoie ca să dau de urma lui Fuyuki? Gândește-te la miile de bătrâni din Japonia cu numele de Junzo Fuyuki. Iar eu, un bărbat mărunt, recunoscut internațional pentru munca mea într-un domeniu care nu mă interesează deloc, un domeniu care are doar însușirea de a fi singura zonă care acoperă în mod adecvat adevăratul meu scop și îmi permite accesul la aceste documente oficiale.

Îmi înmână hârtia de deasupra. O fotocopie ștampilată de la Biblioteca Istoriei Războiului a Agenției Naționale de Apărare. Atunci mi-am amintit că văzusem ștampila pe câteva dintre hârtiile din mapa lui, în urmă cu multe săptămâni.

— Documente ale unității Armatei Imperiale Japoneze. Copii. Originalele, cel puțin cele care au supraviețuit transferului între Japonia și Statele Unite în timpul ocupației, sunt foarte bine protejate. Dar eu am fost norocos - după ani de rugăminți, mi s-a aprobat, în sfârșit, accesul la documente, și, pe urmă am descoperit ceea ce îmi trebuia. Dădu din cap aprobator. Da. Exista un singur locotenent Junzo Fuyuki în Nanking, în 1937. Numai unul. *Yanwangye* al Nankingului. Diavolul, gardianul iadului. Bărbatul care umbla după carne de om ca să se trateze. Își frecă fruntea, încrețindu-și pielea. Ca toți ceilalți soldați, ca

aproape toți cetățenii japonezi care s-au întors din China după război, Fuyuki a adus cu el o cutie. Shi Chongming își ridică mâinile să arate forma și mărimea cutiei. Atârnată de gâtul lui.

— Da, am zis cu voce slabă.

Mi-o aminteam. O urmă ceremonială albă, luminată și expusă pe coridorul din apartamentul aflat lângă Turnul Tokio. S-ar fi cuvenit să fi adus în Japonia cenușa unui tovarăș de arme, dar Fuyuki o folosise pentru altceva.

— Şi, laolaltă cu acel copilaș a mai adus ceva, continuă Shi Chongming uitându-se cu tristețe la maldărele de hârtii. A adus durerea unui părinte. A târât cu el un fir... un fir de aici, șopti el punându-și mâna pe inimă, din acest loc spre eternitate. Un fir care nu poate fi niciodată tăiat sau desprins. Niciodată.

Am rămas amândoi tăcuți mult timp. Singurele zgomote erau cele ale arborilor din fața ferestrei, care se mișcau în bătaia vântului și care, din când în când, se aplecau să-și treacă grațios degetele peste ochiul de geam. În cele din urmă, Shi Chongming își șterse ochii și se ridică în picioare, mișcându-se încetișor, ușor aplecat, peste spațiile familiare, pe cărările bătătorite dintre puținele piese de mobilier, împinse pe rotile proiectorul în mijlocul încăperii, îl vârî în priză și traversă greoi încăperea, fără baston, spre locul unde un mic ecran portabil se afla lângă fereastră. Îl derulă și îl fixă pe un suport.

— Iată, zise el în timp ce descuie un sertar de jos și scoase o carcasă ruginită a unei casete. O desțepeni și o deschise. Prima dată când cineva îl vede. Astăzi, sunt convins că bărbatul care a făcut filmul a avut remușcări. Sunt sigur că l-ar fi difuzat la întoarcerea sa în Japonia chiar dacă acel fapt ar fi însemnat moartea sa. Şi totuși, el e mort, și filmul se află aici. Protejat până astăzi de mine. Clătină din cap și zâmbi forțat. Iată ce ironie!

Pentru că nu spuneam nimic, se apropie de mine și îmi întinse cutia de tablă.

— O să mi-l arătați, am șoptit eu uitându-mă fix la film.

Acesta era filmul: materializarea cuvintelor din cartea portocalie, mărturia pe care o căutasem în toți acești ani, dovada că nu născocisem totul - că nu născocisem nici un detaliu, nici un detaliu esențial.

— Da. Îți imaginezi că știi ce o să simți văzând acest film, nu? Ai făcut investigații despre Nanking ani în șir, așa că ai citit toate relatările despre eveniment. Ai derulat filmul acesta în mintea ta de sute de ori. Consideri că știi ce urmează să vezi și îți imaginezi că va fi îndeajuns de înfiorător. Nu-i așa?

Am încuviințat, stupefiată.

— Ei bine, te înșeli. O să vezi ceva mult mai mult decât atât. Își puse ochelarii și vârî filmul în proiector, aplecându-se spre aparat să aranjeze filmul puțin câte puțin în mecanismul lui complicat. O să vezi asta *și* ceva mai mult.

Deși ceea ce se întâmplă e monstruos, deși *yanwangye* al Nankingului e monstruos, în acest film există cineva mult mai monstruos.

— Cine? am întrebat eu cu glasul stins. Cine poate fi mai monstruos?

— Eu. Mă vei vedea, mult mai monstruos decât Fuyuki. Își drese glasul, traversă spre perete și stinse luminile. În întuneric, îl auzeam bâjbâind după proiector. Acesta este unul dintre motivele reale pentru care nimeni nu a văzut niciodată acest film. Pentru că un bătrân care a rostit o mie de cuvinte înțelepte despre acceptarea trecutului nu poate, *nu se poate* accepta pe sine.

Aparatul se puse în mișcare, iar în încăpere se auzi fâsâitul ușor al peliculei care se derula prin fereastra de proiecție.

Shi Chongming știuse cum să păstreze filmul: nu exista nici o zgârietură, nici o exfoliere sau fluidizare de polimeri. Nici o umbră sau dâră pe imagine în spatele căreia să-ți poți ascunde privirea.

Trecură primele cadre, ecranul se lumină și apăru un bărbat: slab, speriat, stând în mijlocul unei păduri înzăpezite. Era pe jumătate aplecat, uitându-se în cameră cu privirea sălbatică, de parcă s-ar fi agățat de ea. Părul mi se ridică pe ceafa. Bărbatul era Shi Chongming. Shi Chongming tânăr. Acum o veșnicie. Shi făcu un pas spre cameră și strigă ceva nedeslușit spre obiectiv. Păru gata să sară înainte, când ceva în afara ecranului îi distrase atenția. Se răsuci și alergă în direcția opusă. Camera îl urmă, hurducăindu-se în tăcere pe cărare, în timp ce brațele lui Shi Chongming fluturau în vreme ce el sărea peste ramuri și peste șanțuri. Era foarte slab, un om ca un băț, ca o figurină, o miniatură, în hainele sale vătuite și lălâi. Înaintea lui, la capătul cărării, apărură două siluete neclare, înfofolite în paltoane căptușite cu blană, cu spatele spre cameră. Cele două persoane stăteau foarte aproape una de cealaltă, uitându-se în jos la o formă de pe pământ.

Proiectorul zornăia zgomotos și, în timp ce obiectivul camerei se deplasă tot mai aproape de figură, imaginea vibră, și unul din bărbați se uită în jur surprins. Cu privirea înghețată și inexpresivă, îl măsură, mai întâi, pe micuțul chinez care alerga spre el cu brațele în lături, și apoi, camera. Shi Chongming încetini, și cel care filma lăsă jos camera în timp ce alerga, pentru că, în următoarele cadre, s-au văzut doar zăpadă, frunze și picioare.

Pe deasupra zornăitului proiectorului, îmi imaginam zgomotul de pe versantul de munte, gâfâitul, zăngănitul echipamentului și trosnetul ramurilor sub picioare. Apoi camera fu din nou ridicată și adusă mai aproape de ceea ce se petrecea. Era la foarte mică distanță în spatele celui de al doilea bărbat. Urmă o pauză, o ezitare clară. Camera înaintă puțin câte puțin, provocator, furișându-se

spre el, și, brusc, bărbatul se întoarse foarte repede și privi drept în obiectiv. O stea de pe șapca lui întâlni soarele și sclipi scurt.

Mi-am ținut respirația. Era foarte ușor să recunoști o persoană după mai mult de cincizeci de ani. O față de om tânăr, cioplită și care părea bolnavă, foarte bolnavă. Cenușie și transpirată. Dar ochii erau aceiași. Ochii și dinții înguști de pisică, vizibili când făcu o grimasă.

Apoi cred că mecanismul de manevrare a camerei nu se mai învârti, pentru că imaginea dispăru și pelicula se derulă zgomotos prin proiector, ca un tren pe cale să deraieze, și, brusc, ne aflam într-o altă fază, uitându-ne la Fuyuki, asudat și respirând greu, în timp ce aburi mici îi ieșeau din gură. Stătea puțin aplecat, și, când camera se retrase, am observat că își potrivea o baionetă în pușcă. La picioarele sale, zăcea o femeie, așezată pe spate, cu *qipao*[62] tras pe deasupra taliei și cu pantalonii smulși, lăsând să se vadă panta întunecată a abdomenului ei.

— Soția mea, zise Shi Chongming încet, cu privirea fixată pe film, ca și cum ar fi urmărit un vis. Aceea era soția mea.

Fuyuki strigă ceva spre cameră. Își flutură pumnul și rânji arătându-și dinții de pisică. Camera păru să se îndepărteze, speriată parcă de privirea lui. Se trase îndărăt încetișor, astfel că ecranul se căscă larg, cuprinzând versantul, mai mulți copaci și o motocicletă sprijinită de unul dintre ei. În colțul cadrului, l-am zărit pe al doilea soldat. Își scosese haina, și brațele sale enorme erau încolăcite în jurul lui Shi Chongming, a cărui gură era deschisă într-un țipăt chinuit și tăcut. Se răsucea și se lupta, dar soldatul îl ținea ferm. Nimeni nu îl băga în seamă. Toată lumea îl urmărea pe Fuyuki.

Ceea ce s-a petrecut în continuare dăinuise înlăuntrul meu ani în șir. Începuse ca o propoziție pe o pagină din casa părinților mei, dar în clipa aceea vedeam realitatea. Lucrul despre care toată lumea spusese că se afla în imaginația mea era, în clipa aceea, un grăunte de adevăr care se strecura pe furiș pe ecran în pete albe și negre. Era cu totul altfel față de cum îmi imaginasem: în versiunea mea, momentele critice fuseseră bine conturate, figurile nu erau încețoșate și neliniștite, sângerând în peisajul din spatele lor. În versiunea mea, actul însuși fusese rapid și stilizat - un dans de samurai: bine-cunoscuta șfichiuire de sabie, ștearsă apoi de sânge. O coadă de păun întunecată murdărind zăpada.

Ceea ce vedeam era complet diferit. Era dizgrațios și șovăielnic. Vedeam baioneta lui Fuyuki fixată și răsucită în pușcă; își ținea arma cu amândouă mâinile, ca pe o lopată, cu coatele balansându-se în sus, în spatele corpului, compact și negru pe fundalul zăpezii, și iată-l, bărbatul învățat să lupte cu baioneta încă din copilărie, înfigând-o cu toată puterea în abdomenul expus al femeii.

Fu nevoie de două mișcări viguroase. Prima dată, femeia tresări cu un spasm, ridicându-și instinctiv brațele într-o poziție ciudată, așa cum și-ar mișca brațele să-și slăbească un mușchi încordat de la umăr, lăsând să cadă în zăpadă cuțitul pe care îl ținea în mână. La a doua împunsătură, femeia păru să se ridice cu brațele desfăcute în fața ei, ca o marionetă. Dar, înainte de a reuși să se ridice complet, își pierdu puterea și căzu înapoi pe spate, brusc, rostogolindu-se ușor pe o parte. Apoi rămase fără viață, o pată neagră desfășurându-și aripile în jurul ei ca un înger.

Totul fu atât de brusc, atât de neașteptat, că puteam să simt tremurul pădurii chiar și după cincizeci și trei de ani. Fața celui de al doilea soldat se destinse, și cel care filma căzu probabil în genunchi, pentru că imaginea se zdruncină. Când își recăpătă controlul și izbuti să se ridice, locotenentul Fuyuki își întinde mâna în gaura răvășită pe care o făcuse. Trase cu greu un braț, apoi copilașul în întregime, făcându-l să lunece afară intact, aburind, cu un ghem umflat din placentă prins de el. Îl lăsă să cadă la mică distanță în zăpadă și rămase deasupra trupului mamei scormonind cu baioneta în abdomenul ei gol, mușcându-și buza preocupat, de parcă s-ar mai fi putut afla ceva acolo. Soldatului mai tânăr i se făcu greață, își puse mâinile la gât și se depărtă poticnindu-se și eliberându-l pe Shi Chongming, care se năpusti înainte aruncându-se în zăpada înnegrită. Se prăbuși în patru labe, își luă fiica în haina vătuită și se târa cu greutate spre soția sa. Era la mică distanță de ea, strigând spre ochii ei fără viață. Apoi cel care filma se mișcă puțin într-o parte, arătându-l pe Fuyuki stând deasupra lui Shi Chongming, ținând în mână o armă mică - „un *nambu*[63] în miniatură" - îndreptată direct spre capul lui.

Fu nevoie de o clipă sau două pentru ca Shi Chongming să realizeze ce se întâmpla. Când simți umbra care cădea asupra lui, își ridică privirea încet și șovăitor. Fuyuki declanșă siguranța trăgaciului și întinse mâna liberă într-un gest simplu, cunoscut pe tot globul. „Dă-mi!“

Dă-mi.

Shi Chongming se ridică greoi în genunchi, ținând copilașul strâns la piept, fără să-și desprindă ochii de pe mâna întinsă. Foarte încet, Fuyuki ridică trăgaciul la *nambu* și apăsă pe el. Shi Chongming se înfioră, trupul i se îndoi și, la o jumătate de metru în spatele său, zăpada sări. Nu fusese atins, era doar o avertizare, dar genunchii i se îndoiră și începu să se clatine vizibil. Fuyuki făcu un pas înainte și puse gura armei pe capul lui Shi. Tremurând și lăcrimând, Shi Chongming își ridică privirea spre fața celui care-l ținea în captivitate. Totul se afla acolo, în privirea sa, totul se afla acolo, lângă imaginea reflectată a copacilor, povestea lungă și întortocheată a soției sale și a copilașului lor și întrebarea: „De ce noi, de ce acum, de ce aici?“ Povestea lui întinzându-se înapoi în trecut.

Într-un fel, știam ce urma să se întâmple. Simțeam că totul urma să se precipite. Brusc, am înțeles de ce Shi Chongming păstrase ascuns acest film atâta amar de vreme. Mi-am dat seama că își măsura și își compara viața cu prețul vieții copilașului din brațele sale.

Se uită la mâna întinsă atât de mult, încât camera se îndreptă în jos, și ecranul se întunecă, iar, când imaginea a revenit, încă se mai uita. O lacrimă i se prelingea pe obraz. Mi-am pus degetele pe frunte, abia îndrăznind să mai respir, simțindu-l pe bătrânul Shi Chongming care stătea în tăcere în spatele meu. Cu o singură propoziție care părea să nu aibă înțeles decât pentru el, Shi Chongming ridică pruncul și îl lăsă ușor în brațele lui Fuyuki. Își înclină capul, apoi se ridică în picioare cu greutate și porni spre pădure. Nimeni nu îl opri. Mergea încet, șchiopătând ușor și, din când în când, își ridica mâna să se sprijine de câte un copac.

Nimeni nu se mișca. Al doilea soldat stătea la mică distanță în zăpadă, cu capul înclinat și cu fața în mâini. Chiar și Fuyuki rămăsese nemișcat. Pe urmă, se întoarse, spuse ceva spre cameră și ridică fetița de un picior, ținându-o în sus și cercetând-o ca pe un iepure jupuit.

Nu mai respiram. Asta era clipa.

Ăsta era momentul crucial. Fuyuki se uită la fetiță cu o expresie ciudată și concentrată, ca și cum aceasta ar fi deținut răspunsul la o întrebare importantă. Apoi, cu mâna liberă, își trase centura de cauciuc și o înnodă în jurul gleznelor ei, legând-o strâns în jurul mijlocului său și lăsând-o să spânzure în jos cu capul atârnând. Fetița se răsuci câteva clipe. Apoi mâinile i se contractară.

Mi-am încleștat degetele pe brațele scaunului. Da. Avusesem dreptate. Mâinile i se mișcau. Gura i se deschise de câteva ori, pieptul i se ridica și cobora, și fața i se încreți într-un urlet. Trăia. Se răsuci și întinse mâna ca orbii, instinctiv, încercând să apuce piciorul lui Fuyuki. Când acesta se întoarse, fetița își pierdu forța și se umflă, ca fusta unei dansatoare. El repetă mișcarea o dată, de două ori, arătând-o în mod ostentativ spre cameră, lăsând ca greutatea ei să se izbească de coapsa lui în uniformă, zâmbind și spunând ceva. Când încetă și lăsă fetița să se oprească, gestul ei instinctiv de a apuca reîncepu.

Filmul se derulă, și când, în sfârșit, țâșni afară cu zgomot, mă simțeam ca și cum nu mai aveam suflu. M-am prăbușit înainte, în genunchi, ca o persoană care se roagă. Ecranul era gol, câteva linii răsucite, ca niște râme, rămăseseră în fereastra de proiecție. Shi Chongming întinse mâna, stinse proiectorul și rămase privind spre podea în direcția mea. Singurul sunet din birou era tic-tacul monoton al ceasornicului vechi și greoi de pe polița căminului.

— Este ceea ce așteptai?

Mi-am șters fața cu mâneca.

— Da, am spus. Trăia. Așa scria în carte. Copilașii erau vii când erau scoși.

— O, da, făcu Shi Chongming cu o voce tainică. Da, era în viață.

— Ani în șir... am ridicat brațul să-mi șterg ochii... ani în șir, am crezut că-mi imaginasem partea asta. Toată lumea spunea că sunt nebună, că născocisem totul, că nici un copil n-ar putea rezista dacă ar trece prin... prin asta. Am scotocit în buzunar după un șervețel, l-am făcut ghem și mi-am tamponat ochii. Acum știu că nu mi-am imaginat. A fost tot ce voiam să aflu.

L-am auzit așezându-se la birou. Când mi-am ridicat privirea, el se uita pe fereastră. Afară, fulgii de zăpadă păreau dintr-odată strălucitori, ca și cum ar fi fost luminați de ceva de jos. Îmi amintesc cum mă gândeam că semănau cu îngerași micuți care cădeau pe pământ.

— Nu voi ști niciodată sigur cât timp a supraviețuit, zise el. Mă rog să nu fi durat mult. Își frecă fruntea și ridică din umeri, cercetând indiferent încăperea, de parcă ar fi căutat un loc sigur pe care să-și odihnească privirea. Mi s-a spus că Fuyuki s-a făcut bine după asta. El mi-a ucis fiica, și mie mi se spune că, imediat după aceea, simptomele sale au dispărut. A fost un efect placebo, mai degrabă o coincidență. Malaria l-ar fi lăsat în cele din urmă și, peste ani, atacurile s-ar fi împuținat, fie că ar fi avut-o sau nu pe...

Privirea încetă să-i mai hoinărească și o întâlni pe a mea, așa că ne-am uitat unul la celălalt mult timp. Acolo și atunci, așa cum eram, aplecată spre podeaua din biroul lui Shi Chongming, ceva îngrozitor și inevitabil se trezi în mine: recunoașterea faptului că nu aveam să scap liniștită. Vii sau morți, copiii noștri se țineau de noi. Întocmai precum Shi Chongming, urma să fiu legată pe vecie de fetița mea moartă. Shi Chongming împlinise șaptezeci de ani, iar eu, douăzeci. Fetița mea avea să fie cu mine de-a pururi.

M-am ridicat în picioare și mi-am luat sacul de voiaj. L-am pus pe birou, în fața lui, și am rămas cu mâinile sprijinite pe el și cu capul în jos.

— Și fetița mea a murit, am spus încet. De aceea mă aflu aici. Știați?

Shi Chongming își desprinse încet ochii de pe sacul de voiaj și mă privi.

— Niciodată n-am știut de ce ai venit la mine.

— Pentru că eu am făcut-o, înțelegeți? Eu am fost. Mi-am șters lacrimile cu dosul mâinii. Am ucis-o... pe fetița mea... cu un cuțit.

Shi Chongming rămase mut. O întrebare cumplită i se furișă în priviri.

Am dat din cap aprobator.

— Știu. Este îngrozitor și n-am nici o scuză să… să plâng pentru asta. Știu. Dar n-am vrut să o fac... să o ucid. Credeam că va trăi. Citisem despre copilașii din Nanking, în cartea portocalie, și... nu știu de ce, dar mi-am închipuit probabil că și copilașul meu va trăi, așa că... m-am prăbușit pe scaun uitându-mă la

mâinile mele tremurânde... am crezut că ea va fi bine și că ei o vor lua și o vor ascunde undeva, într-un loc... unde părinții mei nu o puteau găsi.

Shi Chongming ocoli masa târșâindu-și picioarele și își puse mâinile pe spatele meu. După mult timp, oftă și spuse:

— Ştii ceva? Mă consider un om care știe foarte bine ce e tristețea. Dar... nu am cuvinte pentru asta. Nici un cuvânt.

— Nu vă faceți griji. Ați fost îngăduitor, ați fost foarte îngăduitor, pentru că ați continuat să-mi spuneți că ignoranța nu este același lucru ca răul, dar știu. Mi-am șters ochii și am încercat să-i zâmbesc. Ştiu. Nu poți ierta niciodată cu adevărat o persoană ca mine.

63

Cum poți măsura puterea pe care mintea o exercită asupra trupului? Fuyuki n-ar fi crezut niciodată că micuțul cadavru mumificat al fetiței lui Shi Chongming nu poseda secretul nemuririi. N-ar fi crezut niciodată că tot ceea ce salvase cu grijă și protejase în decursul anilor, acel ceva din care ciugulise treptat, era doar un placebo și că de fapt ceea ce îl ținuse în viață fusese mai degrabă autosugestia. Cei care l-au înconjurat au crezut și ei. Când a murit în somn, la doar două săptămâni după ce copilașul lui Shi Chongming fusese furat, cei apropiați au fost convinși că s-a întâmplat pentru că își pierduse elixirul secret. Dar au fost alții, sceptici, care s-au întrebat dacă moartea lui Fuyuki nu fusese cauzată de interesul neașteptat pe care i-l acordase un grup de acțiune cu baza în cadrul Ministerului de Justiție al SUA.

Era o mică echipă consacrată care se specializa în investigarea criminalilor de război, așa că membrii echipei fuseseră încântați să afle informații de la un anume Shi Chongming, cândva profesor la universitățile din Jiangsu și Todai. Acum, că avea rămășițele fiicei sale la adăpost, Shi Chongming se deschisese precum o scoică în apă caldă. Timp de cincizeci și trei de ani, acționase în direcția aceea, încercând să obțină permisiunea de a călători în Japonia, luptându-se cu birocrația Agenției de Apărare Teritorială, dar acum, că își căpătase fiica, totul ieși la iveală: însemnările sale, plăcuțele de identificare ale soldatului, o colecție de jurnale din 1937 și fotografii ale locotenentului Fuyuki. Toate fură împachetate și trimise prin curier pe adresa: Pennsylvania Avenue, Washington, D.C. Puțin mai târziu, urmă un film de 16 mm traversând Pacificul, un film alb-negru, după care echipa reuși să realizeze o identificare exactă a lui Fuyuki.

Unii șopteau că lipsea ceva din film, pomenind despre niște tehnici foarte modeme. Spunea că, probabil, unele fragmente fuseseră eliminate de curând.

Fusese ideea mea să se scoată câteva cadre care îl prezentau pe Shi Chongming predându-și copilașul. Tăiasem și lipisem filmul într-o cameră de hotel din Nanking, cu o foarfecă și o bandă de scotch. Hotărâsem eu pentru el. Hotărâsem că nu trebuia să se chinuie. Pur și simplu.

Nu am copiat filmul înainte de a-l vârî într-o pungă specială pe care am scris cu grijă adresa cu un marker negru. „Doctor Michael Burana, IWG, Ministerul de Justiție." Cred că l-aș fi putut trimite doctorilor din Anglia, poate o copie asistentei care obișnuia să se ghemuiască lângă patul meu în întuneric. Poate o copie, cu o floare uscată presată în interior, zbânțuitei de la spital. Dar nu a fost nevoie să o fac, pentru că se întâmplase ceva. Acum eram mai matură și știam foarte multe lucruri. Ştiam atât de multe, că le simțeam povara. Ştiam instinctiv ceea ce se năștea din ignoranță și ceea ce se năștea din nebunie. Nu mai trebuia să dovedesc nimic nimănui. Nici măcar mie.

— Dar acum s-a terminat, zise Shi Chongming. Şi, realmente, înțeleg că soția mea avea dreptate să spună că timpul se mișcă permanent în cerc, pentru că iată unde suntem. Am revenit la început.

Era o dimineață de decembrie, albastră și albă, soarele se reflecta orbitor în zăpadă, iar noi stăteam printre copacii de pe Purple Mountain, deasupra Nankingului. La picioarele noastre, se afla o groapă puțin adâncă și proaspătă, iar Shi Chongming ținea în brațe o legătură mică înfășurată în pânză. Nu-i luase mult timp să găsească locul unde își predase fiica. Versantul de munte se schimbase în cei cincizeci și trei de ani: acum, cabine micuțe licăreau roșii printre arbori, ducând turiștii sus spre mausoleu, iar orașul aflat mai jos de noi era un oraș modem, din secolul douăzeci, un oraș uluitor, cu zgârie-norii lui încețoșați și cu firmele luminoase. Dar alte lucruri erau neschimbate, încât Shi Chongming deveni tăcut privindu-le: soarele care scânteia pe azimutul de bronz, pinii întunecați ale căror ramuri atârnau în jos sub povara zăpezii și uriașa broască țestoasă de piatră care stătea în umbră, uitându-se indiferentă la arborii care creșteau, își scuturau semințele, se ofileau și înverzeau, și iar se ofileau și înverzeau din nou.

Înfășurasem rămășițele copilașului într-un giulgiu alb, și de-a curmezișul lui legasem o crenguță de iasomie galbenă. Dintr-un magazin de pe Flower Rain Terrace, cumpărasem un *qipao* alb, așa că mă îmbrăcasem în veșminte tradiționale pentru înmormântare. Era pentru prima oară în viața mea când purtam ceva alb, și îmi imaginam că arătam frumos. Shi Chongming avea un costum cu o banderolă neagră. Susținea că nici un părinte chinez nu trebuia să vină la înmormântarea copilului său. În timp ce pășea în groapă, spuse că nu trebuia să se afle acolo și că, fără îndoială, nu se cuvenea să stea în mormânt

așezând legătura aceea micuță. Conform tradiției, ar fi trebuit să stea în stânga mormântului, privind în altă parte.

— Dar, zise el în șoaptă, în timp ce înlătura pământul de pe linţoliu, ce mai este așa cum ar trebui să fie?

Stăteam tăcută. O libelulă ne urmărea. Mi se părea foarte ciudat ca o mică făptură, care n-ar fi trebuit să fie în viață în toiul iernii, apăruse și se odihnea pe o ramură lângă mormânt, părând că ne urmărește înmormântând copilașul. Am privit-o îndelung până când Shi Chongming îmi atinse brațul, spuse ceva cu voce joasă, așa că m-am întors să mă uit spre mormânt. Shi Chongming aprinse un băț mic de tămâie, îl înfipse în pământ, iar eu am făcut semnul creștin al crucii, pentru că nu știam ce altceva să fac. Apoi am mers împreună printre copaci, înapoi spre mașină. În spatele nostru, libelula își luă zborul în timp ce fumul de tămâie se răspândea dincolo de *fatsia*[64], plutind spre creștetul muntelui, pe deasupra sicomorilor și în înaltul albastru al cerului.

Shi Chongming muri șase săptămâni mai târziu, într-un spital de pe Zhonghan Road. Am vegheat la căpătâiul său.

În ultimele sale zile, continua să-mi pună la nesfârșit aceeași întrebare:

— Spune-mi, ce crezi că a simțit?

Nu știam ce să-i răspund. Fusesem întotdeauna sigură că inima omului tânjește să fie a cuiva, se întinde și se încordează spre prima și cea mai apropiată sursă de căldură, așa că de ce inima unui copilaș n-ar fi la fel? Dar nu i-am spus asta lui Shi Chongming, pentru că eram convinsă că, în momentele sale cele mai grele, trebuie să se fi întrebat dacă singura ființa omenească după care fiica sa se întinsese, dacă singura persoană pentru care simțise dragoste fusese Junzo Fuyuki.

Și, dacă n-am putut să-i răspund lui Shi Chongming, am vreo speranță că pot să-ți răspund ție, fiica mea nenumită, și tot ce-mi stă în putință să-ți mărturisesc este că am făcut ceea ce am făcut din ignoranță, că mă gândesc la tine în fiecare zi, chiar dacă nu voi ști niciodată să măsor viața ta, existența ta? Poate că n-ai fost niciodată un suflet - poate n-ai ajuns atât de departe. Poate ai devenit un spectru sau o scânteiere de lumină. Sau poate un mic suflet lună.

Nu voi înceta niciodată să mă întreb unde ești - dacă vei reapărea într-o lume diferită, dacă ai apărut deja, dacă acum trăiești în pace, în dragoste sau dacă trăiești într-o țară îndepărtată pe care nu o voi vizita niciodată. Dar sunt sigură de un lucru: sunt convinsă că, dacă vei reveni, primul lucru pe care îl vei face va fi să-ți întorci fața către soare. Pentru că, pruncul meu rătăcit, dacă vei afla totuși ceva, acela va fi faptul că în această lume nici unul dintre noi nu avem prea mult timp.

NOTA AUTORULUI

În 1937, cu patru ani înainte ca SUA să fie implicată în Războiului Pacificului, în urma atacului de la Pearl Harbor, forțele japoneze au înaintat pe teritoriul Chinei și au atacat capitala, Nanking. Evenimentele care au urmat au depășit până și cele mai sumbre temeri ale cetățeanului chinez, armata invadatoare angajându-se, timp de o lună, într-o nebunie a violurilor, a torturilor și a mutilării.

Ceea ce a îndemnat o armată altminteri disciplinată să se comporte în acest fel a fost îndelung dezbătut (pentru o analiză excelentă a psihicului soldatului japonez, vezi bine-cunoscuta *The Chrysanthemum and the Sword*[65] a lui Ruth Benedict). Dar poate că problema cea mai contestată are legătură cu numărul foarte mare de victime. Unele persoane din China susțin că, în iarna aceea, au murit nu mai puțin de patru sute de mii de oameni, altele, în Japonia, insistă că nu a fost mai mult decât o mână de oameni. Istoria, ni se reamintește în repetate rânduri, este scrisă de învingători, dar istoria este *rescrisă* de multe alte grupuri: revizioniști, politicieni, membri ai unor colegii sau universități dornici de faimă și chiar de către americani care au încercat să arate partea bună a lucrurilor, recunoscând în poziția geografică a Japoniei un avantaj strategic în lupta împotriva comunismului. Istoria se schimbă ca un cameleon, reflectând răspunsul pe care îl ceri de la ea: și, cu atât de multe părți implicate, fiecare dintre ele susținând altceva, există puțină speranță ca într-o zi să se ajungă la un acord comun privind numărul victimelor.

Într-un mormânt deschis parțial, la monumentul comemorativ oficial Jiangdongmen, vizitatorii din Nanking pot privi îndeaproape rămășițele amestecate ale cetățenilor neidentificați, uciși în timpul invaziei din 1937. Uitându-mă la oasele acelea și încercând să apreciez dimensiunea reală a masacrului, mi-a venit în minte gândul că, indiferent de numărul adevărat al pierderilor, oricât de mare sau de mic, patru sute de mii sau zece, fiecare dintre acești cetățeni dați uitării și necomemorați merită recunoașterea noastră pentru ceea ce reprezintă ei: marea tragedie a neînsemnatei existențe umane.

Dovada masacrului ni s-a transmis în fragmente: relatări ale martorilor oculari, fotografii, câțiva centimetri de peliculă estompată de 16 mm filmată de reverendul John Magee. Pelicula lui Shi Chongming este fictivă, dar este pe deplin posibil să existe mai multe filme și să nu fi apărut de teama represaliilor din partea contestatarilor holocaustului japonez - fără îndoială o copie a filmului lui Magee, care a fost dusă de un civil în Japonia cu intenția de a-l distribui, a dispărut repede și în mod misterios, fără urmă. Ținând seama de această dovadă

răzleață și anecdotică, nu este o misiune ușoară, când creezi o relatare fictivă a masacrului, să-i împaci totodată pe cei care caută senzaționalul și pe cei care inventează povești. Pentru o mână sigură în această chestiune, m-am bazat considerabil pe lucrarea a două persoane: Iris Chang - a cărei carte, *The Rape of Nanking*[66]*,* a fost prima tentativă serioasă de a alerta publicul larg asupra masacrului - și, poate chiar mai important, Katsuichi Honda.

Honda, un jurnalist japonez, încearcă din 1971 să dezvăluie adevărul națiunii sale sceptice. În ciuda faptului că, recent, s-a constatat o schimbare totală a atitudinii japonezilor privind trecutul - invazia de la Nanking a fost cu prudență reintrodusă în programele școlare, așa că nici o persoană care a asistat la eveniment nu va uita lacrimile de uimire și de durere ale părinților japonezi de vârstă mijlocie care aflau adevărul de la copiii lor -, Honda Katsuichi, cu toate acestea, trăiește în anonimat, de teama atacurilor grupărilor de dreapta. Culegerea lui din 1999 de mărturii scrise, *The Nanjing Massacre*[67]*,* conține câteva relatări ale martorilor oculari despre „muntele de cadavre“, undeva în regiunea Tiger Mountain, și despre coloana de ființe umane care încerca să se cațere în siguranță în aerul rarefiat. Ea mai conține și o relatare directă, aproape insuportabilă, despre un copil nenăscut tăiat din uterul mamei sale de un ofițer japonez.

Pe lângă lucrarea lui Honda, am mai profitat de erudiția următoarelor persoane: John Blake, Annie Blunt de la Bright Futures Mental Health Foundation, Jim Breen de la Monash University (a cărui excelentă dată de baze *kanji* poate fi găsită la csse.monash.edu.au), Nick Burton, John Dower *(Embracing Defeat*[68]*),* George Forty *(Japanese Army Handbook*[69]*),* Hiro Hitomi, Hiroaki Kobayashi, Alistair Morrison, Chigusa Ogino, Anna Valdinger și toți cei de la British Council, din Tokio. Orice alte erori îmi aparțin.

Mulțumesc orașului Tokio pentru că mi-a îngăduit să mă joc cu geografia lui remarcabilă; de asemenea, mulțumesc Selinei Walker și lui Broo Doherty pentru fidelitatea și energia lor. Obișnuitele gânduri pline de recunoștință pleacă spre: Linda și Laura Downing, Jane Gregory, Patrick Janson-Smith, Margaret O.W.O. Murphy, Lisanne Radice și Gilly Vaulkhard. Un zâmbet special pentru Mairi cea mare. Şi, mai ales, mulțumesc celor care mi-au fost mereu aproape și nu m-au părăsit niciodată - cei mai dragi prieteni pe care și i-ar putea dori cineva: Keith și Lotte Quinn.

Pentru transparență, toate numele japoneze au fost transcrise potrivit tradiției occidentale: prenume, urmat de numele de familie. Numele chinezești sunt transcrise totuși în mod tradițional, numele de familie aflându-se înainte de prenume. Numele și cuvintele chinezești au fost în general transcrise în sistemul oficial *pinyin*[70] al Republicii Populare China. Excepție fac numele sau termenii

care sunt bine cunoscuți în Occident în forma Wade-Giles. Acestea includ (cu *pinyin* în paranteze) în sistemul daoist clasic I-Ching (Yijing), Sun Yat-sen (Sun Yixian), Kuomintang (Guomindang), Yangtze (Yangzi), Chiang Kai-Shek (Jiang Jieshi) și, cel mai important, orașul Nanking, cum era cunoscut în anii 1930, acum cunoscut în *pinyin* ca Nanjing.

SCOTT SMITH

Un plan simplu

Uneori, oamenii buni fac lucruri rele. Patru milioane de dolari implică multe schimbări. Au muncit din greu o viață întreagă, dar tot nu-și pot permite Visul American. Şi atunci, de ce să nu-l fure?

Doi frați și un prieten găsesc patru milioane de dolari într-un avion prăbușit. Pilotul e mort. Nimeni nu caută banii. Ca să-i păstreze, nu trebuie decât să aștepte. Totul părea atât de simplu... Dar din clipa în care acest plan este pus în mișcare, viața ordonată a lui Hank Mitchell scapă cu desăvârșire de sub control, aruncându-l într-un tăvălug de înșelătorii, trădări și șantaje - un haos total, care îl împinge spre ceva ce nu și-ar fi imaginat vreodată: crime înfăptuite cu sânge rece.

Tânăra Grey ajunge în Tokio fără bani și fără bagaje, dar cu dorința de a elucida multe mistere întunecate, încercând totodată să-și ascundă propriile secrete...
Obsedată de un trecut tumultuos, ea a părăsit Anglia natală cu scopul de a recupera un film pierdut – unica mărturie vizuală a atrocităților comise de japonezi în Nanking, în 1937. Un singur om o poate ajuta pe Grey – un supraviețuitor al masacrului, profesor la Universitatea Todai, care însă îi cere ceva în schimb. Pentru a obține filmul, Grey trebuie să pătrundă în lumea tenebroasă a mafiei japoneze, yakuza, și în anturajul unui personaj straniu, care își datorează longevitatea unui elixir misterios și ieșit din comun.

Un thriller literar de mare clasă, în care tensiunea crește permanent, până la cumplitul deznodământ, care șochează prin brutalitate.

THE GUARDIAN

rao
international
publishing
company

ISBN 978-973-103-297-9

www.rao.ro
www.raobooks.com

Notes

[←1]

„La naiba! Rahat!" (jap.)

[←2]

În dialect chinez pictograma史 înseamnă ***Shǐ*** care se traduce prin ***Istorie*** (nota mea)

[←3]

Călugăr chinez care, în secolul al VIII-lea, a adus în Japonia medicina tradițională chineză, (n.tr.)

[←4]

Termen care desemnează medicina tradițională chineză (jap.) (n.tr.)

[←5]

General american (1880-1964) care a coordonat ocupația Japoniei între 1945 și 1951, recunoscut pentru schimbările democratice care s-au petrecut acolo, (n.tr.)

[←6]

Bârfă la o cafea (germ.)

[←7]

Poarta Roșie (jap), simbol al Universității din Tokio, construită în 1828 (n.tr.)

[←8]

în engl., în original, *Grey*- „șters, fără viață"; de aici, jocul de cuvinte

[←9]

Super, grozav

[←10]

Singur, părăsit (jap.)

[←11]

Marcă de bandă adezivă transparentă, fabricată în Marea Britanie (n.red.)

[←12]

Festivalul Felinarelor sau Festivalul Morților, eveniment budist de comemorare a sufletelor strămoșilor (n.tr.)

[←13]

Partidul Naționalist Chinez

[←14]

Element Feng-Shui menit să aducă noroc și să ferească de energiile negative (n.red.)

[←15]

Creatură cabalină mitică chineză, asociată cu apariția unui om înțelept, purtătoare de noroc (chin.) (n.tr.)

[←16]

Țesătură de mătase cu aspect de satin (n.tr.)

[←17]

Sado-masochism (arg.)

[←18]

Prosop fierbinte, oferit la masă în restaurantele japoneze (jap.) (n.tr.)

[←19]

Sărbătoare chineză dedicată îngrijirii mormintelor și comemorării morților (n.tr.)

[←20]

Comunitate zoroastriană în India Occidentală, care a emigrat după cucerirea musulmană a Iranului (642 d.H.). (n.tr.)

[←21]

Oraș sfânt hindus, situat pe malul Gangelui, cel mai vechi oraș locuit din lume (n.tr)

[←22]

Cartea Schimbărilor, cel mai vechi text clasic chinez. Ea descrie un sistem cosmologic și filosofic care stă la baza credințelor culturale chineze. (n.tr.)

[←23]

['baisn] - pronunția engleză pentru *bison* = „bizon“ (engl.) (n.red.)

[←24]

li- 0,5 kilometri (n.red.)

[←25]

Tip de pușcă japoneză, numită după colonelul Nariaki Arisaka, proiectantul armei (n.tr.)

[←26]

Expresie folosită de chinezi în anii 1930-1940 pentru a-și exprima ura față de forțele de ocupație japoneze. În traducere aproximativă: „diavoli japonezi". (n.tr.)

[←27]

Pseudonimul folosit de Matsuo Munefusa (1644 - 1694), considerat cel mai însemnat autor de haikuuri (n.tr.)

[←28]

„Figura tatălui", şef; folosit de yakuza pentru a-l desemna pe şeful lor, naşul unui clan mafiot (jap.) (n.tr.)

[←29]

Grup (jap).

[←30]

Pasăre din mitologia chineză, echivalentul Păsării Phoenix din cultura occidentală (n.tr.)

[←31]

Haine tradiţionale bărbăteşti (n.tr.)

[←32]

Femeie angajată pentru a avea grijă de copii şi de gospodărie, bonă, menajeră (n.tr.)

[←33]

Medic chinez (sec. I—II d.Hr.), primul care a folosit anestezia în operaţiile chirurgicale, (n.tr.)

[←34]

Ramură a medicinii tradiţionale chineze care implică coordonarea unor metode de respiraţie variate cu diferite mişcări şi poziţii ale corpului, (n.tr.)

[←35]

Legendar împărat chinez, care a trăit acum mai bine de 5 000 de ani şi care este considerat ca fiind cel care a identificat şi a clasificat sute de plante medicinale, de o importanţă deosebită pentru medicina tradiţională chineză, (n.tr.)

[←36]

Formă de teatru tradiţional japonez (n.tr.)

[←37]

Sală de antrenament pentru practicanţii artelor marţiale (n.tr.)

[←38]

Gen de muzică în care se combină elemente de rock'n'roll şi hillbilly (n.tr.)

[←39]

Îmbrăcăminte subţire, de vară, japoneză

[←40]

„Desene de primăvară" - primăvara era foarte des folosit ca termen eufemistic, desemnând sexul; gravuri executate pe lemn. (n.tr.)

[←41]

Formă de teatru japonez clasic, care se joacă încă din secolul al XIV-lea. (n.red.)

[←42]

Joc tradiţional chinez, pentru patru jucători. Scopul jocului este aşezarea în linie a pieselor, (n.tr.)

[←43]

Biscuiţi crocanţi din orez

[←44]

Ridiche albă uriaşă (jap.)

[←45]

Proverb tradiţional japonez care surprinde ideea că japonezii preţuiesc conformitatea şi că încearcă să evite persoanele care sunt neconvenţionale şi care atrag atenţia asupra lor. (n.tr.)

[←46]

Corect: *ching ching* (jap.), „penis"

[←47]

Mulţumesc! (jap.)

[←48]

Trecătoare în nordul munţilor Sierra Nevada. În 1846, 87 de emigranţi, conduşi de fraţii George şi Jacob Donner, au rămas blocaţi de zăpadă. Pentru a supravieţui, au fost nevoiţi să recurgă la acte de canibalism. Au fost 47 de supravieţuitori, (n.tr.)

[←49]

Căpitan de vas englez (1786-1847) care a condus o expediţie în Oceanul Arctic canadian. Membrii echipajului au recurs la acte de canibalism pentru a supravieţui, (n.tr.)

[←50]

Vas aflat sub comanda lui John Deane, naufragiat la 11 decembrie 1710. Timp de 26 de zile, echipajul supravieţuieşte recurgând la acte de canibalism. (n.tr.)

[←51]

Vas naufragiat în 1816 în Oceanul Atlantic cu 400 de pasageri şi 160 de membri ai echipajului (n.tr.)

[←52]

Echipă de rugby din Uruguay, victimă a unui accident aviatic în munţii Anzi (13 octombrie 1972). Timp de 72 de zile, supravieţuitorii sunt nevoiţi să recurgă la acte de canibalism, (n.tr.)

[←53]

Organizaţie ai căror membri practicau canibalismul, (n.red.)

[←54]

Lanţ de librării japoneze (n.red.)

[←55]

Prisoner Of War (engl.) - „prizonier de război"

[←56]

Shuihu zhuàn, capodoperă a literaturii chineze clasice care descrie momente din timpul unei răscoale din sec. al XII-lea. (n.tr.)

[←57]

Sărbătoare tradițională în China, care cade în data de 5 aprilie, când chinezii se bucură de primăvară și îngrijesc mormintele rudelor, (n.red.)

[←58]

Data de 20 aprilie este considerată momentul propice pentru semănatul grâului, (n.red.)

[←59]

Centură lată folosită pentru prinderea chimonoului (n.red.)

[←60]

A petrece luna“ - perioadă de un ciclu complet al lunii, în care mama, după naștere, trebuie să evite orice formă de stres, orice activitate, pentru a lăsa timp corpului să-și revină, (n.tr.)

[←61]

Literal, „bluză lungă“, articol vestimentar tradițional din China (n.red.)

[←62]

Robă tradițională chinezească (n.red.)

[←63]

Pistol Nambu - pistol semiautomat folosit de Armata Imperială Japoneză în timpul celor două războaie mondiale (n.red.)

[←64]

Specie de arbuști veșnic verzi din sudul Japoniei și Taiwan (n.red.)

[←65]

Crizantema și sabia

[←66]

Violul orașului Nanking

[←67]

Masacrul de la Nanjing

[←68]

Îmbrățișând înfrângerea

[←69]

Manualul armatei japoneze

[←70]

Cea mai des întâlnită variantă a sistemului de transcriere latinizată a mandarinei (n.red.)

Table of Contents